

41 ~~16~~. 16. 5

P R A X E O S
M A T E R N I A N Æ
I N

Morbis internis

PRÆCIPUE.

Gravioribus & Chronicis

S Y N T A G M A,

E X

Adversariis, Consiliis ac Epistolis Ejus,
Summâ Curâ ac Diligentia
Concinnatum.

L O N D I N I,

Impensis Sam. Smith ad Insignia Principis
in Cœmeterio D. Pauli, 1690.

APPROBATIO,
Imprimendique Facultas.

L Egimus equidem, attentéq; relegimus Librum hunc non vulgariter eruditum, cujus propylæo inscriptus est hujusmodi Titulus, *Praxis Mayerniana*, &c. eúmque dignissimum censemus, qui non solum typis elegantioribus quamprimum mandetur, sed & ab omnibus sacrorum Naturæ arcanorum Mystis consono cum plausu, faustisq; acclamationibus excipiatur, ac assiduò evolvatur.

Gualt. Charleton. Præses Coll.
Med. Lond.

Thomas Burwell,
J. Gordon,
Will. Daves,
Thomas Gill, } Censores.

Datum in Comitiiis Censoriis
ex ædibus Collegii nostri
Junii 11. A. D. 1690.

41 ~~16~~. 16. 5

P R A X E O S
M A T E R N I A N Æ
I N

Morbis internis

PRÆCIPUE.

Gravioribus & Chronicis

S Y N T A G M A,

E X

Adversariis, Consiliis ac Epistolis Ejus,
Summâ Curâ ac Diligentia
Concinnatum.

L O N D I N I,

Impensis Sam. Smith ad Insignia Principis
in Cœmeterio D. Pauli, 1690.

APPROBATIO,
Imprimendique Facultas.

L Egimus equidem, attentéq; relegimus Librum hunc non vulgariter eruditum, cujus propylæo inscriptus est hujusmodi Titulus, *Praxis Mayerniana*, &c. eumque dignissimum censemus, qui non solum typis elegantioribus quamprimum mandetur, sed & ab omnibus sacrorum Naturæ arcanorum Mystis consono cum plausu, faustisq; acclamationibus excipiatur, ac assiduò evolvatur.

Gualt. Charleton. Præses Coll.
Med. Lond.

Thomas Burwell,
J. Gordon,
Will. Dawes,
Thomas Gill, } Censores.

Datum in Comitibus Censoriis
ex ædibus Collegii nostri
Junii 11. A. D. 1690.

41 ~~16~~. 16. 5

P R A X E O S
M A T E R N I A N Æ
I N

Morbis internis

PRÆCIPUE.

Gravioribus & Chronicis

S Y N T A G M A,

E X

*Adversariis, Consiliis ac Epistolis Ejus,
Summâ Curâ ac Diligentia
Concinnatum.*

L O N D I N I,
Impensis Sam. Smith ad Insignia Principis
in Cœmeterio D. Pauli, 1690.

PRAXEOS
MATEMATICA
IN

Morbis internis

CONCORDANTIA

2756:10

Impensis Societatis ad Illustrandam Praedictam
in Seminario D. Pauli, 1690.

DEDICATIO.

Clarissimis Doctissimisque;

D. D. Præsidi & Sociis
COLLEGII REGALIS

Medicorum Londinensium,
In perpetuum cultûs & obsequii Monu-
mentum, primum hoc

Analektorum Mayernianorum

Συνάθροισμα

Jure merito inscribit, dedicatque,

Theodor. de Vaux,

Magni Auctoris filius lustricus,

ὁμῶνυμ. & ὁμότεχν.,

Doctoris titulo, & censu decoratus Equestri.

DEDICATIO

Christiani Doctoris

D. D. P. R. S. S. S.

COLLEGIUM R. S. S.

Medicorum L. S. S.

In praesentibus suis et futuris
momentis

Amplexibus

et

in suis iudiciis, delectationibus

Theodorici de V. S. S.

Magni A. S. S. S.

et

D. S. S. S. S.

Gualtero Charletoni M. D.

PRÆLOQUIUM

Quod Seneca olim tragicus, nunc
cii personâ moriens, de Hip-
polyti ab equis suis, quos terruerat
taurus marinus à Neptuno immissus,
membratim discerpti reliquiis, quas
famuli sparsim ad supremos college-
rant rogos, funeriq; contulerant, di-
xit; scilicet,

Necdum dolentum sedulus potuit labor

Explere corpus : hoccine formæ decus ?

id mihi nunc pari jure dicere licet
de *Libro* isthoc *posthumo*, qui ex magni
illius multorum Principum Medici,
& Medicorum sæculi sui omnium fa-
cilè principis, THEODORI inquam
MAYERNII, adversariis, consiliis,

PRÆLOQUIUM.

---

epistolis, aliisq; id genus raptim scriptis. Unde quæque, utrunq; collectis compositus est. Et si enim nonnulli ex eruditorum numero, iidemq; in sacris Hygeiæ mysteriis epopœæ, quâ summâ MAYERNII autoritate freti, quâ laudabili reip. medicæ latifundia ampliandi ambitu excitati, in id unice conspirarunt, consociatis seduloq; studiis contenderunt, ut ex Antiquis nostri anecdotis præcipua exciperent, eademq; eum ordine tum methodo ac connexionē donarent, adeoq; publicam in lucem auspiciatius emitterent: post tantos tamen exandatos in consilio exequendo labores, ipsimet ingenuè confitentur, etiamnum lacunas aliquot in contextu restare & chasmata, quibus eâ quâ par est dignitate replendis ne Hercules quidem ipse sufficiat. Unde factum est, ut adoptivo huic scœrui tamdiu parentis post fata in dias Iustitias oras edito deesse videatur is formæ

PRÆLOQUIUM.

---

formæ decor, ea vultus virilis majestas, illa deniq; membrorum nervosa compages, quæ ortus sui nobilitatem indicet testeturque, quàmq; in aliis ejusdem Herois ingenii monumentis, dum vixit, in publicum emissis passim cernere est. Quod equidem dicimus, non ut *Editorum* præclara subdole elevatum eamus merita (quæ sanè permagna esse ultrò agnoscimus) id enimverò moribus nostris planè disconvenit: sed eo tantum consilio, ut quàm perspicaci ingenio, quàm solido judicio, quàm sublimi ac inimitabili dicendi characterè *Autor* præditus fuerit, quàmq; quàm proinde illi administrâint provinciam officiosè subinnuamus. Ac ab omni ævo, gentes apud omnes literarum cultu à morum barbarie eliminatas, semper habitus est honos eximius illustrium scriptorum vel fragmentis; veluti augustum quid perpetuò & divinum spirantibus, in ferissimæ

PRÆLOQUIUM.

---

rissimæ etiam posteritatis compendium & imitationem. Neq; etiam iis, quorum industriâ atq; vigiliis eadem ab edaci ac ne sacris quidem parcente temporum atrocitate & oblivione vindicata, ad posterorum notitiam transmissa sunt, debitæ meritis ipsorum laudes defuerunt unquam. Æquum est igitur, ut qui doctis suis lucubrationibus *Analecta hæc Mayerniana* in concinnam nec tyronibus in Æsculapii adyta introducendis ineptam methodum digesta emisere, sibi persuasissimum habeant, se Reip. literariæ commodo, artis Hippocraticæ dignitati, & honori suo litasse. Excelsi quippe atq; ad virtutis fastigium aspirantis animi est, operum factorumq; suorum face aliis præluere; quod felices illæ animæ præ cæteris omnibus faciunt, quæ scientiarum augendis pomœriis simul & saluti hominum prospiciunt. Adhæc, neq; inglorium est, alienam gloriam propagare:

PRÆLOQUIUM.

gare: nec aliunde ^{ὑπερφημία} speran-
da, quàm ex Philosophia; si *Marco*
Antonino, Imperatorum juxta ac Phi-
losophorum sapientissimo sanctissi-
móq; credere licet *. Su-
perest tantùm, ut ipsum-
met Autorem nostrum, vi-
rum utiq; omnium sæculo-
rum memoriâ & præconiis
dignissimum, ac eò usq; laudibus in
cælum attollendum, quousq; virtus e-
niti potest, meritorumq; præstantiâ ef-
ferri, haud indigno elogio celebrem.
Sed eheu id ingenioli mei vires lon-
gè superat: nihílq; dici potest, quod
sit ejus meritis par:

* Εἰς αὐτὸν Lib.
2. Sect. 17. πῶς ἐν τῷ
καὶ ἀνέμψαι δυνάμε-
νον; ἐν τῇ μένῃ φι-
λοσοφίᾳ.

*Et qui favoris gloriam veri petit,
Animo magis quam voce laudari volet.*
Ut Seneca in *Thyeste*.

Ne tamen sacros ejus cineres non ve-
nerari videar, quod sentio liberè
paucisq; dicam. Itaq; quod de patre
suo

PRÆLOQUIUM.

---

fuit *Josephus Scaliger*, idem de MAY-
ERNIO prædicare verè possumus :
Si præcorum illorum *Heroum* ætate tantâ
felicitate Medicinam exercuisset, & supra
Æsculapium cultus fuisset. Plura de
hoc maximo & magnifico viro
(cujus scripta quisquis eolverit,
magnam studiis suis accessionem fe-
cerit) si tu, *Lector Erudite*, scire a-
ves : en tibi patet *Ædes Divo Mar-
tino* sacra, in *Londini* suburbiis sita,
ubi ad septentrionalem cancellorum
parietem erectum invenies marmor
sepulchrale, cui inscriptum est hujus-
modi Epitaphium :

EPI-

EPITAPHIUM.

Ita semper valeas Lector.

Ejus venerare Monumentum per quem tam multi
recte valuerunt.

Qui nunc cinis est hoc Marmore conditus,

Nuper fuit ingens ille

THEODORUS MAYERNIUS.

Magnum Nomen.

Alter Hippocrates orbi salutifer.

Sæculi sui decus, anteaactorum pudor,

Futurorum Exemplar.

Peritiæ in re Medica incomparabili, Scientiæq; Naturæ

Arcanorum profundissimæ, accesserat incredibilis

Politicarum rerum usus, prudentia, facundia, ingenii

lepos usq; ad

Miraculum.

Erant Viri sermones meræ Gratiae, sententiæ gemmæ,

Consilia Oracula: eminebat verò tenax sanioris pietatis

Professio & Vindicatio.

Non alius apud Reges ingenua *παρρησία* felicior, aut

Proceribus meritò acceptior, aut Tenuibus opem ferre

paratior, inter diversos personarum gradus, & varias

Temporum Vices ubiq; idem, suiq; similis, sapiens,

commodus, fortis, inconcussus, ut qui Genio suo tum

res, tum Homines, ipsamq; adeo Fortunam

subjecisse videretur.

Quid de MAYERNIO plura? MAYERNIUM dixeris,

Omnia dixeris. Anima cælo, ossa huic tumulo,

Nomen immortale famæ

Relinquuntor.

Lector, vive ac vale.

Qui sæpe in mortem solers sua tela retorfit,

Morborum ad curas ipsa Venena trahens:

Vel moriens similem per Christum exerceo praxin,

Quæq; est Mors aliis, est Medicina mihi.

INDEX

Librorum & Capitem.

LIB. I.

De Affectibus Capitis.

CAP. I.
DE frigida Cerebri Intemperie pag. 1.

CAP. II.
De Paralyfi 2.

CAP. III.
De Epilepsia 10.

CAP. IV.
De Tremore. 38.

CAP. V.
De Vertigine 40.

CAP. VI.
De Apoplexia 45.
CAP.

INDEX.

CAP. VII.
De Mania & Melancholia 47

CAP. VIII.
De Dolorē Capitis 55

CAP. IX.
De Catarrho 65

CAP. X.
De Gutta serena 68

CAP. XI.
De Ophthalmia 76

CAP. XII.
De Suffusione vel Cataracta 81

CAP. XIII.
De Hypopyo 85

CAP. XIV.
De Epiphora 87

CAP. XV.
De Agylope 88

CAP.
De 89

Librorum & Capitum.

CAP. XVI.

De Ozaena

p. 89

CAP. XVII.

De Surditate

93

CAP. XVIII.

De Dentium dolore

98

CAP. XIX.

De Scrofula

103

---

a

LIB.

INDEX

LIB. II.

De Affectibus Thoracis.

CAP. I.
DE Cordis palpitatione p. 127

CAP. II.
De Tussi 132

CAP. III.
De Asthmate 138

CAP. IV.
De Hamoptoë 151

CAP. V.
De Pleuritide 169

CAP. VI.
De Empyemate 172

CAP. VII.
De Phthisi 179

CAP. VIII.
De Pectoris Hydropè 196

LIB.

LIB. III.

De Affectibus Abdominis.

CAP. I.

DE Ventriculi Affectibus in genere;
speciatim de illius calida intempe-
stie & frigida

p. 203

CAP. II.

De Vomitu

213

CAP. III.

De Diarrhæa, Dysenteria & Tenesmo

220

CAP. IV.

De Lumbricis

230

CAP. V.

De Hemorrhoidum fluxu

234

CAP. VI.

De Fistula in Ano

247

CAP.

INDEX

CAP. VII.

De Hepatis Affectibus eorumq; curatione in genere; speciatim de ejusdem Intemperie calida quadam P. 255

CAP. VIII.

De Hepatis Obstructione 267

CAP. IX.

De Ictero 271

CAP. X.

De Hydrope 279

CAP. XI.

De Tumore Lienis 299

CAP. XII.

De Melancholia Hypochondriaca 303

CAP. XIII.

De Scorbuto 338

CAP. XIV.

De Abscessu Mesenterii 343

CAP.

CAP.

CAP. XV.

De Nephritide 349

CAP. XVI.

De Inflammatione & Ulcere Renum 354

CAP. XVII.

De Mictu cruento 361

CAP. XVIII.

De Ardore Urinae 367

CAP. XIX.

De Vesica Calculo 373

CAP. XX.

De Ictero Virgineo seu pallidis coloribus 382

CAP. XXI.

De Mensum Fluore immodico 388

CAP. XXII.

De Mensum Suppressionione 395

CAP. XXIII.

De Passione Hysterica 399

CAP.

INDEX Librorum, &c.

CAP. XXIV.

*Faminiis Liberos gignentibus Regimen, &
Remedia salutaria* p. 404

CAP. XXV.

De Fluore albo 419

CAP. XXVI.

De Scirrho & Cancro Uteri 432

APPENDIX.

D*E Variolis* 443

De Variolis 443

De Variolis 443

De Variolis 443

De Variolis 443

De Variolis 443

Monendus est *Lector*, Libri hujus calci Medicamentorum quorundam *formulas* subnecti (quæ sparsim in libro ipso præscripta reperire est). Mayernii propriorum: Ubiq; autem in Tractatu occurrunt, asterisco notari, ac manu in margine affixâ.

Quoad *Mendas typographicas*, istæ nec magnæ nec multæ sunt, in simplicium quantitativis ferè tantum commissæ. *Omissa* verò quædam notatu digniora sunt. At *Addenda* cum *Erratis*, qualiacunq; ac quotcunq; sint, omnia in Tractatûs fine describuntur.

Hisce

Hiscē monitis hoc solum subdendum superest, viz. Si Liber hic Lectoribus non ingratus fuerit, eum alter de *Febribus*, de *Morbis Externis*, de *Lue Venerea*, &c. ex ejusdem Authoris Adversariis, &c. collectus excipiet.

LIB.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

B.

Handwritten text, likely a signature or name, written in a cursive script. The text is very faint and difficult to read, but appears to be a single line of writing.

*Theo: de Mayerne Eques Auratus.
Baro. Honorar. Aula Magnae Regis Britanniae
Archiatrorum Comes. Anno. Aetatis 82.*

W. Elder sculp.

LIB. I.

De Affectibus Capitis.

CAP. I.

De frigida Cerebri Intemperie.

A Liquibus Cerebrum vel à naturâ,
vel à causis externis, vel ab erro-
re in non-naturalibus frigidum
fit & præhumidum; unde gravedo, ce-
phalalgia, humoris serosi in varias partes
(viz. aures, nares, dentes, oculos, &c.)
defluxio oriuntur.

Ad intemperiem dictam (humiditati
nimia conjunctam) symptomataq; con-
sequentia curanda fiant sequentia.

Tres regiones successivè vacua; præ-
mam humorum purgatione; secundam <sup>indicatio-
nes curati-
væ.</sup> per urinas; tertiam sudore. Dein caput
calefac, sicca, cerebrum roborâ, & ab eo
revelle, deriva.

R fol. beton. chamæpit. ana m. fs. fl. ^{Fotia.}
viol. & keyri ana p. j. sol. fenn. mundat.

zv.f.decoct. in aq.endiv. & fumar.ad ʒiiij.
In colat.infund. per noctem cass.fistul.re-
center è cann. extract. ʒij. manè f. cola-
tura, in qua dissolve jalap. subtil. pulve-
rizat. ʒj. syr. Ros. comp. cum agarico
ʒj. m℥. f. potio. Detur in aurora hor.
4. ante iusculum.

Pillula.

Vel purg. cum pil. Macri vel coch.min.
ad ʒss.

Si ventriculus sit nauseabundus, ante
purgationem Vomitorium exhibe ex in-
fus. croc. metall.

Post purgationem sufficientem, utatur
remedio sequenti diuretico.

*Iusculum
diureticum.*

R̄ rad. fœnicul. gram. ana ʒj. rad. chin.
ʒiiij. sem. melon. ʒss. sem. alkekeng. &
mil. solis ana ʒij. cappar. cicer. rubr. uvar.
Corinthiac. ana zv. rasur. C. C. primar.
rec. & ebor. ana ʒiiss. Includantur pulli
ventri, qui coquatur cum frusto carnis
vitulinae, addend. sub finem coction. fol.
oxylapath. m. ss. summit. asparag. p. iij.
f. iusculum in quo dissolv. crem. tart. cha-
lybeat. ʒj. exhibeatur horis 4. ante pran-
dium.

Dieta sudorifica deinde instituat per
dies 15. ad formam seq.

Dieta.

R̄ sarsaparill. t̄ss. rad. Chin. t̄ss. lign. saf-
safr. cum cortic. ʒiiij. rasuræ C. C. & eboris
ana ʒij. nuc. moschat. contus. ʒj. cerevisia lu-
pulat.

Cap. I. De frigida Cerebri Intemperie.

3

pulat. fortioris galones ix. Liquor per fermentationem defacatus fervetur in lagenis lapideis subere optimè clausis in loco subterraneo pro potu ordinario. Purgatio autem diætæ intermiscenda.

Victus sit siccans & calefaciens.

Post diætam (immo in ejusdem usu) veniendum erit ad particularia.

Fricetur caput *sacculis* sequentibus.

R. rad. cyperi, calam. aromat. pœon. ana *Sacculi*.
ʒij. corticis Winterani (quæ est species Costi) ʒj. Ireos Florent. ʒiij. lign. Rhod. & saffra. ana ʒjss. fol. siccor. majoran. m. iij. salv. calament. origan. ana m. j. flor. stœchad. summit. anth. ana p. iij. flor. lavend. p. iij. ros. rubr. p. v. cortic. citr. fem. pœon. ana ʒij. garyophyllorum ʒjss. f. omnium pulvis crassiusculus includendus sacculis è tela asperiori, quibus interbastatis fricetur caput rasum quotidie manè ad cutis calorem usq; & ruborem.

Vel capillis non derasis manè & in ingressu lecti pulvis seq. inspergatur.

R. Ireos Florent. ʒiijss. rosar. rubr. ʒij. calam. aromat. cyper. ana ʒjss. coriand. ʒiij. garyophyll. ʒj. mss. f. pulvis ut alcohol.

Præp. herbæ salv. majoran. rorismar. *Fumig.* cum propriis oleis & ol. cinam. addend. partem octavam tabaci, f. pulvis, cujus

fumus per tubum attrahatur manè, tempestate præsertim frigidâ & humidâ.

Masticatorium.

Si à capite defluat in os pituita, commode attrahatur quotidie manè *masticatione* mastiches, sedulo expuendo id quod attractum fuerit.

*Errhina
Sec.*

Errhina etiam ex succo betæ, betomicæ, fampsuchi, anagallid. purpur. cum vin. alb. & rad. Ireos ex usu esse possunt: *Vesicatoria* item, *embrocationes* & *fontanella*.

C A P. II.

De Paralyfi.

CUM Paralyfis sæpissimè fiat à pituita nervos obstruente, influxumq; spirituum animalium impediante, quid faciendum facile liquet, viz. obstructio illa tollenda ut spiritibus dictis in partes singulas libera per nervos pateat via.

Hoc ut fiat, purgetur Patiens primò *pil. seq.*

Pilula.

R̄ masf. pilular. aggregativ. gr. xxv. sine quibus & de agarico ana gr. x. ol. succini gutt. j. mf. formentur pil. n° 5. deauratæ, quas deglutiatur summo manè, superhausto alæ maciatæ tenuis momento, dilato ad 4 horas iusculo.

Vel

Vel loco pil. aggregativ. pil. Macri adhibeantur.

Pilula Chamapityos. R chamapit. betonic. *Pil. chama-*
stœchad. fl. roris mar. an. ʒj. turpeti ʒjss. aga-^{pit.}
rici ʒij. colocynt. ʒss. zinzib. sal. fossil. an. gr.
x. rhabarb. ʒjss. spic. ind. gr. vij. pulv. hier.
simpl. ʒss. diagrid. ʒi. Excipiantur om-
nia in chamapityos succo in mortario, &
in massam redigito. Dosis ʒss. summo
manè.

Pil. istiusmodi sæpiùs sunt repetendæ.

Vel purg. *decocto* seq. R sarsaparill. *Decoctum*
ʒij. ras. ligni sancti ʒj. rad. pœon. mar. *purgans.*
ʒvj. rad. enul. & caryophyllat. ana ʒss. fol.
betonic. chamapit. ana m. jss. scabios.
pulmonar. ling. cervin. ana m. j. flor.
herb. paralyf. p. viij. flor. anth. cum sum-
mitat. ana p. jss. sem. pœon. ʒiij. sem. ni-
gell. Roman. ʒij. mac. ʒj. f. omnium de-
coctio in f. q. aq. font. in qua præmacera-
ta fuerint per hor. 5. fol. senn. mundator.
ʒij. turbith gummof. ʒss. tartari albi ʒj. f.
colatura quæ clara redigatur levi exhala-
tione ad ʒxx. addend. sub finem decocti-
onis glycyrrhiz. Hispan. rec. ras. ʒiij.
Aromatiz. ʒij. cinamomi pro 4. dos. su-
mend. manè diebus consequentibus cum
regimine.

Victus sit tenuis & siccans : vescatur *Villus.*
carnibus assatis, transfixis salviâ & rore-
marino.

Elect. specij.

R̄ conf. flor. salviæ & rorismar. ana ʒj. conf. flor. herb. paralyf. & flor. Vetonice. rub. ana ʒx. conf. flor. pœon. mar. ʒvj. pulv. subtilissim. rad. Valerianæ utriusq; cyperi, calami aromatici, summitat. majoran. ana ʒiij. pulv. chamæpityos ʒss. flaved. citr. & arant. sicc. baccar. juniper. ana ʒiijss. macis ʒj. conf. Alkerm. ʒss. ms. & cum syr. flor. pœon. & ceras. nigr. cum spir. vitrioli acidulo, f. Elect. instar Opiatæ, de quo capiat ʒss. quotidie, superhausto cerevis. salviat. momento horis 4. ante prandium.

Decoctum antiparalyticum.

R̄ sarsaparil. alb. & medullof. ʒiij. rad. chin. rasur. ligni rorismarini & juniperi nostratis ana ʒij. sem. pœon. mar. ʒj. flor. betonic. & Anth. ana p. iij. flor. herbæ paralyf. p. viij. Infunde per hor. 4. super cineribus calidis in lbviij. aquæ fontanæ purissimæ: mox f. decoctio ad mediæ partis consumptionem, addendo sub fin. coctionis semin. Coriandri ʒj. Colatura dividatur in octo partes æquales repone. in totidem ampullis probe obturatis pro totidem dosibus sumendis mane horâ vi. provocando sudorem in lecto superpositis stragulis & circumpositis lagenis aquâ calidâ plenis. Hoc f. per octiduum.

N. B. Sudor in hoc casu optimus est.

R̄ rad.

R̄ rad. Cyperi, Valerianæ utriusq; Angelicæ ana ʒi. cort. Winteran. ʒss. cinam. caryophyllor. ana ʒiijs. cubebæ, granor. paradif. zedoar. galang. cardamom. ana ʒij. flor. lavend. m. j. saly. majoran. rorifmar. lauri sicc. ana m. ss. sem. nigell. Roman. fragrantis ʒvj. Hisce omnibus concisis & leviter contusis affundatur ea quantitas aq. vitæ opt. quæ supernater vj. digitis, stentq; per hor. 24. Dein add. castor. concif. ʒss. f. distillatio in arena, liquor servetur ad usum. Dosis gutt. x. vel circiter in haustu potûs seq.

Spir. anti-paralyt.

Potus ordinarius sit cerevisia ex herbâ paralyf. chamæpit. betonica, melissa, radice & sem. pœon. junipero, sarsapar. guaiaco, &c.

Dista.

Vel R̄ sarsaparil. ʒvi. rad. chinæ per taleolas sect. ʒiiij. lign. sassafr. ʒij. passul. integr. jujub. rec. ana ʒiiij. Infund. & decoq. in t̄bxxx. aq. fontan. Colatura calid. mittatur per manicam super ʒij. sem. coriand. contus. & sacchar. ad libitum. Recondatur lagenis lapid. in cell. subterræ, ad usum.

De remedijs *internis* hæctenus; sequuntur *externa*.

Post purgationem applicetur *Vesicatorium* amplum posteriori collo, à quo excite Vesicæ teneantur diu apertæ superpositis

Vesicator.

positis brassicæ foliis ad ignem tabefactis, butyro illitis.

Balsam.

Inungantur nucha & spina, præcipue origo nervorum ad partem paralyticam tendentium, vesperi in ingressu lecti, *balsamo* seq. multum diuq; manu calefacta fricando, addito spir. Vini rectificatissimi tantillo. R. medull. erurum bovis & cerui ana ℥iij. sebi damæ ℥iiij. vermium terrestrium vino albo lotorum ℥ss. ladan. styrac. calam. benzoin. ana ℥j. bacc. juniper. cortic. exter. citri & arantiorum, florum lavend. ana ℥jss. Inclūdantur omnia ventre anseris pinguiissimi, qui denuo confutus, veruq; transfixus, torreatur; excipiatu r stillans pinguedo, de qua cape ℥iiij. gumm. tacamahac. ℥j. olei expressi nuc. moschat. & laurin. ana ℥ss. ms. f. balsamum.

Zinimentum.

Vel R. fol. salv. majoran. rorismar. laur. calaminth. organ. thym. serpyll. ana m. j. abrot. utriusq; agerati ana m. jss. fl. stœchad. lavend. ana p. vj. nuc. moschat. caryophyl. ana ℥ss. cort. Winterani, cass. lign. ana ʒvj. cort. citr. & arant. ana ʒx. Incidantur omnia, ijsq; affunde Vini Canarini generosissimi quart. unam; adde axung. suillæ recent. ℥iiij. vini rubri pint. unam, coq. ad vini consumptionem & herbarum putrilaginem; f. pinguedinis expressio,

expressio, cujus refrigeratæ pars purior separetur à crassamento impuro: hujus substantiæ purioris accipe ℥ij. butyri arantiorum, olei palmei ana ℥ij. ol. stillatit. rorismar. & juniper. ana ʒij. ms. f. linimentum, quo inungatur tota spina & membra paralytica, diu multumq; fricando donec partes medicamentum imbibierint, paulo ante ingressum lecti.

Rx empl. de beton. ʒxvi. gum. caran. ta-
camahac. ana ʒiiij. gum. elem. anim. succin. præp. cran. human. ad summ. albed. calcinat. (vel ejus defectu equini) ana ʒij. ladan. puriss. ʒjss. styrac. calamit. benzoin. ana ʒj. ros. rubr. ʒss. caryophyl. ʒiiij. mac. ʒij. Terantur terenda ut alkool, omniaq; mixta excip. f. q. mixturæ composit. ex tereb. Cypr. part. j. bals. Peruv. part. ij. styrac. liquid. part. .ʒ. f. massa empl. pro cucupha applicand. toti cap. raso capillitio; itidem toti spinæ: gestetur continud, decimo quoq; die idem renovando.

Rx fol. sicc. majoran. salv. rorismar. ana ʒij. cortic. pistach. ʒvi. nuc. moschat. ʒj. f. pulvis, cujus fumus excipiat per fistulam instar tabaci, instillando usq; tempore gutt. unam & alteram ol. seq. Rx. ol. stillatit. salv. & rorismar. ana ʒj. ol. succin. ʒij. ms.

CAP. III.

CAP. III.

De Epilepsia.

Venæsectio.

SI adsit Plethora, primò instituatur
Venæsectio in brachio.

Vomitum.

Si Ventriculus aliquo modo afficiatur, adsitq; nausea vel ad *vomitum* inclinatio, exhibeatur *Emeticum* ex infus. croc. metall. cum oxymel. scillit. & aq. aliqua anti-epilept. aut ex vitriol. alb. depurat. Vitriolum album sæpius solvi, filtrari & coagulari debet ad rectam ejusdem præparationem. Dosis est ad ʒj. in posseto aliòve liquore soluta: nullam turbam excitat per alvum, & ventriculum postea multum corroborat. *N. B.* Ante Emetici (fortioris) propinationem pridie injiciatur clyster; regio ventriculi & hypochondriorum foveatur fotu relaxante & emolliente: post vomitum finitum autem fotu corroborante & astringente. Repe- tatur Emeticum semel in mense biduo ante plenilunium.

Syrmaif-
mus.

Prodest quoq; citra ullum medicamen- tum semel aut bis in mense post largiores epulas post duas horas immisso in fauces digito quicquid ingestum fuerit regurgita- re,

re. Si facile vomat æger, instituatür vacuo ventriculo; si difficulter, post ciborum assumptionem.

Purgetur æger cum pil. Macr. & speciebus de hier. *Purgatio.*

Aliquando usus sum helleb. alb. ad gr. iij. quod violenter sursum deorsumq; evacuat, in robustis tamen optimo cum successu. Convenit etiam sp. vitæ aureus Rulandi, h. e. infusio colocynthid. in sp. vin. Dos. coch. j. ad iijj. Aquæ quoq; Ebeshamenses bene purgant, exhibitâ sub noctem pil. Macr. drachmâ ss. cum spec. hier. gr. x. & troch. Alhand. gr. iij. Quibus aquis soleo aliquando admiscere crystal. syderei gr. x. ascendendo ad ʒj. Convenit hic quoq; syrupus * noſter pântagogus amarus in aq. ceras. nig. flor. til. lil. convall. solutus ad ʒj. aut ʒx. Addi potest aliquando syrup. elleborat. ad ʒij. aut amplius aquis prædictis, persistend. in earum usu ad dies x. *N. B.* quod purgatio semel saltem, melius bis, imo quater in mense institui debet, donec materia morbifica evacuetur. Soleo quoq; aliquando exhibere ʒj. pil. seq. mane duabus horis ante haustum aquarum, quæ continuari item possunt postea per plures dies superbibendo haustum hydromelitis.

℞ sagapen. ʒij. galban. castor. asæ fœtid. myrrh. ana ʒj. balsam. succin. ʒjss. balsam.

balsam. sulph. inspissat. ℥iij. camph. ʒss.
cum balsam. Peruv. nigr. q. f. f. massa
pil.

Post usum aquarum deveniat æger ad
usum pulveris specif. seq. per x. dies manē
hor. 4. ante prandium, superbibendo hau-
stum alæ maciatæ.

*Pulv. spe-
cific.*

℞ miner. argent. transparentis instar
rubin. quæ *Rottgold* in fodinis appellatur
gr. iiij. cinnab. mineral. ex Ungar. gr.
viiij. bezoar. C. C. corn. alcis, cran. hu-
man. ad albed. calcinat. & sp. vitriol. sub-
actorum ana gr. v. sal. volat. succin. gr.
iiij. camph. gr. ij. auriferientis, vel, si de-
sit, flor. Jovis gr. iiij. croc. gr. j. secun-
din. primipar. maris gr. x. ol. succin. re-
ctif. gutt. ij. f. pulvis cum mucilag. bac-
car. junip. vel succ. rut. saccharat. q. f. f.
bolus. Quidam laudant *Rottgold* per se
cum conserv. flor. pœon. sed exhibui sine
ullo manifesto effectū.

*Huic sapiens
addo sterc.
pavon. mosc.
& ambr.
gris.*

N. B. Pulvis dictus, aut bolus, per
triduum, viz. pridie, postridie, ipsoq;
die Novilunii mane est sumendus; itidem
in plenilunio repetendus, superbibend.
haustum aq. ceras. nigr. flor. til. vel lil.
convall. & differatur prandium ad 4.
hor. superambulando per aliquod tempus.
Aliquando ℥j. hujus pulv. add. verm. ter-
restr. præp. ʒj. rad. valerian. sylv. ℥j. fol.
sen,

sen. pulverizat. ʒss. syr. pœon. q. s. ut f. bolus pro una dosi.

Pulvis sequens raro me fefellit post humorum præparationem & evacuationem per Emeticos & purgantes, ad dies 14. continuatus.

Rx corn. Rhinocerot. cran. human. præp. *Pulvis talis*
ana ʒij. nepenth. Quercetani. pulv. cordi- *specif.*
al. Banisteri ana ʒj. m℥. f. pulvis in vitro
exactissime clauso asservandus. Dos. ʒss.
ad ʒj. in idoneo vehiculo.

Nepenthe Quercetani est talis. Rx limatur. *Nepenth.*
chalyb. puriss. part. j. vitriol. Ungar. part. ij. *Quercetani*
pulveriz. & phialæ indantur; affund. acet. distillat. ad supereminentiam digiti &
ʒss. diger. moderatè per dies 12. distilla per
gradus in arena donec vitriolum sit calci-
nat. ad rubed. Huic pulveri adde acet. stillat.
q. s. ut supernatet 4. digit. digere in B.
per 5. aut 6. hor. ad tincturæ extractio-
nem: acetum decanta & novum affunde,
& digere iterum, sicq; porro quamdiu
tincturam præbebit. Liquor tinctus fil-
tretur & evocetur per alembicum dissol-
vens (ad eundem usum asservandum)
ad mellaginem usq; , cui instill. guttatim
ol. tart. unde præcipitet pulvis: liquorem
decanta, residuum ablue aq. commun.
distillat. ad dulcedinem; sicca, & usui ser-
va sub nomine sulphuris vitrioli fixi ano-
dyni.

Pulv.

Pulvis cordialis Banisterii.

Pulv. cordial. Banist. hic est. & succin. alb. præp. ʒss. bol. Armen. aut terr. figillat. aut antimon. diaphoret. Croll. ʒiij. C. C. ʒj. rasur. ebor. ʒj. & gr. xv. coral. rubr. præp. marg. præp. lap. bez. oriental. fantal. citrin. sem. citr. ana ʒj. corn. unicorn. ʒj. & gr. xij. cort. citr. exter. ʒss. & gr. xv. ambr. gris. gr. x. mosch. gr. ij. fol. aur. argent. ana gr. iʒss. mis. f. pulvis subtilis.

Materia Medica in hoc affectu.

Rottgold.	Rad.	Angelic.
Cinnab. mineral.		Pœon. mar.
Bezoar.		Calam. aromat.
Cran. human.	fol.	Rut.
Cornu Cervi,	ficc.	Rorismar.
Alcis.		Majoran.
Ocul. canc. vitriolat.	Flor.	Rorismar.
Corallium.		Lavend.
Succus limon.		Stœch. Arab.
Ceruss. antimon. vel		Junip. baccæ.
Jovis.		Camphor.
Flor. Jovis volat.		Ambr. gris.
Succin. alb.		Moschus.
Sal. volat. Succin.		Stercus pavon. alb.
Valerian. sylv.		Secundin. mulier.
Rad. Contrayerv.		primipar. quæ
Serpent. Virg.		marem peperit.

Ex

Ex his fiant Pulveres, Pilulæ, Electuaria, & extracta specifica ad hunc affectum.

His addi possunt smaragdus, crystallus rupis, lapis contrayerv. galega, pastinac. sylvest. rad. vincetoxic. scorzon. Hispan. petasit. aristol. rotund. enul. camp. filipend. fraxinel. tormentill. chelidon. maj. fol. verben. tanacet. thym. hyssop. nepeth. majoran. salv. meliss. trifol. odorat. visc. querc. flor. chamamel. nobil. tilia, beton. sem. pæon. rut. galeg. coriand. cardamom. lign. Rhod. sassaf. aloes, buxi, cortex Winteran. nux moschat. macis, corallina, mater perl. chel. nigr. cancror. hepar ranarum virid. castor. carbo odoratus sub artemisia radicibus solstitio æstivo inventus, sanguis mustelæ calens, coagulum leporis vino solut.

N. B. Rad. pæon. mar. effodienda est crescente Luna & in Ariete existente ante ortum solis. Et cornua cervi, alcis, cranium human. non sepultum, calcinata redigantur in trochiscos cum ol. vitrioli philosophico, aut philosophicè calcinentur in vapore cephalicorum suspensa.

Opt. f. remedium è visceribus *Talpa*, si *Specif. ex talpâ.* talpam viventem in medio findas, sanguinem effundas in cyathum vini clareti calidi, viscera omnia palpitantia & calida citissimè

citissime comminuas in discoligneo calido cultro acutissimo, cum vino commisceas, & totum ebibas sine mora.

Specifica quoq; desumuntur ex corvo, hirundine, pica, gracculis & lumbricis. Vid. apud Authores.

Bacca juniperi.

In pera gerat *baccas juniperi*, de quibus sæpius comedat. *Baccæ* autem hæ sic præparari possunt. & *bacc. juniper. recentium*, *pulposarum*, *maturarum* tñj. irrorentur successivè vino de Malaga generosissimo veteri, & post exemptum è furno panem sine uestione siccentur: ultimâ vice *baccis* utcunque adhuc madentibus inspergatur ʒj. sacchar. crySTALLINI pulv. ambr. gris. ʒss. omniâq; versentur diu ut pulvis per omnia diffundatur: ferventur *baccæ* sic præparat. in vase vitreo. Singulis auroris sumantur hæ *baccæ* à x. ad xx. per totum mensem, superhauriendo alam maciatam, ac superambulando.

N. B. Ex harum *baccarum* usu ad annum integrum incipiendo à xij. & ascendendo ad xl. deploratos curavi, irritis omnibus aliis remediis.

Sem. hyoscyam. specif.

Remedium nobilissimum fit ex *sem. hyoscyam.* ultra 40. dies usurpat. incipiend. à gr. vi. vel viij. & gradatim ascendend. ad ʒj. aut gr. xxiiij. ex cochl. j. succi semperviv. recenter express.

Expletis

Expletis 40. diebus in usu hujus, deveniat ad medicamentum sequens. R vin. alb. ℥iij. quibus add. succi fol. rut. succi inter. cortic. sambuc. ana ℥ss. coq. ad medium. Sum. cochl. ij. vel iij. quotidie mane vacuo ventriculo, donec totum fumatur.

Pulvis Hartmanni talis est : R cinnab. *Pulvis Hartmanni.* Antimon. vel mineral. 3ss. magister. corall. perlar. ana ℥ij. croc. ℥j. fol. aur. n° vj. m℥. f. pulv. Dos. à gr. vij. ad gr. xvij. in aq. Salviæ.

R rad. valerian. sylv. debite collect. & *Pil. specif.* ficcant. summit. rut. ana 3ij. viscerum talpæ præp. 3iij. cran. human. præp. succin. alb. præp. ana 3jss. secundin. mulier. præp. (h. e. per ablutionem cum vino alb. ficcant. & pulverizat.) 3j. castor. 3j. Omnia seorsim debite præparata misceantur, & cum mellag. liquida baccar. junip. recenter extract. per decoctionem in aq. pœon. flor. til. lil. convall. & cerasor. acid. (ita viz. fact. cum aspersione spiritus vitrioli philosoph.) f. massa pilularis, de qua recipe 3j. cinnab. mineral. ℥j. ol. succin. limpid. gutt. ij. vel q. s. f. pil. pro una dosi matutina, superbibend. haustum aq. flor. til. & lil. convall. cum syr. pœon. edulcorat. Continuetur usus ad dies sex aut plures cum exercitio. His pil. addi quoq;

quoq; possunt grana aliquot sem. hyoscyam. post primos sex dies finitos. Addere quoq; soleo stercus pavonis, sem. galeg. & rut. & tertio quoq; die dosi pilular. admisceo trochisc. alband. gr. iij. ad alvum solvendam.

Pil. de castor.

Pil. de Castoreo quibus sæpius uti soleo, tales sunt, sumiq; possunt ad aliquot septimanas. & castor. opt. ceruss. antimon. vel (quod melius) florum ejusdem ad summam albed. fixatorum ana 3x. opopanax. 3ss. fol. & sem. rut. rad. valerian. sylv. succin. alb. præp. ana 3ij. rad. vincetoxic. contrayerv. viperin. Virgin. cort. rad. safr. cort. Winteran. cardamom. nuc. moschat. ana 3j. camph. sal. volat. succin. ana 3ss. Optimè præparata misceantur cum q. f. mellag. liquid. bacc. junip. f. massa pilularis, cui add. ol. stillatit. rorism. & succin. rectificat. ana 3ss. malaxentur diu & f. fermentatio per dies aliquot ante usum, quotidie sedulo pinfendo & volutando in vola. Servetur in vase vitreo probe clauso ad usum. Dosis 3j. mane superbibendo haustum aquæ antiepilepticæ, vel *Julap.* seq.

Julap. specif.

& aq. stillat. cerass. nigr. pæon. lil. convall. ana 3iij. sp. castor. 3j. aq. cinam. 3ss. confect. alkerm. 3ij. syr. flor. pæon. mar. beton. rubr. ana 3jss. aq. salv. majoran. lavend. ana 3j. sp. vitriol. antiepilept. (postea de-
scri-

scribend.) q. f. ad gratiam, ms. f. julapium.

Brunier multum laudat *decoctum* seq. *Decoct. specif. vel pulv. vis.*
 & sem. ricin. ʒss. pœon. visc. querc. ana ʒiij. Coq. in aq. font. ʒiij. ad med. & potet mane per dies xv. Aut & sem. ricin. pœon. visc. querc. ana ʒj. sacchar. q. f. ms. mane sumatur cum exercitio.

Convenit quoq; *Electuarium* seq. ad sex *Elect. specif.*
 septimanas continuatum pro illis qui pilulas sumere recusant.

& rad. valerian. min. pœon. mar. præp. ana ʒj. enul. ʒss. calam. aromat. ʒx. sæcul. brion. & raphan. rustican. ana ʒiij. cran. human. C. C. calvar. cervin. calcinat. & spiritu philosoph. inebriat. ut supra ana ʒiijss. secundin. mulier. sterc. pavon. ana ʒx. pulv. stomach. magistral. diaphoret. antimon. fixat. sem. galeg. rut. fol. bux. ana ʒiijss. succin. alb. præp. sem. myrrhid. lentisc. dictamn. alb. Cret. ana ʒij. viper. Virgin. rad. contrayerv. ana ʒv. f. pulvis, & cum q. f. mellag. baccar. junip. additâ quartâ parte mell. scillit. f. *Electuarium*. Dosis ʒiij. superbibend. haustum potûs medicati postea in hoc capite describendi.

Usus *Mithridatii* cum pulv. rad pœon. mar. ad longum tempus multos sanavit epilepticos.

*Tinctura
specifica.*

Tinctura sequens sumatur ad ℥iiij. mane quotidie hor. 4. ante prandium.

℞ aq. flor. til. lil. convall. ceras. nigr. ana ℥j. reddantur acidulæ ad gratiam saporis cum q. s. sp. vitrioli (jamjam describendi) adde rad. pœon. mar. incis. ℥ii. visc. querc. ℥j. sem. pœon. mar. per medium sect. par. 12. spong. bedeguar. sicc. ℥ss. flor. lavend. primul. ver. ana p. iij. hyperic. p. iij. pœon. mar. p. vi. Extrahe tincturam, quæ coletur; in qua dissolve syr. è flor. galeg. ℥ij. sp. junip. ℥j. ms. ad usum.

Specif. simplicia.

Specifica est *Marcasita* illa quæ lapidicinis cretaceis reperitur, quæ ad aërem rubiginem contrahit, & tandem dissoluta in pulverem reducitur, si ad ignem uratur, & detur cum succ. imperatorix à ℥j. ad 3j.

Succus quoq; *rutæ* multum hîc facit, qui in quibusdam alvum subducit, in aliis vomitum ciet, ut plurimum verò insensibiliter agit.

Ruta sicca pulverizat. ad 3ij. in veteri cerevisia multum præstat ad longum tempus continuatum.

Item *Gracculi* exenterati & optimè deplumati, cum sem. cumin. & aneth. ana repleti, clibano siccati & tenuissimè pulverizati multum in hoc affectu laudantur.

Dof.

Dof. cochl. j. aut ij. mane jejun. tribus diebus ante & post plenilunium & novilunium.

Pilule sequentes multum valent. *R.* Grana Angelica Antiepilept.
 rad. pæon. mar. ficcar. ʒij. rad. valerian. utriusq; ana ʒj. rad. oxylapath. rhabarb. Monach. oxalid. scorzoner. Hispan. ana ʒvj. fol. betonic. visc. querc. ana m. jss. flor. anth. stœchad. utriusq; calendul. galeg. ana p. iiij. flor. til. lil. convall. primul. veris ana p. iij. sem. pæon. nigell. Rom. ana ʒss. cortic. exter. citr. & aurant. ana ʒiij. caryophyl. mac. ana ʒj. f. decoctio in aq. ceras. nigr. card. bened. ulmar. meliss. mox expressio fortis & per manicam colatura: In qua dissolv. aloes succotrin. ʒiiij. f. lent. igne coagulatio ad mellaginem.

R. fol. senn. mundat. minutissimè incisorum ʒiiij. rhab. Elect. ʒij. Infund. per biduum in aq. pæon. & cichor. q. f. idq; in balneo: mox. f. expressio lento calore coagulanda & miscenda cum prædict. mellagine: reduc ad consistentiam pilular. Dosis ʒj. vel ʒss.

Elect. de sassafra carminativum sequens multum conducit, si ventriculus & intestina flatibus turbentur. *R.* lign. sassaf. fragrantiss. ʒij. lign. Rhod. ʒj. rad. valerian. utriusq; gentian. aristoloch. rot. enul. camp. ana ʒvj. fol. sicc. absinth.

C 3

Rom.

Rom. menth. hyssop. puleg. dictamn. Cret.
ana 3ss. flor. centaur. min. hyperic. sambuc.
ana p. iij. bacc. junip. matur. 3jss. Om-
nia sicca concis. & contus. coq. in q. f. hy-
dromel. malvat. vel ejus defectu in vin. Ca-
narin. tenui, f. expressio fortis & colatura
per spongiam vel arenam, & tandem coa-
gulatio ad mellaginem: de qua recipe 3viii.
pulv. subtilis. cort. sassaf. ex radice 3ss. fol.
rut. cortic. laur. ana 3iij. spec. diacymn.
* nostri 3vj. flaved. citri, aurant. sicc. ana
3ij. sal. absinth. tartar. ana 3ij. syr.
menth. maj. Mesue q. f. f. Electuar. ad u-
sum dictum.

Victus.

Victus sit tenuis & siccans. Vitentur
vaporosa, vinum præsertim generosum.
Repletio omnis mala. Cœna sit parca,
aut nulla: & habitu athletico sæpius im-
perandum jejunium. Vescatur caricibus
assatis, passulis & prunis coctis; amygd.
pistachiis, & pane biscocto anisato.
Conveniunt quoq; pulveres digestivi post
pastus & ad lecti ingressum. *N. B.* diæ-
tam distinguendam esse prout casus est pi-
tuitosus & viscosus, aut salinus; in illo
enim casu attenuantia conveniunt, in
hoc temperantia & acrimoniam demulcen-
tia. Abstineat à lacte, fructibus multis
& piscibus.

Exercitium sit constans, & alvus fluida
fervetur. Si

Si ventriculus flatibus repleatur & concoctio non rite procedat, præscribatur talis *pulvis pepticus*. & laminar. panis albiss. vin. malvat. sæpius infus. & siccat. ℥ij. cort. citr. sicc. ℥j. sem. anis. scænicul. d. ana ℥ss. cran. human. præp. coral. rubr. præp. marg. præp. ana ℥jss. succin. alb. præp. ℥j. cinamom. inter. ℥ij. ambr. grif. 3ss. sacchar. albiss. quadruplum, ms. f. pulvis. Dosis cochl. ss. aut j. post singulos pastus.

Pulvis pepticus.

Aliquando soleo *juscula medicata* præscribere, pullum viz. infarciendo C. C. ebor. lign. Rhod. rasur. junip. visc. querc. cartham. coquendo & addend. calend. hyssop. meliss. chærephyl. cichor. endiv. &c. In jusculo post colaturam dissolv. crem. tart. cum aliquot guttis *sp. Vitrioli* sequentis. & vitriol. Ungar. proprio phlegmate imbut. ad siccitatem redact. (ut artis est) septuplici cohobatione ℥iij. corall. rubr. ℥j. Irrorentur optimè in retorta cum *sp. junip.* lil. convall. ana ℥ss. distilla per gradus ad summum usq; & rectificetur, & per vitrum pulverizatum filtretur. & succin. subtiliss. trit. ℥j. cran. hom. suspens. limat. cornu junioris cervi ana ℥ss. Pulverizatis affunde aceti acerrimi distillat. q. s. f. infusio per quatrimum, mox decanta, & cum *sp. vini f. tinctura*, quæ servetur per se,

Juscula medicata.

*Sp. Vitrioli
jusculis
instilland.*

& magma pellatur per retortam, & colligatur sal volatile collo retortæ adhærens, cui affundatur sp. vitriol. extractus ut supra, digerantur per quadriduum in cineribus in vase collo oblongo, mox in reverberio clauso distilla ad summum usq; per gradus. Hic spiritus misceatur cum jusculis guttatim.

Vel sp. specif.

Vel & sp. tart. rectificat. super cineribus rorism. juniper. guaiac. ꝑss. sp. buxi & lign. Rhod. rectificat. ana ꝑij. sp. vitriol. supra præscript. ꝑiiij. mf. & rectifica. Guttæ aliquot instillentur jusculis.

Vel tart. vitriolat.

Vel & crem. tart. alb. ꝑiiij. instilla sp. vitriol. ꝑss. sensim & guttatim : de hoc cremore dissolv. ꝑss. in jusculo.

Vel Oxoronia Zuing.

Vel deniq; huic usui *Oxoronia Zuing.* optime convenit. & urin. hominis sani & vinum bibentis ꝑij. vitriol. Ungar. ꝑiiij. mf. putrescant simul per 12. dies, dein distilla per gradus ad ultimum usq; spir. rectificetur ad usum.

N. B. Juscula usurpentur quotidie mane per annum.

Potus medicatus.

Potus medicatus f. è decoct. rad. & sem. pœon. mar. additâ mellis despumati parte octavâ, & magnâ quantitate baccar. junip. & fermentetur ad perfectam puritatem, & lagenis indatur ad usum. Sum. haustum extra pastus, & post singulas specificorum dos,

dof. Vel R rad. pœon. mar. ʒiiij. lign. Rhod.
 bux. ana ʒj. fassafr. cum cortic. ʒj. fol. beton.
 chamæp. ana m. ij. flor. paralyf. beton. pœ-
 on. ana p. iiij. lavend. bux. ana p. ij. summit.
 rorismar. majoran. ana p. jss. sem. pœon. ʒj.
 rut. ʒss. bacc. junip. ʒiiij. spong. bedeguar.
 ʒjss. nuc. mosch. mac. ana ʒiiij. aq. font.
 galon. 4. Coq. ad unius consumption.
 Colaturæ add. mell. despumat. ʒviij. fer-
 ment. allæ recent. ʒiiij. fermentetur per
 dies vij. tunc add. allæ recent. cong. ij.
 fermentetur adhuc per dies. vij. Depro-
 matur in lagenas ad usum. Usurpatur
 ut supra.

Potui diætet. addo aliquando rasur. C.
 C. ebor. cran. human. farsæparil. rad. fi-
 lic. scorzoner. (& in casu melanchol. fol.
 agrimon. ceterach, adiant. &c.) sem.
 cochlear. Batavic. nasturt. hortens. (in
 casu viz. scorbutico) bacc. heder. mu-
 rar. cortic. pomor. redolent. Aliquando
 linteo includo ceruss. antimon. fixiss. ʒj.
 & potui infundo, ut quoq; squamas Mar-
 tis inter cudendum deciduas, præcipuè si
 sit melancholica,

Ad paroxysmum fugandum convenit aqua ^{Ante paro-}
 stillatit. seq. R rad. aristol. utriusq; ^{xyismum.}
 gentian. enul. chelidon. maj. cyper. caryo- ^{Aqua di-}
 phyllat. ana ʒij. zedoar. galang. calam. a- ^{stillata.}
 romat,

romat. ana ʒj. valerian. sylv. & hortens.
vincetox. pœon. mar. ana ʒiij. visc. querc.
& coryl. ana ʒiijss. fol. sicc. menth. meliss.
chamæpit. absinth. centaur. min. hyperic.
puleg. hyssop. thym. satureiæ, majoran.
rorism. ana m. j. fol. laur. m. ij. mala-
bathr. ʒiijss. flor. calend. primul. veris, ga-
leg. stœchad. ana p. iiij. bacc. juniper. ʒiij.
cort. aurant. citr. ana ʒv. pullos picar. n^o
4. pullos hirund. n^o viij. Hisce rite præ-
paratis affunde sp. juniper. ℥ij. aq. flor. til. Lil.
convall. ceras. nigr. sang. cervin. vel human.
ex vitriolo ad siccitatem magmatis distil-
lat. ana ℥bj. hydromel. malvat. ℥iij. digere
per octiduum in B. vaporoso : dein distilla
in B. M. ad medias : Residuus liquor co-
letur, magma exprimatur, & post resi-
dentiam s. distillatio ad mellaginem. B.
aquæ stillatit. hujusmodi ℥bj. theriac. vet.
ʒij. mellaginis extract. ʒj. sp. vitriol. su-
pradiçt. q. s. ad gratiam (viz. ʒj.) ms. &
digere per triduum in B. vaporis in vase
oblongi colli : cola per chartam, & usui
servetur in phiala vesicâ optimè clausa.
Sumat cochl. unum aut alterum cum pa-
roxyismus instare percipiatur, imò in pa-
roxyismo.

*In paroxys-
mo.
Mixture.*

Huic addo aliquando verm. terrestr. ℥bj.
rad. cyclam. flor. lavend. vitriolum Un-
garicum aut Roman. ad ℥ij. rad. brion. &c.

Ad

Ad ℥iij. hujus liquoris addo camph. ʒj.
sal. succin. volat. ʒss. myrob. ʒij. & co-
hobo in B. M. quater, ultimâ vice pro ℥bj.
hujus liquoris add. sp. castor. ʒij. sp. vitri-
oli antiepilept. ʒij. aq. ardent. ceras. nigr.
per fermentat. ʒiiij. sp. Saturn. ardent. ʒj.
fyr. pœon. stœch. ana ʒjss. mf. Indatur
nodulus ex lign. aloës ʒij. cinam. ʒiiij. am-
br. grif. ʒss. mosch. (nisi sit pro scemi-
nis) gr. vi. camph. ʒj. mf. sumatur cochlea-
tim *in paroxysmo*.

Vel R succ. rut. & scord. ana ℥bj. succ. ca-
lendlul. sal. betonic. ana ℥bj. rad. brion.
recent. ʒviiij. rad. pœon. mar. recent. ʒvj.
baccar. junip. matur. recent. ℥bj. flor. anth.
stœchad. Arabic. ana ʒiiij. flor. lavend. ʒj.
castor. opt. ʒss. cinam. ʒiiij. caryophyl.
ʒvi. mac. ʒss. succ. ceras. nigr. ℥iiij. vin.
Hispan. ℥vj. Diger. per oëtiduum in fimo,
deinde per B. aqua eliciatur. Aromatis.
ambrâ & moscho: v. g. R hujus aquæ
℥bj. ambr. grif. ʒj. mosch. oriental. gr. iiij.
mf. & f. iterum distillatio. Cap. cochl.
unum *in paroxysmo*.

Electuarium hoc etiam *in paroxysmo* *Electuar.*
præscribo. R pulv. de guttet. ʒiiij. secundin.
mulier. præp. ʒij. castor. ʒss. camph. ʒij.
sal. volatil. succin. & cran. human. rectif.
ana ʒjss. mf. & cum q. f. fyr. alicujus ap-
propriat. f. Opiata. Dosis a ʒj. ad ʒj. in
aq. Langij exhibend. Aliquando

Aliquando addo theriac. confect. alkerm.
spec. diamb. visc. querc. lap. contrayerv.
&c.

*Pulvis de
gutteta.*

Pulvis de gutteta multum quoque valet
in paroxysmo, qui talis est. R rad. pœon.
mar. sem. ejusdem succin. alb. præp. cry-
stall. rupis præp. C. C. vitriolat. ana ʒiij.
cran. human. vitriolat. & crud. ana ʒss.
calam. aromat. visc. querc. rasur. bux.
lign. bux. ana ʒijss. coral. rub. corallin.
rad. valerian. sylv. spong. bedeguar. ana
ʒij. nuc. mosch. flor. lavend. ana ʒj. se-
cundin. mulier. ʒj. ʒvj. & ʒj. ambr. gris.
pro quaq; uncia ʒj. fol. aur. & argent. mi-
nutim concis. n° xxiiij. mss. f. pulv. Dos.
à ʒj. ad ʒj. in adultis. Detur in liquore
seq. R aq. flor. til. lil. convall. ceras. nigr.
ana ʒiij. aq. capit. cervin. rub. ʒij. sp. ca-
stor. per infus. ʒj. syr. flor. pœon. papav.
Rhœad. caryophyl. ana ʒx. confect. al-
kerm. (in adultis) ʒij. sp. vitrioli philosoph.
(qui est residuum ex mercurii vitæ ablu-
tione) q. s. ad gratiam. Detur cochl. j. vel ij,
in paroxysmo.

*Naribus
admovenda.*

In paroxysmo naribus admoveantur
medicamenta ex succino gagate, carbone
lapideo, plumis combustis, ruta, asâ
fœtida, galban. castor. camph. &c.

*Post paro-
xysmum.*

R sp. vitrioli ʒij. affund. coral. rubr.
subtiliss. pulverizat. ʒss. rad. pœon. mar.
ʒj,

3j. digere ad lenem calorem per dies 3. aut
4. corallium redigetur in puliculam al-
bam, f. residentia per dies aliquot, & su-
pernabit liquor, de quo fume cochl. j. aq.
pœon. aut rutæ cochl. vij. fal. verben. 3ss.
mf. pro una dosi *post paroxysmum* statim
exhibenda : item ad præcautionem ter aut
quater.

Si oriatur Epilepsia ab aliquo *affectu u-* *Methodus*
terino, educantur fæces ex alvo per clyste- *cura si sit*
rem. Instituaturn Vomitorium ex vitrioli *ab affectu*
albi ʒij. cum conserv. ros. rubr. 3ij. Præ- *uterino.*
scribatur apozema aperiens, hepaticum,
spleneticum, hystericum & purgans. In-
stituatur item purgatio solennis cum pil.
cephal. Galeni min. Præparentur humo-
res viscidī in mesenterio, & attenuentur,
idq; oxymelite sequenti, bis in die sumendo
cochl. j. per se.

℞ rad. eryng. apii, fœnic. rusci, tarax- *Oxymel. at-*
ac. mund. ana ʒj. cortic. median. fraxin. *tenuans.*
heder. arbor. ana ʒjss. rad. ireos Florent.
nostrat. asar. (in vin. alb. prius lot.) scill.
ebul. ana 3vj. filic. fœmin. pœon. mar. visc.
querc. ana ʒij. fol. marrub. alb. hyssop.
puleg. calament. thym. dictamn. Cretic.
ana m. j. flor. genist. p. iij. sem. pœon. ʒj.
ocym. alkekeng. ana ʒss. spic. nard. calara.
aromat. ana 3ij. cortic. exter. citr. sicc.
3v.

3v. Præparata omnia f. a. infund. per tri-
dum in ciner. calid. vase vitreo probè ob-
turat. in acet. alb. sambucin. vel simpl. a-
cerrimi. q. f. ad 4. digit. supernat. mox f.
expressio; & colaturæ add. mell. Narbo-
nens. despumat. sacch. cand. pulver. ana
℥j. Coq. (non in vase cupreo) ad acetū
consumpt. aromatizetur cinam. mac. costi,
caryophyl. ana ʒjss. suspendendo in nodul.
inter coquendum. Mf. f. *oxymel* ad usum
prædict.

De Uterinis in specie vide in cap. de
Mensium obstructione.

*In melan-
cholicis.*

Si oriatur à *melancholia*, aut à lienis ob-
structione aut affectu alio, purgetur æger
pil. nostris *cathol. à gr. xx. ad xxiiij. aut pil.
Tralliani de lap. Armeno, & repetantur ter
quaterve ante usum Martis, & in usu ejus-
dem undecimo quoq; die.

Pro *chalybeato* sumat bolum seq. ad 30.
dies.

*Bolus chaly-
beatus.*

℞ sacch. alb. duri ʒviii. animæ he-
patis ʒxij. aut ʒss. mf. f. pulvis subtilissi-
mus in 30. partes dividendus, & cum syr.
violar. q. f. mf. f. bolus ex quaq; dosi pul-
veris mane sumendus, superbibend. liquo-
rem posseticum, moderatè corpus exer-
cendo.

Cerevis-

Cerevisia pro potu ordinar. indatur *Cerevis. &*
squama ferri optimè purgata & ignita.

Vinum chalybeatum medicatum tale opti- *vinum cha-*
mè conveñit. & limatur. chalyb. ꝑss. *lybeat.*
polypod. querc. rad. valerian. sylv. vince-
toxic. cyper. recent. ana 3vj. lign. Rhod.
cort. lign. sanct. ana 3ss. fol. sic. melif.
rut. ceterach ana 3iijs. bacc. junip. rec.
3v. visc. querc. sem. pœon. mar. ana 3ijs.
caryoph. mac. cinam. ana 3ij. Limatura
irroretur bis vel ter aceto sambucin. & sic-
cata teratur; dein in ampulla vitrea am-
pla affund. omnibus mixtis vin. alb. gene-
ros. ꝑviii. obturetur exactè; locetur su-
per furnum pistoris per dies xv. sæpiùs
commovendò. De colaturaumat 3iiii.
alternatim cum sero lactis oxymelite de-
purato ad ꝑbj. sacchar. rosato edulcora-
to.

Quibusdam multum profuerunt *aque Aq. Tun-*
Tunbrigenses. *brig.*

Hirudines quoq; hæmorrhoidibus appli- *Hirudines.*
centur.

Instituatur quoq; *balneatio* in aqua fer- *Balneum.*
ruminosa, aut aqua dulci.

De Antimelancholicis in specie vide in
capite de *Melancholia hypochondr.* quæ cum
antiepilepticis specificis sunt admiscenda.

Si status adsint (uti sæpius in Melan- *Fotus pro*
cholicis evenit) bis in die ventric. foveo *ventriculo.*
fotu

fotu seq. & rad. aristoloch. utriusq; gen-
tian. enul. camp. angelic. ana ℥ij. lign.
Rhod. cort. citr. aurant. ana ℥ijss. fol. ab-
sinth. utriusq; menth. nasturt. hortens.
costi hortens. ana m. ij. summit. rut. ori-
gan. puleg. serpyll. ana m. j. bacc. laur.
junip. ana ℥jss. caryoph. nuc. moschat.
ana ℥ss. zinzib. 3vj. Include sacculis du-
obus & decoque in aq. fabrar. part. 8. & u-
na acet. sambucin. acerr. addendo quar-
tam partem vini muscatellin. F. *fotus* me-
diocriter calidè applicand.

*Linimen-
tum post
fotum.*

Post *fotum* utor *linimento* seq. & ol.
lil. alb. rutac. ana ℥j. ol. express. nuc.
moschat. 3ij. ol. anis. rorismar. baccar. ju-
nip. ana 3ss. m℥. f. linimentum pro regio-
ne ventriculi.

*In Infanti-
bus.*

In *pueris* epilepticis, vel ob dentitionem
convulsis, *pulvere* seq. optimo cum suc-
cessu usus sum.

*Pulvis spe-
cif.*

& pulv. nostr. antiepilept. (suprà de-
script.) aut secundin. mulier. 3ij. rad. va-
lerian. sylv. viper. Virgin. contrayerv. ana
3j. C. C. vitriolat. magister. vel sal. coral.
ana ℥iiij. lap. bezoar. orient. & occident.
ambr. gril. ana ℥ij. camph. 3ss. fol.
aur. argent. ana n° xij. (vel quod melius
aur. fulminant. crystall. Dianæ ana gr. xv.)
m℥. f. pulvis subtilis, cui add. cinnab. mi-
neral.

neral. in alcohol redact. ʒv. & gr. xv. Phialæ fidelissimè obturatæ indatur ad usum. Dos. à gr. xij. ad xxx. ad singulas Lunæ quadras ad præcautionem, aliàs statim post paroxysmum. Convenit hîc quoq; *Mercurius præcipitatus solaris* per se præcipitatus: & *pulvis de gutteta* suprâ descript.

In infantibus usus sum inunctione cum *linimento* seq. per totum caput abrais, capillis. & lumbric. terrest. ℥j. catell. ping. lactant. exenterat. & per frustra sect. n° ij. ol. com. ℥j. ol. amygd. dulc. recent. ℥ss. vin. alb. genetosiss. ℥ij. bulliant ad animalium putrilaginem, sub finem addend. flor. primul. ver. m. iiij. viol. m. iij. flor. keyr. m. ij. Exprime, & adde medull. crurum vituli ʒij. sperm. cet. rec. ʒij. ms. Huic addi potest pro re nata ol. de castor. & keyr.

N. B. Totam spinam dorsi hoc linimento inungo sæpius, imò in ipsis adultis.

Soleo quoq; mane & vesperi exhibere ʒj. pulv. cran. human. è cochl. cum syr. viol. Si suspicio sit vermium, exhibeo conserv. ros. rub. cum sp. vitrioli nostro acidulatam.

Ad roborandum caput sine insigni calefactione applicetur *Empl. seq.* & empl. diachalcit. ʒij. diachyl. ireat. ʒjss. de betonic. ʒj. cum tantill. ol. catell. f. empl. Si calidius velis, adde pulv. succin. salv. lavend. &c.

Empl. capituli applicand.

D. de la Mer. dicit, se multos curasse *Medicament. seq.* & acet. acerrimi (vin. *pirica.*)
D *vis.*

Medicamenta Em-pirica.

viz.) q. f. distilla in alembico lato & amplo plumbeo novo aut saltem abraſo (roſario dicto) evocetur phlegma reliſtis ſp. acrioribus. Doſ. ℥iij. Vomitus movet non nimis violentum, & potenter expurgat ventriculum ſine ullo pravo ſymptomate. Pro fucō coloretur cum ſantal. citrin. odorq; concilietur cum grano moſchi. Quidam diſtillant in alembico cujus fundum ſit cupreum & capitellum plumbeum, & poſt diſtillationem ad mellaginem, totum ſimul commiſcent. Pueris exhibetur à gij. ad ℥ſs. Convenit quoq; in omnibus capitis affectibus difficilibus, Apoplexiâ, Lethargo, Phrenitide, oculorum & aurium inflammatione, cephalalgia, &c. imò in tophis Venereis, tinea, ſcabie, lepra, herpete, arthridite, &c. in obſtructionibus item hepatis & lienis.

Mulier quædam ſæpius in die ex caduco decidens, ſtupida, pallida, cachectica, hinc perfectè convaluit.

Empiricus quidam poſt univerſalia remedia nucham candelâ cereâ incenſâ, cauterii inſtar, inurebat, & radices præonia in patella cum butyro frictas continuò comedendas dabat, & ita juniores & adultos magna cum admiratione curabat.

Medicus quidam Gallicus (nomine Potier) ſolebat dare ſolam ceruſſam anti-

mon.

mon. per cochlearia bis tēve in die per plures dies consequentes ad debellandos graves morbos chronicos (& hunc inter ceteros.) Est preparatio Angeli Salæ, & color juxta ignis gradum mutatur.

Therma naturales vel artificiales multum hie profunt, præcipue si sit conjunctus hic affectus cum affectu soporoso. *Balnea* laconica usurpari possunt & vapore decocti laur. lavend. majoran. salv. calamenth. origan. puleg. stœchad. alisq; nervinis preparata. *Medicamenta externa. Therma & balnea.*

Fontanella convenit, si sentiatur autem ab aliqua parte externa ascendente in caput, quæ aperiatur in illa ipsa parte affecta. *Fontanella.*

Sæpius *Pyroticum* applico inter primam & secundam vertebra collis, cuius eschara debet esse lata, & ulcus trium quatuorve pisorum capax; & diu apertum teneri: & post annum si ulcus ocludi debet, fontanellas duas in scapulis latas facio. Hoc tantum in casu desperato. *Pyroticum.*

Emplastrum quoq; sequens capiti raso adhibeo continuè gestandum & octavo quoq; die renovandum, post ejus fotum cum vino malvatico calente & spongiis. & empl. de betonic. ʒvi. gum. elem. carann. guaiac. ladan. puriss. styrac. calamit. *Emplastrum.*

D 2

benzoin

benzoin. succin. (vel, si habeatur, balsam. ejusdem) ana 3j. sterc. columbin. 3x. turbith, hermodact. agaric. ana 3vij. rad. helleb. utriusq; pyrethr. ana 3jss. caryoph. nuc. moschat. ana 3ijss. terebinth. Venet. balsam. Peruv. nigr. (aut liquidambr.) ana 3vij. ceræ novæ q. s. (3vij.) terantur terenda ut alkool, & f. s. a. emplastrum.

Suffitus.

Operimenta capitis *suffumigare* soleo mane & vesperi in ingressu lecti vitato nimio calore, idq; pulvere seq. R. thur. mastiches, vernic. oliban. lign. Rhod. ana 3vj. ros. rub. flor. lavend. rasur. lign. juniper. ana 3v. sem. nigell. Roman. cortic. vivid. pistach. ana 3ij. m. f. pulvis crassiusculus pro *suffitu*.

Huic suffitui addo sæpe sandarach. benzoin. styrac. calamit. succin. lign. guaiac.

Periapta

& Amuleta.

Periapta fiant ex lapide Aetite pulv. & cerato calefaciente excepto. Aut ex ungula Alcis f. annulus digito gerendus, aut collo suspendatur. Item Ambarum, Corallium, caput Cuculi collo suspensum, lapis Chelidonium qui in hirundinum pullis dissectis primo partu exclusis invenitur, quod accidit plerumq; lunâ crescente. Item ossa Lacertæ viridis sale corrosa dum adhuc vivæ induntur ollæ & sale consperguntur. Item cingulum de corio lupi. Item rad. & sem. pœon. mar. Rutæ sylvest. radix aceto hu-

humectata & naribus oblata ; ut quoq; semen ejusdem. Smaragdus integer collo suspensus. Umbilici Infantis portiuncula in annulo gestata. Batrachii rad. recens effossa.

Amuletum compositum sit tale. R^x lap. *Amuletum compositum,*
Aetit. rad. & sem. pœon. mar. florem album gerentis, batrachii ana ʒj. fol. & sem. rut. sylvest. abrotan. hyssop. ana ʒss. ungul. dextri pedis posterioris Alcis, ossium lacertarum viridium, cineris cuculi, succin. alb. corall. rubr. ana ʒvi. flor. lavend. stœch. Arab. ana ʒiiij. lapid. chelidon. rufi mense Augusti collect. in augmento Lunæ n° 3. 5. 7. caryophyl. ʒij. amb. gris. ʒj. mosch. ʒj. Terantur omnia, exceptis lapidibus hirundinum, in pulv. subtiliss. & cum muccag. gum. tragacanth. aquâ rutæ extract. q. s. f. pasta, ex qua fiant placentulæ, quibus imprimantur sigillo quæcunq; volueris, sive literæ, sive notæ aliæ : Placentula à summo ad imum transfigatur pennæ milvi calamo, cui indantur lapides chelidonii, & repleatur amalgamate ex parte una Lunæ, & tribus vel quatuor Mercurii vivi puriss. Penna obturetur subere, & cerâ Hispanicâ sive laccâ. Totum siccatum exactissimè includatur sacculo ex corio lupi, tegatur syndone coccinæâ, & suspendatur è collo loro serico coccineo, ita ut os stomachi attingat. Geste-

tur continuó. Potest placenta sine involu-
lucro, aureo vel argenteo circulo lævissi-
mo circumsepta, suspendi ex collo, ita
ut immediatè nudam cutem tangat.

Observatio.

Mihi contigit Casus cujusdam qui post
varia medicamenta incassum exhibita tan-
dem in febrem incidens intermittentem,
transactis aliquot paroxysmis perfecte
convaleuit.

C A P. IV.

De Tremore.

*Syr. magi-
str.*

CU R A Tremoris fit 1. *Concoquendo*
materiam frigidam & humidam cum
hujusmodi *syrupo magistrali*. R. acori, stœ-
chad. herb. paralyf. fatureiæ, amaraci, ru-
tæ, salviæ, chamædr. chamæpityos, cala-
menth. mentastr. organ. ana m. ij. f. de-
coctio, cui add. mellis q. f. & conficiatur
syrupus, in quo pulvis infrascriptus in no-
dul. ligat. aliquialiter bulliat, & postea
abjiciatur. R. cinam. caryophyll. macis,
nuc. moschat. sem. pœon. piper. nigr. &
long. calam. aromat. zinzib. spicæ, sem.
anil. ana 3j. contunde & in pulverem re-
dige.

2. *Eva-*

2. *Evacuando* cum hiera Logadii, pil. *Electuar.*
foetid. vel ex Mesuë. & castor. pyrethri, *purg.*
cass. ana ʒiij. sagapen. pulp. colocynth. ana
ʒss. hieræ picræ ʒv. Confice cum melle
rosac. Dosis ʒss.

Confectio sequens ad tremorem experta *Confectio.*
est. & myrobalan. Indor. ʒj. salv. ʒiij.
oliban. ʒij. cyper. calam. aromat. ana
ʒjss. Confice cum passulis. Dosis
ʒij.

Convenit *stæchas* ad pondus ʒj. cum a-
qua mellis per multos dies propinata, vel
cum hiera picra in formam pilular. redacta
syrupo aliquo appropriato. Item juvat
castoreum cum aqua salviæ. Corroborat ner-
vos & tremorem removet *diamargariton*.
Item *Electuarium* sequens.

& Salv. rorismar. acori seu calami aro- *Electuar.*
mat. ana ʒss. f. decoctio in qua ponatur *unspeci-*
croci ʒss. sacchar. alb. ʒij. adde nucleor. pi- *cum.*
ni ʒj. zinzib. xyloaloes, nuc. moschat,
macis, cardamom. ana ʒss. f. *Electuarium*,
cujus dosis ʒij.

Leonel. Faventin. certâ se experienciâ *Externa,*
didicisse affirmat, *oleum lilior. convallium*
esse mirabilissimæ virtutis & verissimi effe-
ctus in tremore curabili, universalibus
congruis antea præmissis. Olea item *cucu-*
meris asinini, de *euphorbio*, de *castoreo*, &
de *flore trifolij* sive *loti Egyptia*, vel empl.

ex foliis ejusdem, plurimum valent : Item hæc super membrum affectum *inun-ctio* quæ recipit costi ℥j. pyrethri, euphorbijana 3j. castor. ℥ss. Dissolvantur omnia in ℥vj. ol. vulpini, quibus addatur ceræ ℥j.

N. B. In tremore manuum facto ab animi passionibus, scilicet verecundiâ & intensâ cogitatione de re formidabili tentandâ, juvat opopanax in vino exhibitus.

C A P. V.

De Vertigine.

*Medendi
Methodus.*

SI plethora adsit, sanguis mittendus; si nausea, ventriculus per vomitum everrendus: dein purgatio per sedem instituenda: postea specifica exhibenda; deniq; externa in usum ducenda.

Emeticum.

Post venæsectionem, (si necessaria sit) præsentibus nausêâ vel appetitu prostrato, vel aliis ventriculi affecti indiciis, ægro *Emeticum* propinandum. e. g. R oxy-
mel. simpl. & Julianizantis ana 3j. m℥. pro
2. dosibus sumend. bis in die c cochleari
sensim deglutiendo, longè à pastibus, pri-
die Emetici. R infus. croc. metall. 3ij.
oxymel,

oxymel. simplicis ʒss. aq. card. benedict.
 ʒj. mf. f. haustus exhibendus cum debito
 regimine. Die ipso Vomitorii sumatur bo-
 lus seq. horâ somni. & mithridatii, con-
 fect. alkerm. ana ʒj. pulver. subtiliss. men-
 thæ ʒss. lap. bezoar. orientalis gr. viij. mf.
 f. bolus.

Purga bis in septimana cum pilulis Ma- *Purgantia.*
 cri: & diebus intermediis alvus sit semper
 laxa clysteribus injectis, vel lenitivis per
 os exhibitis. Vel & pil. de chamæpit.
 (quas descriptas habes p. 5.) ʒj. extract.
 ealam. aromatic. ʒss. diagrid. gr. viij. olei
 thymi gutt. ij. f. pil. v. Vel purgetur
 extracto nostro seu Panaceâ * vegetab.

Bona sit *victus* lex: Abstineat à vapo- *Vitus.*
 rosis, & ab omni generoso aut multo po-
 tu.

Electuarium seq. ad vertiginem specifi- *Elect. spe-*
 cum est. & omnium siccorum, viz. rad. *cif.*
 pœon. mar. valerian. sylv. collect. ante-
 quam caulem emiserit, quando incipit
 pullulare, vincetoxici ana ʒj. calam. aro-
 mat. ʒij. visc. querc. fol. hyperic. rutæ,
 chamæpit. betonic. summit. rorismarin.
 flor. salv. sem. pœon. mar. ana ʒss. C. C.
 cranii humani calcinat. ad summam albed.
 succin. alb. præp. ana ʒv. asæ foetid. castor.
 ana ʒij. sal. succini volatilis, sal. absinth.
 ana ʒj. sal. artemis. & card. benedict. ana
 ʒjss.

3jss. sterc. pavon. alb. debite collecti & siccati 3vj. f. omnium pulv. subtiliss. excip. f. q. syrupi ex professo parati ex flor. pœon. tilia, liliorum convallium & keyri, qui redditus fuerit acidus f. q. spiritus vi-
 || *vid. p. 23.* trioli || Antiepilept. & f. Electuarium : cu-
 jus dosis sit à 3iij. ad 3vj. & 3j. superhau-
 sto aq. flor. til. & lil. convall. momento, ad
 singulas Lunæ mutationes bis, vel pridie
 & postridie novilunii & plenilunii.

Pil. specif. R̄ calam. aromat 3ij. cort. rad. laur. &
 rad. fassafr. ana 3iij. cort. winteran. arant.
 citr. ana 3iij. rad. enul. 3ss. omnia coquan-
 tur in aq. stillatit. betonic. majoran. salv.
 & quartâ parte vini de Malagâ, ad tinctu-
 ræ extractionem, quæ coaguletur ad syru-
 pi consistentiam. Tunc R̄ rad. valeri-
 an. sylvest. cyper. fragrantiss. ana 3j. succin.
 præp. 3ss. castor. macis ana 3j. flor. laven-
 dul. 3ij. calam. aromat. ad pondus omni-
 um, f. pulvis subtilissimus, excipiend. f. q.
 ecchylomatis præscripti : f. massa *pilula-*
rum, cui addantur pro singulis uncis gut-
 tæ iij. ol. rorismar. vel baccar. junip. Ca-
 piat vertiginosus (post universalia) quo-
 tide mane ʒj. deinde paulatim ascendat ad
 3ss. ʒij. ʒijss. & 3j. pro gradu affectionis &
 activitate causæ morbificæ.

Calam. aro-
mat. est spe-
cif.

N. B. Calamus Aromaticus quocunq;
 modo sumptus valet ad vertiginem : imò
 secretum

secretum curandi vertiginem in eo consistit. Da infusum ejus in vino albo vel cerevis. omni aurora.

Purgationis diebus sum. vesperi, & deinceps singulis auroris sequent. *Extract. specif.* ad instar minoris avellanæ. & theriac. & mithridat. ana ʒj. rad. valerian. sylvest. suo tempore collect. sterc. pavon. mar. ana ʒiij. rad. pœon. mar. visc. quercin. ana ʒii. rasur. cran. human. recent. spong. bedeguar. ana ʒiss. bacc. juniper. recent. ʒx. lign. Rhod. rasur. interior. guaiac. ana ʒiiss. maccis, caryophyll. cinam. ana ʒj. Circulenter in balneo cum parte una aq. meliss. proprio sale prægnante, & partibus duabus sp. Vini per octiduum: f. coagulatio f.a. addendo ol. cinam. ol. cran. hum. & succin. rectific. supra colcoth. ana ʒss. sal. volatil. succin. ʒj. m℥. Utatur ut dictum est.

Medicus quidam Germanus Londini dat *Medicament. Empiric. ex sacchar. ʒj.* quotidie per plures dies consequentes pil. unam ad summum granorum quinque. Ego unam ponderavi vix pendentem gr. iij. sine ulla manifesta operatione cessat vertigo, id quod existimo fieri ratione coagulationis vaporum vertiginem committentium. Usus est Eques Franciscus Biondi sæliciter & alii multi: saltem nulla inde percipitur noxa. Ego unam degustavi, & diu attrivi dentibus; nihil percepi

cepi præter saporem *terebinth.* & *sacchari Saturni*, à quo dealbata fuerunt lingua, labia interna & sputum. Credo ita parari, ut *saccharum dictum* excipiat ea *terebinthinæ Venetæ* vel *Cypriæ* quantitate, quæ sufficiat ad formandam massam ex qua fiunt pilulæ singulæ ponderis gr. iij.

*Externa
Empl.*

D. *Glisson* Cantabrigiensis Medicinæ Professor gravi vertigine per tres septimanas conflictatus, apposuit, irritis aliis remediis, vertici (toti capiti) raso *emplastrum* ex sulphuris floribus & album. ovorum, à quo sanatus est, ut ipse retulit D. *Bate*.

*Bals. pro
naribus,
&c.*

Fiat ex sebo cervino & oleis salviæ, majoranæ, rorismarini & succini *balsamum*, quo quotidie mane nares interiores præfertim linantur; nucha item & capitis futura.

*Fontanell.
&c.*

Pyroticum vel *setum* applicetur posteriori collo: *Cauterium* bregmati post omnia.

C A P.

CAP. VI.

De Apoplexia.

ALIA *in paroxysmo* sunt tentanda, alia extra paroxysmum ad *Apoplexia* *præcautionem* exhibenda.

Quicquid movendum, statim move; *In paroxysmo.*
& quod vis facere, fac citò: In talibus enim tardare malum:

Tu propera, nec rem venturas differ in horas:

Qui non est hodie, cras minus aptus erit.

Ægris pessimè agitur, dum suspensâ manu Medici minùs valida medicamenta importuno metu perculsi exhibeant, cum extrema remedia adhibere expediat.

Sanguinem in plethoricis libera manu *Venaesectio.*
mitte: Vesicatoria nuchæ, brachijs, pone *Vesica.*
aures, imo toti vertici rasò applicato. Errhina.

Quærantur folia asari viridia, quæ leviter trita indantur *naribus*: Interim ex eorum pulveris ʒij. pulv. rad. cyclam. ʒiiij. & ʒj. rad. helleb. alb. f. pulvis subtilissimus per calamum *naribus* insufflatus.

Liquamine sequenti *illinatur palatum* *Litus pro palato.*
sæpissimè fricandò. R̄ Anacard. rad. pyrethr.

rethr. & staphisagr. ana ʒij. granor. paradif. cardam. major. ana ʒiij. capfici five piperis Indici ʒj. helleb. albi ʒiij. bulliant simul in vini albi t̄ls. ad medias, fiat expressio, quæ cum æqua portione mellis anthosati redacta ad mellaginem reddatur acidula sp. vitrioli antiepileptico, addendo salis succin. volatilis ʒss. m̄s. pro litu.

Emetica.

Emeticum seq. exhibeatur. R̄ aq. ceras. nigr. ʒiij. syrup. flor. pœon. ʒj. gilla Theophrasti ʒj. vel ʒiij. f. potio. Si hæc mitior æquo videatur, optimum in apoplexia vomitorium est oleum Antimonii, cujus guttæ x. vel xij. dentur ex optimo vini spiritu. Cita & seria est ejus operatio; multos hujus ope excitavi.

Extra paroxysmum.

Ad Apoplexiam *præcavendam*, caput per sedem *purgantia* frequenti sint in usu, (qualia in capp. de *Epilepsia* & *Vertigine* præscripta sunt.) *Emetica* item temporibus idoneis exhibita plurimum profunt. *Fontanella* in nucha, vel *setum*, communi sunt in usu. Vitentur omnia quæ caput nimis tentant, qualia sunt vinorum generosorum liberalior. *ingurgitatio*, tabaci per tubum improba fumatio, Veneris usus nimius, &c. In plethoricis *sanguis* saepe mittendus è brachio, vel hæmorrhoides aperiendæ. *Caput* deniq; *robendum* est specificis

specificis cephalicis calidioribus, qualia in Epilepsia & Vertigine videre est.

C A P. VII.

De Mania, & Melancholia.

Mania melancholiam plerumq; vel sequitur vel comitatur; aliquando autem ab affectu uterino dependet. *Maniacausa.*

Si Melancholia Mania antecedens, vel conjuncta causa sit, agro sequentia adhibeantur. *Mania Melancholica.*

Vena nunc hæ, nunc aliæ aperiantur, Venæ sectio. sanguisq; secundum plethoræ viriumq; modum effluere sinatur.

Victus sit refrigerans & humectans. *Victus.*

Ad vomitum ciendum exhibeantur infusiones croci metallorum, vel vitri antimoni; acetum & mel scillitic. &c. *Vomitus.*

Purgetur æger sæpius pulvere benedicto *Purgatio.*
Valeſci, (cap. de Melancholia præſcript.)
pil. Alexandri Tralliani de lapide Armeno, pil. aggregativ. extr. Rudii, vel pil. de lapide Lazuli.

Alternatim cum istis purgationibus dentur clyſteres ex melle helleborato, incipiendo ab ʒj. & aſcendendo ad ʒij. vel ʒiij. *Clyſter.*

in decocto omasorum vel jure alio pingui.
Vel R malv. betonic. fumar. violar. ana m.
fs. flor. rosar. anth. chamamel. ana p. ij.
sem. anis. carui, cumin. ana ʒij. f. deco-
ctum in feri lactis tʒiss. ad tʒj. In cola-
tura immisce hieræ Pachii, Logadii, Ga-
leni ana ʒiss. olei violar. ʒij. f. Enema.

*Simplicia
specifica.*

Post evacuationem sufficientem ad spe-
cifica accingendum est. *Simplicia specifica*
sunt hypericon (fuga demonum dict.) ver-
bena, ruta, sabina, palma Christi, ane-
thum, millefolium, aser Atticus, poly-
podium, epithymum, fumaria, artemi-
sia, helleborastrum, herba deniq; pæne
omnes quæ Cephalicæ vulgo habentur.
Lapis Lazuli, ambra nigra sive lapis ga-
gates, lapis Armenus, &c. Ex his varia
fieri possunt præparata, vel simplicia vel
composita.

*Hyperici
tinctura.*

Angelus Sala ipse mihi dixit se in Ma-
nia & Melancholia habere pro arcano tin-
cturam hyperici: ac aliquando cum careret
tincturâ, sumpsit ejus summitates, deco-
xit in vino Rhenano & cerevisia tenui,
atq; utiliter propinavit.

*Aquæ Tun-
brig.*

Aquæ minerales Tunbrigenses plurimis
profuere.

*Spir. Alu-
minis.*

Spiritus aluminis in maniacis & phreni-
tide, longe superat spiritum vitrioli, nec-
non in febribus ardentibus: nam insigni-
ter refrigerat.

His

His mitioribus non proficientibus, ad *Helleborata* veniendum est. Mel Helleboratum, (Heurnii dictum) feliciter propinatur ad ʒss vel ʒvj. ex mulla vel aqua saccharata, at omnium optimè cum decocto anisi. Vix tutius datur helleborus quàm ex isto melle.

Helleborus & niger & albus hîc conveniunt, qualicunq; formâ exhibiti, in extracto, substantia, vel infusione.

Extractum sic fit : R̄ helleb. albi vel nigri radices, quot velis, minutim concisæ pistentur aliquandiu cum paucò spiritu vini ; Indantur cucurbitæ, iisq; dein affunde sp. vin. ita ut 4. digit. supernatet. Evocetur sp. ad siccitatem in balneo vaporoso. Adhuc calentes radices pulverizentur in mortario, quod facile fit. Hâc ratione præparatæ facillimè dant tincturam, etiam in frigido, cum spiritu vini : tinctura autem ad extractum f. a. redigatur.

N. B. Elleborus niger, ut & Colocynthis, si diu digerantur, sicut alia cathartica, parum purgant. Elleborus albus autem diutius digeratur, viz. per 3. aut 4. dies, donec liquor sit prægnans tinctura.

Helleb. albi extractum datur à gr. ij. ad iij. vel per se vel cum alio purgante. Nota, Extractum hoc licet præparetur duriusculum

usculum in forma pilulari, attamen humectatur ad aërem, & diffluit, unde facile dissolutum in ventriculo, vomitum movet, & sursum deorsumq; operatur cum maxima difficultate, innoxie tamen post sedatum tumultum. Dedi mulieri cuiusdam extracti hujus gr. iij. cum massa pilular. composit. ex coch. min. & de lap. Lazuli ana gr. xv. Vomuit sexies, & habuit totidem sedes, cum labore quidem, tamen sine periculo, & cessante operatione pacata omnia. Eandem extracti dosin cum aliis purgantibus, ægris aliis exhibui cum

Syr. helleborat.

& fibrar. è rad. helleb. nigr. & alb. selectiss. ana ʒj. pulp. colocynth. ʒss. rad. polypod. recent. fol. fenn. mundator. ana ʒvi. flor. nenuph. & hyperic. ana p. ij. sem. anis. fœnicul. dulc. ana ʒij. baccar. junip. recent. ʒjss. lign. sassafr. ʒj. f. omnium decoctio in f. q. vin. alb. tenuis & odorati, & aq. stillat. nenuphar. f. colatura & fortis expressio, quæ cum mellis despumati & sacchari albiss. ana q. s. redigantur in *syrupum*, cui indatur nodulus continens cinam. ʒj. nuc. moschat. mac. ana ʒss. caryophyl. ʒj.

Pilule helleb.

Cum *syrupi* hujus & pulveris fibrarum rad. helleb. alb. ana, formato massam *pilularum*, cujus gr. v. vij. vel ix. include pilu-

lis

lis ex 3ss. massæ pil. coch. min. factis, pro
dosi.

D. Cademan mihi retulit, si hellebori *Helleb. in-*
albi radix ad 3ij. infundatur in 3vj. v. g. *fusio.*
vini muscatellini, atq; hujus infusi detur
cochl. j. blandè movet vomitum pituitæ
viscidissimæ, & subducit alvum. Opera-
tur sine periculo; & , quod notandum,
consumpto primo vino si novum adda-
tur, etiam sæpiùs succedit bona operatio,
ut ex croco metallorum.

Post purgationem exhibeatur *vini medi-* *Vinum me-*
cati seq. dosis, *viz.* 3iiij. quotidie mane *dicatum*
per dies plures hor. 4. ante prandium, *chalybea-*
corpus strenuè exercendo. & battituræ *tum.*
sive squamæ ferri circa incudem collectæ,
mundæ, quater in aceto vini acerrimo ex-
tinctæ, in alkool lævigatæ 3xvj. polypodii
3iiij. foliorum chamædr. summit. hyperic.
ana 3ij. summitat. rorismar. cum floribus
3j. caryophyl. mac. cinam. ana 3ij. fol.
fenn. mundat. 3vj. Omnia concisa irro-
rentur vino Canarino, ac in eo maceren-
tur per horas 24. Mox affundantur in va-
se lapideo vini albi Gallici tenuis quartæ
sex vel 8xij. Obturetur vas subere opti-
mè, collocetur in loco calido, bistërve in-
dies agitando per octiduum ante usum.
Post octavam quamq; dosin purgetur se-
mel pulvere benedicto Valesci supra lau-
dato.

*Medicam.
Empiric.*

Maio mense circa Lunæ decursum afinus per duos tréve dies herbis refrigerantibus & hordeo nutriatur ; mox vena secetur pone aures, & sanguine imbibatur linteum asservandum. Usus est si linteï porriuncula in aqua cardui benedict. betonic. vel simili maceretur atq; infusio propinetur.

*Mania ab
affectu uterino.
Pilulæ.*

Si ab *affectu uterino* Mania ducat originem, utiliter sequentia præscribuntur. R. mass. pilular. foetid. & aurearum ana ℥j. formentur pilulæ 5. dandæ mane cum debito regimine. Repetantur secundo quoq; die ad plures vices. Vel R. asæ foetid. purissim. præp. 3j. castor. 3ss. camphor. ℥j. Omnia selecta mixtâq; excipiantur s. q. succi Rutæ cum saccharo inspissat. ad consistentiam syrupi, addendo ol. succin. purissimi gutt. vj. ol. gagatis rectificat. gutt. ij. f. massa, cujus hic usus esto. R. pil. cochiar. minor. 3ss. mass. hujus foetid. gr. x. misceantur exactè ; dividantur in quatuor partes æquales, quibus singulis infigatur nucleus ex massa ex pulvere & syrup. helleborat. suprâ descript. gr. jss. ita ut gr. vj. massæ helleboratæ includantur 4. pilulis, quæ sumantur pro dosi.

N. B. Si à mensibus suppressis pendeat malum, Menagoga ; si à passione hysterica,

ricâ, Hyſterica in uſum trahantur. De his autem videantur capita propria in Lib. III.

“ Hic, Lector, non inutile judi-
“co, nec tibi moleſtum ſpero, ſi partem
“Epistolæ à doctiſſimo Authore noſtro ad *Authoris o-*
“Doctorem Caſtle conſcriptæ addam. *pinio de*
“Conſulebatur de muliere quæ Dæmonia- *quadam*
“ca credebatur. Hæc (aliàs pia) in pa- *habita pro*
“roxyſmis furentibus in Deum blaſphe- *dæmoniaca.*
“mias ex ore ſpumante profundere ſolita,
“piôſq; omnes diris execrabilibus devo-
“vere. Corpus mille modis jaſtabat;
“ſe in ignem, in lutum, &c. violenter
“(ſpontaneè tamen) sæpe conjiciebat.
“Ventriloqua etiam à ruſticis inter quos
“degebat, habebatur, &c. ----- Audi
“quid de hac cenſeat Author noſter.

----- Melancholiam, ſedem, balneum & regnum diaboli eſſe ſat ſcio; atq; Principem iſtum tenebrarum, ſub atri humoris denſa caligine latitantem ſeſe variis morbis naturalibus immiſcere, & ſævas excitare turbas in diverſis ſubjectis, experienciâ compertum habeo multiplici. Sed non eſt tam facilis mihi animus, ut primo cujuſcunq; phantaſmatis, licèt portentofi, occuſu percellatur, nec ratio tam cerea ut quamvis admittat impreſſionem. Duo-

*Medicam.
Empiric.*

Maio mense circa Lunæ decursum afinus per duos tresve dies herbis refrigerantibus & hordeo nutriatur; mox vena secetur pone aures, & sanguine imbibatur linteum asservandum. Usus est si linteï porriuncula in aqua cardui benedict. betonic. vel simili maceretur atq; infusio propinetur.

*Mania ab
affectu uterino.
Pilulæ.*

Si ab affectu uterino Mania ducat originem, utiliter sequentia præscribuntur. & mass. pilular. foetid. & aurearum ana ℥j. formentur pilulæ 5. dandæ mane cum debito regimine. Repetantur secundo quoq; die ad plures vices. Vel & asæ foetid. purissim. præp. 3j. castor. 3ss. camphor. ℥j. Omnia selecta mixtaq; excipiantur s. q. succi Rutæ cum saccharo inspissat. ad consistentiam syrupi, addendo ol. succin. purissimi gutt. vj. ol. gagatis rectificat. gutt. ij. f. massa, cujus hic usus esto. & pil. cochiar. minor. 3ss. mass. hujus foetid. gr. x. misceantur exactè; dividantur in quatuor partes æquales, quibus singulis insigatur nucleus ex massa ex pulvere & syrup. helleborat. suprâ descript. gr. jss. ita ut gr. vj. massæ helleboratæ includantur 4. pilulis, quæ sumantur pro dosi.

N. B. Si à mensibus suppressis pendeat malum, Menagoga; si à passione hysteriâ,

ricâ, Hyſterica in uſum trahantur. De his autem videantur capita propria in Lib. III.

“ Hic, Lector, non inutile judi-
 “co, nec tibi moleſtum ſpero, ſi partem
 “Epistolæ à doctiſſimo Authore noſtro ad
 “Doctorem Caſtle conſcriptæ addam.
 “Conſulebatur de muliere quæ Dæmonia-
 “ca credebatur. Hæc (aliàs pia) in pa-
 “roxysmiſis furentibus in Deum blaſphe-
 “mias ex ore ſpumante profundere ſolita,
 “piôſq; omnes diris execrabilibus devo-
 “vere. Corpus mille modis jaſtabat;
 “ſe in ignem, in lutum, &c. violenter
 “(ſpontaneè tamen) ſæpe conjiciebat.
 “Ventriloqua etiam à ruſticis inter quos
 “degebat, habebatur, &c. ----- Audi
 “quid de hac cenſeat Author noſter.

*Authoris o-
 pinio de
 quadam
 habita pro
 dæmoniaca.*

----- Melancholiam, ſedem, balneum &
 regnum diaboli eſſe ſat ſcio; atq; Principem
 iſtum tenebrarum, ſub atri humoris denſa
 caligine latitantem ſeſe variis morbis na-
 turalibus immiſcere, & ſævas excitare tur-
 bas in diverſis ſubjectis, experienciâ com-
 pertum habeo multiplici. Sed non eſt
 tam facilis mihi animus, ut primo cujuſ-
 cunq; phantaſmatis, licèt portentofi, oc-
 curſu percellatur, nec ratio tam cerea ut
 quamvis admittat impreſſionem. Duo-

bus tantum signis innotescere possunt mihi dæmoniacy, si ἄμεστοι καὶ ἀφιλόσοφοι variis ipsive ignotis linguis loquantur, atq; de scientiis & artibus nunquam salutatis nervose & solide differant: Et si corpus grave in sublime raptum, in aëre hæreat diu, neq; suo pondere labatur deorsum. Atrabilis in Liene, Cerebro, Utero exæstuans, mille potest movere symptomata, quæ apud ignaros habentur pro miraculis. ----- De voce in ventre prodeunte videatur Hippocrates in Polemarchi uxore, ubi mentionem facit eorum qui concluso ore loquuntur, quos ἐν στήθεσσι Græci appellant. ----- Vivit in hac civitate vir Hibernus qui labiis immotis longam profert orationem, & hominibus ipsi vicinis imponit, quasi aliquis ipsos appellaret è longinquo. Si diaboli plurimæ, hominum etiam plurimæ sunt technæ, in quibus solvendis & enucleandis acumine & jugi opus est patientiâ. -----

CAP.

CAP. VIII.

De Dolore Capitis.

Dolor capitis dicitur vel *Cephalalgia* Capitis doloris species. & *Cephalæa*, cum totum caput; vel *Hemicrania*, cum dimidiam tantum capitis partem occupat.

Uterq; dolor est vel *sympathicus*, ab aliarum partium affectibus dependens; vel *idiopathicus*, cum caput ipsum primario afficitur.

Medico diligentissime perpendendum est an caput ab affectu proprio doleat, an per consensum, in his enim curationis cardo maximè vertitur. Frustra enim caput Medicinâ vel Chirurgiâ cruciabis, si morbi fomes in ventriculo (v. g.) lateat.

Varie sunt *doloris Capitis idiopathici* Dolor idiopathicus. causæ, quæ singulæ diversam opem postulant.

Aliquando dolor capitis gravissimus *Asphyliæ* laborantes cruciat, qui remediis nullis nisi antisphylicis cedit. N. B. Cum cephalæa irritis omnibus vulgaribus medicamentis ægrum lancinare usq; persiste-rit, aliquid venerei eidem inesse suspicetur Medicus. Siquis dolorem hunc ideo sym-

pathicum nuncupandum esse cenfeat, quia à generali affectu dependeat; sciat me partes tantum particulares respicere cum quibus consentiat caput in ejusdem doloribus distinguendis.

A Mercurio. Interdum *Mercurius* inter cranii laminas colligitur, vel à fucis Mercurialibus, vel ab unguentis ad ptyalismum movendum adhibitis, vel ab hydrargyri præparatis intrò sumptis: Undecumq; Mercurius sanguini immisceatur, si sufficienti & tempestivâ purgatione è corpore non eliminetur, quandoque, ut dixi, inter tabulas deponitur, unde dolores crudelissimi, qui rarò sine trypano perfectè curantur. Immo vix sine hoc evacuantur vitiosi isti & corrosivi humores, qui in diploë aliquando sedem capessunt, & diuturnæ cephalææ authores sunt.

Hiscæ causis omissis, ad alias transeamus, quæ, in genere, vel *calidæ*, vel *frigidæ* sunt.

A causa calida.
Sanguis mittendus.

In *causa calida*, vel *secetur vena* frontis, vel hirudines applicentur arteriis temporalibus, vel hîc fiat etiam *arteriotomia*. Sin æger sit plethoricus, primò extrahatur sanguis è brachio; postea autem ex locis prædictis.

Alvus laxanda.

Ante omnia *alvi astrictio* cavenda est, eandem (si torpidior sit) vel clysteribus emolli-

emollientibus & refrigerantibus, vel Lenitivis per os exhibitis movendo.

Victus fit refrigerans & humectans. *Ju- Viſum.*
ſculum ſequens optimè convenit. Farciatur pullus gallinaceus hordeo mundato, uvis Corinthiacis, capparibus à ſale liberatis, mox confutus elixetur cum fruſtulo carnis vitulin. & add. cum tempus fuerit, agrimon. pimpin. borrag. bugloſſ. acetoſell. ſylveſt. cichor. ana m. j. poſt ſufficientem coctionem f. colatura, in qua diſſolv. cremoris tartar. 3j. infuſionis 3iij. ſenn. in aq. endiv. fact. per hor. 24. cum 3ſs. caryophyllor. Sum. ʒſſ. vel ʒbj. mane. Vitet ſalfa, acria, piperata, vapoſoſa, legumina; vinum generoſum, omneſq; ſpirituoſos liquores.

Vigilia & Somnus nè modum excedant, *Vigilia & ſomnus, &c.*
ſintq; horis convenientibus: nè dormiat paulò poſt cibum, quia ſomnus iſte gravat caput. *Animi pathemata* violentiora fugiat, iram, mœrorem, amorem, &c.

Capitis perſpiratio libera procuranda, *Capilli detond.*
capillos detondendo.

Arteriis temporalibus inducatur unguentum de bolo, vel *anacollemma* ex bolo, ſpodio, ſuccino, maſtiche, ſanguine draconis exceptis oleo roſar. nenupharis & aceto roſarum, vel unguento popul. cum pauco aceto. *Externè applicanda.*

In

In Cephalæa *toto capiti*, in hemicrania *parti dolenti* applicetur *cataplasma* seq. & betonic. virid. m. ij. flor herb. paralyf. m. j. flor. papav. errat. p. ij. flor. keyri m. ss. ros. rubr. p. iij. sem. coriand. ʒiij. nuc. moschat. ʒij. simul contundantur humectando cum oxycrati tantillo; f. cataplasma applicand. vesperi.

Vesicatorium nuchæ applicatum sæpe insigniter prodest.

A causa frigida.

Si Cephalalgia à *causa frigida* pendeat, remediis calidioribus externis & internis, fortioribusq; purgantibus ei occurrendum est.

Purgantia.

Purgetur æger *pil.* seq. & mass. pil. coch. minor. ʒss. calomel. ʒj. ol. rorismar. gutt. ij. m. f. dosis. Exhib. mane horis tribus ante iusculum cum debita custodia. Repetantur bis vel ter, interposito uno vel altero die. Vel si per epicrasin purgare malueris, *cerevisia medicata* sequentis ope voti compos eris. & rasur. lign. sanct. interioris nigerrimi ʒxij. farsæparill. ʒjss. lign. assafr. ʒiiij. rad. pœon. Ireos Florent. ana ʒij. fol. veronic. utriusq; fanicul. brunell. ficc. ana m. ij. chamæpit. m. iij. florum primulæ veris siccat. m. v. baccar. junip. ʒiv. fol. fenn. mundat. ʒvj. turbith. hermodact. ana ʒiiij. mechoacan. rad. helleb. nigr. cum aceto præp. ana ʒij. nuc. moschat.

moschat. per frustra sect. n^o vj. Cerevisiæ non lupulata galon. vj. Post fermentationem bibat quotidie bis cyathum, viz. mane jejunos, & horâ quintâ p. m. Vel aloës in succ. depurat. caulium & betonic. liquat. & coagulat. ʒj. pulv. majoran. ʒij. mastich. Div. cum succo caulium f. massa, de qua cap. ʒj. alternis diebus hor. 2. à cœna levi. Vel sum. eandem dosin pil. Macri quæ eadem ferè cum his sunt.

Ex Cerevisiæ medicata ingredientibus, *Potus ordinarius.* exceptis purgantibus, præparari etiam potest *potus ordinarius.* *Victus* autem sit moderatè calefaciens, & siccans. *Victus.*

Diebus à purgatione vacuis sumat instar *Opiata specif.* majoris avellan. *Opiata* seq. mane & vesp. ri. & conserv. flor calend. ʒj. conf. flor. anth. betonic. ana ʒjss. conf. alkerm. & de hyacinth. ana ʒvj. rasur. cranii humani non sepulti, visci quercini ana ʒij. succin. alb. præparat. ʒijss. cinam. interioris ʒiij. lign. aloes, macis ana Div. mf. & cum syr. de stœchade sive pœon. comp. f. Electuar. instar Opiatæ.

Vel & confect. alkerm. & de hyacinth. *Tabella.* ana ʒss. rasur. cran. human. ʒij. rasur. Corn. C. primarii ʒjss. lapid. bezahar. ʒss. succin. alb. præp. Div. ros. rubr. subtilissimè trit. ʒjss. cinam. interior. ʒiij. sacchar. albiss. ʒx. mf. Excipiantur mucagine gummi

gummi tragacanth. extract. in aq. cinam. f. tabellæ ponderis ℥ij, ad eundem usum.

Externa.

Quoad remedia *externa*, fricetur caput rasum diu multumq; singulis matutinis *sacculis* in cap. 1. de frig. Cerebri Intemperie pag. 3. descriptis, vel capillis inspergatur *pulvis* ibidem laudatus, ac *summus* ibi præscriptus hauriatur.

Masticator.

Masticatoriis ad educendam pituitam e cerebro utatur, viz. ℞ rad. malv. siccæ quantum volueris: habeatur aqua vitæ optimè rectificat. in qua macerat. fuerint v. g. pro ℥ss. pyrethri ℥iij. zinzib. ℥ij. caryophyl. ℥jss. sumatur aliquantulum de hac aqua, & in ea macer. per horam unam ante usum frustulum radicis malvæ prædictæ. volutetur in ore, & subinde madefiat iterum in dicto liquore, sitq; usus singulis matutinis, sedulo expuendo quod dissolvetur. Vel ℞ pulv. pyrethr. & staphisagr. ana ℥ij. piper. long. ℥j. zinzib. cubeb. ana ℥ss. mastich. ℥ss. f. omnium pulvis subtil. excipiend. f. q. ceræ virgin. liquat. & formantur globuli ad eundem usum: aut syndone exceptus pulvis crassiusculus redigatur in globulos.

Sternutator

Post evacuationes generales utatur *Erythinis* ex succ. majoran. betæ, anagallid. vin. alb. in quibus infund. pulvis tabaci, I-

ris

is Florent. æs uſtum, &c. Vel R rad. helleb. alb. ʒij. tabaci ʒj. euphorbii ʒſs. fl. benzoin. ʒiiij. mſ. f. pulvis naribus inſuſ- ſandus ex calamo. Poſt motam ſternutati- onem abluantur nares vino albo.

Foveatur caput mane *fove* ſequenti, ſpon- *Fove.* giis mollibus in eadem calefacta tinctis & expreſſis. R raſur. lign. ſanct. ʒiv. rad. cyper. pœon. enul. Ireos Florent. aristo- loch. rotund. ana ʒij. fol. ſalv. laur. majoran. betonic. veronic. mar. ana m. ij. fl. chamæmel. melilot. ſummit. abſinth. ana p. iv. roſ. rubr. p. vj. baccar. laur. & junip. ana ʒjſs. ſem. aniſ. ſcœnicul. coriand. ana ʒj. nigell. Rom. ʒx. f. omnium decoct. in aq. fontan. addend. ſub finem dimid. partem vini Hiſpan. Vel æger ingredia- tur thermas & f. capitis embrocatio.

Cephalalgia cauſam diſſipabunt fac- *Epithem.* culi cinere ſarmentorum & pulvere ſalv. majoran. betonic. &c. farcti, vini ſpiritu irrorati & dolenti parti appoſiti. Inunctio item ex baſſamis majoranæ, caryophyll. ſuccini circa futuras.

R cortic. pomor. curtipendul. & cydo- *Fumigatio.* nior. ana ʒj. cortic. citr. & aurant. ana ʒjſs. lign. Rhod. ſantal. citr. raſur. rad. junip. ana ʒvj. flor. roſ. rubr. lavend. ana ʒſs. ſtyrac. calamit. benzoin. ana ʒx. caryo- phyl. cinam. ana ʒiiij. aq. roſar. & naphæ
- ana

ana ℥j. aq. ocymi ℥ss. aceti ros. ℥ij. (ambra
 ℥ij. moschi ℥j.) m℥. pro fumo excitando ex
 instrument. idoneo Casioletta dicto.

*Vesicator.
 &c.*

Adhiberi etiam possunt *Vesicatoria*, *Cucurbitula*, *Seta*, *Fontanella* in locis aptis.

*Dolor sym-
 pathicus.*

Hæc de dolore Capitis *idiopathico*.
 Quod ad *sympathicum* attinet, diligenter
 inquirendum est cujus partis consensu po-
 nas luat caput, & parti primario affectu
 curatio maximè dirigenda est. v. g.

*A ventri-
 culo.
 Vomitus.*

Si ex *ventriculi* affectu frigidus doleat ca-
 put; post clysterem injectum & rejectum
 die sequenti detur vomitorium seq. & vitri-
 ol. alb. ʒj. dissolv. in ʒiv. vel vj. ptisana
 vulgaris: capiat mane, & post singulos
 conatus bibat haustum posseti parati cum
 flor. chamæmeli. N. B. Vitriolum inter
 omnia Vomitoria stomachum optimè eva-
 cuat, & post evacuationem corroborat. Vel
 si æger ad vomendum minùs pronus sit
 fortioribus Emeticis utatur. Post vomitum
 (vel aliàs à flatibus) si adsit stomachi dolor
 f. f. f. ex corroborantibus, viz. decocto
 absinthii, menthæ, rosar. rubr. flor. cha-
 mæmel. summit. aneth. sem. anis. fœnic.
 cortic. aurant. & citri, lign. Rhod. macis &
 caryophyll. in æq. part. vin. alb. gene-
 ros. & aq. parato; vel si singultus aut mo-
 tus convulsivus oriantur, detur *theriaca*,
diascordium, &c.

Pro

Propinetur aliquando mane vel initio *Roborantia.*
 pastûs vinum absinthites. Horâ dimidiâ
 post singulos pastus sum. cochl. j. pulveris
 hujus digestivi. & sem. anis. & fœnic.
 dulc. ana 3vj. sem. coriand. præp. 3iij. co-
 rall. rubr. præp. marg. præp. ana 3jss. ci-
 nam. inter. 3ij. ossis de corde Cervi 3j.
 ambr. gris. 3ss. sacchar. albiss. quadruplum
 pondus omnium, ms. f. pulvis ut alkool
 ad usum.

Summatim, sumantur quæ ventriculû
 siccent & calefaciant, pituitosos & visci-
 dos humores attenuent, & exterminent;
 contrariâq; vel remedia vel diætâ viten-
 tur.

N. B. Hemisrania per consensum ven-
 triculi omnis, usu spiritûs vitrioli vel in
 jusculis vel cum syr. curatur.

Si ab *Uteri* affectu Cephalæa oriatur, *Ab utero.*
 v. g. à mensibus suppressis, curationem
 Menagogis aggrediatur Medicus; si à pas-
 sione hysterica, hystericis, &c. Ut in
 pauca conferam, Quæcunq; pars sit mali
 hujus fons, eandem medicamenta potissi-
 mum respiciant.

Episcopus Cestriensis longo & rebelli *Observati-*
 capitis dolore vexatus, à quodam qui diu- *ones.*
 tissimè eodem affectu conflictatus fuerat,
 irritis

irritis omnibus aliis præfidiis, sequens accepit remedium, à quo ipse convaluit, & deinceps plurimos alios curavit. *Lintæum imbutum aquâ frigidissimâ* toti calvariæ applicetur, aliquoties renovando applicationem; postea caput optimè siccetur. Credo oportere cautè eo uti, metu nimix refrigerationis Cerebri, à qua Coma, Lethargus, Paralysis, Apoplexia impendere possunt. Capiti (inquit Celsus, lib. 1. c. 4.) nihil æque prodest atq; aqua frigida: itaq; is cui hoc infirmum est, per æstatem id bene largo canali quotidie debet aliquandiu subjicere.

Hedera serpentis supra terram virentis suffitu importuno D. Ashwort, bis in die administrato remedio, curavit intra 9. vel 10. dies Equitem Sir Franc. Weinman ex dolore capitis posteriorem partem obsidente jam ab annis quinq;. Idem successit Doctori Bate in nonnullis aliis. Fumus autem iste debet excipi hiantè ore, per nares saltem attrahendo spiritum, herbâ in prunas conjectâ, quæ videtur habere aliquid resinosi. Tegumentis undiq; injectis ad fumum continendum totum caput velandum est.

Filia D. Relinger Genevæ magnis capitis doloribus obnoxia utebatur foelicissimè aquâ seq. ad lotionem frontis & temporum tepidè,

tepidè, cum spongia vel linteo. & flor. lil. convall. m. ij. flor. viola tricoloris five herbae trinitatis (jacea) m. j. vini albi generosi ℥ij. stent in infusione per hor. 24. in vase vitreo, mox f. distillatio in balneo. Quotannis mense Maio vigentibus istis plantis bonam aquæ quantitatem pro ipsa præparabat Pharmacopœus.

CAP. IX.

De Catarrho.

Emplastrum seq. validè omnes fluxiones sistit & dissipat. *Emplastr.* Applicetur capiti raso post strenuè per plures dies expurgatum cerebrum. & ficuum pingue fermenti acris ana ℥ss. sem. viticis & nasturt. contusor. ana ʒj. sem. sinap. contus. ʒij. empl. de mucilaginibus ʒiv. Malaxentur & incorporentur addendo olei laurini quod satis fuerit. Formetur Emplastrum extend. super alutam, quod toti capiti imponatur, & quotidie mane renovetur. Hoc omnem capitis humorem sensim eliciet, quod neq; cantharides occipitio admotæ, neq; ulcus in capiti & commissuræ cauterio inducitur, neq; secta in fronte vena effecerit.

F

Quidam

Fumus Tabaci.

Quidam juvenis gravissimo catarrho in dentes decumbente conflictari solitus, mihi retulit se Cantabrigiæ D. Butlerum adiisse, qui dixit se malo nodo malum velle applicare cuneum, & extremum malum extremo remedio profligare. Af-fuetus erat æger fumo Tabaci. Jussit Me-dicus ut sine intermissione hauriret fu-mum, donec absumpsisset integram pul-veris unciam. Ita ille uno tractu succes-sivè hausit 25. fistulas. Primo gravissi-mè ægrotavit, antequam motus sit ca-tarrhus: Eo fluere incipiente, paulatim imminuta omnia symptomata, & effluxit blennæ quantitas ingens, ultra duas quar-tas. Illico cessavit catarrhus, qui non re-urrit postea per annos 17. sed ab eo planè immunis vixit donec à liberiore di-æta, & assiduo vini clareri potu in consue-tum affectum sit relapsus.

Pistachiar. simpl.

Pistachiar. exterior cortex ex viridi ru-bescens siccatus, & accensus in fistula in-star Tabaci, fumum dat aromaticum, qui usu continuato catarrhum sistit & sic-cat. Potentiùs operatur si ei admiscea-tur sexta vel octava pars tabaci. Caput non turbat & bonum spirat odorem. Hoc viso pulvis talis me præscriptus ad de-ficcandum catarrhum à cerebro in pectus labentem. & c. rtic. pistach. optimè sic-cat.

Compos.

cat. citra unctionem ʒjss. partis lignos. nuc.
pineæ ʒss. ramentor. lign. cedr. fragran-
tiss. sassafr. Rhod. ana ʒij. nuc. moschat.
cinam. ana ʒj. tabaci Indic. opt. $\frac{1}{4}$. seu ʒj.
ms. f. pulvis servand. loco sicco. Vel R
cort. pistach. sicciss. ʒjss. part. lignos. nuc.
pineæ, cort. guaiaci, lign. juniper. vel
cedr. lign. Aloes vel sassafr. ligni Rhodii,
cortic. Winteran. nuc. moschat. cinam.
ana ʒjss. tabaci (à ʒiiij. ad 5, 6, 7.) ʒj.
ms.

N.B. Quæcunq; remedia in hujus Libri
capite primo pro frigida Cerebri intem-
perie curanda laudantur, hîc etiam locum
habent: Consulat ergo Lector caput di-
ctum, & hujus brevitati ignoscat.

Videantur item capita sequentia, quæ
fluxionum in partes particulares, v. g.
oculos, dentes, &c. curam docent: nam
termini ad quem fit catarrhus, æquè ac
termini à quo, ratio habenda est.

CAP. X.

De Gutta Serena.

*Evacuatio univer-
salis.*

CUM *Gutta serena* causa sapissime quidem sit Nervorum opticorum obstructio ab humore pituitoso a cerebro in Nervos istos illabente; aliquando autem eorundem adstrictio seu compressio ab eodem humore vel alia materia circa illos cumulata: materia obstruens, vel comprimens sedulo *evacuanda* est, primo *universalibus*, postea particularibus; tum demum topica locum habent, visumq; acuentia.

Pilula.

Incipiatur evacuatio cum *pil.* seq. R. mass. *pil.* coch. minor. ℥j. aggregativ. ʒss. ol. stillat. anis. gut. ij. mf. f. *pil.* n° 5. deaurata, quas deglutiat post primum somnum, levi cœnâ præcedente, cum debita custodia, dilato ad 4. horas iusculo.

Vel R. mass. *pil.* purgant. chamæpit. (p. 5. præscript.) ʒij. *pil.* Macri ʒj. pulv. subtiliss. fol. helleb. nigri siccator. post præparationem in pane calente ʒiij. folia terantur in alkool, omniq; mixta cum f. q. syrupi de spina cervina & pantagogi * nostri amari redigantur ad consistent. pilular.

pilular. Dosis ℥j. in ingressu lecti ad minus hor. 3. post levem cœnam quotidie per 4. dies consequentes, deinde plures pro ratione operationis.

In robustioribus dentur *extracti* seq. gr. *Extract.*
xv. septimo vel octavo quoque die, purgantibus debilioribus frustra exhibitis.
℞ scammon. ʒjss. fibrar. rad. helleb. nigr. veri ʒss. pulp. colocynth. ʒj. cinam. opt. ʒvj. zinzib. ʒj. Extrahe cum optimo sp. vini in frigido per 2. dies, cola & festinanter exhala, continuò agitando circa finem coagulationis, in extractum satis solidum, ut ex eo possint formari pilulæ.

Quibus medicamenta formâ liquidâ *Potio.*
magis arriserint, *potio* vel *apozema* seqq. maxime conveniunt. ℞ sarsaparill. ʒiiij. bacc. junip. recent. ʒij. cremor. tart. ℥iiij. fol. senn. mundat. minutim incis. ʒv. turbith gummof. ℥iiij. zinzib. ʒls. f. omnium decoctio & colatura, in qua reducta ad dosin dissolv. syr. ros. pallid. comp. cum agaric. & syr. de spin. cervin. ana ʒss. m℥. f. potio danda mane in aurora hor. 3. ante jusculum cum debita custodia.

Vel ℞ rad. oxylapath. ʒiiij. rad. fragar. *Apozema*
filic. fœm. ana ʒij. fol. agrimon. hepatic. *purgans.*
fumar. ceterach ana m. j. fl. hyperic. sambuc. herb. paralyf. euphrasie totius ana

p. ij. passul. mund. jujub. ana ʒj. poma redolent. per frustra secta cum corticibus n° 3. f. omnium decoctio in f. q. aq. fontan. in qua prius maceratæ fuerint per hor. 6. fol. fenn. mundat. ʒij. turbith gummos. ʒj. tart. alb. ʒx. f. colatura sapius per manicam, quæ levi cocturâ reducatur ad ʒxx. In quibus dissolv. syr. de fumaria & de cichor. simpl. ana ʒj. syr. magistralis ad melancholiam ʒij. m℥. f. apozema pro 4. dof. marutinis, sumend. diebus consequentibus vel alternis pro ratione operationis & virium.

Potus ordi-
nar.

Potus ordinarius sit talis. & rasur. buxi ʒv. rasur. lign. sanct. ʒiiij. sarsaparill. ʒvj. lign. sassaf. ʒij. rad. cyperi ʒjss. cornu cervi, ebor. ana ʒxij. summit. salv. & rorismar. ana m. j. betonic. euphras. ana m. ij. chamæpit. ceterach, tamarisc. myrrhid. ana m. jss. flor. calendul. herb. paralyf. pœon. hyperic. sambuci ana p. iiij. sem. fœnic. dulc. & nigellæ Roman. ana ʒj. nuc. moschat. ʒvj. f. omnium decoctio in galonibus v. cerevis. non-lupulat & tribus alæ recentis ad duorum consumption. Adde eorundem liquorum galones tres, sinatur fieri fermentatio per noctem vase probè tecto; mane f. per setaceum colatura, quæ indita doliolo justæ capacitatis
(addito

(addito pauco cerevisiæ non-lupulatae fermento recenti) sinatur fermentari ad perfectam depurationem. Liquor limpidus ad medias usq; depromatur ex dolio, deinde excipiatur lagenis lapideis probe obturatis recondendis loco subterraneo, unde depromantur ad usum pro potu ordinari.

Post *evacuationes* generales, ad *particu-* *Evacuati-*
onem particu-
larium.
lares deveniendum est, quæ videlicet fiunt errhinis, fontanel. gargarismis, cucurbit. &c. post hæc ad discutientia & roborantia.

& majoran. ʒiij. salviæ minutæ, roris- *Sternutæ*
tor.
mar. ana ʒj. flor. lavend. & stœchad. Arab. ana ʒss. rad. ellebor. alb. ʒj. agaric. albiss. ʒiiij. dictamni Cretici ʒijss. tabaci Indici ad pondus omnium, mss. f. pulvis subtiliss, hauriendus in minima quantitate per tubum sive fistulam pyxidis. Post hujus pulveris operationem attrahatur aqua tepida ex vola manûs ad narium collutionem: si nimia sit acrimonia aquæ, poterit commisceri lac in æquali quantitate.

Vel si mitius *Errhinum* velis, R. fol. asari, quæ siccentur optimè in assere in furno longè ab exemptione panis; redige in pulverem, qui paulo ante ingressum

lecti attrahatur in nares, in quibus relinquatur per totam noctem. Mane id quod ex naribus effluet, diligenter emungendo & sternutando extrahatur.

Fontane.

Applicentur pyrotica tria, duo pone utramq; aurem, unum inter primam & secundam colli vertebam; & ab iis excitata ulcera aperta teneantur immixtis majoribus pis, & superponatur emplastrum tenax.

Gargarism.

R rad. pyrethr. & staphidis agriæ ana ℥ss. summit. majoran. p. ij. fol. laur. minutim concis. m. ss. cubeb. granor. paradis. cardamom. ana ʒij. f. omnium decoctio in vino alb. generos. ℥ss. aceti sambucin. ℥ss. ad medietatis consumption. f. colatura, de qua cape ʒiiij. cerevis. lupulat. fortior. ʒviiij. mellis ʒj. sinap. ad condimentum præparati ℥ss. m. pro gargarism. usurpand. quotidie mane, sumend. cochleatim calid. donec hujus mixturæ ʒiiij. absumptæ fuerint, sedulo excreando id quod à capite attractum fuerit. Ante gargarisma caput diu multumq; pectatur retrorsum, & fricetur panno alpero, vel sacculis in Cap. i. de frigida cerebri intemperie descriptis.

Parari autem potest gargarisma minori sumptu & labore, viz. ex cerevis. acida, aceto, melle, & sinapi. Post gargarism. colluantur fauces frigidâ. Paulo

Paulo ante ingressum lecti affigantur *cu- Cucurbit.*
curbita sicca humeris cum multa flamma
 per hor. quadrant. quibus remotis dum
 tradet se somno, applicetur oculis clausis
 cataplasma. seq. per totam noctem desu-
 per continendum; mane autem oculi
 (clausi) abluantur calid. propria urinâ
 cum æquali portione vini Canarini mixtâ.
 & pulp. passular. ab arillis mundat. *Cataplasma.*
 ʒj. sem. anis. fœnic. fœnugr. ana ʒj.
 terantur terenda subtilissimè, & incorpo-
 rentur cum pulpa, addit. pauc. aq. verben.
 & chelidon. maj. f. veluti *cataplasma*
 extendendum in stuppis lineis mollibus
 pexis; applicetur moderatè calid. additis
 gr. iiij. croci.

Excipiatur *fumus* seq. per tubum instar *Fumus.*
 tabaci mane & serô. & majoran. salv.
 rorismar. ana ʒss. flor. stœchad. & la-
 vend. ana ʒiij. sem. anis. fœnicul. sileris
 montan. ana ʒij. tabaci Indici quartam
 partem ponderis reliquorum, f. pulvis cras-
 siusculus, cujus quantitas sufficiens inda-
 tur tubo, & instillentur guttæ 2. vel 3. ol.
 stillatit. succini. Vel & rad. siccar. ra- *Suffitus.*
 phan. rustican. ʒss. fibr. rad. elleb. utri-
 usq; ana ʒij. rad. pyrethr. & staphidis agr.
 ana ʒjss. fol. ficcor. majoran. salv. lavend.
 rorismar. serpyll. ana ʒv. capsici, piperis
 albi & longi ana ʒij. corticis winteran.
 ʒiij.

℥iij. salis ammoniac. depurat. ʒijss. (pro quo, si habeatur, utiliter sumetur sal volatile succini) tabaci Indici ad pondus omnium, m℥. f. pulvis crassiusculus pro *suffitu* excipiendo per tubum, reddendo fumum ore attractum per nares, manè præcipué. Add. usûs tempore gutta ol. succini.

*Discuti-
entia & robo-
rantia.
Apozema.*

Ad materiam obstruentem vel compri-
mentem *discutiendam*, visumq; acuendum,
exhib. *apozema* seq. R̄ sem. pœon. mar.
baccar. juniper. recent. ana ʒss. rasur.
buxi rec. ʒj. fol. beton. chamæpit. eu-
phras. verben. vulgar. ana m. j. flor. sam-
buci p. iij. sem. nigell. Roman. ʒiij. sem.
myrrhid. & fœnicul. dulc. ana ʒijss. f. om-
nium decoctio, & colaturæ, quæ clarifi-
cata coletur ad ℥ij. adde vini alb. tenuis
℥j. sp. vitriol. ʒij. agita, mox adde liqua-
minis salis tartari q. s. ad extinctionem
aciditatis: adde syr. pœon. & syr. veton.
rubr. ana ʒiij. aq. cinam. cochlear. j. m℥.
Cap. bis in die ʒv. longè a pastibus, su-
perambulando.

Fotus.

R̄ rad. chelidon. major. concis. ʒjss.
rad. ellebor. nigri veri ʒj. betonic. m. j.
majoran. rorismar. stœchad. utriusq; ana
m. ss. summit. abrotani utriusq;, flor. la-
vendul. ana p. ij. sem. anisi & fœnicul.
ana

ana ℥ss. rasur. lign. sanct. ʒvj. lign. Rhod.
& sassafr. ana ʒiij. Ex omnibus commi-
nutis f. sacculi plures istius magnitudinis
quæ sufficiet saltem ad tegendos oculos.
Eorum quatuor stent continuè in infusi-
one in aq. stillatit. scenicul. verben. rutæ
ana ℥iiij. vini Canarini generosiss. ʒxij.
Mane calefiat liquor, & sacculis vicissim
applicatis foveantur oculi per hor. dimid.
deinde optimè deterso madore excipiat
fumus suprà præscriptus per tubum instar
tabaci.

Horâ item unâ ante cœnam foveantur
oculi liquore sequenti. R. aq. stillatit.
chelidon. maj. verben. rut. ana ʒviii. vini
Canarini generosiss. ʒxvi. croci metall.
subtilissimè pulverizat. ʒij. vitri antimon.
℥ss. Bulliant simul aquæ cum pulveri-
bus donec ʒviii. liquoris consumptæ fu-
erint, mox detracto ab igne vase vinum
addatur, & sinatur fieri infusio. Usûs
tempore calefiat liquor limpidus pro fotu
faciendo è spongiis mollibus intinctis &
leviter expressis vicissim applicandis paulo
plus quàm tepidè palpebris clausis.

R. palcæ avenæ concis. ℥ss. fol. malv. *Vaporar.*
parietar. violar. sambuc. betonic. ana m.ij.
rutæ, chelidon. major. verbenæ, scenicul.
lauri, pœon. maris ana p. iij. flor. chamæ-
mel. nobilis, melilot. summitat. thymi
ana

ana p. ij. fem. anif. fœnicul. baccar. juniper. nigel. Rom. ana ʒj. furfuris macrim. jfs. Incidantur omnia, & totius istius quantitatis pars dimidia coquatur in galon. j. aquæ, quart. j. vini, & pint. j. aceti pro *suffumigio* seu *vaporario* usurpando per hor. dimid. mane, vaporem *viz.* excipiendo inclinato & velato capite, & oculis apertis.

Salivatio.

Si ex horum usu Nervi optici non deobstruentur, ita ut libera spiritibus ad oculos tendentibus via concedatur, visioq; renovetur, vide de *salivatione* ad colligationem pituitæ & cerebri strenuam depletionem.

C A P. XI.

De Ophthalmia.

*Indicationes curati-
væ.*

O *Phtharmia* cùm sit oculi (præcipuè tunicæ ejus Adnatæ) inflammatio, à sanguinis plerumq; biliosi fluxione orta; quæcunque eundem revellunt, derivant, repellunt, ejusdem calorem & acrimoniam temperant, oculum deniq; ipsum, ejusdem canthos palpebrâsq; leniter refrigerant ac refocillant, ad morbi hujus curationem faciunt.

Revulsio.

Revulsionis & derivationis causâ mit-^{Phlebotomia.}
tatur sanguis è brachio largâ manu si
æger sit plethoricus, & inflammatio
magnum dolorem comitem habeat: par-
ciori autem, si symptomata sint miti-
ora.

Injiciatur ante omnia *clyster* emolliens *Clyster.*
& refrigerans circa vesperam, ac mane
seq. sum. potionem seq. & ad diem pro-
ximum differatur phlebotomia, nisi sym-
ptomata, viz. dolor, pruritus, rubedo, tu-
mor, &c. urgeant.

Clyster sit talis. & decoct. comm. e-
moll. & refrig. pro clyst. ℥j. elect. catho-
lic. ℥jss. mellis violac. sacchar. rubr. ana
℥ij. mf. f. clyster.

& rad. cichor. polypod. ana ℥ss. glycyrrhiz. ℥ij. passul. par. iij. flor. bugloss. p. j. sem. anis. ℥i. fol. fenn. mundat. ℥ss. cremor. tart. ℥jss. f. decoctio in aq. com. & colatura, cui addatur infusionis ℥ij. rhabarb. seorsim factæ in aq. endiv. q. f. cum ℥ij. santal. citrin. Reducantur omnia ad dosin, in qua dissolv. fyr. rosar. composit. cum agaric. ℥j. aq. cinam. parum: mf. f. *potio*, detur postridie clyst. mane hor. 3. ante jusculum cum custodia.

Alvus servetur laxa clysterem sæpius injiciendo, ac potionem hanc subinde repetendo.

& flor.

*Julap. at-
semperans.*

R̄ flor. veronic. rubr. p. iij. ros. rubr. p. ij. flor. bugloss. borrag. & violar. ana p. ijs. flor. papav. Rhœad p. j. aq. fontan. ℥iijss. vini albi Rhenani ℥ss. Cum spiritu vitrioli extrahatur tinctura. In colatur. dissolv. syr. de pom. redolent. ℥iij. syr. nenuph. & ceral. ana ℥ij. m℥. f. julap. exhibend. bis in die longè a pastibus per 5. aut 6. dies. Vel R̄ syr. violac. ℥iij. syr. de pomis redolentibus ℥ss. syr. de trifol. acetos. ℥vj. julap. Alexandrin. ℥iij. misceantur & ferventur in ampulla vitrea. Usus tempore, istius syrupi ℥j. agitetur cum ℥vj. aquæ hordei, vel etiam fontanæ aut cisternæ limpidissimæ, & bibatur mane jejuno ventriculo, & post meridiem urgente siti, loco alterius potûs.

Balneum.

Æstus quoq; sanguinis optimè attemperatur *balneo* aquæ dulcis & lact. tepidul. additis emollient. & refrigerant. cum rosis & floribus nenupharis.

Collyria.

Oculo externè adhibeantur sequentia. R̄ aq. rosar. plantag. ana ℥ij. phlegmatis aluminis ℥iij. trochisc. alb. Rhasis 3j. tutiæ præp. ℥ii. vitrioli alb. ℥ss. m℥. f. *collyrium*, cujus gutta una vel altera indatur oculis ad majorem oculi canthum. Vel R̄ aloës 3ss. dissolv. in aq. rosar. ss. adde sacchar. albiss. 3j. pinsatur cum duobus ovorum

ovorum albuminibus, additis gr. ij. camphoræ, f. expressio cum dissolutione aloes miscenda. Vel R aq. stillatit. ros. alb. rut. chelidon. fœnicul. ana ℥iij. vin. alb. Hispan. ℔j. tutiæ præp. aloës hepatic. ana ℥iij. camphor. 3j. pulverizentur pulverizand. & infundantur loco tepido in arena per 20. dies: deinde servato ad usum.

R viridis æris gr. vij. aloes 3j. myrrh. 3ss. mastich. 3ss. vin. alb. q. f. f. injectio. *Collyrium Lanfranci.*

R herb. virid. betonic. fœnicul. euphras. chelidon. major. verbenæ, trifol. maculat. maculâ fuscâ ana m. iij. rad. poron. rec. contus. ℔ij. omphacii ex uvis acerb. vel si desit, ex pomis sylvestribus ℔iij. phlegmat. vini post spiritûs extractionem restibilis ℔ij. vini Hispanici ℔j. Misceantur f. a. & in alembico stanno nitido f. distillatio superposito capitulo vitreo, idq; in B. vaporoso, ad siccitatem. *Aqua* fervetur pro toto anno vase vitreo forti ad usum. *Aqua ophthalmica.*

R istius aquæ ℔iij. croci metall. optimè præp. instar smalti aut vitri nitentis in subtilissim. pulverem reducti 3vj. Misceantur & stent continuò in infusione pro lotionem oculorum.

Egomet palpebrarum pruritu summo, inflammatione, tumore, lippitudine laborans,

borans, clausis oculis palpebras dolentes leviter excoriatas ablui cum spongia molli hoc liquore tepidulo imbuta quavis horâ diei, maximo cum levamine & omnium symptomatum diminutione. Excitat dolorem pungentem primo appulsu hic liquor, sed fugax est & momentaneum istud incommodum.

Aqua altera.

& ovum recens, coque in cineribus ad duritiem, aperiatur, extrahatur vitellus, cujus vice cavitas repleatur pulvere ex vitrioli alb. & sacchar. cand. ana part. æqual. claudatur optimè, ponatur in tñj. aq. rosarum, atq; in ea infunde per dies duos naturales, f. colatura servanda ad usum.

Unguentum de tutia.

Unguento hoc de tutia nihil præstantius ad ruborem & inflammat. palpebrarum. & butyri recent. insulsi ʒj. sebi castrati ʒij. ceræ albæ ʒss. m̄s. abluere adde tutiæ præp. ʒjss. m̄s. optimè, serva in aqua.

CAP. XII.

De Suffusione vel Cataracta.

S*uffusio* est *Cataracta* incepta, *Cataracta* *Suffusio* perfecta vel confirmata. Differunt enim non specie, sed tantum gradu.

In hoc affectu primò levis quædam visus obtenebratio contingit, quæ sensim augetur, dum materia visum impediens in pelliculam concreascit, visionemq; demum prorsus auferat.

Incipienti morbo diligentissimè occurrendum est, nam confirmati curationis spes nulla, nisi ex operatione chirurgica, acûs ope.

Cùm medicamentis locus est, totum *Indicationes curativæ* corpus, & præcipuè cerebrum exactè evacuandum est; dein humor visum obtenebrans discutiendus.

Quæ *indicationes* cùm eadem fermè sint quæ ad Guttæ serenæ curationem fuerunt propositæ, remedia evacuantia, revellentia, discutientia & roborantia ibi laudata hic etiam aptari possunt, ut non opus sit hîc eadem frustra repetere. Ab Errhinis
autem

autem abstinendum, illa enim omnia nocent.

Pil. purg.

Exroborant.

& aloes hepatic. diligenter lotæ in aqua fœniculi ʒss. caryophyl. nuc. moschat. mac. ana ʒss. folior. euphras. & rutæ siccor. ana ʒj. sem. fœnicul. ʒss. cum syr. ex succ. euphras. & fœnicul. f. massa quæ formetur in *pil.* Dosis ʒss. in lecti introitu.

Pulvis.

& flor. violar. sicc. ʒss. flor. euphras. ʒvj. florum vetonic. vel eorum defectu, foliorum ʒij. sacchari ad pondus omnium, f. pulvis, cujus portio inspergatur butyro recenti in pane extenso, sumend. initio prandii. Capiti prodest & alvum humectat.

Alius.

& sem. coriand. in succ. cydon. præparat. ʒjss. conserv. solidæ florum euphras. recent. parat. ʒij. flor. fœnicul. in umbra siccator. ʒiiij. fol. euphras. ʒij. macis ʒj. sacchari cum aqua fœniculi in Rosatum cocti ad pondus omnium, f. pulvis quo utatur è cochleari horâ dimid. post singulos pastus.

Topica.

Quoad *topica*, nihil planè immittatur oculis quod dolorem faciat.

*Inspiratio-
nes.*

Proderunt *inspirations* pueri vel puellæ post mansum semen anisi vel fœniculi.

Bis terte in septimana mane post evacuatum ab excrementis corpus applicentur oculis *extra columbarum*, vel *pullorum*, aut aliorum animalium juniorum, adhuc palpitantia, iis viventibus per medium sectis extracta, atq; super oculis continentur donec penè refrixerint; mox abluantur partes clausis & conniventibus palpebris aquâ mox describendâ, quæ quotidie manè, etiam sine visceribus, utiliter usurpabitur.

& succ. fœnicul. scarleæ, rutæ, chelidon. maj. verben. trifol. maculati, euphras. ana ℥ij. succ. napi, vini Hispan. ana ℥ij. mellis albiss. ℥ijss. urinæ pueri impub. ℥ijj. f. in balneo M. distillatio ut artis est: servetur aqua usui, quæ validior reddetur, si hujus liquoris sumatur ℥j. aloës succotrin. 3j. Ireos Flor. torrefact. ℥ijj. vitriol. alb. depurat. 3ss. sacchar. cand. 3j. Agitentur diutissimè simul, & f. per chartam emporeticam colatura. Temperetur liquore stillatit. simplici, si dolorem exciter.

Dominus Packer passus est in oculo sinistro cataractam confirmatissimam ad minus per annos 23. quam albissimam, satis compactam & maturam acu deturbandam sæpius suasi; unâ nocte, sine ulla

causa externa, evanuit suffusio, &, licet confusè, mane cœpit & lucem aspicere & colores agnoscere. Venit ad me, & oculum ostendit purum, lucidum sine ulla humorum perturbatione, obscuritate aut confusione. Pupilla minor tantum fuit, quæ tamen clauso altero oculo dilatabatur. Non credo fuisse dissipatum istud coagulum, sed pondere forsan ab uvea divulgum fundum petiisse aquei humoris eò loci ubi ab acu separata cataracta deprimatur & subsidit. Forsan ascendet denuò, ut sæpe contingit in cataractis malè depressis & locatis ab Operatore, nisi forsan substantia crassior & gravis elevationem impediat.

Elapsis diebus 15. ad me rediit, ostendit oculum clariorem, & facile de omnibus objectis visibilibus potuit pronunciare. Dixit tamen uxorem aliquoties vidisse partem cataractæ denuò ascendentem ad pupillam, quæ validâ narium emunctione illico ima iterum petiit. Proculdubio recurret, neq; enim absumi potest.

*Operatio
admiranda.*

Mulier Angla, oculista, vidente *My Lord Rich*, filio Comit^{is} *Warwick*, acu aperuit corneam supra pupillam, & humorem Aqueum exhaustit sive effluere sivit, qui turbidus & obscurior factus, visionem
immi-

imminuerat, ita ut æger quasi per velum se omnia confusè cernere crederet. Post humoris effluxum oculus concidit. Applicata remedia, imperata quies in tenebris; prospectum inflammationi. Aliquot post diebus postliminio succrescente humore Aqueo, qui est excrementitius, non pars corporis, & qui reparari potest; intumuit, sive repletus oculi globus; punctura ejus occlusa & consolidata, nullâ remanente cicatrice. Restituta visionis acies, & perfectè curatus fuit æger.

Nota, Corneam non sentire.

C A P. XIII.

De Hypopyo.

AB oculorum inflammationibus non per resolutionem terminantibus, at in suppurationem abeuntibus (item à contusionibus, &c.) pus aliquando sub Cornea colligitur, qui affectus dicitur *ὑπόπυον*, aliquando etiam *Unguis*, viz. cum pus iridis circuitum amplectitur, & unguis reflecti figuram refert.

*Hypopyi
Causa.*

Ad affectum hunc curandum, præmissis universalibus qualia in cap. de Gutta Serena, &c. præscripta sunt, discutientia

Curatio.

(emollientibus permista) principem opem conferunt.

Fotus.

Foveantur ergo oculi *fotibus* in dicto capite laudatis.

Collyrium.

Item *Collyrium* seq. tepidè oculo instilletur. ℞ sacch. cand. ʒj. myrrh. ʒss. camph. gr. ij. Indantur duorum ovorum albuminibus, quæ in panno stamineo pinstantur ut artis est, & f. liquoris expressio, cui add. solutionis aloës in aq. extinctionis lapid. calaminaris & ebullitionis tutiæ præp. factæ ʒss. croci nodulo sæpius exprimendo inclus. gr. ij. mss. f. collyrium. N. B. Proportio aloes est ʒj. ad ʒj. liquoris. Leviusculum tantum dolorem excitat, non est inflammans.

Aqua cerulea.

℞ aq. verben. rut. chelidon. ros. fœnicul. consolid. ana ʒvj. calc. viv. ʒiij. Infund. in aq. supradictis per 24. hor. Colaturæ add. *, sacchar. cand. ana ʒij. Ponantur in vase cupreo dum aqua colorem ceruleum acceperit. Pone guttatim in ocul. bis in die.

Si medicamenti istiusmodi pus resolvi & discuti nequeat, quære annon tentanda sit talis operatio qualis in cap. præcedenti laudatur ad suffusionem non-consummam curandam, viz. Corneæ punctura, ita ut pus cum humore aqueo effluat?

CAP.

CAP. XIV.

De Epiphora.

Post evacuantia generalia & particularia, revellentia & derivantia, quibus cerebrum ab humoribus serosis depletur; ad fluxionem sistendam utatur æger sequentibus.

℞ nuc. cupress. gallar. virid. rad. bistort. *Empla-*
ana ʒss. pulverizentur, & irrorentur aceto *strum,*
acerrimo, & siccentur; add. mastich.
sang. drac. sandarach. ana ʒvj. ochræ in
aceto lotæ & siccæ. ossium human. calci-
nat. lap. hæmatit. ana ʒiij. bol. Armen.
alum. rup. ana ʒijss. terebinth. Venet.
ceræ ana q. s. ut fiat *Emplastrum*, cujus
portio extendatur in panno sericeo & ap-
plic. arteriis temporalibus & supra super-
cil. & totâ nocte gestetur.

℞ aloes è vesica ʒj. tutiæ præp. ʒss. *Collyr,*
mac. ʒj. Ireos Flor. ʒj. mastich. sang.
drac. ana ʒij. vitriol. alb. gr. xv. sacchar.
cand. ʒijss. aq. stillatit. fœnicul. euphras.
ros. plantag. ana ʒiij. ms. insolentur per
octiduum, mox f. colatura, de qua cap. ʒj.
phlegm. alum. q. s. ad contemperandum;
instilletur gutta in ocul. sæpius in die.

CAP. XV.

De Ægilope.

HIC etiam evacuationes universales primò, dein particulares, sunt præmittendæ, antequam ad topica deveniatur.

Nota, dum à tumore in majori oculi angulo Ægilops imminere tantum videatur, immo si abscessus recens tantum sit, & os carie non sit infectum, medicamentis aptis est curabilis: sin os lachrymale sit cariosum, & abscessus in *fistulam* (*lachrymalem* dictam) degeneraverit, nulla curationis spes, nisi à cauterio actuali.

Collyr.

Post evacuationem, revulsionem, &c. sufficientes, instilletur sequentis liquoris gutta una vel altera oculi majori cantho, post sedulo expressam glandulam. R phlegmatis alum. & vitrioli in quo sexies extinctus fuerit lapis calaminaris, ℥iiij. i. e. ana ℥ij. aq. rosar. ℥jss. vini albi ℥j. tut. opt. præp. 3ss. sacchar. cand. 3j. sal. Saturni ʒj. vitriol. alb. gr. v. mss. pro *collyrio*.

Vel R aq. rosar. & plantag. ana ℥ij. sal. Saturni 3ss. vitriol. alb. ʒss. iræos Florent. torref.

torrefact. ʒj. mſ. digerantur & f. colatura, quæ, ſi opus fuerit, temperetur.

CAP. XVI.

De Ozæna.

Ozæna ſæpiſſimè quidem Luis veneræ eſt ſymptoma; aliquando tamen (licet rariùs) ab humoribus acribus & falſis ad nares decurrentibus (iſtâ lue non venenatis) procedit.

Si à Lue Venerea dependeat, iſtius affectûs curatio generalis inſtituenda eſt; aliàs fruſtra Ozænæ ſanandæ remedia adhibebis.

Undecunq; oriatur malum, poſt phlebotomiam, (ſi neceſſaria ſit) purgationem per vomitum & ſedem, derivationem per Veſicator. cucurbit. &c. huiusmodi medicamentis ejus ſanatio tentetur.

Toto curæ curriculo *decoctum* ſeq. ab ægro ſumatur. & ſarſaparill. ʒiiij. rad. *Decoctum traumaticum & ſudorificum.* arundin. vallator. vel infimæ partis ejusdem, rad. bardan. ana ʒv. rad. pæon. mar. ʒiij. raſur. lign. Rhodii ʒx. raſur. buxi, C. C. eboris, offium bubulorum maj.

maj. raf. ana ʒiſs. fol. betonic. chamæpit. veronic. mar. buglæ, faniculæ ana m. j. flor. herb. paralyſ. p. vj. fl. hyperic. & ſambuc. ana p. iij. Omnia debite concifa infund. per hor. 12. in t̄bx. aq. fontan. vaſe idoneo probe tecto, mox f. lenta coctio & ebullitio, donec poſt colatum & à ſæculenta parte apprimè ſeparatum liquorem, reſtent ejus limpidi t̄biij. pro 8. doſibus bis in die ſumendis, provocando ſudorem poſt doſin matutinam in lecto vel cupa ope caloris externi per horam unam & alteram habitâ ratione viri-um. Videndum ut caput bene ſudet, ſine violento exceſſu tamen.

Magmati hujus decocti affundantur t̄bxx. aq. fontan. addendo paſſularum integrarum t̄bſs. f. decoctio ad t̄bv. conſumptionem. Liquor reſtibilis agatur per manicam: aromatizetur cinamomo vel coriandro pro potu ordinario.

Alvus ſit fluida.

Niſi ſuat alvus toto horum ulûs tempore (quod ſit per 2. vel 3. ſeptimanas) ſubducatur liquore quodam cathartico admiscendo doſi decocti pomeridianæ, quæ citra ſudoris provocationem propinabitur.

Gargarism.

Singulis matutinis poſt deterſum ſudorem & corpus refrigeratum, utatur gargarismate ſeq. ſi ozæna palatum verſus vergat,

vergat, ut sæpe accidit. R̄ fol. caprifol. betonic. aquat. ana m. j. veronic. virg. aur. faniculæ, buglæ ana m. fs. ros. rubr. p. ij. ras. ligni sancti ʒss. f. omnium decoctio in oxycrato: In colaturæ ʒbj. dissolv. mell. trachelii ʒj. alum. rupis ʒj. adde usûs tempore vini clareti optimi circiter quartam liquoris partem tunc usurpandi. Ita colluto ore utatur liquore sequenti indendo utriq; nari calidè è penicillo lineo vel ex syndone rara cui infusa fuerit spongia mollis.

R̄ lign. guaiac. sassifr. Rhod. ana ʒij. radic. peucedani ʒss. rad. aristoloch. utriusq; & ireos Florent. ana ʒjss. fol. scord. card. benedict. betonic. aquat. & vulgar. veronic. maris & chamæpit. ana m. fs. caprifolii m. j. ros. rubr. p. jss. f. omnium decoctio in f. q. aq. & colatura, de qua cap. ʒviiij. vini de Malaga ʒiv. mellis Ægyptiac. à sedimento penitus liberat. ʒfs. m̄s. ad usum dictum. Adde huic quantitati liquoris aloës è vesica, myrrh. elect. ana ʒj. gr. xviiij. Vel in colatura cum *Injectio.* vin. mixt. dissolv. mell. caprifolii & anthosati ana ʒvj. olei myrrhæ præparati per album. ovi indurat. ʒss. m̄s. pro *injectione* facienda in nares bis in die per siphonem, vel attrahatur per nares tepidè ore aquâ pleno.

Horâ

Fumus.

Horâ dimidiâ post narium lotionem utatur *fumo* seq. R gumm. guaiac. succini ana ʒij. gum. animæ, benzoini ana ʒss. nuc. moschat. caryophyll. ana ʒj. fol. ficc. salv. majoran. rorismar. tabaci ana ʒiiij. cinnab. ʒj. gr. 45. carbon. salicis tantum quantum cinnabaris, f. omnium pulveris primò subtiliss. qui excipiat aquâ gummatâ, leviter postea siccetur in hypocausto vel ante ignem, & teratur crassiusculè : hujus ʒv. absumentur pro vice, & ex eo in fictilibus fistulis accenso fumus ore haustus reddatur per nares ut fit ex tabaco.

Aq. alum.

Vel post factam injectionem & optimè detersum ulcus penicillo è spongia molli tangatur os nudatum *aquâ aluminosâ* Fallopii.

Elect.

Sumat item dosin *Electuar.* seq. R farin. sarsaparill. ʒiiij. rad. fliccor. pœon. garyophyllat. tormentill. bardanæ ana ʒjss. fol. fliccor. betonic. veronicæ maris, virgæ aureæ, chamædryos, chamæpit. ana ʒiiij. rasur. cran. human. usti & non usti, C. C. usti præparati ana ʒss. carn. viperin. debite præp. ʒjss. diaphoret. antimon. fixiss. ʒiiij. Omnia in alkool redacta mixtâq; excipiantur f. q. syr. ex vino Canarino infusionis veronic. & betonic. aquat. apprimè colatæ sine coctione præparati, f. *Electuar.*

lectuar. instar Opiatæ, cujus dosis sit ʒj.
mane, ut dictum est.

CAP. XVII.

De Surditate.

Surditatis causa vel in exteriori, vel
in interiori Auris parte quærenda
est.

Si causa sit in parte exteriori, surditas
non integra est, sed auditus tantum gravi-
or fit. Ad hujusmodi surditatem amo-
vendam, abluatur sine violentia via quæ
usq; ad tympanum pertingit, vino Mal-
vatico, Cretico seu Hispanico calentibus,
quò sordes omnes auri exteriori inhæren-
tes eluantur.

*ACausa
externa.
Curatio.*

Immo licet causa sit in parte interiori, Interna,
tamen cum ad topica devenire tempesti-
vum sit, primò ab omnibus contentis ex-
purgandus est meatus auditorius, quò
medicamentorum vis ad aurem internam
melius pertingat.

In causa autem interna, ante topico-
rum usum, de generali (immo & parti-
culari) evacuatione primò deliberandum
est. Nam cum humores piritosi ner-
vum

Curatio.

vum auditorium vel obstruentes vel comprimantes, plerumq; sint surditatis causæ internæ, humores isti viis aptis diligenter expurgandi sunt.

Potio.

Potio igitur seq. primò exhibeatur. R. farsæparill. ʒiij. fol. betonic. chamæpit. ana m.ʒs. summit. floridar. rorismar. p. j. flor. herb. paralyf. p. ij. sem. anis. & coriand. ana ʒss. crem. tart. ʒij. fol. fenn. mundat. minut. incisor. vino albo nutrit. ʒv. f. omnium decoctio & colatura, in qua ad dosin aptam reducta dissolv. fyr. Augustan. de rhabarb. & ros. pallid. cum agaric. mann. Calabr. ana ʒss. sp. vitrioli gutt. iiij. mʒ. f. potio danda in aurora hor. iiij. ante jusculum cum debito regimine.

Pil.

Vel *pil.* seq. R. mass. pil. sine quibus, cochiar. aggregativ. ana ʒij. f. massa, de qua cap. 3j. pro dosi, idq; post primum somnum, levi cœnâ præcedente, cum debita custodia, dilato ad 3. horas jusculo. Cap. primò has pilulas ter, interpositis duobus diebus inter singulas doses, vel etiam tribus pro ratione operationis.

*Cerebrum
deplendum
& siccan-
dum.*

Ità purgato corpore, *exsiccationi* cerebri sedulo incumbendum est; humoris item pituitosi *derivationi*. Quibus indicationibus satisfaciunt usus quotidianus *gargarismorum*, *frictiones capitis* matutinae retrorsum

retrorsum cum sacculis farctis pulveribus
salviæ, majoranæ, rad. cyperi, rasur. guai-
aci, lign. Rhod. bacc. laur. junip. addi-
tis speciebus aromaticis in mediocri quan-
titate succino multo, & pulvere violato
qui cæterorum basis esse debet: *suffitus*
item siccantes operimentorum capitis,
necnon per eosdem aeris cubiculi correctio.
Proderunt *balsama* ex oleis chymicis salviæ,
majoranæ, rorismar. præsertim verò suc-
cini, quæ unguento aurantium & buty-
ro nuc. moschat. excipiantur, ad inun-
gendas nares interiores & capitis rasi fu-
turas, idq; mane post frictionem prædi-
ctam. Non inutilia erunt *Sternutatoria*,
sed blanda admodum sine elleboro & eu-
phorbio. Sufficiunt primò aurantium
vel citri cortices extimi naribus inditi, aut
asari folia convoluta. Noxia omnis ve-
hemens capitis concussio, quæ non nisi
quando impactum aliquid magno conatu
excutiendum est, locum habere videtur.
Melius erit partem hanc principem à su-
perfluitatibus quotidiano proventu suc-
crescentibus exhaurire per derivationem,
quam egregiè præstabunt *fontanella* duæ
utrinq; ad spinæ latera prope superiorem
homoplatæ angulum excitatæ, quæ plu-
ribus immissis pisib; continuò apertæ te-
neantur.

Bona

*Viētus.**Potus dia-
tet. vel ce-
revis. medi-
cat.*

Bona sit *viētus* ratio, moderatè calefaciens & siccans : & præscribatur *potus dieteticus* seu *cerevisia medicata* ex sarsaparill. rad. chinæ, ligno lentisici, sassafr. betonica, plurimâ chamæpit. summitat. rorismar. flor. tilia & herb. paralyf. nuc. moschat. &c. quæ omnia vel decoquantur vel pendeant in zytho recent. coct. qui liquor defæcatus per fermentationem sufficientem lagenis lapideis recondatur ad usum.

*Topica.**Vapor.**Suffitus.*

Post fordes meatui auditorio inhærentes ablutas, excipiat *vapor* decocti convenientis cephalici & nervalis, vel ex lagena, vel ex tubo ligneo canali ex æolipila prominenti affixo. Profunt etiam *suffitus* sicci furdus auribus insufflati, ut ex tabaco, ipsòve sulphure si malum hæreat pertinaciùs.

*Liquor in-
stilland.*

Postea *liquores* seq. auribus instillentur. & succi porri ʒij. succi allii & cepæ ana ʒj. fellis anguillæ ʒij. spiritus vini optimi ʒx. misceantur & digerantur per aliquot dies, mox f. per chartam colatura. Hujus liquoris quotidie aliquid instilletur auribus, quæ claudantur postea bombace permisto pauco zibetho. Vel & rad. enul. siccar. & brion. ana ʒij. cortic. Winteran. ʒjss. fol. sicc. majoran. salv. ana ʒiij.

3iij. flor. lavendul. & stœchad. Arab. ana p. j.
cinām: interior. cubeb. cardamom. caryo-
phyll. ana 3j. spir. vini opt. q. f. ut super-
natet mater. un. digit. f. digestio in arena
per biduum; mox colatura, cui indatur
nodulus continens ambr. gris. gr. viij.
mosch. gr. iv. zibet. gr. ij. Utatur in-
stillando in aurem mane & vesperi gut-
tam unam & alteram, aures obturando
bombace eodem liquore imbuto & leviter
expresso.

Vel & zibeth. gr. iv. moschi gr. ij. olei *Mixtura*
stillatit. salv. & rorismar. ana gutt. iv. mſ.
atq; hac mixturâ imbibatur bombax quô
obturentur aures.

Interim *alvus* servetur *laxa* injecto sub- *Alvus laxa*
inde enemate. Vel quarto. quoq; die sum. *anda.*
℞ij. massæ seq. horis duabus post levem
cœnam sine custodia. & mastich. 3j. ma-
joran. sicc. 3ſs. aloës rosat. 3jſs. specie-
rum hier. picr. ℞ij. f. omnium pulvis sub-
tilissimus; excipiendus succo caulium vi-
ridium probè saccharato; f. massa pi-
lular.

Si ex horum omnium usu auditus non *Therma*
recuperetur, æger conferat se ad *thermas* *sulph.*
sulphureas (quales sunt Bathonienses) pas-
surus strenuam & longam capitis irriga-
tionem ex alto cum aqua sulphurea: hinc

H • enim

enim spes est ut impactus humor liqueatur, & spiritui animali detur per auditus organum commeatus liber.

*Surditas
incurab.*

Nota, Si membrana tympani rumpatur, *surditas* inde pendens est *incurabilis* : ut & ea quæ à nativitate est.

C A P. XVIII.

De Dentium dolore.

IN *Dentium dolore*, primò quærendum est quænam sit istius causa ; & secundum varia causarum genera, varia & apposita remedia sunt adhibenda.

*A Catarrho
solo.
Curatio.*

Dentes *dolere* solent, 1. ab humorum in eos & partes adjunctas *influxu*, licet dentes ipsi non sint vitiosi. Hoc casu ante omnia *purgetur* patiens hydragogis fortioribus ; hinc enim humores vel pituitosi vel serosi per sedem educti, à dentibus derivantur, unde eorum dolor protinus cessat. Revulsio etiam per cucurbit. vel vesic. prodest.

*A carie
vel cavitat.
Curatio.
Topica.*

Vel 2. à catarrho in *dentes cariosos* vel *concavos* delabente. Hic etiam purgatio imprimis utilis est ; at *topica* sæpe etiam sunt necessaria, eaq; sæpissimè *opiata*. Ut
R & olei

R̄ olei caryophyll. stillatit. ʒss. in qua dissolv. camphōr. ʒj. adde tinctur. opii cum optimo sp. vitriol. prius digesti, deinde cum vin. sp. extract. & ad mellag. reduct. ʒij. tinctur. croci ʒss. ambr. gris. ʒj. mosch. gr. v. m℥. serv. in pyxide argentea bene clausa, vel vitro latiusculi orificii vesicâ occluso. Urgente dolore inungatur gossypium & indatur concavo denti.

Aqua hæc Crollii magnæ est efficaciz. & organ. serpyll. salv. mentastr. hydropiperis, seu persicar. rasur. guaiac. ras. tamarisc. & buxi ana m. j. affunde spiritum vini opiatum, id est à præparatione Laudani residuum, ad eminentiam quatuor digitorum. Extrahatur infusione tinctura. De hoc spiritu tincto tantillum in ore teneatur partellâ ubi sunt dolentes dentes, postea iterum expuatur. Reiteretur si opus sit. Si dens sit concavus, gossypium intinctum imponatur.

Vel fistulæ *tabaci* circa tubi medium indatur filo ferreo aliquid gossypii aut linamenti carpti; caput tubi repleatur pulvere tabaci pro more, accendatur, & totus fumus exsugatur donec pulvis redigatur in cineres: frangatur tubus, & eximatur gossypium oleo tabaci madens, quod indatur denti cavo: illico cessat dolor.

Sic oleum stillatitium *buxi* denti cavo instillatum dolorem compescit certo experimento.

Remedium sequens non fallit. & *li. thanthracum* pinguium partes tres, *sulphuris vivi* partem unam, pulverizentur simul in mortar. stann. & distillentur in retorta lento igne: primò exhibit fuliginosa substantia nigra & pinguis, tunc auge ignem, & exhibit aliquid unctuosum, quod seorsim clausum reservetur; postea separa oleum à liquore; oleum rectifica; serva; applica cum bombace.

Trochisci seqq. cavis dentibus inditi mirè dolorem sedant. & sem. opii ʒj. sem. hyoscyam. ʒij. styrac. calamit. mastich. ana ʒij. pyrethr. piperis longi ana ʒss. castor. croci ana ʒj. camphor. gr. v. opii præparati ʒjss. ms. & cum balsamo Peruv. q. s. f. massa, ex qua trochisci.

Deniq; hæc aqua nulli secunda est. & succi allii ʒij. opii ʒij. caryophyll. ʒiij. vini Malvatici vel Canarini ʒij. macerentur per quatrídium, deinde f. distillatio ad ficcitatem in B. vaporoso vel sicco. Aquæ stillatit. adde camphor. per vini spiritum solutæ ʒss. *mercur. anodyn* in opt. vin. sp. soluti ʒvj. ms. serva vase optimo clauso, applic. denti eroso & gollyp.

gossyp. *Mercurius anodynus* hic est. R. merc. sublimat. q. v. huic affunde aq. fact. ex nitr. i. & vitriol. ij. q. f. & f. cohobatio decies aut duodecies donec instar olei fluat, & in frigido crySTALLIZETUR: crySTALLOS spir. vini solve, exhala ad siccitatem; solve iterum, exhala ad pelliculam, & in cella ut a. e. crySTALLIZA.

N. B. Ut fœtor ab opio removeatur (docente Saladino) pistetur ʒj. opii cum duobus capitibus allii: deinde distilletur hæc mixtura per alembicum: De istâ aquâ detur in potu secundum discretionem, qui mirabiliter provocat somnum & erit sine fœtore. Quod pulchrum secretum non est omnibus revelandum.

R. opii ʒij. castor. ʒj. croci ʒss. addito *Auri appli. cand.* pauco balsamo Peruviano nigro f. massa, ex qua turundæ, quæ involuta syndone rariss. indantur *auri* lateris dolentis.

R. mass. istius ʒij. mastich. cum vin. *Temporibus* spir. emollit. ʒj. gum. elemi & tacamahac. ana ʒss. ms. f. emplastrum, cujus portio extendatur in holoferico, & applicetur *arteriis temporalibus* ad fluxionem inhibendam.

3. Dentes aliquando dolent à *vermibus* qui in iis geniti eos exedunt. *A vermibus.* Hi enecantur vel ab aquâ Mercuriali suprà præscriptâ, vel ab aloë suprà laudatis medicamentis admixtâ. *Caratæ.*

H 3 . Si

*Dentium
exulsum.*

Si dolor (undecunq; oriatur) nullis remediis cedat, dens dolens ferro extrahendus est: quam operationem si præ metu refugiat æger, tentetur medicamentum empiricum sequens ad dentes sine dolore evellendos. & ranas virides arboreas quot voles, has in sufficienti ro-
ris Maialis quantitate probè obturato vase vitreo in cinere vel arenâ locato; tam-
diu fac coquere donec liquantur & aqua fiant: hanc in fimo equino vel balneo inter ferraturam abiignam putrefac, & supernatantem oleosam pinguedinem, quoties apparuerit, corneo cochleari aut ligneo aufer; nullâ amplius adveniente, reliquum, ut inutile, abjice. Hæc alle-
cta pinguedo dentes à suis radicibus vel-
lit, adeò ut si fœnum hâc illinatur, bos aut equus hoc fœnum vorans in ipso præ-
sepi dentes amittat. Linitur lignellum hoc unguento & circum dentem ducitur, qui statim à tali illitu postea facile se-
paratur.

CAP.

CAP. XIX.

De Scrofula.

“**C**UM Collum Isthmus quasi sit per
 “quemà Capite ad Thoracem tran-
 “situr, istius affectum unicum huic Li-
 “bro primo subnectere non ineptum opi-
 “natus sum. Neq; de *Scrofula* curatione
 “agendi hunc inopportunum locum arbi-
 “trabar, cum Collum sæpissimè tumo-
 “rum scrofulosorum sit sedes; licet hujus
 “morbi fomes & radix altiùs sint quæren-
 “dæ. Antequam verò ad materiæ medicæ
 “formulas pro strumis curandis perveni-
 “am, præmittendam duxi Consilii par-
 “tem pro scrophuloso, ab Authore nostro
 “missi ad D. D. *Robertum Cunningham*
 “Medicum Edinburgo-Scotum, Idibus
 “Novembris, 1649.

———— Tumores quibus sub aure *Consilium*
 utriusq; lateris & circa Jugulares Venas *de Scrofula.*
 conflictatur æger, indolentes omnes, duri
 & immobiles, sine ullâ manifestâ intempe-
 rie, ut optimè censes, scrofulosi sunt.
 Strumarum stolones licet sub cute præfer-
 tim circa adenes erumpant; attamen altas
 H 4 habent

habent in visceribus radices, præsertim in glandulis Mesenterii, quæ in plerisque, nè dicam omnibus, hoc genus morbi patientibus, tumidæ, inæquales, duræ apparent, ejusdem planè materiæ cum ea quæ in mobilibus scrofulis novaculâ divisis conspicitur. Nôsti tria esse maxima corporis humani emunctoria, sub auribus, sub alis, ad inguina. Tumores hosce præter naturam quos pituita congesta creat, facit viscerum *κακωπεαγία*, ventriculi præsertim & hepatis, cujus infortunia cum sanguine facillimè gliscunt in partes remotissimas. — Huic malo debetur frequens purgatio cum iis quæ phlegma præcipuè ducunt; etsi non negligendum putem succum melancholicum in quem humores omnes tractu temporis transeunt. Ex tribus, *elleboro nigro* vero, *colocynthide* & *scammónio* in *resinam* reducto, præparo pilulas efficacissimas quæ potenter operantur in parvâ dosi, ad summum gran. 24. Hoc velim esse unicum, vel saltem præcipuum purgans morbi admodum refractarii *αλεξίπικρον*. Id dabis aliquando solitarium, sæpius granis 12. admiscebis gr. 20. *merc. dulcis*, vel *præcipitati albi* (ex mercurio cinnabaris per aquam fortem dissoluto, atq; per muriam separato & optimè loto) gr. 8. vel 10. vel

12. ex

12. ex quibus fiant pilulæ deglutiendæ mane horis tribus ante iusculum sedulâ custodiâ. Mercurius ubiq; mirabilis, quem quocunq; modo exhibeas, dummodo in ipso præparato per additionem salium, eorum aculeus retundatur, nihil est periculi. Do in hisce casibus *Merc. crud.* in conservis, vel electuario idoneo ex specificis concinnato, idq; per plures septimanas sine ullo discrimine. Do itidem *cinnabarin nativam & factitiam* cum *floribus sulphuris & argento vivo* purissimo simul sublimatis, necnon *cinnabarin antimonii*. Tu omne feres punctum si cum parte unâ auri purissimi & partibus decem argenti vivi ex cinnabari vulgari (additâ duplâ quantitate calcis vivæ) extracti per retortam in phiala oblongissimi colli solius ignis ministerio facias præcipitatum rubicundissimum instar papaveris rhœadis, cujus quotidie des duo grana aut tria in electuario prædicto. At forsân dices *ptyalismum* subsequuturum tot mercurialia, id quod non semper accidit; & si contingat, illud symptoma licet sit laboriosum & importunum, attamen est salutare. Hoc mihi vulgare est, ut in strumosis, quasi laborarent lue Venereâ, vel frictionibus vel fumo provocem salivationem cum effectû non pœnitendo, præsertim

præsertim quando circa collum tumores isti extuberant. Mercurius incidit, attenuat, colliquat, eliminat per sputum blennam, & plus præstat quàm mille topica, quæ tamen nullo modo sunt negligenda.

In *externorum* censu duo præcipua sunt; alterum, litus glandularum cum oleo *busonum* præparato cum additione vitrioli; alterum, *emplastrum* ex *gummi ammoniaco* dissoluto in *succo cicuta* & *cynoglossæ*, cujus partes duæ permisceantur parti uni *emplastri diachyl. ireati*; addantur *Mercurius crudus* & *pulvis subtilissimus busonum* ad solem siccatorum cum portione *camphora*. Ista, si opus sit, liquentur paucillo *styracis liquid.* Suspendatur autem *colloradix cynoglossæ*, quæ antequam exaruerit penitus, renovetur. *Potus ordinarius* esto *cerevisia* medicata cum radicibus *cynoglossæ*, *scrofulariæ majoris*, *filipendulæ*, *graminis bulbosi*, addito *guaiaco* admodum resinoso & bonâ quantitate *spongiæ bedeguaris*: Addantur etiam huic potui ramenta *stanni Cornubiani* puri putissimi in ea proportionem, ut sint hujus metalli ℥iij. ad singulos quos vocant galones. ----- In quibusdam hæc glandulas litu quotidiano *balsami arsenici*, materiâ attenuatâ & per cutem reductâ dis-

cussi.

cussi. Balsamum autem illud constat ex crystallis aut aleo arsenici mixtis cum axungia viperæ vel oleo bufonum. In aliis (non sine dolore tamen) putrefactos tumores (qui jam ulcerati erant) perductosq; ad suppurationem, sustuli radicitus. Vidi etiam sæpius, vulneratis ad centrum usq; tumoribus scalpello, & indito plagæ grano sublimati Mercurii corruptas glandulas excidisse, idq; Monspelii. — &c. Hæc ibi ille.

Vescatur æger cibis boni succi, coctu facilibus, & qui minimum excrementi deponant; carnibus juniorum animalium assis potius quam elixis. Abstineat à salis, piperatis, acribus. Carnem suillam vitet, vaporosa omnia, pisces, lacticia. Aliquando moderato jejunio calorem nativum incitet ad superfluitatum absorptionem. *Potus* delectum postulat eò magis quod videre est eos qui in montibus habitant frigidis, & congelationi aptis aquis (liquidum saxum suâ substantiâ occultantibus) utantur, strumis infestari ut plurimum. Itaq; sitim extinguat, vel aquâ vinosâ uvarum passarum, quæ inter fermentandum medicata reddatur ramentis ligni lentisci; vel decocto dilutius radice chinæ vinum rubellum oligophorum quàm optimè diluat. Noxia sunt generosa

Diaeta scrofulosis apta.

generosa vina (quale Hispanicum) aromatibus condita, mulsum, zythum & cerevisia.

Ordo agendorum.

Ritè institutâ Diætâ, everrantur primæ viæ strenuè primò, mox successione quâdam ad alias cura transferatur. Ventriculus cum mesenterio (cujus glandulæ sunt vulgò strumarum centrum) subinde repurgetur. Temperetur hepar, ejusdémq; obstructions referentur. In liene sanguinis sæx corrigatur, præsertim in tertiis qualitatibus quas formales vocant. Venosum genus liberetur ichore superfluo & maligno per ductus urinarios. Si quid emunctoriis impactum, dissipetur. Tunc demum ad Topica deveniendum est, siue strumæ in ulcera eruperint, siue non. Harum enim averruncationem (ita ut non recrudescat malum) nisi præmissis universalibus, & extinctâ si fieri possit generali labe, sperare aut polliceri non est artificis.

*Evacuatio.
Clyster.
Emetic.*

Alvus inprimis & ante omnia subducatur *clystere*. Diè proximo exhibeatur *Emeticum*, viz. vitriol. alb. depurat. 3j. dissolut. in quovis liquore. Si vitriolum sit mitius æquo vomitorium, vel ejusdem sapor ingratus videatur, detur infusio croci metall. Si laboret plus æquo ventriculus in vomendo, post singulos conatus

natus tantillum jusculi capi forbeatur. Vomitus in referendis obstructionibus & mundandâ partium naturalium sentinâ tanti est momenti, ut quater in anno vel etiam sæpius eum provocare necessarium perinde atq; utile videatur.

Interpositis duobus diebus (quibus ci-^{Purgantia.} bo & potu laudabili vires instaurandæ erunt) exhibeantur *pilula* sequentes.

℞ pil. coch. min. calomel. ana ʒj. olei ^{Pilul.} anisi gutt. ij. mf. f. pil. pro dosi sumend. in auro.

Mox contumaces humores præparentur simul & per *ῥιζογον* aliquot diebus evacuentur, ut sublatis crassis succis tenues facilius fluant.

℞ fol. fenn. mundat. fol. ellebori nigri veri in pane hord. præparator. ana ʒiij. aloes ʒss. gumm. guaiac. naturalis ʒij. myrrhæ ʒj. diaphoretici vulgaris ʒiijss. f. omnium pulvis ut alkool, excipiend. f. q. balsami Peruv. formetur massa *pilular.* de qua cap. ʒij. singulis matutinis per dies xij. N. B. f. initium à ʒj. deinde procedatur ad ʒss. tandem ad ʒij. Horâ unâ post assumptionem pilularum istarum exhib. jusculum capi, alteratum borrag. bugloss. oxylapath. summit. lupul. chærephyll. calendul. ophiogloss. flor. primul. veris, in quo dissolutum fuer. ʒj. cremor. tartari albi,

albi, vitrioli cum spiritu corallato.

Tandem interposito uno die vel altero repetatur pilularum primò præscriptarum dosis, quod remedium deinceps cæteris omnibus præferendum erit, quoties strenuæ purgationis incidet necessitas.

*Aq. pur-
gant.*

Loco pilularum mitiorum, liceat ægro, si magis arriserint, *aquas purgantes* (quales sunt Ebershamenses) bibere per plures septimanas.

Ellebor.

Ellebori (nigri) in eradicandis pertinacissimis morbis, quos humores exusti, in corporis centro geniti, & ad remotissimas partes delati creant, valida est efficacia. Is licet in parva quantitate assumatur, si diu tamen & sine intermissione, tandem insignes prodit effectus. Foliorum pulvis aliquot granorum pondo quotidie devoratus, corpus renovare creditur. Quod à magnis morbis & hepatis, & cerebri & artuum liberet, certo certius est. *Folia* in pane hordeaceo præparentur, ut artis est, exhibenda post omnia ad renovationem universalem, & sanguinis ultimam depurationem. Ex *radicibus* tempore idoneo effossis, juxta Bovii Veronensis processum, Extractum sive mellago fiat, aut per se danda à gr. 5. ad 8. 10. 12. aut cum Mercurio dulci prædicto.

*Cautio Me-
dica.*

N. B. In Medicamentis fortioribus exhibendis

hibendis Medici cum securitate procedant, à minori dosi (quæ tamen agat) paulatim ascendendo ad quantitatem causæ morbificæ tollendæ aptam, naturæ non gravem, ventriculo non infensam, & citra perturbationem id quod in votis nobis est præstituram.

Ita repurgato usq; & usq; corpore, de ineunda diætâ sudorifica, alterantibusq; exhibendis erit cogitandum.

℞ rad. scorzon. condit. ℥ij. pulv. rad. *Electuar.*
contrayerv. ℥j. rad. tormentill. valerian. *diaphoret.*
minor. vincetox. petasitid. ana ℥ss. conf.
flor. anth. & salv. ana ℥v. conf. alkerm.
& de hyacintho ana ℥iij. carnis viperin.
præparat. per siccationem & subtilissimam pulverizationem 3x. oculorum cancri 3vj. diaphor. vulgar. 3vij. vel Hartmanni pro singulis drachmis gr. iij. m℥. & cum sapa cydon. f. *Electuar.* instar Opiatæ, de quo cap. ad quantitatem jugland. superhauftâ *decocti* sequentis dosi, provocando sudorem superpositis stragulis, & circumpositis lagenis aut vesicis is bubulis aquâ calidâ plenis.

℞ rad. chinæ ℥jss. sarsaparill. ℥ij. rad. *diaphoret.*
tormentill. cyperi, scorzonæræ, contrayervæ, pentaphyll. bardanæ, petasitid. ana ℥j. rad. scrofular. major. filipendul. chelidon.

lidon. minor. ana 3x. fol. ophiogloss. pimpinell. agrimon. agerati, pilosell. buglæ, brunell. pyrolæ recent. ana m. j. Omnibus ut decet præparatis & concisis affundatur ea quantitas aq. ulmar. scabios. card. benedict. bugloss. quæ supernatet 8. digitis, f. digestio per biduum in B. M. deinde post leuiusculum fervorem decantatio & per chartam filtratio pro 6. dosibus matutinis post dosin Opiatæ sumendis. Reddatur hoc *decoctum* acidul. guttis aliquot spirit. vitrioli. In horum usu perseverandum per 12. vel 15. dies.

Aliud.

Vel R̄ sarsaparill. ʒijss. cortic. lign. sanct. 3x. rasur. buxi ʒiij. rad. petasit. & bardan. ana ʒjss. rad. rub. tinctor. recent. & garyophyllat. ana ʒij. C. C. ad albedinem calcinat. 3x. Infund. f. a. in parte una vini Rhenani & part. 3. aquæ, pro 5. dosibus, post Electuar. dosin bibend.

Tertio quoq; die loco Opiatæ deglutiat ante haustum decocti ʒss. pil. mitiorum suprâ præscriptarum: & in medio & fine purgetur pil. fortioribus cum calomel.

*Electuar.
specif. alterans.*

R̄ conf. florum salv. & herb. paralysicos ana ʒij. conf. meliss. & summitat. roris. marin. ana ʒj. pulv. subtiliss. sarsaparill. ʒiij. pulveris heben. ʒjss. rad. scrofular. major. chelidon. min. filipendul. saxifragiæ bulbos. ana 3x. pulv. fumar. & chamæpit.

mæpit. ana ʒj. ocul. ʒ præparat. coral.
 rub. præp. cum succo limonum, succini
 albi præp. ana ʒss. dentis equi marini
 triti in alkool ʒvj. antimon. diaphoret.
 vulgaris sive ceruss. mineral. Salæ fideliter
 præp. ʒij. mʒ. & cum syr. de pom. redo-
 lent. f. *Electuarium* instar Opiatæ, de quò
 cap. ʒss. pro dosi quotidie mane, super-
 hausto *cerevisia medicata* momento, idq;
 per mensem unum & alterum.

& sarsaparil. alb. & medullos. ʒx. rad. chin. *Cerevis.*
 rasur. hebeni nigerrimi ana ʒvj. rad. filic. *medicat.*
 fœmin. & oxylapath. ana ʒxij. rad. scro-
 fular. major. chelidon. min. filipendul.
 gramin. bulbos. ana ʒv. rasur. C. C. ebo-
 ris, dentis equi marini ana ʒiiij. folior.
 ficcor. agrimon. chamæpit. ceterach, cus-
 cut. betonic. ana m. ij. flor. herb. paralyf.
 summit. meliss. ana p. vj. summit. salv.
 & rorismar. ana p. iiij. nuc. moschat. ʒj.
 Bulliant in galonibus vj. cerevis. lupulat.
 recent. ad duorum consumptionem. Sinatur
 fieri infusio per noctem vase tecto; mane
 f. per setaceum colatura, cui adde ejusdem
 cerevisiæ galones 4. Sinatur fieri fer-
 mentatio addendo fucci nasturtii & beca-
 bung. ana ʒbj. succ. cochlear. ʒbij. Li-
 quor limpidus includatur lagenis lapid.
 probe obturat. reservandis loco subterranean.
 pro potu ordinari. cujus usus sit per plures
 menses.

Pro effectu pil. cum calomel. repetatur earundem exhibitio semel singulis mensibus ultimâ Lunæ quadrâ ; atq; ab hoc remedio (si ægri naturæ conveniens id esse demonstrat experientia) certissimam curationis partem expectet. Atq; semel in septimana purgetur pilulis mitioribus supra laudatis, vel pil. ex tribus Fernel. sumend. à ʒj. ad ʒij. ante levem cœnam. Vel, si mavis, loco superioris alterantis, sum. *Elect.* seq. purgans, à quo satis purgabitur æger. R rad. siccar. cynogloss. scrofular. major. filipend. saxifrag. bulbos. ana ʒvj. rad. rusci & sem. ejusdem ana ʒv. fol. betonic. chamæpityos, chamædr. fumar. ana ʒss. spong. mar. siccat. interior. oss. sepia ana ʒiiijss. C. C. ad summam albed. usti, antimon. diaphoret. fixiss. ana ʒj. ocul. s præp. pulv. subtiliss. Jovis ana ʒss. curcum. ʒij. turbith. gummos. ʒxij. Terantur omnia ut alkool, & excipiantur s. q. syrup. præparat. ex succis saponar. & scrofular. major. cum saccharo sine magno calore, f. *electuar.* instar Opiatæ, de quo capiat quotidie mane primò ʒvj. deinde ʒj. donec tota ista quantitas absumpta fuerit.

*Electuar.
Specif. pur-
gans.*

*Alia cere-
vis. medi-
cat.*

Loco *cerevisiæ medicatæ* supra præscriptæ hanc sequentem (minoris apparatus & pretii) aliquando præscribo. R sarsapa-
rill.

rill. rad. rusci, ononid. scrofular. major.
 ana ʒvj. rad. cynogloss. ʒij. saponar. m.
 viij. beton. m. iiij. flor. herb. paralyf. hy-
 peric. sambuc. pœon. mar. ana p. vj. sem.
 cochlear. Batav. ʒjss. nuc. moschat. ʒj.
 Omnia debite siccant. & præparat. pende-
 ant in galon. viij. cerevis. lupulat. cum
 ʒxvj. ramentorum Jovis. Sinantur fer-
 mentari pro *potu ordinari*.

N. B. In liquorum ad potum ordina-
 rium præparatione id quærat, ut post
 alimenti distributionem, aperiente & di-
 uretica facultate, serum copiose per vias
 urinarias eliminent. Omne enim tulit
 punctum in scrofularum curatione, qui
 tartarum adhuc liquidum & aqueo hu-
 more dilutum, ante sui coagulationem,
 ad renes ablegare, & per vesicam expur-
 gare citra concoctionis præcipitationem
 potuit.

& diaphoret. antimon. fixiss. ʒjss. C. C. *Tabella*
 ad summam albed. calcinat. cranii hu- *specif.*
 man. eodem modo præparat. ana ʒij. co-
 rall. rubr. præp. marg. præp. ocul. &
 præp. ana ʒj. cinam. interior. ʒiiij. fac-
 char. albiss. ad pondus omnium. Teran-
 tur ut alkool, excip. f. q. mucag. rad.
 alth. extract. in aq. beton. addend. parum
 mucag. gumm. tragacanth. extract. in aq.
 cinam. f. pasta ex quâ formentur *tabella*
 1 2 pond.

pond. 3ij. ad levem calorem ficc. & reserv. loco sicco. Cap. unam mane jejunio stomacho superhausto cerevis. medicat. momento, dilato si fieri possit ad hor. 3. cibo. Capiat etiam unam in ingressu lecti à cœnâ levi.

Pil. balsam. alterantes.

Vel si *pilulas* facile deglutire possit æger, sum. duabus hor. medicis pil. 5. ad pond. ʒij. ex massa sequenti. & terebinth. Cypr. in aq. plantag. & rosar. indurat. ʒss. corall. rubr. præp. gumm. guaiaci, benzoin. partis alb. mollis conch. ostreorum, succini albi præp. ana ʒij. ocul. ʒ præp. ad pondus omnium, f. alkool excipiend. f. q. bals. Peruv. nigri fragrantissimi, f. massa pilular.

Hucusq; de medicamentis internis, quorum ope sperare liceat vel strumarum dissolutionem si nondum in ulcera eruperint; vel etiam ulcerum sanationem faciliorem, topicorum propriorum usu. Strumæ etiam nondum ulceratæ citius dissolvuntur topicorum quorundam applicatione. Frustra autem, ut supra dictum est, horum per remedia externa curationem quis aggredietur, sine internis præmissis & comitantibus.

Cum topicis incipiatur circa medium alterantium.

& farinam

R̄ farinam feminis lini & radices re-^{Scrofula}
 centes scrofular. major. subigantur longâ^{non-ulcera-}
 trituratione cum axungiâ suillâ, & f. ca-^{tas dissol-}
^{ventia.}
cataplasma applicandum *scrofulis non-ulcera-*
tis, quas potenter discutit hoc medica-^{Cataplas-}
 mentum.^{ma.}

Linimentum specificum. R̄ bufones ter-^{Linimen-}
 restres magnos vivos n° ij. virgis bis terve^{tum.}
 cædantur ut emingant urinam venena-
 tam; colubros maximos n° ij. cortic.
 mandrag. rad. cicut. cum toto, hyoscyam.
 ana ʒij. rad. gladioli recentium, alpho-
 deli, scrofular. utriusq; ana ʒiiij. verm.
 terrest. ʒbj. olei lini recent. express. ʒss.
 ol. amygd. dulc. ol. olivar. ana ʒviij.
 axung. suill. recent. ʒbij. succ. malv. sa-
 ponar. scrofular. utriusq; ana ʒvj. vin.
 Hispan. ʒbj. Calefiant succi cum oleis,
 iisq; bullientibus injiciantur animalia vi-
 va cum vermibus lotis, coquantur ad
 putrilaginem & tabefactionem, carni-
 umq; ab ossibus separationem, tandem
 addantur radices, f. decoct. ad succorum
 consumptionem & decrepitationem, mox
 f. expressio per canapatium & fervetur
 oleum, quod vel per se usurpetur, vel
 (præsertim in partibus cerebro non adeò
 vicinis) additâ quartâ parte olei arsenici
 dulcis. Fricentur cum hoc linimento
 partes tumentes quotidie mane diu; mox
 I 3 detergeatur

detergeatur optimè pars linteo mundo & molli.

*Empla-
strum.*

Noctu verò gestetur *Emplastrum* sequens extensum in serico. & mass. emplastr. diachyl. alb. ℥vj. gumm. ammon. in succ. cicut. & scrofular. majoris dissoluti & coagulati ℥iij. gum. carann. & tacamahac. in vini spiritu dissolut. ana ℥iss. olei ex bufone præscripti ℥ij. pulv. subtiliss. rad. sigill. beatæ Mariæ, gladiol. fol. cupress. ana ℥j. amalgamatis ex parte una merc. crudi, & partibus tribus ꝑ præp. & in pulverem reducti, ℥iij. diaphoret. antimon. vulgaris ℥iij. ceræ flavæ q. s. f. *Emplastrum* applicand.

*Simpl. dis-
solventia.*

Simpliciora dissolventia sunt sequentia : *Oleum Arsenici*, quo ungantur glandulæ decies vel duodecies, donec pustulæ efflorescant quæ fundant saniem. *Emplastrum Opodeldoch* à Wirtzio chirurgus descriptum, quod superponatur addito mercurio ex cinnabari extracto, & tandem lamina plumbi mercurio eodem illita, quibus si provocetur ptyalismus, citius & felicius rebelles isti tumores resolventur.

Emplastrum sequens plurimum valet : & mass. empl. diachyl. ireati & de mucilag. ana ℥iij. empl. de ranis quadruplicato mercurio ℥ij. cinnab. subtilissime pulverizat. merc. dulc. ana ℥ss. pulv. subtiliss.

liff. rad. brion. & figill. B. Mariæ ana ʒiij.
camph. ʒj. mʒ. & cum f. q. balsam. Peruv.
f. emplastrum, cuius portio extendatur in
aluta molli, & glandulis applicetur.

Item hoc: R. mass. empl. de minio ʒiv.
diachyl. alb. ʒij. plumbi alb. cum succo
scrofular. major. subacti in porphyrite &
ficcati ʒj. amalgamatis ex plumbo &
mercurio facti in tenuissimum pulverem
reducti ʒiiss. pulv. buson. exsiccat. ʒvj.
mʒ. & addito pauco oleo aliquo idoneo
f. emplastra tumoribus applicand.

R. olei litharg. colophon. mumia ana
ʒj. ol. ex vitellis ovorum q. f. f. unguen-
tum. Oleum litharg. sic fit: Coq. al-
bumen & litharg. in aceto donec albes-
cant, & postea donec in oleum abeant,
quod fit multâ coctione.

Si hisce remedijs tumores non cedant, ^{Suppuratio.}
tunc ad *suppurationem* perducendi sunt, ^{tia.}
applicatione gummi Arabici in succo scro-
fulariæ cocti & inspissati; vel sumatur
pars una gumm. ammoniac, & duæ
gumm. Arabic. &c.

Si tumores vel sponte, vel maturanti-^{Ulcera;}
bus admotis fiant *ulcerosi*, *ulcera* curentur
sequentibus.

R. tutiæ præp. ʒj. salis nitri purissimi
ʒij. sublimati optimi ʒj. cerus. Venet. ʒj,
mʒ. f. pulvis subtilissimus, applicetur ma-

nantibus scrofulis inspersus unguento basilic. ter, quater, quinquies; donec deciderint escharæ, vel glandulæ; deinde vel basilic. simpl. vel unguent. diapalm. (cum alumine usto si supercrescat caro) curetur ulcus.

Prosunt lotio ex saccharo Saturni; aquâ aluminosâ Fallopii, vel ex aquâ decoctionis arsenici: in malignioribus suffitus ex cinnabari. Si *ulcera sordida* fuerint aut *callosa*, adhibetur cautè oleum arsenici, vel antimonii, unguento aliquo detergente exceptum; præcipitat. item rub. cum basilic. unguent vel Arcei balsamo.

Ossa corrupta.

Ossa si fuerint *corrupta*, maximum opus exfoliationis Naturæ committendum, quæ etiam erit adjuvanda. Liquor ex catagmaticis in optimo vini spiritu infusis inspissatus melle caprifolii, absinthii, centaur. min. instilletur fistulis ad ossa penetrantibus. Liquamen ex oleo caryophyllorum stillatio & camphora. Dissolutio lapidis medicinalis Crollii per siphonem sinubus vel fistulis injiciatur. *Nudata* si sint ossa, nihil æquiparandum euphorbio, quod uno die multum operatur & os alterat, ex Dioscoride.

Exfoliatio.

Optimum *exfolians* est aqua aluminosa magistralis Fallopii. & aq. plantag. & rosar. ana ℥j. alumin. roch. merc. sublimat.

limiat. ana 3ij. terantur, bulliat aqua ad medias; sinatur fieri residentia per quinq; dies, limpidum decantetur a facibus. Utere per se in osium carie, vicinis partibus circumunitis filamento sicco: alibi cum duplo, triplo, vel quadruplo aq. rosac. Agit sine vel cum pauculo dolore.

Vel R rad. peucedani 3j. aristoloch. utriusq;, ireos Florent. ana 3fs. opopanax & sagapeni ana 3ij. cortic. guaiac. 3iij. caryophyllor. 3iijfs. camphor. 3iij. Omnia concisa & contusa ponantur in phialam, illsq; affundatur ea quantitas optimi spiritus vini quæ supernatet 4. digit. f. digestio per quatrimum, mox expressio fortis, & per lentam exhalationem reducatur liquamen ad consistentiam julepi. Liqueor hic vel instilletur ulceri ita ut ad os perveniat, vel siphone injiciatur.

Trochisci exfoliantes. R euphorb. 3iij. rad. peucedan. ireos Florent. aristol. rotund. ana 3j. camphoræ 3ij. terantur omnia, excipiantur paucula micula panis, vel glutine ex farina & lacte, aut aq. sperm. ranar. Fiant *trochisci*, quibus addatur usus tempore gutta una olei caryophyllor. Serventur in pyxide. Applic. foli ossi exfoliando, partibus vicinis unitis.

nantibus scrofulis inspersus unguento basilic. ter, quater, quinquies, donec deciderint escharæ, vel glandulæ; deinde vel basilic. simpl. vel unguent. diapalm. (cum alumine usto si supercrescat caro) curetur ulcus.

Profunt lotio ex saccharo Saturni; aquâ aluminosâ Fallopii, vel ex aquâ decoctionis arsenici: in malignioribus suffitus ex cinnabari. Si *ulcera sordida* fuerint aut *callosa*, adhibetur cautè oleum arsenici, vel antimonii, unguento aliquo detergente exceptum; præcipitat. item rub. cum basilic. unguent vel Arcei balsamo.

Ossa corrupta.

Ossa si fuerint *corrupta*, maximum opus exfoliationis Naturæ committendum, quæ etiam erit adjuvanda. Liquor ex catagmaticis in optimo vini spiritu infusus inspissatus melle caprifolii, absinthii, centa. min. instilletur fistulis ad ossa penetrantibus. Liquamen ex oleo caryophyllorum stillatio & camphora. Dissolutio lapidis medicinalis Crollii per siphonem sinubus vel fistulis injiciatur. *Nudata* si sint ossa, nihil æquiparandum euphorbio, quod uno die multum operatur & os alterat, ex Dioscoride.

Exfolians.

Optimum *exfolians* est aqua aluminosa magistralis Fallopii. & aq. plantag. & rosar. ana ℥j. alumin. roch. merc. sublimat.

limat. ana ʒij. terantur, bulliat aqua ad medias; sinatur fieri residentia per quinque dies, limpidum decantetur a facibus. Utere per se in ossum carie, vicinis partibus circumminutis filamento sicco: alibi cum duplo, triplo, vel quadruplo aq. rosac. Agit sine vel cum pauco dolore.

Vel R rad. peucedani ʒj. aristoloch. utriusq; , ireos Florent. ana ʒss. opopanax & sagapeni ana ʒij. cortic. guaiac. ʒiij. caryophyllor. ʒiijss. camphor. ʒiij. Omnia concisa & contusa ponantur in phialam, usq; affundatur ea quantitas optimi spiritus vini quæ supernatet 4. digit. f. digestio per quatrimum, mox expressio fortis, & per lentam exhalationem reducatur liquamen ad consistentiam julepi. Liquor hic vel instilletur ulceri ita ut ad os perveniat, vel siphone injiciatur.

Trochisci exfoliantes. R euphorb. ʒiij. rad. peucedan. ireos Florent. aristol. rotund. ana ʒj. camphoræ ʒij. terantur omnia, excipiantur paucâ micâ panis, vel glutine ex farinâ & lacte, aut aq. spermat. ranar. Fiant *trochisci*, quibus addatur usus tempore gutta una olei caryophyllor. Serventur in pyxide. Applic. soli ossi exfoliando, partibus vicinis munitis.

nit. Superponatur filamentum carptum siccum & emplastrum defensivum.

Sarcotic.

Postquam os exciderit, curetur ulcus balsamo sequente. & ol. hyperic. ℥ij. olei nucum sine igne expressi, olei abietini ana ℥jss. gummi elemi purissimi 3x. liquentur simul, addit. viridis æris depurat. ℥ij. fiat agitatio ad coloris viridis intensiorem, mox f. balsami per linteum colatura dum adhuc calet: serv. ad usum. Si rubrum velis, attamen non minus siccans, color procuretur radice anchusæ.

Fontanellæ.

In strumarum curatione proficuæ erunt *Fontanellæ* in locis aptis excitatæ.

Nota.

N. B. Si quis scrofulas purgantibus, alterantibus, &c. methodicè curare velit, per plures menses, immo sæpe annos ægris medicamenta exhibere necesse habebit.

*Historia
scrofulosi
curati.*

Vidi Doctorem *Wright* Medicum, à quo hunc accepi processum, qui puer x. ann, curatus fuit sequenti remediorum serie, absq; ulla purgatione aut sudore sicco, à quibus professus est exacerbatum fuisse malum; eamq; hujus affectûs esse naturam, ut mutationem remediorum topicorum expetat. Vidi manûs ejus digitos

gitos ossibus detractis mutilos curatos.

Decoctum vulnerarium, & garyophyl-
lat. angelic. sylvestr. quinquenerv. artemis.
consolid. major. bellidis totius, taraxaci,
absinth. menth. summitat. rubi, scabios.
agrimon. betonic. sylvestr. ana m. j. fanicul.
buglæ ana m. ij. Bulliant per vi. hor. in
galon. ij. aq. fluvial. vase probe clauso,
ita ut nihil expiret, addendo post ebullitionem
dimidiam pintam mellis, vel plus ad saporis
gratiam. Dentur agro cochlearia decem vel
amplius ter in die. Sumpsit autumnali tempe-
state per duos menses consequentes; se-
quenti vere iterum sumpsit per duos men-
ses, mox thermas sulphureas adiit Batho-
nienfes secundo & tertio, in quibus aquam
bibit cum sale & ramulo rorismarini, quâ
purgabatur; sudavit; lutum applicavit
ulceratis tumoribus. Evacuato balnei
alveo sive receptaculo, supra fumantes
scaturigines calidissimas, partes ulcera-
tas tenuit ad excitandum sudorem. Do-
mum reversus nihil applicabat ulceri-
bus præter petias aquâ balnei madefactas.
Sic iterato labore perfectè convaluit. Eâ-
dem usus methodo in nepote ex sorore
eum sanitati restituit. Empiricus à
quo habuit remedium, ulceribus applica-
bat unguentum genistæ ex filis carptis.

Unguentum

Unguentum genistæ fit ex floribus sæpius infusis in butyro Maiali & expressis instar olei hyperici.

*Remedia
Empirica.*

Nonnullus magnas perficit curationes in scrofulis etiam ulceratis, linendo ulcera oleo ex bufonibus terrestribus distillato per descensum, inspergendo eorum ustorum ad nigredinem pulverem, exhibendo eundem pulverem nigrum diebus alternis pro diaphoretico, & superponendo emplastrum ex gumm. variis, pulvere bufonum & floribus digitalis rubr.

Quidam eas *non apertas* discutit litu ex oleo decoctionis bufonum & vitrioli Romani (aliquando albi) usurpando mane & vesperi ante ingressum lecti, superpositâ vesicâ; & diu propinat decoctum vulnerarium felici ut plurimum successu. In *ulceratis* propinat etiam decoctum: applicat autem ad mundificandum & digerendum vulgare digestivum ex terebinthina & vitello ovi. Item ipsi *πύρρην* unguentum in omnibus ulceribus quantumvis malignis ex hedera terrestri coctum cum butyro, cum quo miras perficit curationes.

Alexius Pedem. curat scrofulas eas vulnerando scalpello, mox indendo foramini granum merc. sublimati, escharam digerendo, detergendo, & siccando. Vidi

Vidi foelicem istius methodi successum in muliere quæ Monspeliî plerosq; , ferè omnes pueros, scrofulosos curabat , non tamen sine magno dolore.

Præparentur placentæ (*macarons*) cum radice scrofular. & comedendæ pluribus diebus consequentibus exhibeantur. Hoc pro arcano dedit Doctori Diodati Lugduno Batavorum discedenti Heurnius senior vir doctissimus.

Spongia usta in crucibulo vel ollâ fictili probè test. operculo, & clausis luto optimo juncturis, si quotidie diu detur ad 3ss. plus minùsve in vehiculo idoneo, perficit curationem tractu temporis. Memento quàm sit efficax hoc remedium ad discutiendam bronchocele.

& herb. paronychiæ m. ij. magnos, bulliat in quarta una cerevisiæ lupulatae generosioris ad medietatis consumptionem : Colatura sit pro 2. dosibus, sumendis bis in die tribus ante & duobus post novilunium & plenilunium diebus, idq; aliquot mensibus consequentibus, sine ullo alio medicamento, observatâ tantùm bona victûs lege. Generosa quædam matrona D^{ri} Bates expertissimum hoc commendavit remedium ad scrofulas ulceratas agentes cuniculos.

L I B.

1977

1900

1900

1. The first group of people who are not in the labor force are those who are not in the labor force because they are not in the labor force.

Journal of Management Education 30(6)p.789-804

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

_____

I
ré
dena
fed
Dy
be

tal
utp
eis
reo
foe

fuk

LIB. II.

De Affectibus Thoracis.

CAP. I.

De Cordis palpitatione.

HOC symptoma aliquando est *periodicum*, incertis invadens recurrensq; intervallis, ex abrupto incipiens & definens; aliquando *continuum*.

Ab hypochondriis sæpissimè *origo mali*; *Mali origo* naturalium viscerum adest *κακοπραγία*, sed etiam vitalibus partibus inusta labes. Dyspnœam utplurimum conjunctam habet.

Notandum eos qui diu partium spiritalium, pulmonum, &c. vitiis laborant, utplurimum incidere in hydropem thoracis, & tandem post ingentes angustias & recurrentes respirationis difficultates suffocari. *Nota.*

Obstructiones viscerum potenter aperi: *Intent. cu-*
subinde humores & crassos & tenues eva- *ratiu.*
cua

cua habitâ virium ratione : flatus discute : naturalia viscera corrobora : à vitalibus revelle, deriva : cor refocilla, ac constringe cardiacis refrigerantibus, vel additis stypticis cum iis quæ penetrandi vi polent. Considerationem scorbuti noli prætermittere.

Chalybeata.

Ad obstructions aperiendas, malignitatem humoris melancholici retundendam, vapores dissipandos, &c. magna inest vis *chalybi*, quem vel in substantia fumere potest æger; vel capiat sal sive vitriolum Martis, vel Martem potabilem.

Elect. chalybeat.

℞ rad. vincetox. cochlear. Batav. sicc. ana ℥ij. rad. raphan. rustican. sicc. sem. nasturt. aquat. ana ℥j. rad. enul. calam. arom. ireos Florent. ana ℥ss. cortic. rad. assafr. lign. aloes, lign. Winteran. flaved. arantior. & citr. ana ℥iiij. herb. siccar. absinth. vulgar. menth. meliss. costihortens. agerati, rutæ, chamædr. hyperic. centaur. min. salviæ rubr. majoran. rorismar. flor. lavend. ana ℥ij. sem. angelic. fativ. anis. fœnicul. pastinac. cardam. macis ana ℥v. mastich. terebinth. Cypr. cocturâ indurat. ana ℥iiij. cremor. tartar. utriusq; ana ℥v. magister. corall. perlar. oculor. cancr. C. C. præp. ana ℥ijss. cum syr. ex vino Canarino per solam sacchari dissolutionem præparat. f. *Electuarium*, cui ad

de

de pro singul. ʒxvj. ol. cinam. & succin. rectificat. ana ʒss. Omnia exactissime permisceantur. & hujus Elect. ʒss. vitriol. Martis vel animæ hepatis * nostr. gr. x. m̄s. ascendendo paulatim usq; ad ʒj. & ultra usq; ad ʒss. Cap. quotidie mane per dies 30.

Alternis autem diebus immediatè ante cœnam sum. ʒj. pil. Ruff. vel istiusmodi ad alvi astrictionem præcavendam.

Vel loco istius Elect. sumat æger dosin pil. seq. & gum. guaiac. aloes ana part. æqual. f. pulvis subtilissim. excipiend. f. q. balsam. Peruvian. nigr. f. massa pilular. de qua cap. ʒj. vitriol. Martis gr. x. m̄s. formentur pil. n° 3. deaurat. additâ guttâ unâ ol. cinamomi, exhib. mane horis quatuor ante prandium per dies 30. vel plures, si opus fuerit, augendo quantitatem Martis, & pro re nata addendo gr. j. vel alterum extract. Alhandal.

*Pil. balsam.
chalybeat.*

Ad dissipationem vaporum melancholicorum, & terebinth. Cypr. mastich. puriss. ana ʒij. gumm. guaiac. benzoin. ana ʒj. ambr. gris. ʒss. moschi ʒj. sal. absinth. ʒij. balsam. Peruvian. q. f. m̄s. f. massa pilular. Dosis ʒj. per dies 8. vel 10. manè. Vel dentur gutt. ij. vel iij. ol. succin. rectificat. in pane format. in pilulas.

*Ad vapores
melanchol.*

K

Ad

Pilula specifica.

Ad palpitationem cordis *pilula* hæ multum valent. R magister. perlar. corall. ocul. & ana 3j. lap. contrayerv. viperin. Virgin. ana 3ss. ultramarin. 3ij. lap. gat. præp. 3j. ambr. gris. 3ss. mosch. & cum extracto hyperic. f. massa pilular. Dosis 3ss. per dies 20. aut plures, superbibend. vini Viperini momentum, quod ipsum est remedium haud contemnendum.

Tabella.

Item *Tabella* hæ : R ceruss. antimon. 3ss. magist. corall. perl. ocul. cancr. cornu cervi ad albedinem calcinat. ana 3ss. confect. alkerm. 3j. sacchar. crystall. 3j. Optimè misceantur & excipiantur s. q. mucilag. gumm. tragacanth. f. pasta ex qua tabella lento calore ficcand. Tales tabellæ præparentur n° xx. Sumantur mane vel post prand. vel cum liquore aliquo convenienti ad faciliorem deglutationem.

Ad hepatis duritiem remedia.

Si *hepati* malè sit, tactuiq; istud durum appareat, eidem applicetur *Emplastrum pro hepate nostrum* *. At nè confirmetur durities in scirrhum, & ut unâ operâ emolliendo aperiamus, & per urinas ducamus, *pilula* seq. efficacissimæ sunt.

Pilula.

R rad. ari præp. terebinth. Venet. cocturâ indurat. gumm. guaiac. natural. ana 3ij. mastich. 3iij. extract. absinth. solid. 3ss. salium

salum absinth. cardui benedicti, corall.
ocul. & ana ℥ij. gumm. ammon. in succis
depuratis meliss. & cochleariæ Batavæ dis-
solut. & inspissat. ad pondus omnium.
℞. & cum f. q. balsami Peruv. f. massa
pilular. de qua capiat æger per plures dies
consequentes (30. 40.) 3j. quotidie manè,
superhausto cerevisiæ antiscorbuticæ mo-
mento, horis 4. ante prandium.

Extractum absinthii. ℞ absinth. vulgar.
m. iij. rad. chelidon. major. 3ij. rad. asari
3j. fol. siccor. chamædr. chamæpit. menth.
meliss. rutæ ana m. j. coq. in vino Cana-
rino, exprime, coagula.

K 2

CAP,

CAP. II.

De Tussi.

Indicatio-
nes.

Alvus solvatur; catarrhus sistatur; humores, si tenues, incrassentur; si crassi, attenuentur; eorum acrimonia temperetur; somnus concilietur, non narcoticis (quibus pulmones obfarciantur) sed blandis hypnoticis; interdum expectoratio promoveatur; tandem purga.

Catarrhus
sistatur.

Si alvus adstricta sit, primo enemate solvatur; dein in corpore plethorico sanguis mittatur. Postea *catarrhus sistatur* sequentibus.

Eleſt.

Rx conf. ros. rubr. & flor. nenupharis (vel papav. rhœados) ana ℥j. pulpæ passularum, medullæ sem. melon. in aq. rosar. per tres horas infus. ana ℥ss. magist. perlar. & corall. dulcis ana ʒj. gumm. tragacanth. & Arab. subtilissime pulverizat. ana ʒj. syr. de papav. rhœad. & de papav. comm. ana ℥ss. Mf. f. *electuarium* instar Opiatæ, de quo cap. instar jugland. ter vel quater in nycthemero urgente tussi, tenendo in ore & sensim deglutiendo quod dissolvetur.

Rx pulp.

℞ pulp. passular. per setaceum traject.
 ℥iij. pulv. glycyrrhiz. ℥iij. terr. sigillat.
 nuc. moschat. assat. ana ℥ij. styrac. cala-
 mit. ʒj. sacchar. in aq. ros. & betonic. so-
 lut. ℥bj. Ex arte f. *Electuarium*: vel ad-
 datur mucago rad. alth. symphyt. sem.
 malv. extracta in aq. prædict. & f. *tabellæ* *Tabella.*
 sine coctura, ut *a. e.* Hæ incrassant, &
 sistunt fluxionem tenuem, si in ore tenean-
 tur, sensim deglutiendo quod dissolve-
 tur.

A pulmonibus derivetur fluxio tenuis *Potio fluxi-*
 potione seq. ℞ rad. glycyrrhiz. polypod. *onem à pul-*
 ana ʒss. rad. tussilag. ℥iij. passular. par. iij. *mon. deri-*
 prun. dulc. par. ij. fol. senn. mund. ʒvj. *vans.*
 crem. tartar. ʒij. sem. anis. & fœnicul. ana
 ʒjss. f. decoctio & colatura ad ʒiijss. In
 quibus dissolv. mann. Calabr. colatæ pu-
 riss. syr. ros. pallid. comp. cum agaric, ana
 ʒj. mf. f. *potio.*

Ad roborandum cerebrum & sistendum à *Cucufa*
 capite fluentem catarrhum, ℞ rad. pœon. *cerebrum*
 maris ʒij. rad. cyperi ʒiij. ireos Flor. ʒjss. *roborans.*
 ros. rubr. ʒiijss. mastiches ʒj. sem. coriand.
 nigell. Rom. macis ana ʒss, succini, C. C.
 ad albedinem usti, oss. hum. & cranii cal-
 cin. ana ʒiij. f. pulvis crassiusculus excipien-
 dus bombace & syndone interbastat, &
 f. *Cucufa* continuo gestanda.

Suffit.

Vel ꝑ mastich. sandarac. ana ꝓss. ros. rubr. ꝓij. styrac. calam. benzoin. ana ꝓj. coriand. præp. sem. nigel. Rom. ana ꝓij. ms. f. pulvis crassiusculus pro *suffitu* operimentorum capitis usurpando mane & vesperi.

Pil.

Catarrhum sistunt, & humorem defluentem per sedem eliminant *pil.* compositæ ex aloë rosat. vel pil. coch. min. addit. gr. aliquot pil. de styrace vel cynoglossa: hæ autem sumantur sub ingres. lect.

*Expecto-
ratoria.*

Ad *expectorationem* promovendam, cum pulmones humoribus pituitosis jam obfæcti sunt, sequentia in usum trahantur.

Elect.

ꝑ rad. tussilag. recentium mundat. & minutim incis. ꝓbj. Coq. cum aq. ejusdem donec mollescant & contundi possunt, aqua per setaceum separetur, radices in mortar. marmor. contunde, & pulpam reserva trajectam: dein ꝑ pinear. amygdal. dulc. ana ꝓij. pulp. passul. exemptis arillis ꝓij. diligenter trita misceantur cum pulp. radicum, & cum decoct. superscript. & sacchar. ꝓbj. coq. ad consistentiam. Dosis quantitas nucis moschat.

Acrimoniam humorum corrigunt corall. marg. ocul. & terr. Lemn. bol. Armen. omniâq; testacea & terrea, quæ pro re nata elect. dict. inspergi possunt.

ꝑ glycyrrhiz.

& glycyrrhiz. Hispan. ꝑiiiij. rad. alth. *Syrupus*
 symphyt. maj. ana ꝑiiiij. scabios. totius, tuf- *magistralis.*
 filag. totius, veron. mar. ulmar. heder.
 terrestr. ana m. iij. pulmonar. arbor, he-
 patie. adianth. polytrich. ling. cervin. mar-
 rub. alb. ana m. j. flor. herb. paralyf. be-
 ton. rubr. ana p. viij. fl. sambuc. p. iij.
 summit. hyssop. p. ij. dactyl. ficuum, ju-
 jub. sebesten. passul. ana ꝑiij. sem. fœni-
 cul. dulc. anis. ana ꝑj. sem. malv. bom-
 bac. ana ꝑiij. Coq. in aq. hord. q. f. Co-
 laturæ clarificatæ ꝑiij. adde mell. alb. de-
 spumat. sacchar. cand. alb. ana ꝑxij. mell.
 passul. ꝑx. f. f. a. *syrupus*, & indatur nodu-
 lus sæpe comprimendus ex iride Flor. co-
 riand. præp. ana ꝑiij. nuc. moschat. cinam.
 ana ꝑij. m. f. & hujus syrupi ꝑiiiij. *syr. ex*
rapis ꝑij. ol. sulph. per campan. ꝑiij. m. f.
 linctus cum bacill. glycyrrhiz. delambend.
Syrupus verò *ex rapis* f. ex stratificatione *Syrupus ra-*
 rapar. sub cinerib. coct. & in taleolas in- *parum.*
 cis. cum pulvere seq. in vase idoneo. &
 sacch. ꝑij. glycyrrhiz. sem. coriand. pulv.
 ana ꝑj. ireos Flor. ꝑiij. m. f. pulvis. Ca-
 cabo aquæ ferventis indantur, in vase fi-
 ctili vitreato bene tecto prius locata, re-
 linquantur per hor. vj. & liquamen effun-
 datur ad usum.

Optimæ *tabellæ* pro tussi in genere sunt *Tabellæ ad*
 sequentes. & sem. papav. alb. rec. ꝑiiiij. In- *tussim.*
 fund.

fund. per hor. vj. in aq. papav. alb. & rhœad. ana q. f. Post intumescenciam teratur in mortar. marmor. & cum eadem aqua f. Emulsio spissa. & sacchar. alb. ℥xvj. glycyrrhiz. Hispan. pulv. ℥j. amyl. ℥ss. bol. armen. pulv. aut terr. sigillat. C. C. ust. ana ℥ij. f. alcohol, & cum emulsione dicta & mucag. gumm. tragac. q. f. f. pasta pro *tabellis*. Pro diversis intentionibus addi possunt pulv. ros. rubr. flor. papav. alb. rhœad. &c.

N. B. Conveniunt tussi decocta pectoralia, hydromel, eclegmata, & trochisci postea in Cap. de Phthisi descript. ut & emulsiones, hordeata, sulphurata, omniaq; papaverina.

Cerevisia medicata.

In Catarrho inveterato bibatur *cerevisia medicata* seq. pro potu ordinario. & sarsaparill. ℥bj. rad. arundin. vallatoria ℥ss. lign. sassafr. ℥iij. rasur. lign. lentisc. ℥ss. ligni rorismar. ℥iiij. rasur. C. C. & eboris ana ℥iijss. rad. tussilag. ℥viiij. nuc. moschat. per frustra sect. ℥j. alæ fortioris galon. vj. Includantur species sacco e tela rara, pendeant in cerevisia inter desecandum. Post desecationem servetur cerevisia in lagenis optimè obturatis in usum dictum.

Ad

Ad tussim puerorum convulsivam (Ebin-<sup>Tussis pue-
rorum con-
vulsiva.</sup>
ough dictam) convenit panis tostus cum
butyro & melle pro jentaculo. Item muc-
ago malvæ vel althææ coct. in lacte &
traject. addito saccharo. Aut flores sulphu-
ris in tabellis. Præ omnibus verò *mures* ex-
enterati detractâ cute, vino abluti, deter-
gi & exsiccati in clibano donec possunt pul-
verizari, ad n. 2. aut 3. intra tres dies. Sum.
mane à prandio, & lecti ingressu.

In pulmonum repletionem in infantibus op-<sup>In pulmo-
num reple-
tione in in-
fantibus.</sup>
timum est *semen nasturtii* quantum duobus
aut tribus digitis potest contineri linteo in-
clusum, aquâ calidâ aut vino infusum, ma-
ne expressum, & expressioni addit. urin.
pueri & mell. ros. ana cochl. 1. Sumatur
totum mane, & sæpius repetatur. Est me-
dicamentum nulli secundum in pulmonum
infarctu, imo ubi stertore fere suffocan-
tur infantes. Optimum quoque est liquor
raphani, si in taleolas scindatur radix &
stratificetur cum saccharo in vase non po-
roso, unde extillabit syrupus qui cochlea-
tim est exhibendus.

CAP. III.

De Asthmate.

*Intentiones
curativæ.*

Totum corpus evacuatione generali primò deplendum est, dein à pulmonibus revellendum, deniq; partes illæ ab obfarcitu liberandæ sunt & à corruptione immunes tuendæ.

Venæsectio.

In plethoricis, post clysterem injectum & rejectum, *sanguis* imprimis *mittendus* est è brachio: dein si ventriculus humorum sabburrâ gravari videatur, *Emeticum* aliquod

Vomitus.

Purgatio.

lenius propinandum est. Postea ad *purgantia* per alvum pergendum est, quorum hæc sint formulæ.

Potio.

℞ sarsaparill. ʒiij. ras. ligni sancti ʒjss. lign. assafr. ʒss. summit. hyssop. & marub. alb. ana p. j. crem. tartari ʒij. fol. senn. mundat. minutim incisor. vino albo odoro nutritorum ʒv. turbith gummos. ʒjss. zinzib. ʒj. f. omnium decoctio & colatura: In qua reduct. ad dosin mediocrem dissolve diaphœnic. ʒij. syr. ross. pallid. comp. cum agaric. mann. Calab. ana ʒj. Mf. f. *potio* danda in aurora horis tribus ante jusculum, cum exactâ custodiâ. Vel

℞ sarsaparil.

R̄ farsaparil. rad. chin. ana ʒiij. rad. ruffilag. scabios. pulmonar. glycyrrhiz. sem. anis. cartham. ana ʒss. fol. fenn. ʒss. agaric. ʒij. f. decoctio & colatura, in quâ dissolv. syr. ros. comp. cum agaric. & mann. Calabr. ana ʒj, f. *potio* pro unâ dosi, bis terve (prout opus fuerit) repetendum diebus paucis interpolatis.

Vel si *pilule* magis ægro gratæ sint, ad *Pilula*. minus semel in septimana purgetur pil. seq. sumendis horis duabus post coenam levem. R̄ mass. pilular. de hierâ cum agarico, & mastichinar. Fernel. ana ʒij. pilular. Macri ʒss. mf. & cum succo caulium saccharato f. massa, addendo olei anisi gutt. xij. Capiat à ʒss. ad ʒij. vel ʒj.

Toto curationis decursu alvi adstrictio *Syr. lenitiv.* caveatur, quod optimè f. medicamento *ex prunis*. seq. R̄ prunor. major. siccor. Turonens. (si haberi possint) ʒxvj. Coq. in f. q. & æq. part. aquæ fontanæ purissimæ & vin. alb. tenuis non acidi donec perfectè intumescant; *syrupus* sive succus prunorum ab iis separetur: Seorsim verò R̄ fol. fenn. mundat. cort. med. frangul. sicc. ana ʒj. cinamom. inter. ʒss. Omnia infundantur per hor. 24. in prædict. liquoris f. q. ad levem balnei vel cinerum tepidulorum calorem: f. expressio & colatura, in qua dissolv,

dissolv. sacchar. crystall. mann. Calabr. granatæ ana ℥iij. f. autem ad levissimum calorem hæc dissolutio, quæ reducta in *syrupum*, & permista succo prunorum reservato affundatur prunis, quæ servantur in vase fictili vitreato idoneo ad usum. Cap. quotidie mane pruna ad minus quatuor & cochleare unum syrupi.

*Revellentia.
Chyster.*

Ingruente paroxysmo tentetur strenua *revulsio clystere* acriori, cujus liquori incoxerit fenna, in colatura verò dissolvatur diaphœnic. confectio Hamech, hiera, diacolocynth. Immò si potentius revellere sit animus, ℥jss. vel ℥ij. pulpæ colocynthidos macerentur per diem naturalem in ℥viii. vini albi. Expressio misceatur cum ℥bj. jusculi omasor. & intestin. vervecis, atq; injiciatur.

Chirurgica.

Revellendum quoq; *frittionibus*, *cucurbitulis*, & *vesicatoriis*, quæ ex mediano vîburni cortice potius fiant quàm ex cantharidibus.

*Emplastrum capiti admo-
vend.*

Suspendatur fluxio à capite in pulmones *Emplastro* futuris applicito ex ladano, mastiche, thure, sandaracha, styrace, benzoin. ros. rubr. ol. cydon. paucâ styrace liquidâ & s. q. ceræ exceptis. Vel R̄ empl. de betonic. partes duas, empl. contra herniam part. 1. succin. ladan. ana 3. Incorporantur cum balsamo Peruviano, & su-
tura

tura sagittali admoveantur in alut. ex-
tens.

Ad pulmones ipsos ab obsarctu libe-
randos exhibeantur sequentia.

R̄ rad. enul. & Ireos Florent. ana ʒjss. *Expe-
rantia spe-
cifica.
Syrupi.*
rad. tussilag. ʒij. rad. alth. ʒvj. glycyrr-
hiz. ras. ʒx. fol. hyssop. marrub. alb. pe-
dis cati ana m. j. bacc. junip. recent. con-
tusar. ʒj. sem. tabaci ʒss. f. omnium de-
coct. in f. q. aq. scabios. tussilag. card. be-
ned. Colatura clarificetur, cui add. mel-
lis Narbonens. despumati t̄bj. Levi coctu-
ra reducantur in *syrupum* perfecte coctum,
cui acidus reddatur f. q. sp. sulph. Uta-
tur è bacill. glycyrrhiz. contus. vel è cochl.
sensim lambendo & deglutiendo, bis vel
ter in die, præsertim cum viscidior pituita
bronchiis impacta hærebit.

R̄ rad. enul. per tenues taleolas sect. ʒj.
glycyrrhiz. Hispan. itidem dissect. ʒss.
summit. ficcar. marrub. alb. & hyssop.
ana ʒij. sem. anis. recent. contusor. ʒv.
flor. sulph. ʒss. Hisce omnibus in paro-
pside stannea affund. aq. vit. quæ habeat
circiter quartam partem phlegmatis t̄bij.
sacchar. alb. t̄bj. mell. albiss. t̄bss. Incen-
dantur super lento igne, & f. continua
agitatio, donec liquor fuerit reduct. ad
ʒr. consistentiam: f. colatura per pan-
num stamin. cujus portio reddatur acidula
pauc.

pauc. gutt. ol. sulph. per campanam extract. sumend. ex cochlear. urgente spirandi difficultate & stertore, sedulo extulsiendo id quod attenuatum à pulmonibus ascendet.

Oleum sacchari simplex.

Oleum item sacchari utile est, quod paratur ex sacch. cum aq. vit. quæ habeat aliquid phlegmatis, accendantur, & f. continua agitatio donec consumpto spiritu remaneat veluti syrupus, cui ad maiorem penetrationem aliquid aq. cinam. & ol. sulph. poterit admisceri. Incidit potenter in Asthmate, multò verò magis sequens

Compositum.

Compositum. R rad. ireos Flor. ʒij. enul. camp. ʒj. rad. ruffilag. & glycyrrhiz. ana ʒijss. fol. sic. scabios. roris solis ana m. i. summit. sic. hyssop. & marrub. alb. ana p. ij. Omnia minutim concisa infunde in tribus partibus optimi spiritus vini & una aq. roris solis, & eà quantitate quæ superaret iiii. digit. per 3. dies, vas quotidie agitando, mox fiat colatura, cui add. dimid. pondus sacchari. Incende ut supra, & fac veluti syrupum, continuo agitando. Huic adde tertiam partem mellis passulati. Utere ex bacill. glycyrrhiz. aut cochlear. Mel passulatum sic fit. R uvar. passar. lbij. aq. lbxij. Macerentur hor. 24. deinde coquantur ad remanent. tertiæ partis; colentur; Colatura coquatur ad mellis consistentiam; deinde reponatur. R flor,

℞ flor. sulph. ter sublimatorum ℥j. flor. benzoini bis sublimatorum ℥ss. croci orientalis subtilissimè trit. ℥ij. m℥. Capiat ℥ss. singulis matutinis ex ovo forbili horis 3. ante prandium.

℞ flor. sulph. gr. v. part. alb. benzoin. succin. præp. ana gr. vij. sacchari rosati gr. x. m℥. f. pulvis subtiliss. fumend. ut prius, superhausto cerevis. medicatæ postea describendæ momento.

Vel ℞ flor. benzoin. vel, si desint, unguium ejusdem sive part. alb. flor. sulph. ana ℥j. myrrhæ elect. ℥ss. f. pulvis subtilissimus excipiendus paucâ terebînth. Veniet. in aq. hyssopi ad albedinem lotâ, f. bolus exhibendus mane superhausto alæ maciatæ calentis momento, superambu-lando leviter, dilato ad 4. hor. prandio. Repetatur per 8. vel plures dies consequentes.

Prodest *Electuarium* seq. ℞ rad. enul. recent. optimè mundat. & contus. ℥v. paf-fularum solis exarillatarum ℥xij. fletum mollium, uvar. Corinthiac. ana ℥iij. glycyrrhiz. Hispan. per taleolas sect. vel contus. & concis. ℥jss. Coquantur omnia donec mollescant in s. q. aq. hyssop. crysim. heder. terrestr. & enul. terantur dein in mortar. marmor. & trahiantur pulpa per setaceum, quæ cum residuo decoctio-
nis

nis lentè coquendo inspissetur : Ad hujus ℥xij. adde mellis albiss. despumati cum aq. dict. ℥iiij. sacchari crySTALLINI ℥vj. macis subtilissimè pulverizat. ʒj. caryophyllor. ʒss. croci in alkool reduct. ʒj. ol. stillatit. anisi gutt. xxx. acetosit. sulph. q. f. ad gratum saporem : Ms. f. *Electuarium* instar Eclegmatis, de quo capiat subinde ex apice cultri ad quantitatem fabæ sensim deglutendo molestantibus & ingravescentibus dyspnœâ, stertore & tussi.

Vel R̄ glycyrrhiz. Hispan. per tenues taleolas sect. ℥ss. Infunde in f. q. aq. hyssop. per ʒ. dies & totidem noctes, f. colatura, cui adde sacchar. albiss. ℥bj. pulp. rad. enul. longâ contritione in mortar. marmor. in pulpam reduct. ℥iiij. f. *Elect.* de quo cap. subinde ad quantitatem avelanæ, tenendo in ore, sensim deglutendo id quod dissolvetur.

Mumia ex pulmonibus.

Mumia ex pulmonibus insignis est efficacia. R̄ pulm. hom. san. violentâ morte interempt. vel ejus defectu, vulpis, agni vel vituli; secetur plurimis divisuris, ita ut vasa omnia, sive aspera, sive laxia aperiantur. Exprimantur optimè contenta, mucus & sanguis; abluantur vino generosissimo albo, Hispanico aut Græco, sicce-tur linteo, secetur in particulas, atq; in asserē sicce-tur in clibano post exemptum panem.

panem. Hujus in minutissimas partes redacti & ℥vj. ireos Florent. ℥iij. styrac. calamit. ℥j. m℥. & cum aq. roris solis per digestionem in balneo roris f. tincturæ extractio, liquoris tincti per chartam filtrationis, & evaporatio in extractum mellagineum, cuius ℥iij. addatur ℥ss. flor. benzoin. albissimor. non foetid. ab empyreumate. & tussilag. tot. in umbra siccat. (id quod de cæteris simplicibus etiam intelligendum est) ℥vj. glycyrrhiz. rec. ℥iv. rad. enul. camp. ℥ij. scabios. totius ℥iij. roris solis, pedis cati ana ℥jss. marrub. alb. erysimi, hyssop. ana ℥j. cum hydromelite malvatico limpidissimo, vel cum aq. pectorali paretur Extractum mellagineum, ut supra.

& extract. primi ex pulmon. ℥ij. extract. secund. ℥iij. mellis parati ex sex partibus passul. quatuor dactyl. & duab. jujub. simul in hydromelite coct. ℥viij. penid. mell. despumat. albiss. sacchar. violat. ana ℥v. lact. sulph. non foetid. ℥ij. rubin. ejusdem non foetid. ℥ss. pulp. rad. alth. & symphyt. maj. extract. per decoct. in hydromel. malvat. vel per coct. sub cineribus ana ℥jss. mucilag. sem. cydon. psyll. & malv. equal. proport. mixtor. eodem liquore extract. ℥j. m℥. agitentur diutissime, insolentur, vel in simili calore serventur

tur per dies 40. ad perfectam fermentationem, quotidie spatulâ lignêâ sedulò agitando.

Dulcis.

Confectio ista optimè fermentata in duas partes dividatur, altera servetur usurpanda in affectibus pulmonum qui irritationibus non indigent, ut fluxione ferinâ, tussi siccâ, tabe sine ulcere, pleuritide etiam & peripneumoniâ, satis per phlebotomiam sublato inflammationis periculo. In summa, sit dirigens & præservans hoc remedium, cui juxta indicationes varias & mixtas idonea addere licebit.——

N. B. Putredinem & corruptionem ex pulmonibus perbellè arcebit *Mumia*, quæ ob similitudinem in partem affectam agere potentissimè.

Acida.

Pars altera reddatur *acida* instillato sulphuris oleo, eiq; juxta necessitatem addatur quarta aut sexta pars olei sacchari compositi suprà descripti. (ubi hæret in bronchiis pituita viscidissima) olei anis. gutt. aliquot. Valet in Asthmate, catarrho suffocante, &c. ubi expectoratione opus est.

Tabella.

℞ ʒj. mucilag. rad. althææ extractæ per decoct. in ptisana, sive decoct. rad. enulæ, ireos, glycyrrhizæ & comarum hyssop., pulveris diaireos ʒiij. florum vel potius lactis sulphuris in sp. vini sæpius infus.

fuf. & ad solem vel similem calorem siccat. ʒss. flor. benzoin. ʒij. sacchar. albiss. ʒviii. mʒ. & addito paucō hydromelite malvatico f. *tabella* ponderis ʒij. quarum unam sensim deglutiāt singulis noctibus in ingressu lecti.

Vel R fol. ruffilag. siccor. dempto tomento alb. ʒss. glycyrrhiz. ʒvj. pulv. rad. alth. ʒiiij. sacchar. crystal. ʒviii. lact. sulph. (vel si desit, flor.) ʒss. exacte redacta in alkool excipiantur mucagine gumm. tragacanth. satīs liquid. extract. in aq. stillatit. hyssop. & marrub. alb. f. pasta ex quā *tabella* hypoglott. ad usum ordinarium.

R succini albi præp. oliban. mastiches, *Pilula* sandarac. ana ʒss. gumm. anim. pellucidiss. myrrhæ ana ʒj. gum. guaiaci ʒij. croci ʒj. Trita omnia ut alkool excipiantur f. q. balsam. Peruvian. nigri, f. massa *pilular.* ex cujus ʒj. formentur pilulæ n° vj. Cap. quotidie mane pilulas primò tres, deinde successive 4, 5, 6. superhausto cerevisiæ medicatæ seq. vel alæ maciatæ calentis momento, dilato ad 2. vel 3. horas cibo.

A cibus flatulentis, & crassum visci- *Visum* dūmve succum præbentibus abstineat æger; coctū autem facilibus, partibusq; tenuioribus constantibus vescatur.

Potus.

Potus ordinarius sit istiusmodi. & rad. chinae per taleolas sect. ℥iiij. rasur. abiet. recent. resinof. ℥vj. fantali albi & rubri ana ℥ij. lign. Nephrit. ℥iij. ras. C. C. & ebor. ana ℥jss. betonic. & veronic. mar. scabios. sicc. ana m.jss. flor. herbæ paralyf. p. viij. flor. salviæ & rorismar. ana p. iij. nuc. moschat. ℥ss. Hisce concisis, sacco ex tela rara inclusis & coniectis in doliol. justæ capacitatis affund. cerevis. non-lupulat. gallon. vj. cerevis. lupulat. rec. gallon. ij. sinatur fieri fermentatio ad perfectam depurationem per octiduum; liquor limpidus ad medias usq; depromatur ex vase usûs tempore; reliquum excipiatur lagenis lapideis apprimè obturandis.

Hydromel.

& rad. chin. ℥ij. sarsaparil. ℥iiij. lign. fassafr. ℥j. rad. enul. ℥ss. tussilag. scabios. pulmonar. marrub. hyssop. ana m. j. Coq. in aq. com. q. s. ad ℥iiij. additâ octavâ mellis parte f. *hydromel* condiendum pulvere ireos Florent. Cap. per plures septimanas bis in die longè à pastu ℥viij. Sufficiunt hæc in sex doses.

Externa.

Præter medicamenta *interna* jam tradita, *externa* quædam quandoq; utiliter adhibentur. v. g.

Suffitus

Suffitus siccus. R^e sulph. 3ij. oliban. *Suffitus.*
3ss. succini 3iij. trita omnia ut alkool subigantur cum duobus ovorum vitellis in porphyrite instar pigmenti pictorum; hæc mixtura illinatur foliis latis tussilaginis: siccentur omnia, & f. pulvis crassiusculus pro suffitu interioris lecti, usurpando paulo ante horam somni. Pro ratione tolerantia excitetur idem fumus in cubiculo mane circa horam nonam, videndo nè quid nimis, ut ei paulatim ager assuescat. Vel f. suffitus cum aviculis Cypris ex ladano, styrace, benzoin. thure, mastiche, carbone salicis, &c.

Suffitus humidus ex lavendulâ, thymo, hyssopo, ocymo, caryophyllis, cortice citri flavo, maceratis in vino albo generoso & tantillo aceti.

Fumus per tubum exceptus. R^e rad. e- *Fumus per tubum.*
nul. sicc. fol. marrub. alb. & hyssop. ana 3ij. tabaci Indici 3iij. auripigment. 3ss. f. omnium pulvis subtiliss. qui excipiat vitell. ov. & lavigetur in porphyrite instar pigmenti pictorum, atq; extendatur penicillo in foliis tussilag. & sinantur omnia siccare perfecte. Incidantur folia usus tempore instar tabaci, & fumus excipiat ex tubo seu fistula mane jejuno ventriculo, & paulo ante ingressum lecti valde extussiendo.

Vel & fol. tussilag. siccor. ℥j. fol. rorismar. ℥iij. tabac. Indic. ℥ij. luccin. ℥ss. f. pulvis cui instillentur pauca guttæ ol. anis. fervetur in pyxide, atq; ejus *fumus* attrahatur ex tubo, præsertim mane jejuno ventriculo, & alias longè à pastu dyspnœa premente.

Fotus.

Expectorationem procurat *fotus* ex decocto tussilag. juniperi, hyssopi, marrubii, enulæ, tabaci, mixto cum parte una hydromelitis malvatici, & partibus duabus olei communis.

Emplastrum.

Emplastrum seq. præsertim hyeme, toti pectori applicat. & continuo gestat. decimo quoq; die renovand. superposito panno laneo molli, valde proficuum est. & empl. diachyl. ireati ℥xvj. picis Burgund. depurat. ℥viiij. ol. hyperic. ℥jss. terebinth. Venet. ℥ss. Liquentur simul lento calore, mox addantur sequentia subtilissime pulverizata, viz. rad. enul. sem. cumin. ana ℥j. sem. anisi, agaric. albiss. ana ℥vj. fol. marrub. alb. hyssop. flor. chamamel. ana ℥ss. cort. rad. sassaf. ℥iij. sulph. viv. ℥ij. croci ℥ij. Redigantur in massam *Emplastri*, addit. s. q. ceræ flavæ. Hujus portio extendatur in aluta molli formæ debitæ.

Vesicatoria.

Vesicæ deniq; aptis locis (v. g. brachiis) excitatæ aliquando levamen aliquod ferunt.

C A P.

CAP. IV.

De Hæmoptoë.

“**A**Ntequam praxin in hoc sympto-
 “mate Mayernianam describam,
 “præmittendam duxi (Lector) Episto-
 “lam doctissimi Doctoris *Bate*, consili-
 “um ab Authore nostro petentis de quo-
 “dam hæmoptoïco cui remedia communia
 “parum profuere; unà cum Authoris
 “nostri responsione. In his enim quæ-
 “cunq; ferè symptomati huic opem po-
 “tissimam ferunt, deprehendes.

Amico suo honoratissimo

Theod. Mayerne, *Eq. Aur.*

Excellentissime Vir,

Nobilis Eques cui anno novissimo tua
 foeliciter subvenit *iatēia*, ad idem
 novis constitutus angustis confugit asy-
 lum. Præcedentibus (quos tuum consili-
 um & nuncius in memoriam refricabunt)

L 4

eluctatus

eluctatus est affectibus. Diu nè catarrhi vel tussis vestigium exitit: Sola per circuitus erraticos laceſſebat hæmoptoia; leuiuscula tamen & quæ ſuâ ſponte intra biduum fiſti ſolebat. Longior ero hiftoriâ præſentium retexendâ.

Circa duos retro meſes ab equeſtri curſu per octo milliaria concitatiffimo conſueta ſupervenit hæmoptoia, quæ moras trahebat ſolitò longiores, & nullis oppugnata pharmacis per clandestinos progreſſus ingruit rapaci adeò torrente, ut parum abſuerit quin extremo funderet cum ſanguine vitam. Ipſe in conſilium accerſitus, repetitâ medianæ, nec non ſaphœnarum *phlebotomiâ*, *ligaturis & frictionibus* extremorum dolorificis, *cucurbitulis* lienis hepatisq; rëgioni, ſuris plantiſq; pedum adhibitis; *julapiis* ex tincturâ roſarum rub. & ſantali rub. cum aq. roſ. & ſp. vitrioli, latice fontano cum album. ovi, cretæ alkool & ſyr. nymphææ, ſtillatitiis aquis ſperm. ranarum, & portulacæ cum magiſterio corall. & ſyr. conſolidæ; *eclegmatibus* ex conſerv. roſ. & conſolid. cum lap. hæmatit. & terra ſigillat. & bolo ſyrupôq; roſ. ſicc.; *mucilaginibus* ex ſem. cydon. & gumm. tragacanth.; *pulveribus* ex amylo, bolo, &c. non intermiſſis *urtice ſucco*, *muſco de cranio humano*, *ſanguine arefacto*,

facto, laudani grano non semel adjecto, materiæ torrentis minuendæ, convertendæ, incrassandæ indefinenter incubui. Sed frustra diu, donec post tres dies indefessis victi conatibus, alveis recondi propriis hi fluctus inceperunt. Deinde *sp. vitrioli* aliquantulo, pauculisq; *aceti ros.* guttis *syr. jussub.* nec non *consolidæ* immistis *depuibus* exciere spiritalibus studui. Postremò *quietem* imperavi; *victum* refriger. & viscosum & analepticum ex *gelatinis* de pedibus ovinis & vitul. cum rasura C. C. eborisq; coctis cum sem. frigid. majoribus & auricula muris; *panatellis hordeaceis*, cum radice *consolidæ* coctis præscripsi. *Potionem* ordinavi *traumaticam*, & levem fucifivam ex *hydragogis cathartic.* *Ceratum santalinum* regioni pectoris & hepatis adhibui. Quibus stimulo sanguinem privare, venam ferruminare, vires resarcire habitumq; fas erat. Istis dum diligenter incubuerit, bellè se videbatur habere; nè specimen sanguinis intra sex vel septem septimanas vetitum affectabat iter, habitu viribusq; pristinis eo spatio redeuntibus.

Circa octo novemve dies retrò ab hoc tempore, ex violentiori brachii motu (frigore tunc temporis ingruente) fluctuabatur denuò sanguis, leniter tamen adeò

aded ut levissimis compesci medicamentis
 simularet per 3. vel 4. dies. Postliminio
 tamen subitaneam fecit eruptionem; &
 magis quam prius effrænem, nec minori
 molimine potuit in ordinem redigi. Jam
 fractus per 3. dies succubuit impetus; sed
 nulla fiducia pacis. Tumultus in sinistro
 latere (quod mali minera) sæpe sentiun-
 tur; lachrymatur adhuc frequenter vena,
 & sanguine sputum inficit. Vires tanto
 Nectaris dispendio vitales fatiscunt, habi-
 tus inediâ defraudatq; genio extenuatus,
 ut facies parùm ab Hippocratica distare
 videatur. Macies in corpore toto. Tuf-
 sis instat (mitis autem adhuc)---- & per-
 sæpe quædam spiritûs angustia premit.
 Fugaces infestant genarum rubores, &
 aliquando phlogosis universalis. Hæmo-
 ptoia semper prænuntium habuit rosori-
 um lateris sinistri dolorem.----- Affectus
 ipse fatetur ideam; & de differentiis, cau-
 sis aut affecta parte parùm scrupuli. Cu-
 ra verò negotium dormitori facescit Her-
 culi. Tu ergo, nostri gloria chori (pe-
 tunt obnixè quotquot amici Nobilis præ-
 sentes sunt) in istam hydram stringas hy-
 geiæ tuæ tela. Quâ ratione vires resar-
 ciendæ, & Patiens Phthiseos faucibus
 excipiendus: Annon *asinini lactis* usus
 quadraret istis? vel *decoctum limacum* in
 lacte

lacte vaccino? Quâ ratione vena potest obfignari & præcaveri redivit? Ut & quid agendum, fi canalibus iterum erumpat fanguis? Hi angunt nodi: de his precor impartire ſententiam; & præter gratitudinem Patienti, injicies nexus officii Gordianos

Novem. 8:
1641.

Servo tuo,

Georgio Bate.

RESPON-

RESPONSUM.

Vir doctissime,

UTinam in præsentis affectûs (quem inexpugnabilem fore metuo) depulsione tam propitium artificiosis & accuratis tuis conatibus velit esse Numen, quàm cordatè & gnàviter medicam instruis aciem ad debellandam hanc hydram, quæ ægrotantis, non Medici, culpâ, novâ subinde fœturâ, cum ingenti discrimine repullulat. Doleo morosum forsân ægrum & nimis delicatum non annuisse consilio dato de latere aperiendo, dum post pleuritidem stagnans in thoracis cortina sanies purulenta molle pulmonum parenchyma infelicitèr allueret. Quippe licèt naturalis via sit per ἀναγχασιον, fieri tamen non potest quin subtus à pulmone multo sale tartareo prægnans humor, dum viscus perlabitur, & in asperæ arteriæ tubos lento progressu sese insinuat, partem corrumpat, & vasorum membranas attenuet, easq; magis obnoxias reddat disruptioni. Sed siquidem quod factum est, infectum esse nequit, id quod nunc instat agamus.

Ancipit

Ancipitis & funestî, immò præcipitis eventûs generosum ægrum fatigat hæmoptoë, ad quod formidabile symptoma meritò poscit consilium æger, quoniam ut plurimum divulsis aggeribus & hiantibus vinifici Nectaris canalibus, qui graviter conflctantur hoc affectu, purpuream animam vomere consueverunt. *Vitanda hîc quædam, alia facienda.*

Alterum caput est in rebus *non-naturalibus*, in quarum censu maximi est momenti *quies*, tam animi quàm corporis, quæ potissimum imperanda est pulmone, cujus flabellatio indefinens plurimum officit curationi fracti vasis, malè in motûs ad vitam necessarij continuitate, fidam admiffuri ferruminationem. In cæteris satis abs te prospectum ex literis tuis colligo, & peritiæ tuæ confido.

Circa *agenda*, præcautioni diræ tempestatis per sanguinis inspissationem, ejusq; plus æquo fervidi contemperationem, & vasis aperti constrictionem incumbendum. Paroxyfmi autem præsentis furori usq; & usq; resistendum, donec sedato æstu tranquillitas denuo illucescat. Præter *ditam* abs te jam præscriptam, ad *περσύνδαξιν* & *δρεγμαίαν* facient lactis asinini, saccharo rosarum perlato & corallato conditi, usus; *Λαγ* illud abs te exhibitum *bubulum coctum*

coctum cum limacibus & eodem saccharo dulcoratum, cui aquam spermatis ranarum adjici velim; Ferculum ex lacte asinino, vel vaccino chalybeato, cui incoctæ fuerint symphyti majoris radices; Imprimis verò assumptio lapidis hæmatitis in omnibus exhibitionibus, circa quem consule Alexand. Trallianum, lib. 7. cap. 1. cui titulum fecit, de sanguinis rejectione. In mineralibus magis quàm in vegetabilibus fixæ sunt virtutes, illæ præsertim quæ à substantiæ secundis qualitatibus pendent. In ferro (mirum dictu) æqualiter triumphant vis aperiens & astrictoria, quæ licet adversis frontibus inter se pugnare videantur qualitates, attamen forsitan simul & semel in hoc subjecto sunt profuturæ, præsertim si quæ sit (ut proculdubio est) debilitas, si quæ obstructio in partibus naturalibus, earumq; principe hepate, cui in omni hæmorrhagia unice est consulendum. Ex syrupo corallorum exacte facto, syr. de symphyto, & saccharo Martis in tinctura Rosarum dissoluto concinnetur medicamentum potens, cujus cochleare j. ex aqua plantaginis bis in die longè à partibus propinetur. Deinceps pro re nata & ægri cupio etiam magis specificus liquor chalybeatus poterit institui. Corallo rubro particularis vis inest ad hepar roborandum & sanguinem

sanguinem rectificandum. Proderit quocunq; modo, siue *magisterium* per alumen præcipitatum aut vitrioli spiritum, seu *sal* edulcoratus, siue *tinctura* per acidum quercûs spiritum extracta propinetur. *Purgetur* aliquando corpus *Cassia* & *Mannâ* in potione; aut *Electuarium diacassia cum manna* deglutendum præbeatur. Sæpius (etiam non erumpente per os sanguine) *tundantur vena* brachiorum & malleolorum successivè ad 3. vel 4. uncias pro vice. Fiant *frictiones partium inferiorum* quotidie. Deniq; constanter pergat in iis quæ abs te hæcenus fuere præscripta. At si ingruat infortunium ex latebris veluti profliliens, fiant *revulsiones* jam factæ. Propinetur *decoctum pimpinella* totius & *radices tormentilla*, præparatum in oxycrato ex aq. *plantaginis* & *spermatis ranarum* & aceto *rosaceo*. Pectori applicetur *cataplasma* ex *santalidis*, albo & rubro, *cortice quercûs*, *subere*, *radicibus symphyti*, *bistorta*, *tormentilla*, *sanguine bubulo* ficcato, *ossibus humanis* & C. C. ad summam albedinem calcinatis, *succino*, *seminibus plantaginis* & *sophia chirurgorum*, *rosis rubris* & *myrtillis* in subtiliss. pulverem reductis & exceptis *melle despumato* cum *succis sempervivi maj.* *plantaginis* & *decocto tenui ichthyocolle*: applicetur è stuppis lineis pexis linteo duplici assutis

assutis antè & retró. *Buso* siccatuſ faculo ex ſyndone tenui incluſuſ ſuſpendatur è collo, ita ut nudam attingat cutem. Si quæ expectari vel ſperari poſſint ſuppetiæ, per ſelecta iſta medicamina præſtabuntur οὐν δεῶν. At ſuper omnia *lapidem hematitem* tibi commendatum eſſe velim.

Ægrum meo nomine ſaluta, ipſiq; agito gratiâ ob collatum in me munuſ. De omnium eventu (quem ſœlicem vix poſſum portendere) fac me certiore. Vale & me nomini tuo addictiſſimum eſſe crede.

Datum Londinĩ
Nozem. 10.
1641.

Tb. Mayerne.

Intentiones

Intentiones curativæ ex antedictis satis innotescunt, viz. sanguinis à pulmonibus revulsio, ejusdem acrimoniæ & fervoris correctio, impetûs domatio, & vasorum hiantium constrictio & ferruminatio.

Intentiones curativæ.

Revellunt sanguinem, præcipuè quidem *Venesectio*, vel è brachiis vel tibiis, sed & *cucurbitula* regioni hepatis & sub mammis applicatæ, ac *friktiones* deorsum coxarum & tibiæ.

Revellentia.

Sanguinem *attemperant tinctura Rosarum* præparata cum sp. vitrioli & rosæ rubris in aq. plantag. portula. coxalid. tormentil. è sperm. ranar. &c. *lapis prunella* in ptisana, *saccharum Saturni* à gr. v. ad x. cum conf. ros. rub. *Emulsiones* ex sem. frig. in aq. prædictis, vel hordei; *Cerevis. medicata* cum C. C. ebore, plantagine, pilosella, pimpinella, feminibus oxalidis, portulacæ, oxylapathi, fantalis, brasilio, &c. Abstineat æger ab omni generoso potu, præsertim vino. *Victus* sit ex pedibus vervecinis, vitulinis; capitibus animalium eorumq; partibus nervosis; gelatinâ carniū, ossium bubulorum, eboris, chinæ, præsertim C. C. paratâ cum aq. plantag. & fol. tenell. quercûs. Victus ejusmodi acrimoniam humorum obtundit, sanguinēq; incrassat.

Attemperantia, & incrassantia.

M

Sanguinis

*Impetum
sang. sisten-
tia.*

Sanguinis *impetum* domant & *sistunt*, præsertim *somnum conciliantia*, v. g. Laudanum & diacodium; item *incrassantia* & *attemperantia* supradicta; *ligaturæ* deniq; in brachiis & cruribus factæ.

*Vasa con-
stringentia,
& ferrumi-
nantia.*

In hæmoptoës autem curatione cum intentio præcipua sit vasorum ruptorum vel hiantium consolidatio & constrictio, ad hunc scopum materia medica ut plurimum dirigenda est, quæ in variis formis, ad Patientis placitum, exhiberi possunt.

Purgatio.

Notandum verò, cum hujus generis medicamenta alvum adstringendo dejectiones debitas impendant, *alvum* sæpius *movendam* esse vel enemate injecto, vel mitioribus purgantibus per os exhibitis, viz. præp. ex rheo, cassia, tamarindis, manna, &c.

Decocta.

Decoctum sequens pro Arcano habetur. R. rad. tormentill. millefol. totius ana ʒiij. pimpinell. sanguisorb. m. ij. aut iij. Coq. in aq. f. ℥vj. ad med. Colaturæ adde conserv. ros. rub. antiq. ʒj. pro quaq; libra. Dos. ʒvj. aut ʒviii. bis in die.

Vel R. scabios. pimpinel. ulmar. plantag. veron. utriusq; bugul. sanicul. burf. pastor. ana m. j. sem. bombac. ʒij. aut iij. cancr. fluviatil. furno exsiccant. ʒss. Coq. in aq. f. ℥iiij. ad med. Colaturæ adde sacchar. ros. ʒiiij. Mf. Dosis ʒvj. aut ʒviii. bis

bis in die. Decoctum hoc vulnerarium, si metus sit phthiſeos, nulli ſecundum eſt.

℞ rad. ſymphyt. maj. tormentill. ana *Syrup.*
 ʒij. plantag. totius m. ij. portulac. ſanguinar. centinod. pilofell. pimpinell. totius ana m. j. ſummit. archang. alb. p. iv. roſ. rub. p. ij. tamarind. rec. ʒx. prunor. Brignolenſ. par. 12. ſumach ʒvj. Coq. in aq. hord. ʒiiij. ad med. Ex colatura cum ſacchar. roſ. q. ſ. f. *Syrupus*. Aromatizetur ʒij. ſantal. citrin. & ʒij. ſem. coriand. nodulo incluſ. & aciduletur guttâ unâ aut alterâ, exhibitionis tempore, ſpiritûs vitrioli corallat. aut ſucco berber. Doſis ʒvj. ſenſim deglutiendo, mane & hor. 5. p. m.

Syrupus quoq; ex album. ovi multum præſtat, viz. ℞ album. ovi fortiter agitat. ʒij. ſacchar. roſ. ʒiiij. amyl. ʒij. Incorporentur ut f. Lohoch. Addi poteſt lap. hæmatit. ad ʒij.

℞ ſyr. è corall. ʒvj. ſyr. mororum, rub. *Jalapia*. Idæi, rob de rib. ſyr. ex ſucc. tormentil. totius & plantag. præparat. ana ʒij. ſyr. noſtr. Martial. ſeq. ʒxij. mſ. Cap. hujus mixturæ ʒj. primò, dein paulatim augendo uſq; ad ʒij. ex aq. tormentil. & plantag. quotidie mane.

Syr. Martialis. R * animæ hepatis ꝑvss. dissolv. in ꝑiij. aq. tormentill. vel plantag. aut portulac. Adde sacchari rosat. tabulat. ꝑij. syr. ex succo cydon. ꝑv. syr. ex succ. tormentill. vel plantag. vel portulac. ꝑiij. vel v. ut f. justum pondus animæ hepatis gr. 24. ad singulas uncias syrupi. Omnia ad levem balnei vaporosi calorem misceantur, & f. syrupus servandus sedulo in ampullâ vitreâ probe obturatâ.

Julapia f. ex tincturâ rosarum cum aq. plantag. & sp. vitrioli extractâ, vel cum aceto fortissimo, addit. syr. moror. rub. Idæi aut de corall.

Brodium.

Utiliter sumi potest *brodium* seq. post singulas doses syrupi supra præscript. R hord. mund. p. ij. passul. non exacinat. ꝑj. rad. symphyt. maj. tormentill. ana ꝑss. Includantur omnia ventri junioris galli, qui confusus elixetur cum frusto poplitis vitulin. addend. sub finem coctionis portulac. plantag. ana m. j. pimpinel. pilosel. pulmonar. ana mss. flor. borag. buglos. archangel. alb. beton. ana p. ij. macis florem unum aut alterum: redige ad quantitatem ꝑiij. pro 4. dos. in quarum singulis dissolv. margarit. corall. rub. cum succo limon. præp. ana gr. x. Ms. ad usum prædictum.

Tabella

Tabella seq. sæpissimè in ore teneantur, *Tabella.*
sensim deglutiendo id quod dissolvetur.
℞ lapid. hæmatit. rubicundiss. in tenuis-
sim. alkool reducti ʒj. C. C. ad summam
albed. usti & præp. cum aq. tormentil.
plantag. & rosar. ʒij. sang. drac. boli Ar-
men. finiss. loti iisdem aquis, ros. rub. ana
ʒj. sacchar. rosat. triplum pondus omni-
um. Ms. & cum f. q. gumm. tragacanth.
dissoluti in decoct. limpidiss. glycyrrhiz.
Hispan. f. pasta, ex qua trochisci hypo-
glottides. N. B. Totum artificium est in
subtilitate pulverum.

Vel ℞ lap. hæmatit. præp. ʒss. croci
Martis corallin. ʒij. C. C. vitriolat. (spo-
dii ex ebore itidem vitriolat.) ossium hu-
manor. aut cervi vitriolator. ana ʒj. rad.
tormentil. bistort. ana ʒij. cinamom. cras-
sioris ʒiiij. alum. roch. crud. ad pondus
omnium, f. omnium alkool excipiend. mu-
cag. gumm. tragacanth. extract. in aq.
ros. rub. vel spermat. ranarum, f. pasta,
addito, si opus sit, pauco amylo triticeo,
ex quâ formentur globuli in hypocausto
siccandi, ad usum continuò donec substi-
terit sanguis.

Ex eodem pulvere cum gumm. traga-
canth. sive ovi albumine siccato ad solem
& syrupo ex aq. spermat. ranar. & sacchar.
rosar. f. *Lohock.*

*Cerevisia
medicata.*

Cerevisia medicata seq. sit pro potu ordinario. R̄ rad. sarsapar. chinæ per taleolas sect. ana ℥viij. rad. tormentill. lapath. sanguinei, pimpinell. ana ℥iiij. santal. alb. rubr. ras. eboris, C. C. ossium bubulor. major. ana ℥ij. sem. portulac. plantag. sophiæ chirurgor. ana ℥x. nuc. moschat. ℥j. gum. Arabic. ℥iiij. ferri frustulatim divisi ℥bj. Pendeant omnia in sacculo ex tela rara in galon. 6. cerevis. non-lupulat. post sufficientem defæcationem promend.

In vase ex quo bibatur liquor, sit nodulus seq. quotidie renovandus, & ante potum cochleari versandus.

R̄ lap. hæmatit. prius in porphyrite cum aq. tormentill. plantag. spermat. ranar. lævigat. ℥jss. C.C. calcinati, spodii ex ebore, ossium pedum vervecin. calcinat. ana ℥ij. m̄s. f. pulvis impalpabilis : hujus ℥ss. sit pro uno nodulo ex syndone coccinea rarâ parato.

*Medicamenta
simpliciora.*

Si medicamenta parabilia & simpliciora vel ægro, vel Medico magis arrideant, hæc sunt haud infimæ notæ. *Succus vinca pervinca* ad ℥ij. in vin. rub. *Succus urtica rubra* (urentis) potatus fluxum sanguinis ex quacunq; causâ, sive per os, sive per nares, sive per menstrua, sive per hæmorrhoid.

rhoid. five per plagas optimè restringit. Item *pulv. virg. pastoris* ad ʒj. in brodio, vel istius herbæ decoctum. *Lintum* ineunte vere imbutum *spermate ranarum*, ut a. e. totum anteriorem thoracem tegat, idq; vel siccum, vel oxycrato ex aq. sperm. ranar. & aceto rosaceo imbutum, præsertim sanguine profusius, quâ data porta, ruente. *Centinodia* in ore contenta, aut linguæ supposita. *Frustum aluminis* in ore contentum sensim deglutiendo. *Lapis scissilis Hibernicus* cum conserva rosarum rub. antiquâ eodem modo.

Quidam Miles in bello Anglico inter *Observatio.*
Regem & Parlamentum 1644. Windso-
riæ glande plumbeâ transfossus fuit à pe-
ctore in dorsum. Vulnerati pulmones
primis diebus satis largum sanguinis fu-
dêre copiam. Perrexit animosè Chirur-
gus *Langley* in applicatione omnium re-
mediorum vulnere & periculoso sympto-
mati debitorum. Hâc methodo utcunq;
lenitum malum. Cùm autem aliqua cer-
tior affulgeret salutis spes, ecce nocte in-
tempestâ vocatus Chirurgus invenit æ-
grum continuo cruore exspuentem tam
profuse, ut rejectâ unâ & alterâ pelvi,
planè deploratus æger videretur. Chi-
rurgus consilii inops, remediis fere desti-
tutus

tutus ad obvia & parabilia confugit. Erat in camini conclavis inferioris angulo *calx viva* in cumulo, hujus bonæ quantitati in medium conclave tractæ affudit *aquam cum aceto*; & lapidem *hamatitem* calcinatum, quem fortuito gestabat tunc in pera, insperfit. Fumus à calce humectata pro more evaporans totum replevit locum, & vapore isto plenus aër plenis buccis inter respirandum haustus pulmonibus, unde sanguis illico substitit. Qui effectus, postea recurrente bis eodem hæmorrhagiæ symptomate, certitudinem experimenti felici successu comprobavit. Æger hic reddidit etiam urinas cruentas, quæ etiam post istum vaporem ad pristinum statum redierunt. Tandem perfectè convaluit æger *ὁν Θεῶν*.

CAP.

CAP. V.

De Pleuritide.

PRæmissâ *phlebotomiâ*, quæ in omni-^{Venæsectio.} bus internis inflammationibus, præsertim verò partium ventrem medium constituentium, est unicum remedium; ac etiam *clystere*, qui morbi decursu sæpius repetendus est, ni alvus respondeat; remedia sequentia sunt mihi expertissima.

℞ olei semin. lini sine igne extraet. *℥iij.* ^{*Ol. sem lini.*} vel *℥iiij.* pro dosi. Propinetur cum aqua stillatitia, vel decoct. bardan.

Antimonium diaphoreticum potenter pro-^{*Antimon. diaphoret.*} hibet humorum coagulationem, & jam coagulatos dissipat; unde initio pleuritidis incipiente phlegmone tutò potest exhiberi in aquis idoneis, scabiosæ, aparines, &c. cum præsertim manifestâ omni qualitate careat, nec calefaciat. Si sudor profluet, bonum; sin minùs, etiam operabitur.

Lapis prunella bis terve in die per bidu-^{*Lapis prunella.*} um aut triduum primis morbi diebus exhibitus, mirabiliter calorem extinguit, febre

brems fedat, & pleuritidis materiam deducit per urinas.

Stercus equinum.

Stercus equinum recens vino albo dilutum & expreffum utiliter multis exhibui, qui poft copiofum fudorem, aliàs deſperatis rebus convaluerunt.

Haufus.

R. ſucci naſturt. aquat. recenter expreſſi, five etiam naſturtii hortenſis, acet. roſacei ana ꝑj. olei olivarum ꝑſs. ſal. commun. ꝑj. mſ. f. *haufus*.

Oliban. ex pmo.

Pomum excavetur & *olibano* repleatur, atq; operculo proprio tectum coq. in foco igne lento, ut liquatum olibanum faciliùs poſſit penetrare pomi medullam, quæ tandem à cortice ſeparata ſenſim lambendo deglutitur. Optimè maturat lateris apoſtema, ejusq; expectorationem promovet.

Pulli gallin.

Pulli gallinacei juniores per medium fiſſi applicentur calentes lateri dolenti.

Nota.

N. B. In ſero acri latet ſal pungens & membranam vellicans, unde dolor; hoc ſerum ſi divertatur, ſublatâ cauſâ proculdubio tolletur effectus.

Obſervatio.

Ego Thomæ de Vaux Londini, poſt omnia facta quæ Pleuritidi conferunt irritato labore, perſeſerante lateris dolore intolerabili cum febre ſumma, &c. parti ipſi dolenti juſſi applicari amplum *Veficatori-*

um, à quo per plures dies attracta & evacuata ingens feri sive ichoris copia, sublatus dolor, & æger variis morbis attritus & moribundus convaluit.

Hæc in Pleuritide remedia maximè specifica habeo; alia verò, qualia in Tussi, Empyemate, Phthisi, &c. invenire est, pro re nata neutiquam sunt contemnenda: illa præcipuè quæ expectorationem promoveant.

CAP.

CAP. VI.

De Empyemate.

Diagnos.

Signa sunt gravitas cum fluctuatione (præcipue cum ab uno latere in alterum decumbant) in thoracis cavitate, si Pleuritis aut Peripneumonia præcesserunt, respiratio difficilis, sputum purulentum & foetens, febris hectica, & aliquando sudores nocturni frigidi.

Indicationes.

Indicationes sunt puris excretio per expectorationem, urinas, aut alio quocunque modo, ulceris deterfio & consolidatio, & febris hecticæ ablatio.

Clysteres.

Primò injiciantur *Clysteres* lenientes, emollientes, & carminativi, & repetantur, si ~~alvus~~ non respondeat. Purgetur æger *potione* sequenti.

Potio purgans.

℞ rad. enul. 3j. glycyrrhiz. 3ij. sem. anis. fœnicul. dulc. ana 3j. crem. tart. 3ss. fol. fen. mund. vin. alb. odorif. nutrit. 3v. Coque, & Colaturæ 3iij. aut vj. adde diaphœnic. 3ij. syr. ros. solut. cum agaric. 3j. Mf. f. *Potio* mane sumenda cum regimine.

Si

Si vires ferant & febris urgeat, institu- *Venasectio.*
tur *venasectio* in brachio.

Victus sit tenuis & siccans, ex assatis *Vitam.*
potius quàm elixis. Sæpius comedat pi-
neolas, avellan. amygd. dulc. ficus, pas-
sul. &c.

Potus ordinarius sit hujusmodi.

*Potus ordi-
narius.*

R̄ farsap. ℥iij. fassaf. ℥ij. lign. sanct.
℥iij. glycyrrhiz. ℥j. passul. ℥iij. aq. hord.
℥xxiv. Infund. & coq. ad tertiæ partis
consumptionem. Coletur & aromatize-
tur ℥j. pulv. coriand., ad usum servetur
in lagenis lapideis.

Vel R̄ rasur. lign. sanct. inter. nigerr. ℥iv. *Decoctum
ex lign.
sanct.*
rad. symphyt. maj. ℥vj. rad. tussilag. ℥v. sca-
bios. veronic. caryophyllat. botry. ana m. ij.
glycyrrhiz. recent. ℥ij. Infund. in ℥viij.
aq. f. vase probè occluso, mox coq. in a-
lembico superposito capitell. ad ℥ij. con-
sumpt. Colatura sumatur bis terte in die
ad ℥vj. vel viij. quâvis vice longè à pa-
stibus.

R̄ rad. chin. ℥ij. enul. ℥j. tussilag. ℥iij. *Apozema.*
caryophyllat. totius, scabios. ana m. ij.
fol. beton. pulmonar. pilosell. heder. ter-
rest. erysim. ana m. j. summit. marrub.
alb. hyssop. ana m. fs. passul. purgat. par.
xx. jujub. par. x. dactylor. ficuum ana par.
iiij. Coq. in hydrom. dilut. ℥vj. ad ℥ij.
consum-

consumptionem. Colaturæ adde syr. capill. ven. ℥iv. ol. sacch. ℥ij. Ms. f. *Apozema*. Dos. ℥vj. bis in die longè à pastibus per octiduum.

Eclegma. R̄ rad. enul. rec. ℥j. urtic. urent. ℥ij. glycyrrhiz. Hisp. 3x. fol. veron. mar. cum toto, heder. terrest. botry. ana m. jss. erysim. m. ij. summit. hyssop. marrub. alb. ana m. j. Coq. in hydrom. vinos. defacat. fiat Colatura, in qua clarificata mace-
ra passul. mundat. tbjss. ficuum ping. ℥viij. Bulliant, extrahe pulpam, quæ cum liquore residuo lentè coquatur in Electuari-
um. R̄ hujus Electuarii ℥iv. mell. despum. mat. cum phlegmate ex destillatione olei anis. ℥ij. sacch. cand. ℥v. vin. de Malaga ℥vj. Coq. lentè ad consistentiam *eclegmatis*, instilla ol. sulphuris per campanam, q. s. ad gratam aciditatem. Ms. & lambatur instar linctûs.

Oleum sacchari compositum. Aliquando *oleum sacchari* hujusmodi præscribo. R̄ rad. enul. ℥j. ireos Flor. ℥ss. glycyrrhiz. ℥vj. fol. sicc. marrub. alb. hyssop. scabios. heder. terrest. erysim. ana 3v. rad. caryophyl. sicc. 3x. cort. rad. assafr. ℥iij. sem. anis. foenic. dulc. ana 3vij. contus. affund. aquæ vit. ad iv. digit. supernatationem, infunde per quatrimum: Colaturæ tbij. adde

adde sacchar. crystal. pulv. ℥ij. flor. sulph. ℥j. accende liquorem in paropside stannea, & agita donec inflammatio cessat, cola per linteum, & adde mellis passulat. quartam partem, f. *Eclegma*.

Si sputa sint purulenta, & tussis urgeat, *Trochisci*.
℞ Pulp. rad. alth. & passul. in aq. scabios. & hyssop. simul coct. pist. & traject. ℥ij. pulv. subtiliss. fol. tussilag. glycyrrhiz. Hispan. ana ℥jss. ireos Flor. ℥ij. lact. sulph. ℥iij. sacch. crystal. pulv. ℥viii. cum pauca aqua hyssopi f. Pasta pro *trochiscis* hypoglott.

Si opus sit majori deterfione, convenit *Loboch de thure*.
Loboch de thure. ℞ Thur. mascul. ℥ij. sacch. crystal. ℥ij. pulv. includ. cavitate m. p. pomi dulcis, quod proprio operculo tectum torreatur, & pulpa bene cocta à superfluitatibus separetur, addendo pulp. rad. enul. in hydromel. ad putrilag. coct. pist. & traject. ℥j. pulp. passul. ℥ij. pulv. hyssop. & fol. tussilag. ana ℥iij. ireos Flor. ℥ij. succ. glycyrrhiz. ℥ss. fyr. de erysim. heder. terrest. roris folis ana ℥iij. flor. vel lact. sulph. ℥ss. Mf. f. *Loboch*.

Potens admodum est remedium Sapo-
nea sequens magistralis. ℞ rad. enul. *Electuari-um specifi-
cum.*
rec. ℥ij. alth. ℥iv. passul. maj. ℥iij. Coq. ad putrilaginem in hydrom. malvat. pistentur

pistentur, trajiciantur per setaceum, de pulpa sume ʒij. suc. glycyrrhiz. ʒss. ireos Flor. ʒij. sem. anis. scenic. dulc. ana ʒjss. sem. angel. cardam. ana ʒss. mastich. olib. ana ʒj. cinam. inter. ʒij. croci ʒij. Terantur terenda in alcohol, adde duplum saponis Venet. alb. & cum syrupo pectorali f. *Electuarium*, addend. ol. anis. ʒss. dos. quant. nuc. moschat. bis terve in die.

Mel Passulatum.

Mel Passulatum de quo sæpius supra dictum est. R Passul. ʒiv. aq. f. ʒxij. macera per hor. 24. dein coq. ad tertias Colatura coquatur ad mellis consistentiam, & usui servetur.

Tabella de Althæa.

Tabellæ de Althæa de quibus mentio supra facta est. R spec. diatrag. frig. pulv. glycyrrhiz. ana ʒiiijss. sem. papav. alb. ʒiij. ireos Flor. ʒijss. sacch. alb. ʒjss. cum pulp. alth. q. f. f. *Tabellæ*.

Suffitus.

Post deterfionem, si opus sit validâ exsiccatione, usurpetur *suffitus* talis.

R Auripigm. ex cineribus vitis vel cum flor. sulph. sublimat. ʒss. Tabaci Indici opt. ʒiij. tussilag. rad. enul. calam. aromat. ana ʒiv. lign. aloes, benzoin. gum. guaiac. naturalis ana ʒjss. f. pulvis subtiliss. & cum tereb. Venet. q. f. vel balsam. Peruv. f. trochisci n° 12. pro *suffitu*, cujus fumus excipiat cum infundibulo.

Sæpius

Sæpius *Tabacum* compositum sequens *Tabacum compositum*
 præscribo. R. fol. tussilag. siccæ. ʒss. laur.
 salu. malabathr. ana ʒij. rad. enul. ʒijss. cort.
 guaiac. gum. ejusdem ana ʒjss. tabac. In-
 dic. ʒijss. succin. oliban. ana ʒvij. auri-
 pigm. flaviss. scintillant. ʒss. Auripigmen-
 tum, succinum, oliban. cort. & gum. pul-
 verizentur, & cum cæteris crassiusculè in-
 cis misceantur; & capiat fumum instar
Tabaci vulgaris, idq; paulò ante assumptione-
 nem apozematum pectoralium bis terve
 in die.

Si Empyema per latus alterutrum vi-
 am moliatur, latus affectum foveatur fo-
 tu seq.

R. rad. alth. lil. alb. ana ʒij. brion. ari *Fotus*
 ana ʒjss. enul. ʒij. fol. malv. parietar. se-
 necion. ana m. j. scabios. heder. terrestr.
 marrub. alb. ana m. ij. sem. scœnugræc. ʒx.
 sem. anis. fœnic. ana ʒij. Coq. in aq. f.
 part. xij. mell. part. ij. acet. scillit. part. j.
 Colaturæ adde ol. violar. ʒbj. chamæm.
 rut. ana ʒss. Mf. & cum spongiis eodem
 madidis f. *Fotus* mane & vesperi per ho-
 ram integram.

Post forum optimè deterfâ parte ap-
 plicetur *Emplastrum* sequens lateri af-
 fecto.

N

R. Empl.

*Empla-
strum.*

℞ Empl. diachyl. ireat. ʒiv. pic. Burgund.
ʒiij. ladan. ʒij. gum. caran. tacamahac.
ana ʒj. pulv. flor. chamam. melilot. tri-
fol. odorat. ana ʒss. pulv. cumin. rut. flor.
sulphuris ana ʒvj. croc. ʒij. bals. Peruv.
terebinth. Venet. ana ʒvj. cer. flav. q. s. f.
Emplastrum. Aut applicari potest Em-
plastrum Diasulphuris Rulandi.

Fontanella.

Si adsit catarrhus, conveniunt *fontanel-
la*, vel in futura coronali, vel in homo-
platis.

*Aqua Ther-
males.*

Aqua Thermales sulphurea hic maxime
conveniunt.

*Paracente-
sis.*

Paracentesis antequam vires sint nimis
consumptæ, semper fere feliciter succe-
dit, aperto latere inter quintam & sextam
costam (ab inferioribus numerando) eo
in loco ubi sub infimo exortus pectoralis
musculi angulo musculus serratus major
& epigastri obliquus externus dentatim
junguntur, scalpello acuto panniculo ob-
ligato deorsum natante mucrone, serva-
tâ rectitudine fibrarum intercostalis mus-
culi, & cutem ipsam cum subjectis parti-
bus audacter dividat Chirurgus, adactâ
in superiorem costæ quintæ partem acie.
N. B. Potius antrorsum aliquantulum
quàm versus spinam secandi sunt omnes
Empyematici, salvis diaphragmate &
pulmo-

pulmonibus qui in ista parte vulnerari nequeunt, sumpto inter secandum exspirationis momento. Dein fiant injectiones vulnerariæ, detergentes, & postea exsicantes & consolidantes.

CAP. VII.

De Phthisi.

HAud raro ab hæmoptoe, pulmonum vomica, pleuritide (cum peripneumonia conjuncta) male judicata, empyemate, &c. ulcus pulmonum exoritur, quod febris lenta, corporis totius extenuatio, &c. consequuntur. Quod mali genus specialiter *Phthisis* dicitur.

In hujus curatione humores peccantes leniter sunt expurgandi, catarrhus, si adsit, sistendus, humorum acrimonia obtundenda, ulcus detergendum & consolidandum, calor febrilis temperandus, & carnes consumptæ restaurandæ.

In Phthiseos principio, *venæsectio* & lenis purgatio per alvum tuto & utiliter sæpe celebrantur: non item in phthisi confirmata.

Potio.

Si purgare velis, *potio* sequens aptissima est. ℞ fol. senn. mundat. ℥ss. glycyrrhiz. ʒvj. polypod. ʒj. fol. scabios. pulmonar. ana m. ss. fl. violar. p. ij. dactyl. par. ij. jujub. par. iij. Coq. in aq. f. q. s. ad ℥iiij. Colaturæ adde mann. opt. ʒjss. syr. ros. cum agaric. ʒj. ms. f. *potio* mane sumenda.

Clyster.

Ubi purgatio non tentanda est, alvus si sit obstructa, sollicitetur *clysteribus* emollientibus cum elect. cathol. lenitiv. &c. in iisdem solutis.

Nota.

N. B. In phthisi confirmata cum vires ad extremum languoris reductæ sunt, cum corporis totius marcore, in resumptivorum usu Medicus non debet de purgatione esse sollicitus; sed corporis evacuationo differatur, donec vires constent: ita tamen ut subinde primarum viarum saburra clysteribus everratur. Neque nos turbet aphorismus, *Corpora impura quanto magis nutries, tanto magis lades*: Quippe hæc Enunciatio de plethoricis in quibus humores computruerunt, non de exsuccis & tabidis laborantibus ab exhausto est intelligenda.

Vitæ.

Vitæ sit refrigerans & humectans; abstineat à salsis, acribus, aromaticis, &c.

Potus

Potus ordinarius sit hujusmodi. R^x rad. *Potus*.
chin. ℥vj. lign. sanct. inter. ℥iiij. rad. enul.
℥iiij. fol. botryd. veron. mar. roris solis,
gnaphal. montan. beton. ana m. j. flor.
tussilag. herb. paralyf. calend. ana p. iiij.
sem. cochlear. Batavic. nasturt. hortens.
ana ℥j. nuc. moschat. n^o iiij. Concis. sac-
culo includantur cum Jovis ramentorum
℥bj. Affunde alæ recent. cong. v. adde
mell. despumat. ℥ijss. iij. vel iiij. pro ven-
triculi tolerantia. Adde flor. alæ rec. ℥bj.
fermentetur ad depurationem, & lagenis
vitreis aut lapideis arenâ sepeliendis in-
datur ad usum.

R^x rad. farsap. ℥vj. chin. ℥viiij. guaiac. *Hydromel*.
inter. (si calor non sit nimius) ℥v. rad.
enul. ℥iiij. garyophyllat. ℥iiijss. rad. filic.
foem. ℥bj. cichor. taraxac. scorzoner. His-
pan. ana ℥iiijss. scabios. totius, tussilag.
totius ana m. ij. heder. terrest. marrub.
alb. pulmonar. quercin. ana m. jss. sum-
mit. hyssop. roris solis ana m. ijss. beton.
totius m. iij. sem. myrrhid. fraxin. ana ℥j.
nasturt. hortens. ℥vj. cochlear. Batav. ℥ss.
ficuum arid. passul. jujub. ana ℥bj. nuc.
moschat. n^o vj. Concis. f. omnium deco-
ctio in gallon. 12. aq. f. ad duorum con-
sumpt. Colaturæ clarificatæ adde mell.
albiss. gallon. j. Coq. ad supernatantis ovi
terminum sedulo despumando. Colatura
N 3 refrige-

refrigerata indatur vasi addend. decoct. flor. lupuli tincturâ saturiss. ferment. alæ rec. ana ℥iiij. Fermentetur ad depurationem, & fervetur pro potu, unde sumat ℥vj. bis in die longè à pastibus. Quò vetustior, eò melior.

Aut R rad. tussilag. scabios. ana ʒj. enul. camp. ʒiiij. glycyrrhiz. ras. ʒss. fol. pulmonar. utriusq;, veronic. maris, garyophyllat. capillorum omnium ana m. j. summit. hyssop. p. jss. flor. paralyf. beton. ana p. iij. jujub. sebest. dactyl. ficuum ana ʒss. hord. integr. furfur. macr. ana p. ij. Coq. in *hydromel.* dilut. q. s. ad ℥iijss. Aromatizetur cum ʒij. sem. coriand. pro 7. dosibus bis in die sumendis longè à pastibus.

Guaiaci usus.

N. B. In pulmonum ulceribus (omnibusq; aliis internis) perfectè per strenuam exsiccationem curandis nulli secundum est *Guaiacum*, cujus non est metuentus calor, cum abundet radicali humido, resinoso, balsamico, quod ejus siccitatem temperat. Adde quòd cum in ejusmodi affectu febris continua lenta, planè sit symptomatrica, & cor vicinum à putri exhalatione quam ulceris sanies fundit, inficiatur; sublatâ putredine, ejusq; emendatis qualitatibus, necesse est ut febris ipsa faceffat. Quoniam autem duæ indicationes

cationes contrariæ concurrunt, altera sic-
candi ulcus, altera emaciati corporis re-
plendi, nè remedium alteri noceat, se-
quenti modo temperatum poterit propi-
nari.

& rasur. lign. sanct. interior. nigerrim.
℥iiij. rad. symphyt. major. ℥vj. rad. ruffi-
lag. ℥v. scabios. veronic. garyophyllat.
botrydis ana m. ij. glycyrrhiz. recent. ℥ij.
Infund. in lib. viij. aq. font. vase probe oc-
cluso, mox coq. in alembico superposito
capitulo ad ℥ij. consumpt. Colatura
sumatur bis terve in die ad ℥vj. vel ℥viij.
quâvis vice longè à pastibus.

N.B. In valde exsucco corpore Guai-
acum saltem infundatur citra coctur-
am, vel maceretur per noctem in aqua
tepidula, atq; hæc prima infusio abjici-
atur.

Ubi simul siccandum & renutriendum,
pullus farciatur hordeo mundat. radic.
ruffilag. passul. dactyl. & ras. guaiaci, &
paretur jusculum.

Syrupo resumptivo addatur syrupus
guaiaci, sensim lambendus è cochleari.

Radix *Chine* eam habet vim, ut sic- *Chine usua.*
cando humidum excrementitium absu-
mat, radicale sustentet, & corpus reple-
at; ideo addatur jusculis, decoctis, ali-
isque. Immo, si videbitur, ab ea duca-

tur initium, ejusq; præcedat usus ad aliquot dies ante usum guaiaci.

Debent autem ista decocta, & *guaiaci* & *china*, ad vj. septimanas vel duos menses exhiberi.

N.B. Si ab horum usu aliqua restet intemperies, usu *lactis Asinini* cum saccharo rosato potest emendari. Hujus autem usus postea docebitur.

Aqua minerales.

Aqua minerales sulphureæ multis profuerunt; cur non magis, si simplicia appropriata iisdem fuerint infusa?

Aqu. omn. flor.

Specifica habetur *aqua omnium florum*, i. e. aqua è stercore bubulo distillata (præfertim mense Maio.)

Syr. pectoralis.

Ad expectorationem promovendam utatur æger *syrupa* seq. pro linctu. R rad. alth. tenerior. mundat. ℥ij. rad. consolid. maj. & tussilag. ana ℥ijss. rad. enul. camp. & ireos Florent. ana 3x. glycyrrhiz. ras. ℥iiij. fol. scabios. succis. pedis cati, pulmonar. meliss. tussilag. ana m. ij. roris folis, summit. heder. terrestr. ana m. iij. summit. marrub. alb. & hyssop. ana m. jss. passul. exarillat. jujub. ana ℥ij. pulp. datyl. ℥jss. sem. malv. ℥j. f. omnium decoctio in aq. comm. vel stillatit. tussilag. Colatura clarificata reducatur levi cocturâ ad ℥iiij. quibus add. mell. Narbonens. despumat. vel sacchari cand. ℥iiij. reçoq.

in

in syr. Aromatif. nodulo croci, &, si lubet, gr. x. moschi orient.

Ad tussim urgentem sedandam, respi- *Nota.*
randi difficultatem levandam, catarrhum
sistendum, aliâq; hujusmodi symptomata
phthisi cum tussi, asthmate, catarrho, &c.
communia curanda, consulat Lector ca-
pita in quibus horum cura suprâ doce-
tur: supervacaneum enim foret, quæ ibi
traduntur, hîc repetere.

Ad ulcus sanandum *Linctus* seq. est *Linctus.*
summæ efficacîæ. & mumîæ pulmonum
dulcis suprâ in cap. *de tussi* præscriptæ ʒiv.
pulp. radicum symphyt. maj. extract. cum
decoct. pilosell. pulmonar. garyophyllat.
veronic. utriusq; scabios. hederæ terrestr.
buglæ, brunellæ, parato ex siccis in hy-
dromelite commun. ʒj. (pulpa autem cer-
natur per setaceum, vel etiam si lubet ex-
trahatur ex radice cocta sub cineribus in
foliis tussilag.) gumm. guaiac. factitii ʒss.
rad. ari præp. ʒij. mf. insolentur, & quo-
tidie moveantur. Addatur tantillum syr.
suprâ præscript. vel alius appropriati, &
f. *Lohoch* sensim deglutiend.

Item in ulcere, & calore intensiori pro- *Julap.*
sunt aq. & syr. seq. & pulm. vitul. recenter
occis. per frusta sect. & optimè lot. n° ij.
cord. vitul. recenter mactat. lot. & concis.
n° vj. fol. veronic. utriusq; bugul. prunel.
sanicul.

fanicul. rec. ana m. iiij. succ. ceras. nigr. ℥iiij. succ. moror. rub. Idæi & fragor. ana ℥ij. caudar. cancror. optimè lot. limac. à cochl. mundat. & lot. ana ℥ss. flor. beton. rub. p. viij. bugloss. borag. ana p. iiij. vin. Rhenan. ℥vj. Distilla in M. B. Liquor distillata fervetur ad usum, ex quo *julapia* conficiantur cum syr. seq. viz. R. aq. ℥iiij. syr. ℥j. m̄s.umat bis in die. Syrupus autem hic est. R. moror. rub. Idæi ℥ij. fragor. maturar. ℥j. succ. ceras. maturor. ℥ss. succi Limon. ℥iiij. flor. beton. rub. p. viij. bugloss. borag. prunel. scabios. ana p. iiij. M̄s. & in vase stanneo indantur cacabo aq. calid. pleno ad hor. 24. ut extrahatur tinctura. Exprime, filtra, & cum sacchari Maderensis dimidiâ parte leviter cocturâ f. syrupus.

*Sulphuris
resus.*

N.B. *Sulphur* proprietate insitâ impedit pulmonis corruptionem: Quare vel lac ejus, vel flores utiliter linctibus, electuariis, &c. admiscuntur. Electuarium simplicius istiusmodi parari potest. R. sacchar. ros. ℥viii. flor. sulph. vel lact. ℥j. cum mucag. aut pulpa rad. alth. vel potius symphyt. maj. f. electuar.

Specificum.

Specificum habetur remedium seq. R. lactis ebutyrati ℥viii. asservetur hor. vi. noctu sub dio, dein fortiter agitetur & despumetur, adde bol. Armen. subtil. pulverizat.

verizat. ʒij. sem. urtic. cinam. pulverizat.
ana ʒss. sacchar. Rosar. ʒss. ms. Usus
tempore agitetur vas. Singulis octo horis
propina hanc mixturam, quæ desperatis
plurimis profuit.

Pandaleon hoc linctus vicem supplere *Pandaleon*.
potest; expectorationem juvat & tabem
arceat. R amygd. dulc. mundat. pineol.
non rancidor. in aq. tussilag. vel ros. infus.
ana ʒviii. medul. sem. melon. cucurbit.
(citrulli) recent. eodem modo infusor.
ana ʒiiii. pulp. passul. dactyl. & jujub. ex-
tract. per decoction. in ptisan. vulgar. ex
hordeo & liquirit. ana ʒij. pulp. rad. alth. &
tussilag. ana ʒj. sacch. alb. vel cand. duplum
tripulumve pondus omnium. Terantur nu-
clei & semina diutissime in mortar. mor-
mor. adjectis pulpis & affusa paucâ aq. ro-
sar. mox addito sensim saccharo f. pasta,
ex quâ formari possunt morselli, qui ex-
tensi super obeliis in vase placentario recto
lentissimo igne coquantur. In ulcere pul-
monum addatur ʒj. rad. symphyt. mayo-
ris; si incrassandum sit, gum. Arab. ʒss. co-
ral. rub. marg. præp. ana ʒiiij.

Si dolor in latere urgeat, præscribo *Linimentum* tale. R ol. rut. chamamel. ana
3vj. amygd. dulc. rec. pingued. anserin. *Linimen-*
ana ʒss. unguent. aurant. ʒiiij. butyr. *tum ad la-*
nuc. moschat. ʒj. sperm. ceti ʒss, croc. *teris dolo-*
pulv. *rem.*

*Paracente-
sis.*

pulv. ꝯj. liquidambr. ʒss. m℥. f. *litus.*

Paracentesis sæpius foeliciter succedit, vulnere in musculis intercostalibus inflictō, & injectione factā cum decoctis vulnerariis, quæ à spongiosa pulmonum parenchymate absorpta per anacatharsin immediatè rejiciuntur: sed cavendum ab amaritis; & non nimis diu differendum est, nè vires nimis sint collapsæ. Si pulmo costis adhæreat, quod cognoscatur admotā candelā si aër non exeat, tunc aliis in locis infligatur vulnus.

RESUMPTIVA.

Præter tussis ulcerisq; curationem, quam phlog; jam præscriptorum respiciunt; in phthiiseos sanatione corporis extenuati repletioni, & febris hecticæ extinctioni plurimum intendendum est. Intentionibus istis *Analeptica* (vel *Resumptiva*) seqq. optimè satisfaciunt.

Lactis usus.

Inter hæc *Lac* principem locum obtinet, vel caprinum, vel vaccinum, sed præcipuè asininum. Capiat æger *lactis asinini* rec. mulcti à ℥ij. ad ℥iiij. unā vel pluribus vicibus, modò à primo haustu ad ultimum non intercedat plus horā. Alvum solvit, nutrit, malam intemperiem calidam sedat in toto copore, aperit obstructions

ctiones pulmonis, &c. sed tunc æger non
utatur victu copioso, nec se exponat aëri,
nè lac coaguletur in ventriculo & acefcac.
Bibatur lac vel solum, vel in eo dissolvatur
faccharum rosarum, vel misceatur pulvis
seq. cum lactis haustu. R facchar. ros.
ʒxvj. coral. rub. præp. marg. præp. ana ʒij.
mf. f. pulvis. Dosis ʒj. Quodsi alvus
non dejiciat, utere clystere, & postea au-
ge dosin. Asina pascatur mollibus herbis,
& comedat speltam & avenam, & partus
sit recens foemina, & ipsa vivat in pratis
liberè cum suo pullo. Alatur etiam tuf-
filagine, summit. rubi, &c. Perstet æger
in usu lactis per plures hebdomadas. In-
terim nè comedat corruptioni obnoxia,
non pisces, non fructus, non carnem eli-
xam: nè exerceat se à cibo, nè curis ani-
mum fatiget.

Corrupti lactis indicia sunt, si ructus
moveat, si æger liquida dejiciat.

Si acefcac lac in ventriculo, ejus loco u-
tatur æger sero lactis, viz. R seri lactis
rec. ʒij. succ. bugloss. tussilag. scabios. fu-
mar. ana ʒij. succ. fragor. pomor. redo-
lent. ana ʒiij. facchar. ros. ʒiiij. succ. Li-
mon. ʒjss. album. ovar. n° 2. Clarifice-
rur & coletur pro 2. dos. matutinis su-
mend. hor. 4. vel 5. ante prandium super-
ambulando. Sæpius exhibeo haustum se-
ri

ri lactis alterati borrag. bugloss. pulmo-
nar. scabios. endiv. ling. cervin. &c. fac-
char. ros. edulcorat.

*Jusculum
medicatum.*

Jusculum hoc plerisq; à tabe emaciatis
aptum esse potest. R. rad. chin. per taleo-
las sect. ℥ij. rament. abiet. fragrant. ℥j. rad.
tussilag. succ. ℥jss. rasur. C. C. ebor. ana
3vj. Infund. per hor. vj. in aq. f. cong.
j. R. hord. mund. ℥jss. sem. melon. rec.
3j. uvar. Corinthiac. passul. exacinat. ana
3v. jujub. rec. ℥ss. Includantur in ven-
tre junioris galli, qui confusus elixetur
cum frusto carnis vitulin. addend. sub fi-
nem decoctionis foli. pulmonar. scabios. a-
grimon. adiant. polytrich. ling. cervin.
bugul. ana m. ss. flor. beton. anth. fum-
mit. hyssop. ana p. j. Reduc ad quanti-
tat. ℥ij. pro quatuor jusculis fumendis bis
in die, mane hor. septimâ, & quintâ
p. m.

*Aqua ana-
leptica &
cardiaca.*

Aqua hæc stillatitia vires multum in-
staurat. R. C. C. mollis ac tenelli mense
Junio, cum sanguine turget, ex animali
recens interfecto desumpti, per taleolas
secti, ℥iiij. aut si desit, gelatinæ ex C. C.
rasura recenti cum vin. alb. parat. tantun-
dem, succi carnis vituli, vervecis, perdi-
cis, capi in vase duplici extract. ℥vj.
succu pomor. redolent. curtipendulor.
(aut de Rainette) ℥ij. succi bugloss. oxa-
lid.

lid. rotund. trifolii acetosi, scabios. pulmonar. card. bened. ulmar. ana ℥ij. vin. alb. generos. ℥iiij. santal. citrin. lign. Rhod. ana ℥jss. cinam. inter. ℥ij. ras. lign. junip. ℥j. Digerantur omnia per biduum, deinde f. distillatio in B. vaporoso, & excipiat liquor stillatitius, cujus portio per se servetur ad infusa, decocta, &c. pars verò magis cardiaca reddatur hoc modo.

℞ aq. hujus ℥iiij. redd. acidul. succo depurato limonum, adde flor. vetonic. rub. p. iiij. flor. borag. bugloss. echii, violar. ana p. j. ros. rub. p. ij. Extrahatur tinctura ut a. c. Adde essentia dulcis perlarum & corallorum ana ℥iiij. Recondatur ad usum.

Vel ℞ caponem juvenem magnum, pul-
los columbinos implumes n° ij. carn. coxæ
vervecin. & vitulin. ana ℥ij. Abluantur omnia concisa vin. alb. vel rub. Gallic. generos. mox ponantur in alembicum fictile lapideum amplum, addendo poma redolentia cum corticibus incisa detractis seminibus n° vj. fol. ficc. meliss. m. j. flor. borag. bugloss. veronic. rub. primul. ver. ana p. iiij. flor. citrangul. condit. p. iiij. cortic. citr. exter. rec. ℥ij. ros. rubr. p. ij. santal. citrin. ras. ℥jss. lign. aloes, pulv. diambr. aromat. rosat. diarrhod. Abbat.
ana

Alia.

ana 3ij. aq. ros. & de oxytriphyll. ana
 ℥ijss. aq. meliss. ℥ij. F. omnium distil-
 latio in balneo ad usum. N.B. Carnes
 cum herb. flor. & pomis prius cum aquis
 coquantur superimposito alembico cæco,
 bulliantq; per duas trêsvé horas; mox f.
 valida omnis succi expressio per prelum:
 huic succo addatur cortic. citr. santal.
 lign. aloes, diamb. cæteræq; species, & f.
 distillatio. R. liquoris stillatit. ℥ij. sacchar.
 puriss. 3iiij. sapæ cydon. 3ij. Ms. & inde
 nodulum qui contineat santal. rub. 3ij. ci-
 nam. opt. 3jss. ambr. gris. 3ss.

*Syrupus ve-
 sumptivus.*

In tabe ab ulcere pulmonum multum
 præstat *syrupus* seq. R. pulm. vituli & agn.
 recent. macerat. san. ana n° iiij. coxas verve-
 cinas & vitulin. grandior. admodum carno-
 sas ana n° ij. eorda vitulin. & vervecin. ana n°
 iv. astacos maj. plenâ lunâ captos, cochleas
 maj. terrestres ana n° 260. rad. chin. 3iv. gly-
 cyrrhiz. Hispan. 3iv. rad. symphyt. maj. alth.
 tussilag. ana 3vj. fol. pulmonar. pilosell.
 pedis cati, succisæ, capill. omnium, botry-
 dis, garyophyllatæ, veronic. utriusq; me-
 liss. ana m. ij. flor. primul. ver. violar.
 malv. utriusque, borag. bugloss. veronic.
 rub. ros. rub. nenuph. papav. rub. ana
 p. iiij. fructuum berber. 3ij. sem. lactuc.
 portulac. papav. alb. ana 3ij. sem. malv.
 & cydon. ana 3j. passular. purgant. ficu-
 um,

um, ana quartarium unum, jujubar. sebesten. ana par. 30. dactylor. mundat. par. 20.

Pulmones concisi & optimè aq. font. loti, denuo aquâ & vino albo abluantur, & in frustra secantur, atq; cum pulpis carniū & cordium filo trajiciantur, ut postea in olla oblonga idoneæ formæ suspendantur. Cochleæ fursure & saccharo purgentur, &c. Astaci aq. font. optimè abluti, in ollam fictilem positi, iisq; affusa aq. scabios. & nenuphar. ana ℥ij. & operculo ollæ apposito, lento igne percoquantur ad perfectam rubedinem. Carnosa ipsorum substantia in mortario contundatur, & in ollam ponantur cum omnibus simplicibus concisis & contusis. Hisce affundantur aq. hordei ℥vj. succor. depurat. endiv. hieracii non lacticinosi & insipidi (quæ est herba *costa*) tussilag. scabios. betonic. heder. terrestr. ana 3xvj. Suspendantur carnes, filis è baculo transverso propendentibus. Olla exactissimè claudatur vesicâ bubulâ, vel chartâ pergamenâ & disco. Vas sit in lebetes aq. pleno, & subdatur ignis per horas vj. vel viij. mox f. liquoris effusio, & magmatis valida expressio, cui adde aq. rosar. rub. & alb. damascen. ana ℥j. penid. sacchar. alb. ana ℥iiij. mell. albiss. despumat. ℥ij. F.

O

cum

cum albuminibus ovorum sedula clarificatio. Col. per manicam. Mox lentâ coctione præp. *syrupus*, addendo inter coquendum nodulum qui contineat cinam. interior. ireos Florent. lign. Rhod. santal. citrin. nuc. moschat. sem. coriand. præp. ana ʒj. styrac. calamit. & benzoin. ana ʒss. Nodulus hic indatur circa medium coctionis, & inter coquendum, sæpius cochlear oblongo compressus exprimatur. *Syrupus* probe coctus recondatur lagenis vel ampullis pluribus ad usum.

Usum.

Poterit sumi vel per se, vel cum aqua hord. instar julepi ad ʒj. ʒij. vel ʒiij. pro ratione affectûs, bis in die, per mensem unum & alterum.

Ad ulcus ante haustum julepi detur aliquid magisterii dulcis oculor. cancri.

*Cochlearum
usum.*

In resumptivorum censu meritò habentur *Cochleæ*, quarum usus sit hujusmodi.

Cochleis nemoralibus à mucagine nativa optimè repurgatis & in lacte bubulo recentè mulcto, unà cum tussilag. concisa decoctis, foeliciter utuntur tabidi in condimento loco cibi. Item cochlearum carnes à putaminibus & excrementis repurgatæ, quinetiam aquâ ablutæ involvuntur linteo crassiori pluries complicato, & sepiuntur in fimo ferventi equino duarum

rum horarum spatio, indeq; detractæ lavantur lixivio calido, & coquuntur in jure pulli gallinacei, atq; tabidis & summâ macie affectis auxilio sanè magno propinantur devorandæ.

Majori cum utilitate parantur hoc modo. R cochleas majores 50. easq; prius bene lotas coquito cum putaminibus in aqua, unâ cum hordeo à gluma repurgato, quousq; hordeum rumpatur: deinde exemptas à putaminibus coquito iterum ex capi jure, quousq; probè discoquantur. Demum jus percolato linteo mundo, & quotidie propinato ʒvj. cum sacchari ʒj. tam mane quàm vesperi horis tribus ante cibum.

Alius modus. R cochlearum putaminibus exutarum lbij. rad. glycyrrhiz. rec. lbj. rad. alth. ʒiiij. atq; omnia minutim concisa distillantur per alembicum vitreum in B. Dato hujus aquæ ʒiiij. cum ʒj. sacchari quotidie mane.

CAP. VIII.

De Pectoris Hydrope.

PECTORIS Hydropem plerumq; comitantur, immo eidem præcedunt, partium nutritiarum omnium obstructio, spirandi difficultas & tussis inanis (quæ partim à compressione diaphragmatis quam invehunt naturales partes obfarcitæ, partim & præcipuè à vitio pulmonis ac ab aqua in thoracis cavitate fluctuante pendet) cordis palpitatio, vel valida pulsatio, facies obfusca, &c. Sed certissimum hujus diagnosticon est aquæ ab hoc latere in illud cum murmure fluitatio.

Agenda.

Obstructa reserato; succos peccantes attenuantibus præparato; præparatos per *ὑπεραγωγὴν* educito; aquam per urinas potius quàm per sedes evacuato, item per sudores; pulmonem obfarcitu liberato; omnia roborato.

Chyster.

℞ rad. irid. nostr. brion. ebul. ana ʒj. fol. parietar. mercurial. nasturt. erysim. chamæmel. totius ana m. j. summit. sambuc. recent. p. iij. sem. anis. fœnicul. bacc. laur. ana ʒiij. fol. fenn. ʒj. f. omnium decoctio & colatura, in qua reducta ad ℥bj. dissolv.

dissolv. hier. picr. diaphœn. ana 3vj. syr.
ros. comp. cum agariç. ʒij. vin. hyacinth.
ʒiiij. ms. f. *clyster*. Injic. vesperi levi cœnâ
subsequente.

Seq. mane exhib. *pulv.* seq. ex vino al- *Pulvis pur-
gans.*
bo generoso hor. 4. ante jusculum. R
pulv. subtiliss. fol. fenn. ʒij. jalap. 3ss.
cremor. tart. chalybeati ʒj. ms. f. pulvis
irrorandus paucâ aquâ cinamomi.

R rad. fœnicul. petrosel. summit. aspar. *Jusculum;*
ana ʒj. cort. med. fraxin. 3vj. sem. alke-
keng. & milii solis ana 3iiij. sem. melon.
tec. ʒss. cappar. à sale mund. 3vj. passul.
pur. par. ʒ. rasur. ebor. & C. C. ana 3ijss.
Includantur omnia ventre pulli, & f. de-
coctio cum carne vitulin. addendo sub fi-
nem coctionis fol. chærephyll, fœnicul.
virid. agrimon. calend. ana m. ss. nastur-
tii aquat. m. j. macis 3j. Cape de colatu-
ra 3vj. in quibus dissolv. crystall. utriusq;
ana 3ss. Cap. manè hor. 4. ante prandi-
um, corpus exercendo ambulatione, si fi-
eri possit; sin minùs, equitatione, aut
vectione in rheda.

R flor. irid. p. iiij. leucocii rubri, aqui- *Jalap.* 1
leg. cærul., veronic. mar. teucrii ana p.ij.
flor. fumar. p. ij. ros. rubr. p. j. aquæ fon-
tanæ infusionis battituræ ferri, vel sextæ
extinctionis chalybis filtratæ ʒij. vin. alb.
tenuis ʒss. macis 3ss. sp. vitriol. q. s. ad
gratiam

gratam aciditatem, f. tincturæ extractio, & per chartam colatura, in cujus thjs. dissolve fyrupi capillarium seq. ℥iij. f. *Julap.* pro 4. dos. sumendis eisdem diebus quibus æger utetur jusclo præscripto hor. 4. à prandio, duabus ante cœnam.

Syrup.

Syrupus capillarium. & rad. petrosel. fœnicul. asparag. eryng. mundat. ana ℥iij. fol. recent. ling. cervin. polytric. adianti, rutæ murariæ ana m. iij. ceterach m. iij. Istis omnibus concisis in ampla pelvi affund. aq. fontan. calentis quantum supernatet 4. digit. f. infusio per hor. 24. deinde colatura, quam cum dimidio pondere sacchari reduc in syrupum, addendo sub finem nodulum qui contineat santal. citrin. cinam. inter. ana ℥ij. Serv. ad usum.

Potus.

Potus sit decoctum chinæ dilutum, in quo maceretur continuo nodulus continens battituram ferri: cum hoc decocto diluatur vinum ultra medias.

*Apozema
purgans.*

Exacto quatruiduo iterum purgetur æger *apozemate* seq. (præcipue si sit melancholicus, ut plerumq; accidit.) & rad. gram. filic. fœm. ana ℥j. polypod. quercin. ℥ij. fol. chamædr. epithym. fumar. chamæpit. ceterach, scabios. ana m. j. flor. anth. p. iij. sem. card. bened. ʒss. cortic. citr. condit. sic. ℥iij. f. omnium decoctio: In colatura infund. & decoq. fol. senn. mundat. vino albo odoro

doro nutrit. ʒjss. cremor. tart. alb. ʒij. medull. sem. cartham. ʒij. Expressioni addatur infusio ʒss. rhabarb. seorsim facta in aq. cichor. cum ʒj. cinam. reducantur omnia ad ʒviiij. in quibus dissolve syrupi ros. pallid. comp. cum agar. ʒiiij. sp. vitrioli q. s. ad gratam aciditatem; m℥. f. *apozema* pro 2. dos. matutin. sumendis diebus alternis horis tribus ante iusculum. Singulis dosibus addatur ʒss. jalap. in alkool subtiliss. reducti.

Postea *vinum chalybeato* tali utatur. *℞ Vinum chalybeatum.* rad. sicc. petrosel. fœnic. fragar. anonid. ana ʒj. fol. sicc. scabios. meliss. ana m. ij. sem. alkekeng. ʒij. rasur. dentis equi marini ʒjss. nuc. moschat. n° 4. cinam. ʒss. caryoph. ʒij. chalyb. præp. ʒvj. vini albi ʒviiij. f. infusio ut a. e. Utatur post bidui macerationem. Dosis ʒiiij. summo mane hor. 4. ante prandium corpus exercendo ferratione, vel deambulatione, si vires & spiritus ferant.

Tertio quartove quoq; die addatur infusio ʒij. fol. fenn. mundat. minutissimè incis. & macerat. in frigido per noctem in vino pauco.

Quodsi ab admixtione fennæ abhorreat, & pilulis uti malit, diebus alternis horâ dimidiâ ante levem cœnam cap. pil. seq. *℞* mass. pil. stomach. cum gumm. ʒss. antimon.

timon. diaphoret. Hartmann. ℥iij. Mf. f. massa de qua cap. 3fs. vel ℥ij. ut dictum est. Perstet in vini pilularumq; usu per duas tresve septimanas.

*Liquor ad
sitim.*

Horis pomeridianis si magna sit *sitis*, sedetur bono haustu *liquoris* seq. qui frigidus exhibeatur. ℞ vini albi Rhenani maturi non acidi aut crudi ℔iij. reddatur acidissimum sp. vitrioli: mox instilletur tantum olei tartari ut aciditas omnis evanescat & denuo dulcescat liquor, in quo infunde florum bugloss. & borag. recentium ana p. iij. ros. rub. p. ij. Post extractam tincturam rubicundissimam f. colatura, in cuius ℔ij. dissolv. syr. capillarium supra præscript., syr. violac. ana ℥ij. Mf. f. julap. ad usum.

*Tabella ad
Dyspnœam.*

Si *spirandi difficultas* urgeat, parentur *tabella* tales, quibus noctu præsertim utatur. ℞ pulp. passul. extract. per decoctionem in ptisan. vulg. pulp. rad. althææ ana 3fs. lactis sulph. optimè præp. 3ij. pulv. subtiliss. glycyrrhiz. 3ij. ireos Florent. 3jfs. sacchar. albiss. 3viii. mf. & additâ paucâ aquâ naphæ vel ros. f. pasta ex qua formentur *tabella* in ore tenendæ sensim deglatiando id quod dissolvetur.

Urgente autem paroxysmo paretur syrupus acerosus talis sumend. è cochleari vel bacill. glycyrrhiz. contuso. ℞ erysim. ro-

ris solis, scabios. ana m. ij. pulmonar. m. iij. ruffilag. totius m. iij. passul. jujub. ana ʒj. dactylor. mund. par. v. f. decoct. & colatura quæ cum dimidia parte sacchari reducatur in syrupum, ut a. e. Paretur oleum sacchari cum aqua vitæ debiliori, ut a. e. R̄ syr. præscript. ʒiij. ol. sacchar. ʒij. olei sulph. q. f. ad gratam aciditatem. Utatur ut dictum est.

Si *flatus*, ut solent, ventriculū & hypochondria distendant, unde liber diaphragmati motus negatur, sum. ʒj. *Elect.* seq. sub ingr. lect. vel aliās. R̄ baccar. junip. recent. maturar. ʒbj. cortic. citr. exter. ficci ʒj. cortic. aurant. ʒss. fantal. citrin. ʒiij. macis ʒij. vini Canarini vel Malag. ʒbj. aq. fontan. puriss. ʒbj. Coq. ad mediæ partis liquoris consumption, deinde f. per canaputium densum fortis expressio; pulpa lento calore reducatur ad consistentiam mediocriter spissam, de qua cape & elect. ex sassaf. ana ʒj. mithridatii, conf. alkerm. ana ʒss. pulv. elect. diambr. & aromat. rosat. ana ʒij. m̄s. f. *Electuar.*

N. B. Si mitioribus hydragogis non cedat morbus, nec ab his aquæ subducantur, ad validiora transeundum est, cujusmodi *Lib. III. Cap. de Hydrope* plura invenies.

*Paracente-
sis.*

nies. Quodsi nec ab his latex serosus eva-
cuari possit, ad *Paracentesin* deveniendum
est, cujus operationis modus aptissimus
suprà in *Cap. de Empyemate* docetur.

LIB.

LIB. III.

De Affectibus Abdominis.

CAP. I.

De Ventriculi Affectibus in genere ; speciatim de illius calida intemperie, & frigida.

Ventriculi summa est habenda ratio in omnibus dispositionibus, sive sanis sive morboſis : quippe cū hepatis, cordis & cerebro, per venas, arterias & nervos texti pariter copuletur, eo malè affecto non possunt partes principes non trahi in consensum. Adde quòd cū ejus munus sit toti corpore studere, & in universo sustentando laboret dum coctioni ingestorum incumbit ; si quod vitium ejus functiones inturbet, vel minimas particulas foelici & inculpato genio defraudatas per compassionem affici necessum est.

Omniū autem morborum prima radix est *Intemperies*, quæ ventriculo, si cui alteri membro aut parti organica, est familiaria.

miliarissima. Excessus omnis actionem vitiat; & ut Virtus, sic vera istius Microcosmi harmonia in mediocritate consistit. *Solitaria intemperies* vix ventriculum laessit; sed ut plurimum *siccitati* junctus calor, *humiditatem frigus* comitatur. Rarissima est intemperies simplex, licet aliquando reperiatur, at cum materia quotidie occurrit. *Calidam & siccam* ferè committit vicini hepatis immoderata qualitas, vel qui ab eodem viscere in ventriculum rejicitur succus biliosus, aut atra *fæx* quam eructat Lien, vel pituita præ calore *salva* reddita, alimentum deniq; ipsum putredine incalescens, & in æruginosum, porraceum vel vitellinum humorem faciens. Ita per se frigidum & siccum viscus nunquam usq; adeò incalescit, ut molestiam creet; sed ut dictum est, aut vicinorum aut contentorum vitio. *Contenta* præter naturam idoneis vacuantibus educenda sunt per vomitum aut secessum. Si vero a *connexis* malè habeat, & calidior sicciorve sit ventriculus, id quod ex siti assidua, cibi fastidio, ructu nidoroso, &c. ac utili frigidorum usu facile innotescet, tunc per contraria operando, præscribenda refrigerantia, aqua sive serum lactis alteratum herbis refrigerantibus & pomorum succo: victus refrigerans humectans. Vi-

tanda

anda calida omnia & acria, potus omnes generosi. Vidi quendam quem stomachi ardor & lancinans calor acerbissime cruciabat, convaluiffe potu ordinario cerevisiæ tenuis limpida & defæcatissimæ, in qua insus saltem tempore, in ipso pastu, poma edolentia tosta macerabantur. Quidam intemperie sicca ventriculi laborans, à dolore pene assiduo quo vexabatur, nullâ aliâ ratione levari potuit quàm mane epotis aliquot cyathis aquæ fontanæ per multos dies.

Frigidorum, præsertim verò aquæ, vim promovet, ejusq; diuturniorem in visceribus moram, corruptionis authorem, impedit suâ tenuitate *vitrioli spiritus*, omniq; acida quæ apud Arabes non immeritò *viscus bilis* & *regnum melancholicæ* appellantur. Cum enim acidum amaro permistum dulcem saporem faciat, quis miretur bile, quæ amaritudine potius quàm calore noxia, retusâ acidorum appulsu, ejus effectum naturam extinguere, ipsumq; humorem suo veluti aculeo spoliatum concidere? Quodsi in quibusdam stomachis acida fermentationem faciant, certum est non tam bilem, quàm pituitam fœtorem, aut acerrimum atrii succi ichorem, vel ipsam faciem melancholicam in iis stabulari.

At verò inter omnia incommoda quæ Ventriculum infestant, maxime ordinariæ est

est frigida Intemperies & humidorum excrementorum sive multiplicis pituitæ proventus, quæ mox villis stomachi affixa hæret mox ori ventriculi impingitur, mox in fundo fluctuat. Huic congestioni ansam præbet partis situs, in quam Cerebrum se exoneret veluti ad perpendicularum. Itaque quotidiana cruditas, quæ ab oppresso alimenti præter rationem ingesti copiâ calore nativo, novo subinde proventu succrescit. Præmissis universalibus huic potissimum malo conveniunt *Roborantia*, in sequentibus descripta, omnia ferè calida, languentem calorem recreantia, laxiores vias & resolutas fibras contrahentia, fixantia, humiditatem absorbentia, effluvia parti tonum reddentia, ejus denique veluti irritatæ impetus sistentia. In calidis vero id observandum, tenuissimos liquores ut vini spiritum, aquas Imperial. celestem & similes ventriculo firmando inutiles esse; & licet pro tempore prodesse videantur, dissipatione tamen caloris nativi summopere nocere.

Ardor stomachi.

In ardore stomachi, Soda (Anglicè the heart-burn) dicto sequentia summæ sunt efficacis. & crySTALL. rupis in aq. absinth. extinguit. & in porphyrite præparati ʒi. marg. præp. ocul. cancr. vulgari modo præp.

præp. cretæ communis purissimæ ana 3ss.
lap. Judaic. itidem extinct. & præp. ʒj.
sacchar. cand. ʒss. Trita omnia ut alkool
excipiantur mucagine gumm. tragacanth.
& f. globuli, qui siccant, teneantur in ore
sensim deglutendo id quod dissolvetur.
Loco Margarit. poterit sumi mater per-
lar.

Si simplicius medicamentum velis, R
cretæ partes duas, nuc. moschat. part. jss.
ms. & cum mucag. gumm. tragacanth.
f. trochisci sumend. horâ doloris.

N.B. In hoc genus ardore stomachi
qui fit vel à *pituita acida*, vel ab *ichore
melancholico*, fugienda sunt acida, quippe
quæ fermentationem faciunt, & utenda
ea quæ vel ichorem absorbent siccitate,
qualia sunt creta, bolus, corall. perlæ,
pars interior testæ ostreorum; vel dul-
cedine temperant, ut glycyrrhiza; vel
mixtione dulcificant, ut sal tartari, cre-
mor tart. chalybeat. &c. Nihil autem æ-
què internos compescit ardores atq; ni-
trum, & qui ex eo per sulphur depurato
componitur lapis prunellæ.

In *siti* autem magna & ardoribus ven-
triculi à *bile* in ipsius cavitate fluctuante
valet syrupus seq. qui vel ex cochleari per
se sumatur, vel agitetur cum aqua puris-
sima, vel etiam cum aquis metallicis vel
mine-

mineralibus, quales sunt Spadana, Wel-
lingbürgenses, &c. quarum magna est vis
ad detergendum, refrigerandum & robo-
randum.

Syrupus hic est; & succ. depurat. fra-
gor. granator. ribes, berber. ceras. acidul.
ana ℥ij. succ. citr. ℥j. succ. pomor. & cy-
donior. ana ℥iiij. succ. moror. rub. Id. ex-
tract. post eorum calefactionem in lebere
aq. calid. pleno ℥iiij. ros. rubr. flor. veto-
nic. rub. ana ℥ij. Floribus affundatur
succ. limon. cum ℥xvj. aq. rosar. & extra-
hatur tinctura rubicundissima, ut a. e.
Succis defæcatissimis & limpidissimis ad-
datur dimidia pars sacchari albi. & redu-
cantur in syrupum, addendo sub finem
tincturam prædictam, & pergendo in co-
ctione usq; ad debitam consistentiam. Pars
huius syrupi acida reddi poterit addita
s. q. sp. vitrioli corallati, pars sine acido
spiritu servari. Aromatizetur autem in-
dito nodulo continente sem. coriand.
præp. & rasur. santal. citr.

*Intemperies
ejus frigida
& humida.*

Verum, ut supra dictum est, multò ma-
gis ordinaria est Ventriculi frigida & hu-
mida intemperies, à contentis frigidis &
humidis, quæ per vomitum & secessum
educenda sunt; & labes ab his ventriculo
impacta, stomachicis calefacientibus, sic-
cantibus,

cantibus, roborantibus, &c. delenda.

Præmissa ergo evacuatione necessaria, ^{Claretum} sequentia exhiberi cum fructu possunt. ^{Stomachi-}

lign. sassafr. cum cortic. ℥iij. bacchar. junip. rad. torment. ana ℥iij. zedoar. galang. ana ℥j. ras. ebor. vel spod. ex eodem aut C. C. albiss. ℥jss. fol. sicc. menth. & meliss. ex summitat. collect. ana m. ij. fl. anth. p. iij. cortic. citr. & aurant. ana ℥jss. cortic. cydon. sicc. ℥iijss. mac. cinam. nuc. moschat. ana ℥ss. vin. alb. generos. (ut Vasconici) ℥xxv. succ. moror. rub. Idæi & granator. aut si defint, fragar. vel cerasor. acidulor. nigricant. depurat. ana ℥ij. f. ^{Claretum} ut a.e. addend. succ. cydon. ℥iij. Si mustum fumatur, melius erit, atq; unâ cum succis f. optimè ebullitio; sin minus, f. infusio 15. vel 20. dierum ante usum. Valet ut ad ventriculi intemperiem frigidam & humidam, sic ad ejusdem ^{acritudinem} & veluti resolutionem à dicta intemperie pendentem. Dosis ad ℥ij. vel iij. horâ unâ ante pastus, vel tribus ab iisdem.

Vel ^{Vinum ab-} ^{sinthit. cha-} ^{lybeat.} B absinth. vulgar. m. ij. absinth. marin. m. iij. fol. menth. m. jss. rad. tormentill. ℥iij. ras. lign. juniperin. ℥ij. cortic. citr. exterior. lign. sassafr. coriand. præp. ana ℥ij. nuc. moschat. ℥ss. croci martis aperient. ℥x. Omnia ut a.e. sic cata

cata indantur vasi vitreo vel juniperino, & affundantur vini albi tenuis & generosi lbxx. Sinantur macerari per dies xv. ante usum. Exhibeatur mane, corpore repurgato.

*Electuarium
um marti-
atum.*

Electuarium seq. in nimia humiditate stomachi, (unde nec appetunt, nec facile digerunt, flatu sentiunt & borborygmos, apprimè utile est. R lign. sassafr. cum cortice, rad. chin. ana ʒjss. trochiscor. Martis aperient. per hor. 24. ad faculentum flammæ ignem reverberator. ʒij. rad. tormentill. ʒjss. mastich. nuc. moschat. ana ʒj. gum. gumiac. factitii ʒx. rhab. elect. flor. benzoin. ana ʒss. magister. perl. & corall. dulcis, spodii ex ebore & ex C.C. ana ʒiij. succini præp. ʒvj. Omnia trita in alkool excipiantur syr. fact. ex aq. naphæ infusionis mastich. & sassafras, & saccharo rosato, vel sapa cydon. & f. *Electuarium* fermentandum ante usum.

Vel sine Marte *Electuarium* optimum se parari potest. R bacc. junip. rec. ʒiij. fol. sic. absinth. vulgar. fol. menth. hortens. ana ʒij. summit. sic. majoran. rad. zedoar. & galang. ana ʒj. sem. fenicul. dulc. & anis. ana ʒjss. caryophyll. zinzib. cardamom. ana ʒss. trium piper. ana ʒij. Ex omnibus ut decet præp. & comminut. cum vin. Canarin. suaviss. extrahatur in

B. vapo-

B. vaporoso tinctura, quæ eodem calore reducatur ad consistent. syrup. qui additâ quartâ parte sacch. alb. cum tantill. aq. flor. citrangul. aut naphæ redigi potest ad consistent. manûs Christi: f. autem lenta ista evaporatio in alembic. vitr. probè claus. omnibus juncturis.

Tunc R. fol. absinth. vulg. siccat. ʒj. lig. fassifr. cum cortic. aurant. & citr. sicc. ana ʒvj. cinam. opt. zedoar. galang. ana ʒss. macis, nuc. moschat. ana ʒv. ambr. gris. ʒiij. mosch. orient. ʒj. sal. gemm. ʒij. sal. absinth. crystal. ʒiv. mʒ. & f. pulv. subtiliss. ut alkool, qui reducatur cum extract. prædict. in *Electuar.* Ad cuius ʒiv. add. ol. cinam. ʒij. ol. anis. & fœnicul. dulcis ana ʒj. Servetur vase vitreo apprimè clauso, & servetur mens. un. vel alter. ante usum, Dosis instar avellanæ, circiter ʒj.

Ad coctionem juvandam, quæ à frigidâ & humida ventriculi intemperie sæpissimè læditur, utiliter sumi potest tantillum *pulv.* seq. ex cochleari horâ dimidiâ post singulos pastus. R. sem. anis. & fœnicul. dulc. ana ʒss. coriand. præp. lign. fassifr. cum cortice ana ʒiij. rad. chin. ʒj. cortic. citr. & aurant. condit. sicc. ana ʒv. cinam. ʒij. nuc. moschat. ʒj. zedoar. galang. ana ʒss. ambr. gris. ʒiij. mosch. Oriental. ʒj. sacchar. cum aq. naphæ coct. in

Pulvis digestivum.

Rosatum, triplum aut quadruplum pondus omnium. Ms. f. *pulvis*.

Pilula guaiacinae moschata.

Contra hanc intemperiem omniaq; mala inde pendentia nobile præsidium sunt *pilula* seq. si fumantur mane ad 3j. vel 3j. superbibend. vini absinthitis vel similis momento. R ambr. gris. opt. 3ij. mosch. orient. 3j. flor. benzoin. non adustor. 3iij. gum. guaiac. factitii, extract. absinth. cum sale proprio ad consistent. pil. reduct. ana 3fs. magister. perl. & corall. dulc. ana 3jss. croc. Mart. aperient. rubr. sive trochiscor. ejusdem 3j. f. omnium alkool excipiend. f. q. balsam. Peruv. nigr. & reducend. in mass. pilular.

Materia fontium.

Fotus item in affectibus frigidis Ventriculi non levem opem ferunt, quorum materia hæc est. Rad. enul. gentian. cypr. ireos Flor. aristoloch. calam. aromat. cort. winteran. cost. ras. guaiaci, lign. junip. lign. rhod. zedoar. galang. assafr. nux moschat. macis, zinzib. cinam. cubeb. cardam. cort. aurant. & citr. bacc. laur. & junip. sem. anisi, fœnicul. carui, aneth. absinth. mentha hortens. & aquatica quæ balsamita dicitur, melissa, ruta, dictam. Cret. majoran. beton. salv. ocym. rosmar. fl. calend. Vinum alb. generos. vin. Hispan. Malvat. &c.

CAP. II.

De Vomitu.

IN hoc capite non statuimus agere de Vomitu à *causa externa*, v.g. à nimii cibi & potûs ingurgitatione, vel pravi & venenati edulii ingestione, aut à casu vel ictu, &c. neq; de vomitu *per consensum*, ut in renum calculo, in dolore Colico vel passione Iliaca, &c. sed præcipuè de vomitu à proprio ventriculi affectu pendente.

Nota.

Aliquando ita irritatus est Ventriculus, nonnunquam ita debilis, ut vel nihil retineat, statimq; evomat ingesta; vel eadem paulò pòst per inferiora sinat elabi. Aliquando etiam singultit & vomiturit, seseque irritò conatu subvertit, ut in cholera sicca; quemadmodum prædicta symptomata succedunt cholerae morbo & fluxui coeliaco. In istis affectionibus ut plurimum peracutis externa parum profunt, non omittenda tamen, immo cum internis jungenda, ut mutuas præstent operas, & causæ morbificæ, ipsiq; naturæ sese nimium succussanti frænum injiciant.

Vomitus in cholera morbo.

Interna præsentissima & certissima ea *Opia*, sunt quæ *opium* recipiunt, in istiusmodi af-

fectionibus periculosis nequaquam pertimescenda, Theriaca, Mithridatium, Diascordium, & nunquam satis laudatum Laudanum. In Opio enim rite preparato & ut decet per occasiones exhibito, maxima medicinae miracula, & artis atq; artificum unica gloria quarendae sunt.

Opium dulcoratio.

Quodsi Opium vel Laudani sapor amaritudine infestus & ingratus videatur, per acida emendetur. V. g. & opium a sulphureo nidore repurgati ut a. e. ℥ss. succi depurati limonum ℥ij. sp. acet. acerrimi ℥iiij. f. digestio, tincturae extractio, colatura, & coagulatio ad succi ipsius inspissati pristinae consistentiam: huic affunde sp. vitrioli defecatissimum, digere materiam ad mellis liquidum lentorem reductam, idq; per triduum, vase bene clauso in B. vaporis. Coagula, atq; ex hoc Opio prepara

Laudanum Stomachicum.

Laudanum stomachicum tale; & opium ita preparati ℥iiij. myrrhae ℥ijss. extracti seq. ℥ij. florum benzoin. suaveolentium sine empyreumate ℥jss. ambr. gris. ℥v. moschi oriental. ℥iiij. magister. perlar. & corallor. ana ℥j. olei cinamomi ℥ij. ol. saffr. ℥j. m℥. & post fermentationem aliquot mensium utere à gr. iij. ad gr. vj. Extractum hoc est. & fol. menth. ℥j. cortic. citr. & aurant. ana ℥iiij. mac. nuc. moschat. ana ℥ij. cum aq. cinam. paretur Extractum.

Opiata,

Opiata, inquam, occurrunt ferunt opem in cholera vel sicca vel humida; & fluxum etiam coeliacum (ad tempus saltem) sistunt. Sed his non unice innitendum est in vomitu à quacumq; causa, præsertim frigida & humida; nec enim in hoc casu tam subitanei auxilii opus est, cum symptoma inde pendens non usq; adeo urget.

Cum ergo Vomitus ab humoribus pituitosis in Ventriculo collectis & stabulantibus procedat, hi ex stomacho primò everrendi sunt, posteaq; medicamenta quæ illius tonum labefactatum restituant, caloremq; refocillent, exhibenda.

Vomitus à causa frigida,

Aliquando ubi stomachus nihil continere potuit, profuit istud *ovum sine igne coctum*. *Ovum* recens vacuato ab albumine, & imple aqua vitæ, per se coquatur, totum vorato, & confert statim.

Ovum sine igne coctum.

Claretum Hippocraticum seq. sit pro potu ordinario. R aq. font. duodecies chalybeata ℥ij. vini clareti ℥ss. cinam. crassioris ℥ss. sacchar. albiss. ℥iiij. f. infusio & colatura pro potu ordinario.

Claretum.

Pilule in superiori capite descriptæ, *Pilule* guaiacine moschata dictæ, utilissimæ sunt. Item sequentes. R gum. guaiac. ℥ss. aloes è vesica 3vj. spec. hier. pier. subtiliss. 3ij. Omnia in alkool reducta excipi-

antur f. q. balsam. Peruv. Dosis ℥j. sub
ingr. lect. Quodsi purgare nolis, sed tan-
tum corroborare, exhibeatur ℥ss. massa
seq. in pil. format. mane & vesperi. & ex-
tract. absinth. solidior. ℥ss. mastich. par-
tis albæ ben. pin. ana ʒjss. sal. tart. & sal.
absinth. ana ʒj. croci ℥ss. mf. & cum syr.
cinam. f. massa pilular.

Externa.

Externè item (in gravioribus præcipue
paroxysmis) adhiberi possunt *Cataplasmata*.
V. g. & fol. menth. virid. m. iij. medul.
pan. alb. ℥bj. Coquantur simul in acet.
fortiss. donec induant consistentiam pul-
tis, & in fine add. pulv. rosar. corall. rub.
ana ʒij. sang. dracon. ʒj. mastich. ℥ss. mf.
f. *Cataplasma*.

Vel & menth. aquat. majoran. flor. ros.
chamæmel. ana m. j. fermenti ad quantita-
tem ovi, pistentur in mortar. cum paucis
aceto, deinde f. duo *emplastra*, & sinapizen-
tur pulver. cinam. & nuc. moschat. Ap-
plicantur calidissimè ventriculo unum an-
te, alterum à tergo.

Vel & crustæ panis cibarii tostæ & in-
ebriatæ vino Alicantico ℥iiij. cydoniati
crassioris ʒij. mastiches ℥ss. theriac. vet.
& probat. ʒij. cinam. totius ʒjss. caryoph.
ʒss. pulv. absinth. & ment. ana ℥v. mf.
Terantur optimè in mortar. marmor.
f. *trajectio* per setaceum rarioris texturæ,
f. *cataplasma*

f. cataplasma applicand. regioni ventriculi
 & stupis lineis pexis panno lineo assutis.

Cremor tartari in bona quantitate sum- *Historia.*
 ptus in jure carniū sedat vomitum, ut
 docet historia sequens. Ancilla quædam
 bibula ultra tñj. infusion. croc. metal. hau-
 ferat in officina heri pharmacopœi, qui
 consilii inops ad primam pyxidem obviam
 confugit, & tartarum ad ʒiij. vel ʒss.
 moribundæ exhibuit; unde ilico cessavit
 vomitus. Hinc conclude, ab acidis cor- *Nota.*
 rigi antimonium.

“ Non è re spero, Lector, esse arbitrabe-
 ris, si huic capiti quædam ex Authore no-
 stro ad *Nauseam maris*, acetiam ad *Singul-*
tum subnectam, cum hæc symptomata
 Vomitus sint naturæ adeò cognatæ.

Hæc præscribebantur ad *Nauseam ma-* *Ad Nause-*
ris pro domina Principissa in Belgium pro- *am maris.*
 ficilcente *Ann. 1642. Feb. 7.* R̄ cinam. *Interna.*
 inter. ʒij. fem. coriand. & anis. ana ʒiij.
 flaved. citr. & aurant. condit. sicc. ana ʒss.
 ambr. grif. ʒj. mosch. oriental. gr. ij. sac-
 char. crystall. ʒvj. Terantur omnia sub-
 tilissime, atq; excipiantur mucag. gum.
 tragacanth. extract. in aq. flor. aurant.
 addend. amyl. tritic. ʒij. f. massa, ex qua
 super

super bacillis five arundinibus formentur cortices instar cinam. longitudinis dimidii digiti lento calore siccand. in assere & charta post exemptum è furno panem. Reponantur loco sicco in pyxide ad usum.

℞ confect. alkerim. ʒss. conf. ros. rubr. antiquar. ʒj. cort. citr. & aurant. condit. sicc. ana ʒvj. summit. meliss. majoran. rorismar. & menth. hortens. conditar. siccar. ana ʒj. cinam. inter, ʒiiij. lap. bezoar. utriusq; ana ʒiiij. Terantur omnia subtilissime, & cum s. q. syr. cydon. & moror. rubi Idæi addito pauco limonum succo, f. Electuar. instar Opiatæ ad usum.

℞ salis nitri veri Alexandrini (salis absinthii post primam exhalationem fusi igne violentissimo, dissoluti & coagulati) salis comm. fusi, salis gemmæ ana ʒj. galangæ, macis (cardamom.) cubebæ. ana ʒj. m. f. pulv. subtilissim. cujus gran. iiij. (plus non minus) fumantur jejuno stomacho.

Sumatur possetum calens in conatu vomendi (si accadat) præsertim irritò.

Externa.

℞ ladan. purissim. ʒij. emolliatur in mortar. æneo calente, & additâ s. q. balsam. Peruv. nigr. & mastich. in sp. vin. emollit. ʒss. f. massa velut Emplastri, cujus portio extendatur in aluta molli scutiformi,

iformi, & applicetur regioni ventriculi.

& panis optimè tosti ʒij. cortic. citr. & aurant. recent. ana ʒvj. ros. rub. fragrant. p. jss. flor. lavend. p. ij. caryophyl. ʒj. Omnia crassiusculè incisa sint pro pluribus pupis, quæ madentes & imbutæ liquore ex partibus ij. vini Canarin, generos. part. j. aceti sambucin. & part. ss. aq. cinam. opt. successivè admoveantur naribus olfaciendæ.

Postquam appulerit, ad roborandum Ventriculum exhibeatur Vinum Claretum ustum cum ramulo rorismarini, cinam. saccharo. Vel **Caudle** ex Ala vel cerevis. tenui, vino Canarino, ovis, saccharo, cinamomo. Applicetur stomacho Empl. stomach. cum aromaticis, vel litus cum oleo stillatitio macis.

Quendam (qui plures in vita habuit *Ad singul-*
singulis plurium dierum paroxysmos graves) primò provocato vomitu, & iteratò purgato cum Hiera ventriculo, percuravi, sæpius exhibitâ theriacâ Andromachi antiquâ cum Laudano meo stomachico in capite superiori descripto.

CAP.

CAP. III.

De Diarrhœa, Dysenteria, &
Tenesmo.

DE singulis hisce symptomatis in hoc capite agimus ob cognatam eorundem naturam, & curationem magna ex parte similem.

Indicationes.

Indicationes sunt, ut humorum acrimonia obtundatur, dolores tollantur, & fluxus sistatur.

Dietæ.

Victus sit tenuis, ex hordeatis, gelatinis, panatellis, &c. abstineat à carnibus nisi sint viscidæ, ut animalium extremitates, & viscera; ut quoq; à fructibus, eduliis omnibus falsis, piperatis, acidis. Utatur vino rubello, aut oligophoro diluto decocto sequente. R. aq. chalybeat. ℥v. rad. chin. ʒij. Coq. ad ℥iiij. injiciendo sub finem mastich. pellucid. gr. x. Cola ad usum. Aqua chalybeata sic præparatur. In aqua fontana ebulliat magna quantitas battituræ ferri bene prius mundat. & contrit. ad tertiæ partis aquæ consumptionem.

Purgatio.

Purgetur cum rhabarb. myrobalan. tamarind. &c. & repetatur octavo quoque die

die aut sæpius si opus sit. Aut fiat cum rhab.in subst. & diascord. cum laud. Lond. gr. ss. Aut & rhabarb. pulv. ʒss. conserv. ros. rub. cydon. condit. ana ʒij. Ms. sumat mane per triduum superbibendo haustum iusculi.

Si Febris sit magna (in Dysenteria) instituat *venesectio* in brachio.

Venesectio.

Post Universalia conveniunt *Pilule* sequentes.

& rad. torment. bistort. ana ʒij. symph. *Pilula.*

ʒj. sem. plantag. sophiæ chirurg. anther.

rosar. rub. ana ʒss. santal. citrin. rub.

lign. Brasil. ana ʒiij. sumach, balauft. ana

ʒijss. acac. hypocist. ana ʒij. Concisa

bulliant in aq. plantag. ros. ana q. s. ex-

prime fortiter & reducatur ad extractum

mellag. unde sume ʒj. oss. human. calcinat.

C.C. calcinat. ana ʒjss. terr. sigillat. bol. Ar-

men. ana ʒj. magister. perlar. corall. ana

ʒivss. laudan. specific. vin. rub. solut. ʒij. F.

Massa pilularis. Dos. ʒj. mane & vesperi

longè a cibo. Huic massæ addo aliquan-

do animam hepatis & crocum martis co-

rallin. (de quo postea) ana ʒjss. aut

ʒij. Cum syrupo aliquo astringenti po-

test fieri Electuarium.

Opii præparatio hæc est. Post sulphuris *præparatio.*

impuri exhalationem in clibano dissolvatur

in duabus partibus aceti rosacei fortis-

fimi

fimi & una vini Canarini, limpidum ex-
primatur, & à facibus separatim coagu-
letur.

*Crocus
Martis co-
rallinus.*

Crocus Martis corallinus talis est. R. li-
matur. martis q. v. dissolve in aqua cum
sp. vitrioli acidissimo; cum opt. spiritus
vini præcipitetur, vitriolum uratur ad
summam rubedinem.

*Electuari-
um.*

Sæpius *Electuarium* sequens præscribo
R. conserv. ros. rub. vet. cydoniat. vet. ana
3vj. conserv. cornor. fruct. cynosbat. ana
3iij. ecchylomatis prunellor. 3iij. pul-
subtil. rad. torment. bistort. symphy-
rhabarb. torrefact. myrobalan. citrin. ana
3jss. sem. plantag. sophiæ chirurg. pul-
gland. cupul. eorundem, anther. ros. rub.
ana 3vj. terr. Lemn. off. human. calcinat.
cornu cerv. calcinat. spod. ana 3x. gum-
arab. tragacanth. mucilag. sem. cydon. in-
spissat. sang. drac. ana 3vj. magister. per-
lar. corall. cum alum. præcipitat. ana 3vj.
coagul. lepor. 3ss. croc. mart. corallin. 3ij.
sap. cydon. aut fyr. myrtin. q. s. F. *Ele-
ctuarium*, ad cujus singulas uncias adde
opii nostr. gr. iij. Dos. à 3ij. ad 3ss. Huic
addo aliquando alum. rup. 3ij.

Clysteres.

Inijciantur *Clysteres* emollientes, leni-
entes, & anodynii ex lacte cum theriaca &
opio. Aut ex ol. communi aut cremore
hordei. Si adsit ulcus, lithargyr. inte-
grum

grum candefac, extingue in aceto, teratur
in alkool, & cum ol. lin. aut lacte capril.
aq. fabror. aut hord. & ol. ros. f. *Clyster*.
Addi possunt solutiones gummi traga-
cant. & arabic. in succo plantag. Ad de-
tergendum adde terebinth. ovi vitello so-
lut.

℞ fol. plantag. tapfi barbat. ana m.j.
ros. rub. p. iiij. flor. hyperic. p. iij. sem.
torvand. sophiæ chirurg. ana ʒjss. Coq. in
lacte. Colaturæ ʒx. adde vitell. ovar. n° ij.
gum. Arab. in aq. plantag. solut. ʒss. Mf.
Clyster. Addi potest aliquid balsami Lu-
catelli. Fieri quoq; possunt ex jure capitis
ovini cum summitat. hyperic. rad. tor-
mentill. &c. incoct. Si Dysenteria mul-
tum urgeat, ℞ rad. cynogloss. ʒiiij. hy-
oscyam. ʒiij. tapf. barbat. totius m. ij.
malv. totius m. iiij. ol. com. rec. ℥iiij.
Coq. addend. aq. sperm. ranar. ℥j. ros. &
plantag. ana ℥ss. coq. ad aquarum con-
sumpt. & herbarum putrilaginem. Ex-
prime fortiter, & partis hujus olei compo-
sit. purioris ℥j. adde mucilag. liquid. sem.
psyll. & cydon. aquis prædictis extract. ʒiv.
vitell. ovar. n° ij. Mf. f. *Clyster*. Huic addi
possunt fol. bugul. sanicul. prunell. vinc.
pervinc. &c. Unguentum Comitissa dis-
solvi potest in Clysteribus, vel Julecula
communia, vel medicata injici, facta cum
herbis

herbis vulnerariis & astringentibus cum lacte perlar. & corall.

Posssetum. *Posssetum* fieri potest ex vin. rub. ℥ij. bulliant, & adde lact. rec. ℥ij. alum. ʒij. sacch. ʒiiij. cinamom. bacillum integrum. post aliquot ebullitiones pars caseosa separetur à limpida. Ms. pro duabus dosibus mane & vesperi exhibend.

Bolus. Horâ somni *Bolum* hujusmodi præscribo, præcipuè post purgans. R̄ conserv. ros. rub. antiq. ʒij. confect. alkerm. ʒi. laudan. Lond. gr. ij. Ms. f. *Bolus*. *Posssetum* Bolum sumatur haustus alæ maciata. Huic sæpius addo diascord. margarit. corall. &c.

Specifica simpliciora. *Specifica* sunt sequentia. Mucilag. gum. tragacant. & arabic. succo plantag. solut.

Extractum prunellarum cum omphac. ad consistent. pilul. Dos. à ʒj. ad ʒss. ant. pastus.

Clysteres ex lact. ℥ij. & vitrioli ab ʒss.

Pulvis concharum furno exsiccatur. cum cinamom. & nuc. moschat. ad ʒj. in vin. rub.

Malum cydonium cerâ aut cum gummi arabico repletum, clibano coctum, & exhibitum. Bolus ex sacch. Saturn. gr. x. croc. mart. ʒj. conserv. ros. parum.

Sem. plantag. à ʒj. ad ʒij. in vin. rub.

Pulvis

Pulvis *saturni* crudus cum nuce mosch. & caryophyll. in vin. rub.

& *croc. mart.* 3j. nuc. mosch. ʒj. aut ʒss. Mf. fume ex ovo sorbili aliquoties.

Vinum granatorum cum pulv. panis alb. clibano exsiccat.

Suffitus ex cortice lignoso pomorum pl. nec.

Pulv. *cran. human.* calcinat. ad 3j. in vin. rub.

Amaranthi flos pulv. vino sumpt. Ut quoq; pulv. rad. *palm. Christi* majoris, & pulv. flor. *palm. Christi* minoris in aq. ferata exhibitus.

Vitell. ovorum cum pulv. nuc. moschat.

Cydonia exsiccat. & concis. aq. communi decoct. pro potu ordinario.

Pulv. fol. *vinc. pervinc.* cum *rhabarb.* & conserv. ros.

Taleolæ *carnis bubula*, pulv. *cumin. cinnom.* & *cret.* conspersæ, intense calefactæ & umbilico applicatæ successivè deploratum restaurarunt.

Ol. commune & *vin. Claretum* coquantur simul ad vini consumpt. Sumatur cochl. j. sæpius in die.

Malum cydonium cochinellâ repletum & torrefactum & cum saccharo comestum.

Q

Aqua

Aqua quæ lignum petrificat ad ℥ij. hausta dysenteriam pessimi moris sanavit irritis aliis remediis.

Alvi depositio in ignem luculentum.

℞ sacch. ros. ℥ij. ocul. cancr. præp. ʒss corall. rub. præp. margarit. præp. ana ʒij. Mf. Dos. cochl. j. in haustu lact. recens sextâ quâq; horâ.

Os sepiae tostum & pulverizat. cum vino sumpt.

Gelatina cornu cerv. cum succo vini pervinc.

Ex Creta alba lacte soluta & cum farina fabar. sacch. & cinamom. f. Pulticula.

Ovum recens vacuetur ab albumine impleatur sp. vini, & per se coquatur *Vitellum* sic coctum remedium est certissimum.

Aqua astringens in Diarrhoea.

Aqua optima astringens in Diarrhoea haest, viz. ℞ moror. rub. Idæi succi vini ℥iiij. cornor. ℥ij. fol. querc. tenell. plantag. concis. ana fascicul. j. Distilla in Balneo: hujus liquoris distillati ℞ ℥ij. phlegmat. alum. & vitrioli ana ℥ij. asperm. ranar. ℥ss. succi cydon. & ribes. ana ʒx. Mf. In liquoris ʒxvj. dissolve album. ʒij. sacch. ʒiiij. & infund. cinamom. ʒss. Cola ad usum. Dos. ʒiiij. bis tertio in die.

Aqua

Aqua medicata multum hîc faciunt, viz. *Aqua min-
ferruminata, aluminosa & nitrosa*, ut Tun-
brigenſes, &c. Aut *ſacſtitia* fieri poſſunt
ex aq. ſtillat. cichor. taraxac. plantag. &c.
cum granis aliquot * animæ hepatis, & aro-
matizetur cum cinamom. aut coriand. &
edulcoretur cum ſyr. corall. viz. R. aque
℥j. animæ hepat. gr. vj. ſyr. corall. ʒj.
Mſ. pro duabus doſibus.

Indi fumum zinziberis carbonibus vivis *Praxis In-
inject. recipiunt per ſellam perforatam,*
donec ſudore perfundantur, & animo li-
queſcere incipiant; dein lecto calido com-
mittuntur, ut ſudores promoveantur, ex-
hibito brodio calido ad vires refocillan-
das.

In Hibernia laminam ferri candentem *Praxis Hi-
magdaleoni ſulphuris infigunt ſuppoſito*
marmore, vel alio lapide lævi, ferrum li-
quatum inſtar cæræ fluet in lapidem unâ
cum ſulphure accenſo, cujus flammam
ſolle extingunt. Ferrum unâ cum ſul-
phure terunt in pollinem, hujus exhibent
3j. cum conſerv. roſ. rub. vet. vel dia-
ſcord. bis in die ad ſex vices, ſuperbiben-
do aliquid aquæ vitæ. Exhibent quoq;
cran. human. furno exſiccat. non calcinat.
ſed pulverizat. ad 3j. in vehiculo ido-
neo.

Q 2

Post-

*Pulvis pep-
ticus.*

Postquam morbi violentia infringitur, convenit *pulvis digestivus* sequens post singulos passus ad coch. j. & lamin. panis alb. vin. malvat. macerat. & siccatur. ℥ij. sem. anis. fœnic. dule. ana ℥ss. cortic. exter. citr. condit. sicc. ℥j. corall. rub. præparat. margarit. præparat. ana ℥ij. succin. alb. præparat. 3jss. ambr. gris. ℥j. cinamom. 3ss. sacch. alb. triplum pondus. F. *Pulvis* ad usum dictum.

Tenesmus.

In *Tenesmo*, præter ea quæ supra præscribuntur in *Diarrhæa* & *Dysenteria*, conveniunt Topica, ut *Clysteres* minimâ quantitate, *Injectiones*, &c.

Clyster.

& mucilag. sem. psyll. cydon. & alth. in aq. tapsi barbat. solan. & chelidon. maj. extract. ℥iiij. lact. vaccin. rec. ℥ss. vitell. ovor. n° ij. croc. pulv. ℥j. diacod. ℥ij. Mf. & injiciantur ℥iiij. aut iv. pro vice, & continueatur quamdiu potest, & sæpius repetatur.

Injectio.

Aut Vitellus ovi crudi cum pulv. bol. armen. subtil. aut ceruss. injiciatur per syphonem, & sæpius repetatur.

Vel & unguent. popul. ℥ss. ol. cer. stillat. 3ss. ol. amygd. dulc. hyperic. ana ℥ss. vitell. ovi unius. Mf. pro duabus injectionibus.

Suffitus.

Convenit quoq; *suffitus* ex gagate in sella perforata.

Item

Item *Fotus* ex chamæmel. melilot. tapf. ^{Form.}
barbat. flor. sambuc. hyperic. sem. lin. &
scenugræc. aquâ & lacte coct. quo imbu-
antur spongiæ molles, & foveatur anus.

Aut & aq. plantag. ros. sperm. ranar.
ana ʒij. tapf. barbat. ʒiiij. sacch. saturn.
ʒj. Ms. f. *Fotus* cum spongiis mollibus
usurpandus.

Litus fiat ex ol. mastichin. cydon. ana ^{Linimen-}
3vj. aurant. ʒss. ol. nuc. moschat. per ex-
press. 3j. Ms. ^{tum,}

Unguentum fieri potest ex unguent.
popul. 3vj. butyr. rec. ʒij. ol. lin. rec. ʒjss.
opii gr. iiij. Ms. f. Unguentum quo inun-
gatur pars affecta.

Cataplasma huiusmodi applicetur è bom- ^{Cataplas-}
bace, & renovetur antequam exaruerit. ^{ma.}

& bulb. lilior. alb. sub ciner. coct. mic.
pan. alb. lacte infus. ana ʒij. cass. rec. ex-
tract ʒj. unguent. popul. & de stramo-
nio ana ʒiiij. alb. græc. ʒss. Ms. f. *Cata-*
plasma.

Intus exhibeatur coch. j. ^{Pulvis,} sequen-
tis sextâ quâq; horâ in pinta una lactis
rec. mulcti.

& sacch. ros. ʒbj. ocul. cancr. ʒss. co-
rall. rub. præparat. margarit. præparat.
ana ʒij. Ms. f. *pulvis* subtilis ad usum
dictum,

Q 3

CAP.

Item

CAP. IV.

De Lumbricis.

N.B. **P**urgantia cum lumbricos enecantibus optimè permiscentur: illa saltem hæc debent excipere.

Pulvères.

Pulvis usualis minor. R. C. C. cum sp. vitrioli præparati, corallinæ, sem. contrana part. aequal. Mf. Dosis ʒss. ad ʒj. Sumitur ex vino, vel jusculo, vel aqua appropriata, vel cum pomo sub cineribus cocto, 2. hor. antequam eatur cubitum. Si purgantem hunc velis reddere pulverem, adde jalap. pulverizat. circiter quintam partem, & exhibeatur manè.

Pulvis major. R. corallin. sem. contr. C. C. vitriolat. vermium terrestrium (vel si habeantur, humanorum) præparat., canis viperinæ cum ossibus debite siccant. jalap. ana ʒiiij. f. *pulvis subtilissimus.* Dosis ʒj. ad ʒss. ʒij. ʒj. ex aqua portulac. an. hyperic.

Hiscæ pulveribus helminthagogis usæ tempore pro ratione mali & dispositionis virium subjecti, poterunt addi Mercurius dulcis, * manna Mercurii, * Mercurius lunaris qui datur ad grana pauciora, 4. 5. 6.

* Æthiops

* *Æthiops mineralis*, * *Manna Saturni*,
cinnab. vulgaris aut antimonii. Exhib.
ex pulve farinacea, vel ex pulpa pomi.

N. B. Perplacet mihi * *Æthiops* com-
positus ex mercurio & sulphure, quæ duo
vermes potenter enecant.

In robustis poterunt addi grana aliquot
scammonii correcti per fumum sulphuris,
vel per instillationem guttarum aliquot
olei sulphuris vel vitrioli terendo in mor-
tario vitreo.

Mercurius dulcis quocunque modo ex-
hibitus sive in conserva (v. g. flor. Persic.)
sive in tabellis mira facit à gr. vj. ad xij.
xv. xx.

R̄ conserv. ros. rub. ʒss. cortic. citr. *Bolus.*
saccharo condit. cort. aurant. ana ʒj. anti-
mon. diaphoret. vel flor. antimon. rever-
berat. & fixat. gr. v. m̄s. f. *bolus.* Detur
per 4. dies consequentes mane, post pur-
gationem.

R̄ conf. flor. hyperic. & flor. persicor. *Electuari-*
ana ʒss. sem. hyperic. & caulium ana ʒij. *um.*
magister. C. C. acidul. corallin. ana ʒv.
cinnab. subtiliss. lævigat. cum aq. portu-
lac. & siccant. ʒj. Trita omnia diligentis-
simè misceantur, & cum pauco syrupo ex
flor. persic. vel, si desit, rosar. pallid.
f. *Electuarium* instar Opiatæ, de quo cap.
tribus diebus consequentibus ʒijj. super-

hausto posseto præparat. cum portulac. rad. gram. & rasur. C.C. crudi. Differat prandium ad minus ad tres horas & superambulet.

Apozema.

& aq. font. aut graminis extinctionis plumbi aut ebullitionis mercurii, cum sp. vitrioli acidulat. ℥jss. flor. beton. rub. p. iij. viol. p. ij. ros. rub. p. jss. sem. hyperic. ʒij. rasur. C.C. ʒiij. extrahe tincturam, per chartam filtra, unde fume ℥j. in qua dissolv. syr. è flor. Persic. ʒij. acerose. ʒj. vin. alb. Rhenan. ʒiiij. m℥. pro 4. dos. bis in die sumendis longè à pastibus, per biduum. In prima dosi infundi potest fol. fenn. ʒj. vel ʒij.

N. B. Mercurius crudus aq. fontana coctus; ut quoq; plumbum liquefactum & aquâ portulacæ extinctum ad septem aut octo vices, remedium efficax constituent, si sc. aqua cum saccharo edulcoretur, & sola, julapii instar, bibatur.

Diat.

Aliquando *diata* optimo consilio instituitur, quæ hujusmodi esse potest. & rad. chin. ʒij. gram. filic. scemin. ana ʒiij. lign. sassaf. ʒj. rasur. ebor. ʒv. sem. hyperic. ʒss. rasur. C.C. primar. rec. ʒvj. f. sacculus pro cong. ij. cerevis. In qua; libra infunde rhabarb. ʒss. Sumatur pro potu ordinario.

Externè

Externè abdomini applicari possunt epi- *Externa.*
themata, linimenta, & emplastra.

& fol. menth. absinth. hyperic. ana m.j. *Epithema,*
fol. chamæmel. m. ij. frigrantur in sarta-
gine, irrorentur vin. alb. odorat. & f.
epithema ventri applicand. cum fascia ido-
nea.

Illini quoq; potest abdomen *linimento* *Linimen-*
seq. & ol. hyperic. ℥ij. aneth. chamæmel. *tum.*
ana ℥j. ol. nuc. moschat. ℥ss. m℥. f. *lini-*
mentum.

Emplastrum quoq; seq. umbilico appli- *Epompha-*
cetur. & fell. bubul. ℥ss. aloes ℥iij. pulp. *lia.*
colocynth. 3j. sem. aneth. caul. hy-
peric. pulverizat. ana 3jss. m℥. f. *Em-*
plastrum.

Vel & aloes ℥j. myrrhæ ℥ss. centaur.
min. sem. nigell. Rom. & hyperic. ana 3j.
ol. stillatit. absinth. 3ss. fellis bubuli coctu-
râ inspissati ad consistentiam succi glycy-
rhiz. ℥iij. Omnia, ut decet, præparata
excipiantur s.q. balsam. Peruvian. f. mas-
sa *emplastri* pro umbilico.

CAP. V.

De Hemorrhoidum fluxu.

Nota.

N.B. **H**æmorrhoides diuturnæ non sunt statim supprimenda; metu refluxus ad nobiliores partes; unde phthysicos, hydropis, canceri, mania, epilepsia, aliorumq; gravissimorum morborum impenderet periculum. Fluxus itaque non astringentibus illico sistendus est, sed potius revulsione, sanguinis acrimonia correctione, toni partium corroboracione &c. sensim minuendus.

Videtur.

Vitus sit refrigerans & humectans. Vel catur ut plurimum carnibus elixis juniorum animalium. Alterentur autem iulecula boragine, buglosso, portulacâ, agrimon. plantag. pimpinell. pomis, trifol. acetosâ, acetosellâ sylv. fruct. berber. addit. C.C. ebore, dente equi marini, rad. chin. tormentill. Fiant aut in aqua simplicissimè chalybeata, vel saltem in lebere ferreo. Colatura acidula reddatur cum sp. vitrioli corallat.

Notandum, ea esse in cibo danda quæ non sunt duræ substantiæ, sed quæ facile pertranscant, & mollia reddant excrementa;

menta; siquidem durities sæcum maxime noxia in hoc affectu. Ova forbilia, succus carniū, sorbitiones crebræ maxime conveniunt. Abstineat ab omnibus acribus, falsis, præcalidis.

Potus sit *ptisana* cum china, rasura dentis hippopot. ebor. C.C. rad. tormentill. glycyrrhiz. *Pomaceum* cum iisdem & rad. filipendul. scrofular. maj. &c. paratum, ita ut cum iis f. fermentatio. *Amygdalata*, & *Emulsiones* ex quatuor frig. sem. maj. in aqua chalybeata, addit. sem. plantag. sophiæ chirurg. & portulac. *Julapia* item, v. g. & ros. rub. p. iij. flor. beton. rub. p. iij. violar. borag. bugloss. ana p. ij. rad. tormentill. ziiij. sant. citrin. zj. aq. fontan. purissim. lbiiij. cum sp. vitrioli corallat. q. s. f. tinctura. Colaturæ adde tertiam vel mediam partem pomacei, & saccharo edulcoretur.

Somnus convenit visceribus, ut labor articulis: propterea cavendum à vigiliis & lucubrationibus quæ sanguinem acuunt & fluxum augent. Somnus omnes fluxiones sistit, excepto sudore & seminis fluore.

Exercendum moderate corpus ante pastus, & abstinendum à vita nimis sedentaria.

Ad fæces ex primis viis eliminandas injiciatur *clyster* leniens cum cassia vel elect.

elect. lenitiv. Decocto autem admiscenda sunt roborantia & astringentia quædam ut dum liquor enematis faeces educit, qualitas intestino impressa remaneat, v. g. ros. plantag. sophia, alchymil. &c.

Purgatio.

Validiora *purgantia* noxia: Conveniunt syr. ex cassia, violarum solutiv. de pom. solutiv. cum tamarind. polypod. cass. fenn. sem. & rad, violar. Pruna laxantia cum manna. Horum ope (si alias alva non respondeat) toto curationis decursu faeces, antequam nimis induruerint, subducendæ sunt.

Venesectio.

Revulsio, præsertim in plethoricis, tentanda est per *phlebotomiam* brachiorum sæpius iteratam in parva quantitate: in aliis per cucurbitulas sæpissime regioni hepatis applicatas.

Chalybeata.

Chalybs sive *ferrum*, specificum in hoc affectu remedium est; obstructions viscerum tollens, atram bilem (nam hoc morbo laborantes plerumq; sunt hypochondriaci) domans & plurimum dulcificans, viscera roborans. Incipiendum à syrupo de scoria ferri vel alio chalybeato eum cichor. tormentill. scrofular. filipend. portulac. plantag. prunell. vinc. pervinc. alchymill. &c. Inde veniendum ad vinum vel cerevisiam chalybeatam, Paren-

tur

tur autem ex croco Martis aperient. pa-
rato ex ferro, non ex chalybe; vel ex bat-
tura ferri. Tandem f. progressus ad
substantiam Martis, inter cuius præpara-
ta maximè in hoc casu convenit ferrum
cum aceto præp. Ex hoc fieri possunt E-
lectuarium vel pilulæ, addit. margarit.
corall. &c. sumend. mane per longum
tempus. Horum medicamentorum for-
mulæ sint hujuscemodi.

Scoria ferri decies ignita & extincta sit ^{Syr. è scoria ferri.}
in succo plantag. & portulac. additâ vin.
alb. Rhenan. tertiâ parte. Pulveris hu-
ius postea exsiccati R 3vj. rad. sicc. scro-
fular. maj. filipend. tormentill. ana 3j. rad.
lichor. tapf. barbat. ana 3jss. sem. sophiæ
chirurgor. plantag. ana 3ss. rasur. dent.
hippopot. C.C. ebor. ana 3iij. santal. ci-
trin. 3ij. Omnia præparata macerentur in
q. f. succ. depurat. bugloss. acetosell. sylv.
granator. ceras. cydon. & vin. alb. ad su-
pereminentiam viij. digitor. Postea cole-
tur, & cum sacchar. rosar. q. f. f. *syrupus*.
Sumat cochl. ij. unoquoq; mane ad dies
plures ex aqua tapfi barbati, portulac.
plantag. & ros. rubr.

Cerevisia medicata ferrata pro potu or- ^{Cerevisia ferrata.}
dinario in hac forma instituat. R rad.
chinæ tbj. rad. verbasci sicc. 3vj. rad. fo-
eniculi, asparagi, rusci ana 3iij. rad. scro-
fular.

fular. major. ℥iij. rasuræ dentis equi marini ℥v. battituræ ferri in vino Hispanico sexies extinctæ, atq; in porphyrite cum aqua rosarum pulverizatæ, sacculo inclusæ seorsim ℥bj. nuc. moschat. n° vj. cerevis. lupulat. galon. vj. fiat, ut artis est. Bibatur per mensem unum vel alterum.

Si *Vinum* magis arriserit, eadem in vino q. s. infundantur; Colaturæ bibat ℥iij. bis in die.

Elect. chalybeat.

Electuarium tale sit. R. conf. ros. rub. & flor. tapf. barbat. ana ℥jss. flor. papaver. rhœad. ℥j. pulv. rad. symphyt. maj. tormentill. ana ℥iij. rad. scrofular. maj. rasur. dent. hippopot. ana ℥ss. C.C.C. ℥jss. magister. perlar. corall. ana ℥iijss. tinctur. corall. ℥ss. syr. corall. chalybeat. & sap. cydon. ana q. s. f. *Electuarium*. Dosis ℥j. cum chalyb. vel ferr. per acetum præpar. ℥j. m. s. bolus mane sumendus per dies plures sensim augendo chalyb. aut ferr. ad ℥ij.

Vel R. magister. corall. & perlar. dulcis (forsan satius esset ad dulcificationem isto communi modo præparata sumere) croc. Martis corallini, gumm. arabic. ana ℥j. Excipiantur pauca conf. mororum & rubi Idæi, s. bolus mane sumendus, & sæpe repetendus.

Vel

Vel *pilula chalybeat.* formari possunt ad *Pil. chalybeat.*
hunc modum. R salis tart. crystallini ℥j.
corall. rubr. triti in alkool cum aq. menth.
& absinth. gr. xv. succin. alb. præp. bol.
Armen. præp. croci Martis corallin. alb.
ana gr. xij. gummi Arab. gr. ix. cum suc-
co liquido sive extracto glycyrrhizæ mel-
lagineo f. massa, ex qua form. pil. viij.
deglutiendæ mane hor. 4. ante pran-
dium.

Aqua Spadenses & minerales acidula *Aqua mine-
ral.*
multum valent in hoc affectu.

Coralliatæ item magnæ sunt efficaciz, *Coralliatæ.*
ut syrupus, magisterium dulce, & tinctu-
ra corallii.

Corallii syrupus sic fit. R corall. rub. *Syr. Corall.*
opt. lavigat. ℥iiij. acet. acerrim. succ. li-
mon. ana ℥vj. macerentur in fimo per dies
xv. ad tincturæ extractionem, coletur, co-
laturæ adde succi depurat. cydon. ℥iiij.
succ. fragor. moror. rub. Idæi sylvest.
ana ℥ij. sacchar. ros. dimid. ponderis, f.
f. a. *syrupus*, cui indatur nodulus conti-
nens nuc. moschat. ℥ij. santal. citrin. ℥iiij.
Dosis cochl. ij. mane & vespri.

Tinctura rosarum rubr. opem haud levem *Tinctura
rosarum.*
confert, præcipuè si extrahatur in aqua
duodecies chalybeata & filtrata, & acidu-
la

la reddatur cum spiritu vitrioli, addito syrupo rib. berber. moror. corallor. aut julap. Alexand.

Succ. urtic. Julapium item seq. haud contemnendum est medicamentum. R^x *succ. urtic. alb.* ℥ij. aq. ros. ℥iiij. sacchari ℥ij. f. julap. utendum bis in die cum aqua hordei.

Topica.

Hæc sunt medicamina præcipua quæ internè exhibere soleo, & in quibus curationis symptomatis hujus spem summam colloco. Neutiquam verò omittenda sunt *Topica*, quæ vel inflatas hæmorrhoidas *externas* discutiant & earum dolorem tollant, vel earundem fluxum nimium fiant; vel hæmorrhoidum *internarum* (*internarum* dicturam) dolorem leniant.

Hæmorrhoid. inflat. discutientia.

Inflatas hæmorrhoidas *externas* discutiant & earum dolorem tollunt sequentia R^x *unguent. popul.* (quod potentius præparabitur cum succis hyoscyami, cicuta, mandragoræ, solani, stramonii spinosi Indici) ℥ij. *cochinella* (quam specificam in hoc morbo asserit Rhedus) in alkool lævigata in porphyrite ℥ij. ℥ ex 7 facti, sive 7 per ℥ odorem coagulati in tenuissimum pulverem reducti ℥ss. mf. & diuturnâ agitatione f. *unguentum* applicand. è bombace & continuo gestandum.

Ve

Vel *R. ol. lini* puriss. & limpidiss. q. v. radic. bulbos. *Telephii* (Anglice *Dypin* dicti) quantitatem convenientem: Hæ recentes deterfæ non lotæ incidantur & terantur in mortar. marmor.; mox ollæ parvulæ fictili inditæ cum oleo, vel potius lapideo vasi apprimè tecto vel obturato immittantur cacabo aquæ ferventis pleno, & bulliant per sex horas continuas; f. fortis expressio olei fervendi ad usum, qui erit intinctâ plumâ tubercula linendo, & fumendo floccos lanæ nigræ circa ovis nates sive podicem crescentes, ex qua lana formetur pulvillus, qui tinctus & imbutus oleo prædicto applicetur.

Si sanguis discuti nequeat, venas opplens, rumpentur, & effluet sanguis; sin minus, detumescent venæ, & cessabit dolor.

Efficacius autem unguentum erit, si aut *succum* exprimas ex radicibus, & cum oleo mixtum coquas ad succi consumptionem, aut radices novas contusas eidem oleo ter quaterve indas, coquas & exprimas.

Vernix, qua pictores utuntur, est remedium singulare in curandis hæmorrhoidibus tam apertis, quàm latentibus: at si apertæ fuerint, & nimis tenaciter

R

vernix

vernix cuti adhæreat, additur ol. rosatum. In ista autem vernice tingatur pannus lineus & admoveatur. Hujus usu sanatus est Carolus quintus à muliere, cum nullâ opẽ curari posset.

℞ *unguent. popul.* ℥j. *cass. fistul.* recenter è canna extract. ℥iij. *mucilag. sem. psyll. & cydon.* extract. in aq. *tapfi barbati* ℥ss. *albi Graci* ℥iijss. m℥. & agitentur diu multũmq; in mortario plumbeo, & f. *linimentum* applicandum è bombace.

Vel ℞ *unguent. popul.* ℥iiij. *vernic. liquid.* ex ol. sem. lini & gumm. juniper. fact. ℥ij. *sacchari Saturni, albi Graci* ana ℥vj. Opus in aq. *scrofular.* vel *tapfi barbati* dissolut. & inspissat. ad mellag. ℥v. m℥. & additus tempore *vitellum ovi* crudum.

Fol. scrofular. maj. cum butyro in forma cataplasmatidis ano applicata hæmorrhoidas externas purgant & dolorem sedant.

Deniq; *oleum* seq. ad hæmorrhoidas est specificum. ℞ *scarabæos* in stercore bovis repertos n° 50. *asellos vivos* n° 200. rad. *scrofular. maj.* succulent. per taleolas sect. rad. *chelidon. minor.* ana ℥iiij. *succi tapfi barbati, solani hortensis* ana ℥vj. *succi cicutæ, mandragor. baccar. solan. somnif.* ana ℥iij. Bulliant simul ad succorum consumptionem & ingredientium putrilaginem, deinde f. expressio fortis, & serve-

tur

tur pinguedo, quæ cum æquali portione ung. popul. mixta fervetur in pyxide plumbea ad usum. Applicetur ex bombace. Ex isto litu additâ cerâ poterunt formari suppositoria ad necessitatem.

Ad fluxum immoderatum sistendum uti *Fluxum sistenia.* liter externè admoveri possunt sequentia.

℞ unguenti populei ℥ij. mucilag. sem. psyll. & cydon. extract. in aq. plantag. & spermat. ranarum ℥ijss. ossium humanorum ad summam albedinẽ calcinat. ʒvj. bol. Armen. croci Martis astringent. sang. draconis, sang. human. vel bubul. desiccati & subtil. pulverizat. ana ℥ss. vitell. ovorum n° 2. sacchari Saturni ℥iij. mf. & longâ agitatione f. *Nutritum* applicandum ano cum bombace molli. Vel

℞ plumbi albi (vide de sumenda resistentia præcipitata in parando lacte virginali) ℥ss. cretæ ℥ij. croci Martis astringentis, lap. scissilis (*ardoise*) ana ʒj. f. omnium alkool excipiend. ung. popul., agit. diu in mortar. plumbeo, & f. *linimentum* satis durum applicandum bis in die ex linamento carpto. Posset excipi partibus duabus vernicis pictorum, & una unguenti populei. *Vernix* autem præparetur ex ol. lini ℥xij. terebinth. Vener. ℥iij. sandarac. puriss. five gumm. juni-

peri ℥iij. Liquentur simul lento igne.

& cochlear. limac. in vitibus collect. mundat. & in clibano exsiccat. ℥j. cum ℥j. butyri recentis agitetur tamdiu in mortario plumbeo donec f. *linimentum*.

Item aselli, vel æs ustum cum ol. rosar. agitur in mortar. plumb. *unguenti* instar.

& suberis q. v. uratur, & in pulverem redigatur, qui mixtus cum ovi albumine applicetur.

& terr. sigillat. boli Armen. trochisc. spod. de carabe ana ℥j. succi urtic. alb. ths. alb. ovorum q. s. f. *litus* quo ungatur anus ter in die.

& ros. rubr. summit. rubi, verbasci, caudæ equinæ ana m. j. cort. granator. balauft. nuc. cupress. aluminis ana ℥ij. aq. plantag. thij. f. decoctio ad thj. Colaturæ adde mell. rosac. ℥j. f. *fortus*.

Experimentum Patris Ottonai. *Pulvis* quidam instar furfuris qui adhæret filici, ceterach, osmundæ regali; vino alb. vel aq. Rosar. locus humectatur, mox pulvere aspergitur.

Balneatio in aqua fabrorum multum juvat.

Anus *abluatur* decoct. virg. aur. sanguinar. vinc. pervinc. sanguisorb. &c. parat. in aq. chalybeat. & conspergatur C. C. calcinato.

Suffusus

Suffitus fiat ex eodem decocto cum dimidia parte aceti projectis in scoriam ferri candent. excipiend. in sella perforata.

Cataplasma lumbis potest applicari ex argilla emollita fuccis plantag. portulac. sophiæ & acet. ros.

Si ab hisce fluxus immoderatus sisti nequeat, tunc rebus desperatis veniendum ad ferrum candens quo venæ sunt urendæ & cauterizandæ: quo casu venam unam intactam relinquere sæpe necesse erit, nè fluxu omnimodè simul suppresso pars aliqua ex nobilioribus pœnas luat.

Si sanguis ab *hemorrhoidibus internis* immoderatè fluat, quæcunq; ex prædictis commodè ano injici vel indi possunt, similem his ac externis opem conferunt.

Ad hemorrhoidas internas.

N. B. Ubi aliquid indendum est ano quod partes affectas tangat, sumatur tantum sebum cervinum, damæ, vervecinum, &c. ex quo, ut statim docebitur, præparato poterunt projici in modulos suppositoria variæ magnitudinis, quæ unguento populeo aut vernice liquida delibuta immittantur ano.

Sebum sic præparetur. & tapsi barbati florem album gerentis totius minutim concisi m. ij. foliorum hederæ terrestris, chelidon. maj. totius ana m. j. rad. scro-

R 3

fular.

scrofular. maj. & chelidon. minor. ana ʒij.
rad. hyoscyam. concis. ʒiiij. capita papav.
albi majora n° 4. aq. vel succ. rosar. plan-
tag. solan. ana ʒss. axungia suilla recent.
ʒbj. sebi cervin. ʒiiij. Coq. ad herbarum
putrilag. & liquorum consumptionem,
f. expressio fortis pinguedinis ad usum
dictum.

Quoniam autem hoc genus hæmorrhoi-
des *cacæ* dictæ, cum non fluunt, sunt ad-
modum dolorificæ, sedari potest dolor à
seqq.

℞ emuls. sem. papav. alb. fact. cum de-
cocto fol. tapf. barbat. ʒiiij. mucilag. sem.
sænugr. & psyll. extract. in aq. solan. ʒj.
unguent. popul. cum vitell. ovi dissolut.
ʒss. m℥. pro injectione faciendâ, quæ
quamdiu fieri poterit, contineatur, bis in
die tepidé.

℞ sebi hircini, vel, si desit, alterius q. s.
ad formandum suppositorium; huic adde
opii ʒss. Alliga filo, immitte ano, dolo-
rem tollit, somnum consequenter concili-
at, qui si sit nimius, extrahatur.

Unguentum anodynum potens sit ex
succo stramonii & axungia, formantur ve-
luti suppositoria, quæ induntur ano. Com-
pescunt dolorem hæmorrhoidum quasi mi-
raculo. Stramonium autem sumatur spi-
nosum Peruvianum.

CAP.

CAP. VI.

De Fistula in Ano.

MOrbus per se patet, præcipuè si instrumentis exploretur ulcus. *Diagnosis.*

Indicationes sunt hæ: sanguinis fluxus *Indicationes.*
si addit sistendus, ulcus sordidum deter-
gendum, carne replendum, per siccantia
consolidandum, & cicatrix firma est pro-
curanda: humorum acrimonia obtunden-
da, & corpus est renutriendum.

Quoad *Viſtum*, comedat parcè, vesca- *Viſum.*
tur unico cibo, prunis, passulis; bibat ce-
revisiam medicatam. Conveniunt quoq;
Emulsiones, amygdalata, hordeata, Pasta
regia, panis marcius, gelatinæ, lacticina,
sed præcipuè lac asininum ad humorum
acrimoniam temperandam.

Purgetur ter diebus alternis hoc modo. *Purgatio.*
calomelan. opt. præparat. gr. xv. vel xx. dia-
prun. solutiv. ʒij. gum. Arab. ʒj. fol. aur.
nº 4. Mf. f. Bolus mane sumendus, super-
bibendo tantillum vin. alb. aut cerevis.
medicat. & postea jusculum. Sine ullo do-
lore operatur, aut sanguinis fluxu.

Injiciantur *Clysteres* ex vulnerariis & le- *Clysteres.*
nientibus; ut quoq; ex astringentibus, ut
R 4 sanguinis

sanguinis fluxus sistatur; ut in Capite de *Diarrhæa*, *Dysenteria* & *Tenesmo* describuntur.

Injectiones.

Injectiones fiant primo anodynæ, dein detergentes, & deniq; astringentes & exsiccantes. *Anodynæ* suprâ in Cap. III. de *Tenesmo*, &c. describuntur. *Detergens* sit talis.

Injectio detergens.

& rasur. guajac. ℥ij. rad. caryophyllat. ℥iij. aristol. rot. ℥j. fol. sanicul. prunel. vinc. pervinc. veronic. herb. Robert. pilosell. ana m. j. Coq. in aq. fabror. ferrar. ad ℥bj. adde sp. vin. ℥iiij. mucilag. sem. psyll. & cydon. in aq. ros. & plantag. extract. ℥iij. tereb. Venet. ℥j. vitell. ovor. n° 2. Ms. f. *Injectio*. Addi quoq; potest mel ros. aut *Tapsimel*.

Tapsimel, de quo hic sermo est, nihil aliud est quàm mel decoctis vulnerariis additum & despumatum, ubi basis est tapfus barbatus.

Injectio astringens.

Injectio astringens sit talis. & sterc. asinin. rec. m. ij. aq. ros. plantag. ana ℥iiij. Infunde & decoq., interim adde succ. plantag. ℥iij. syr. de papav. ℥ij. gum. Arab. in aq. spermat. ranar. solut. ℥ss. F. *Injectio* bis in die usurpand.

Injectio exsiccans.

Aliquando addo phlegmat. alum. uncias aliquot, ol. myrrh. per deliq. ℥j. trochisc. alb. Rhaf. ℥ss. sacch. Saturn. ℥j. vitriol. Marris

Martis 3ss. Aliquando facio ex calce viva 3j. in aq. fabror. ferrar. tbiv. vase æneo per hor. xij. macerat. unde fumo tbj. & mucilagines, ovi vitellos, &c. addo.

Aliquando compono ex aq. calcis & mercurio sublimat. simul commist. & sacch. Saturn. edulcorat.

Conveniunt intus *Diaphoretica*, viz. *Diaphoretica*. Hartmanni aut commune, cum pulveribus testaceis & terreis commista, viz. ocul. cancr. magist. perlar. bezoar. orient. corall. &c.

Persistat in usu *Decocti sudoriferi* sequentis ad 20, 30, 40. dies plus minus pro ratione operationis & virium. *Decoctum sudoriferum.*

℞ rasur. lign. sanct. rec. & resinos. sarap. medullof. buxi ana 3ij. rasur. querc. rec. rad. caryophyllat. ana 3jss. rad. tapf. parbat. filipend. scrofular. maj. ana 3j. rad. symphyt. maj. cortic. rad. ononid. ana 3x. rasur. corn. cerv. rec. dent. equi marin. ana 3ss. persicar. maculat. m. ij. prunel. bugul. fanicul. veron. utriusq; scabios. ana p. iiij. flor. primul. ver. p. viij. rorism. p. ij. Matracio indantur, & superaffunde aq. sequentis ad supereminet. iiij. digitor. Digere in fimo equino per biduum. Cola pro iiij. dos. matutin. provocetur sudor superpositis stragulis sine calore externo.

Aqua sudorifica talis est. ℞ rad. petas. *Aqua sudorifica.*
fit.

fit. rec. ℥ij. rad. bardan. ℥ij. ulmar. card. bened. calend. ana m. viij. scord. m. vj. summit. anth. beton. ana m. iiij. cort. citr. rec. ℥vj. Incis. & contus. affund. cerevis. fort. gallon. iiij. macera in fimo per quatrimum, & vase duplici distilla ad usum.

Post quartum quemq; sudorem repetatur bolus purgans cum mercurio.

Diebus sudorum, nisi fluat alvus, subducatur Enemate.

Balneum.

Postea (præcipue si tabis sit metus) deveniat ad usum *balnei* ex aqua & lacte cum multo tapso barbat. ad 4, 6, aut 8. dies semel in die.

Cerevisia medicata.

Cerevisia medicata sit hujusmodi. & rasur. lign. sanct. ℥ij. sarsap. ℥vj. rad. symph. maj. ℥v. cort. rad. dulcamar. rad. caryophyll. filic. fœmin. scrofular. maj. filipend. tormentill. ana ℥iiij. rasur. dentis equi marin. ebor. ana ℥iiij. fol. rec. siccat. bugul. prunell. scabios. agrimon. pilosell. veronic. utriusq; , sanicul. ana m. ij. nuc. mosch. per frusta dissect. n° viij. cerevis. lupulat. fort. cong. xij. bulliant in parte cerevis. mox ubi refrixerint, reliquum addatur cum succ. cochlear. ℥iiij. nasturt. becabung. ana ℥ij. pomor. redolent. rec. express. ℥vj. fermentatione peractâ lagenis lapideis indatur pro potu ordinario.

Ad

Ad fontem impurum occludendum utilissimum est Electuarium seq. in cujus usu diu persistat.

℞ conserv. flor. papav. rhœad. ʒj. conserv. ^{Electuari-} rof. rub. ʒij. pulv. rad. symph. maj. ^{um.} ʒss. rad. scrofular. filipend. rasur. dent. equi marin. ana ʒiiij. magister. perlar. corall. lap. hæmat. præparat. ana ʒijss. sang. dracon. ʒij. spod. ʒj. gum. Arab. ʒiiijss. fyr. corall. q. s. f. *Electuarium*. ℞ hujus ʒij. terebinth. coctur. indurat. croc. martis corallin. ana ʒj. Mf. f. bolus mane sumendus, superbibendo haustum lactis asinini, & vesperi horis tribus à cœna. Addo aliquando battituram ferri vin. Hispanic. extinct. & in porphyrite lævigat. ad ʒiiij. aut ʒss. aut amplius pro re nata.

Eidem intentioni inservit *Julapium* hoc, *Julapium*. quod post dosin Electuarii (vel aliàs) sumi potest.

℞ flor. beton. rub. p. iiij. papav. errat. p. ij. malv. roseæ p. iijss. rof. rub. p. jss. aq. cichor. fumar. pomor. redolent. ana ʒss. * aquæ è cordibus animalium ʒvj. sp. vitrioli q. s. ad gratiam; extrahe tincturam. Cola, & in ʒiiij. colaturæ dissolve fyr. de symph. ʒj. de pomis redolent. corall. ana ʒss. Mf. f. *Julapium* bis in die sumend. Singul. dos. adde gum. Arabic. in aq. plantag. solut. ʒss.

Fistula

Fusculamedicata.

Fuscula Medicata fieri possunt è rad. chin. rasur. ebor. dent. equi marin. corn. cerv. rad. scrofular. symph. filipend. sem. melon. passul. & herbis vulnerariis & astringent. ventre galli veteris inclus. & incoct. cum frusto carnis vitulinæ.

Hydromel.

Hydromel quoq; ex vulnerariis & ingredientibus cerevisiæ medicatæ parari potest.

Ad callum.

Si adsit callositas, conveniunt pulveres cathæretici, ut pulv. Vigonis, æruginis; immo sterus humanum siccatum, calcinatum, & pulverizat.

Ad carnem fungosam.

Si adsit *caro fungosa*, absumatur ad fundum alum. usto, Præcipitato per se aut cum alum. mist., pedetentim alterutrum pulverem augendo, ol. antimon. unguent. Ægyptiac. &c.

Balsamum detergens.

Balsamum ad ulcus *detergendum* tale sit, præcipuè si adsit caro fungosa.

& virid. æris depurat. & subtiliss. pulv. ʒj. vitriol. Hessiac. ʒij. ol. abiet. lin. ana ʒiiij. tereb. Venet. gum. elem. ana ʒij. liquefiant gummata cum ol. & adde virid. æs & vitriol. & digere super ciner. tepide per noctem, addendo flor. antimon. mercur. alb. præcipit. ana ʒj. sal. Saturn. ʒij. Ms. & limpidum à crasso separetur. Huic balsamo addi potest balsam. sulphuris.

Ad

Ad omnia Ulcera putrida Pulvis sequens est præstantissimus. & mercurii præcipit. 3j. vitriol. alb. alum. ust. ana 3ss. escharam facit profundam. Aut ol. antimon. cum ol. papav. aut ros. commist. donec stanno illitum id nigrescere non facit: exedit carnem putridam nullo vel saltem exiguo dolore.

Intestinum rectum pondere suo deorsum tendens cum dolore, sustentetur spongia molli cum idoneo subligaculo. *Ad ani prolapsum.*

Post injectiones ne coacervetur purulenta materia, cannulam interdiu gestet, cui apprimatur spongia, nè aër subeat.

Suffitus quoq; exsiccans hujusmodi fieri potest post ulceris deterfionem.

& mercur. 3j. lap. pyrit. 3vj. mastich. *Suffitus.*
thur. sandarac. ana 3iij. ladan. 3iijss. sty-
rac. calamit. benzoin. ana 3ij. gum. guai-
ac. 3ss. f. Alcohol & cum terebinth. Ven-
et. q. s. f. Trochisci pond. 3ij. Recipi-
at fumum in sella perforata, dein per em-
bolum in anum semel in die; pro eupho-
ria continuetur. Addi potest gum. ani-
mæ, benzoin. &c.

Profunt *Aquæ Spadana*: Aut si haberi non possunt, substituat *Vinum Chalybeatum vulnerarium* sequens. *Aqua Spad.*

& rasur. lign. sanct. 3iij. cortic. ejusd. *Vinum vul-
nerarium
chalybea-
tum.*
3iij. sarsap. 3viii. rad. sicc. symph. maj.
scrofular.

scrofular. utriusq; filipend. tapf. barbat. sanguinar. caryophyll. ana ꝑiiiij. fol. sic. prunel. bugul. veronic. maris, virg. aur. hyperic. ana m. ij. andros. equiset. pim. pinell. agrimon. ana m. j. rasur. dent. equi marin. ꝑij. spod. corn. cerv. ad albed. ust. ana ꝑjss. croc. Mart. aperient. ꝑxv. Imbibantur vin. albo generoso ad macerationem, dein ejusd. vini adde ꝑxxx. F.
Vinum medicatum.

Si à vino nimis incalescat æger, diluatur dosis (*viz.* ꝑiiiij.) cum aq. Spadens. ꝑij.

*Ad finum
amplian-
dum.*

Si finus non satis sit apertus, aperiatur turundis ex medulla sambuci, vel ex spongia cerâ, glutine taurin. aut ichthyocollâ imbuta.

Excisio.

Si exulceretur ipsum intestinum rectum, & nullis cedat remediis, tandem ad *excisionem* deveniendum. Nam secundum Hippocratem, Rectum intestinum & secans & resicans, & consuens sive ligans, & urens, & putrefaciens, etiam si hæc gravissima esse videantur, nihil læseris.

CAP. VII.

De Hepatis Affectibus eorūmq; curatione in genere ; speciatim de ejusdem Intemperie calida quædam.

PArtium universæ corporis humani œconomix studentium maxima est habenda ratio ; earum præsertim in quibus fixere sedem facultates principes, unde veluti ex uberrimo penu ignobiliora membra sustentantur, & in eadem spiritus & humores functionum prima instrumenta tanquam ex scaturigine derivantur. *Hepar* sanguinis corpori alendo destinati primum condum viscus, benigni succi naturam foventis officina, maximam Medici curam præ nobilitate sua totum corpus in affectuum suorum parilitatem trahente exigit ; & sicubi principiis obstandum, id in hepatis morbis pernecessarium, qui eò gravius & periculosius proVecti instant, quo lentius & minus perceptibiles sub obscuris principiis sese in intima parenchymatis sensus obtusissimi insinuant. Porro frequentissimè *Intemperie* omni, quæ sanguini aliquam præternaturalem qualitatem impertit, conflictatur *Hepar* ; Non minus

minùs frequenter *obfarcit* laborat, ob exiles venarum ex ipsius corpore in caudicem crescentium radices. Nonnunquam *corruptelam* in propria substantia patitur; sæpe *imbecillitatem* experitur, ejusq; vitatur *tonus*; ex quibus ejusdem visceris *tumores, abscessus, ulcera*, magnâ symptomatum catervâ stipata enascuntur.

Medicamentis quibus Hepatis affectibus variis obviâ eatur, præmittendum duxi universale *Specificum Hepaticum* quod vel per se usurpetur, vel aliis plerisq; sit pro vehiculo. Quippe remedia partes formali qualitate vel similitudine substantiæ respicientia, in easdem possunt etiam contrarias quasvis qualitates faciliè inducere.

*Hepaticum
specificum
sive mumia
ex jecor. &
sang.*

Jecur sumatur ex recenter occiso animali, vitulo, nefrende, lupo, lepore, cervo, cujus hepar sicut & columbæ felle caret; fel ex aliis eximatur diligentissimè. Hepar per tenues taleolas secetur, atq; in clibano post exemptum panem blandissimo calore siccetur & servetur usui. Eodem modo poterit præparari hepar hominis juvenis sani laqueo interempti.

Sanguis cervi mense Maio exceptus post coagulationem manibus rumpatur, & diu multumq; agitetur, distilletur in B. & excipiat *stillatitius liquor*. Massa vero

verò sang. in aslere aut disco argenteo extendatur, atq; exactissime in clibano sic-
cetur ut supra.

Menstruum hepaticum optimum parabitur
ex veronica, agrimonia, eupator. Avicen.
plantag. cichor. scabios. card. bened. ul-
mar. absinth. plurimo, nasturtio-aquatico,
anagallide aquat. pist., vasis lapideis opti-
mè obturatis inclusis & post aliquot men-
ses distillatis. Si aliquid fermenti adda-
tur, melius fiet fermentatio, & aqua po-
tentior erit, extillabitq; cum spiritu ar-
dente.

& jecoris cervi præsertim, vel si desit,
alterius animalis ut supra præparat. sic-
cissim. thj. sanguin. ut dict. est siccat. thss.
rad. siccat. (quemadmodum omnia reli-
qua simplicia debent esse siccissima) enul.
gentian. ana ʒij. rad. chelidon. maj. ʒiiij.
rad. filic. fœm. cyper. rub. tinctor. petro-
selin. fœnicul. apii ana ʒijss. rad. cichor.
eupator. Avicen. plantag. ana ʒiiij. fol. ab-
sinth. utriusq; eupator. Mesu. summit.
centaur. min. ana ʒij. fol. chamædr. cha-
mæpit. veronic. mar. ana ʒj. fol. hepatic.
salv. vit. aliàs rut. murar. herb. Robert.
scabios. brunell. bugl. ophiogloss. fl. lu-
pul. ana ʒij. fem. Aquileg. & securidacæ
ana ʒvj. cortic. exter. citr. sic. rad. tor-
mentil. sant. citrin. rhabarb. elect. ana ʒx.

S

selectis-

selectissima omnia & siccissima incidantur minutissime, redigantur in pulverem, illq; affund. phlegmat. vitriol. cum proprio spiritu volatil. acidul. ℥iij. aq. ex sanguin. extract. ℥j. hydromelit. malvatic. vin. Canarin. ana ℥iij. vin. Alicant. ℥ij. succor. per resident. depur. baccar. dulcamar. & alkekeng. ana ℥j. succ. lupul. plantag. fumar. cichor. ana ℥jss. succ. limon. & berber. ana ℥ij. f. digestio in fimo equino vase probe clauso per octiduum, deinde expressio, liquoris in B. depuratio, & per chartam bibulam colatura, tandem ejusdem ad mellaginem coagulatio in B. vaporis.

& istius mellaginis ℥viiij. crem. tart. alb. ℥ij. trochisc. Mart. aper. ℥jss. tinctur. corall. cum acid. quercus ℥j. magister. eorund. & perlar. dulcis, ocul. cancr. præp. ana 3x. C. C. usti, succin. alb. præparati ana 3vj. spodii ex ebore & C. C. ana 3iij. Ambr. gris. ℥j. moschi Oriental. ʒj. pulp. passul. cum decoct. cichorii & agrimon. extract. ʒiiij. m℥. & lentissimo calore f. *Elect.* reservand. vase vitreo vel fictili vitreato probe clauso.

Poterit in morbis hepatis per se exhiberi istud specificum, superhaust. jusculo hepatico; vel etiam aliis admisceri pro vehiculo. V. g. si exhibeatur potio purgans
hepar,

hepar, in ea dissolvatur ʒj. istius Electuarii. Si dentur pilulæ, sic præparentur. R mass. pil. de ammoniac. & de rhabarb. ana ʒj. specific. hepatic. ʒss. ms.

Ad Bolum. R cass. fistul. rec. e canni. extract. ʒss. diaprun. solut. ʒij. rhabarb. elect. ʒj. specific. hepat. ʒss. sp. vitriol. gutt. iiij. Ms. f. Bolus.

Eodem modo admisceatur alterantibus: v. g. si paretur Opiata chalybeata hepatica, ad ejus ʒiiij. addatur ʒss. specific. & sic de cæteris.

R rad. cichor. tarax. fragar. oxylapath. ana ʒj. fol. hepat. fumar. pimpinell. agrimon. chamædr. ana m. j. flor. lupul. p. ij. santal. citrin. ʒijss. lign. rhod. ʒj. f. decoct. in qua omnia hepatica poterunt dissolvi; sicut in aq. hepatic. sequente.

R rad. siccar. cichor. tarax. fragar. pentaphyl. oxalid. oxylapath. ana ʒss. rad. chelidon. major. ʒbj. rad. asari, fœnicul. asparag. petros. eryng. lign. rhodii, sant. citrin. ana ʒiiij. fol. sicc. agrim. fumar. pimpinell. chamædr. chamæpit. eupator. Mesu. ana ʒiiij. absinth. utriusq; ana ʒijss. succor. per resident. depurator. cichor. endiv. acetos. plantag. ana ʒbij. succor. ribes, berber. limon. ana ʒbij. succ. bacc. solan. lignos. sive dulcamar. &c. bacc. alkekeng. ana ʒiiij. pomacei defæcatissimi

tissiminon vappidi t̄xx.omnia debito modo præparat in uno vel pluribus vasis probe obturatis macerentur per octiduum in fimo equino, deinde f. distillatio.

Aqua quæ extillârit vel servetur per se, vel cum floribus cichor. veton. rub. ros. rub. & spir. vitriol. corallat. rubedine tincturatur & servetur ad usum.

Aqua ista poterit exhiberi vel per se ubi simplici alteratione opus est, vel esse aliis potentioribus pro vehiculo. Quidquid sit, quoties partis alicujus curatio suscipitur, satius est specifica sumere, eâq; juxta indicationes accommodare; quàm vulgaribus vel obviis quibusvis promiscuè uti, sine ulla solidi alicujus effectûs vel expectatione vel certitudine.

*Intemperiei
hepatis ca-
lida corre-
ctio.*

Hæc de *Hepatis affectibus* eorûmq; *curatio-
ne* in genere: Pauca subnectam de correcti-
one *intemperiei hepatis calidæ* indèq; ex æstu-
antis sanguinis, *ptisana*. præsertim aliorûmq;
liquorum consimilium frigidorum ope.

Ptisana.

Ptisana erat hordei ad putrilaginem co-
cti pulmentum, ei haud absimile quod
nunc præparatur ex hordeo mundato in
olla fictili cocto, affuso jure capi aut gal-
linæ donec hordeum tenerescat, jus verò
inspissetur. Sumitur vel pars liquidior se-
orsim, & pauxillo salis condita propina-
tur;

tur; vel teritur ipsum hordeum, & per setaceum pannumve trajicitur, affusâ portione liquidiore ad faciliorem transcolationem: colaturæ additur pro condimento (habitâ dispositionis ventriculi & affectuum corpus exercentium ratione) aq. rosar. sacchar. sal, macis, cinamomum. Huc referendum *Hordeatum* propriè dictum si-
 ve *hordei cremor*; ex hordeo eodem modo Cremor hordei.
 in aq. cocto in mortar. marmor. contus.
 & traject. cui, aquæ decoctionis permisto, adduntur aq. rosar. & inter terendum nonnunquam amygdala, sem. frig. majora mundata, pineol. pistach. mica panis alb. pulpa capi aut perdicis, sem. papav. alb. &c. juxta varias intentiones. In principiis morborum acutorum convenit istud alimentum, quod satis sustentat naturam, eamq; nullo modo onerat, vel ab humorum morbificorum coctione avertit, neq; pravorum succorum incendio ansam subministrat; immò multum refrigerat & humectat.

Nunc ptisanam vocant, præsertim Gal-
 li, *decoctum glycyrrhizæ*, vel simplex, vel Ptisan. ex rad. glycyrrhizæ.
 quod addito hordeo, passulis, prunis, ficubus, rasurâ C. C. vel eboris, radicibus aut herbis hepaticis, pectoralibus, aliisve ad varias affectiones concinnatur; ita tamen ut glycyrrhiza cæterorum basis ha-
 S 3 beatur.

beat. Radix ista *adīsa* est, & gratum præbet potum ad restinguendos febrium æstus, cujus quantitatem venis alioquin gravem & præcordiis noxiam, diureticâ facultate blandè eliminat, & per urinæ vias educit.

*Ptisana sic-
ca.*

Ptisana sicca, sic vocata quod ejus species in sacculo ex aluta, vel pyxide circumferri possint, ut in rem præsentem, citra decoctionis incommodum, solâ aquæ supra pulverem traiectione iteratâ, ad hunc modum fit. R. pulv. subtil. glycyrrhiz. Hispan. ℥iiij. sem. anif. & coriand. ana ℥ij. cinam. inter. ℥j. sacchar. crystal. ℥vj. f. omnium pulvis. Totâ hac quantitas est pro ℥xvj. aq. quæ per manicam super pulverem toties trajiciatur donec ejus virtutem attraxerit.

Ex solo pulvere glycyrrhiz. in aq. citra calorem externum macerato ad tincturæ extractionem fit ptisana grata, eximie sitim sedans & refrigerans: huic autem species quædam ventriculo roborando dicatæ plerumq; adduntur. Ubi verò impensius refrigerare, ardorem extinguere, & sitim sedare est animus, lapis prunellæ addi potest in ea quantitate, ut pars una lap. prunel. partibus 4. pulv. glycyrrhiz. respondeat.

Aqua

Aqua hordei item ptisanæ accensenda ^{*Aqua hordei.*} est, ægris æstuantibus æq; utilis ac grata. Eam solent præparare mulieres ipsæ clinicæ hoc modo: Hordei mundati parti 1. affundunt aq. partes 12. coquunt per dimidium horæ quadrantem, aquam effundunt, affunduntq; aliam vicissim ad tertiam usq; vicem: tandem quartâ vice percoquunt, donec hordeum coctione emolli- tum digitis facile attritum diffuat. Aquam per residuum sinunt depurari.

Aqua, primum frigidum, simplicissimus ^{*Aqua simplex.*} potus, bene dispositis, validis & perviis naturalibus visceribus non inconueniens: debili ventriculo, venis obstructis noxia, & tardæ distributionis. Levissima & maxime insipida optima. Hujus imaginariam cruditatem dum coctione longâ pleriq; etiam Medici corrigere satagunt, abeunte in auras tenuiori & magis aëreâ ipsius portione, à refrigerandi scopo longissime aberrant. Equidem satis corrigi aquæ cruditatem arbitror, si crusta panis optimè torrefacta, confracta, calens indatur, & per aliquot horas in ea maceretur. Aqua fit coloris flavescentis.

Permiscuntur etiam aquæ *succi vinosi* ^{*Jalap. ex aq. & succ. vinosi. syr. aciduli. &c.*} fragorum, cerasorum, ribes, & quæ ex iis concinnantur sapæ sive Rob; *syrupi* item *aciduli*, acetos. simpl. de limon, de acetosif,

tosit, citr. & alii, violac. pomor. &c. Spiritus deniq; acidi, vitriol. sulph. salis. Ipse sæpius febricitans sitim feliciter restinguo aq. crudâ saccharatâ, in quam taleolæ integræ limonum projectæ longâ agitatione, & liquoris de vase in vas transfusione, acidulum simul saporem, & corticis aromaticam qualitatem magno ventriculi cordisq; commodo in aquam deponunt.

Sherbet

Locum hic habet Turcarum Sherbet, quos Mahumetis lex abstemios vivere iubet. Illi in calidissimis regionibus viuentes acidos succos ribes, berberis, auranti- or. citri, & similes cum saccharo coquunt in conservam solidam, cuius portionem aquâ dilutam hauriunt. Huius conditura præparandæ hæc sint paradigmata. Suc-

Ex aqua &
succo citri,

cus (v.g. Citri) per residentiam depu-
ratus decoquatur lentissimo calore (in B.
M.) ad mellaginem; saccharum purissi-
mum pulverizatum in patina argentea ca-
lescat semper movendo spatulâ: Ei bene
exsiccat, paulatim irrorando, affundatur
mellago dicta in parva quantitate, conti-
nuò agitando, donec tandem tantum sal-
tem sit humidi quantum opus est ad li-
gandam & formandam pastam, ex qua
adhuc calente fiant morselli reponendi lo-
co sicco, & si fieri possit aliquantum cali-
do. Id quod in omnibus confectionibus
saccha-

saccharatis solidis observandum, quæ ali-
quid acidi recipiunt; quippe, dum acidi
sive spiritus sive succi sese in sacchari cor-
pus (quod plurimo acido abundat) infi-
nuant, solvitur corporis unio, & fit disso-
lutio salis qui abit in liquamen. Aliter ex
Aurantiorum succo: Saccharum pulveriza-
tum in paropside vel concha argentea plu-
rimum calefiat, affundatur paulatim suc-
cus recentè expressus, continuò agitando
donec fiat pasta, ex qua penè resiccata
formentur morselli penitus siccandi & re-
ponendi in pyxide loco sicco. Eidem usui
inserviet in aq. dissolutum *rob de rib.* & *Rib. & Berber.*
rob de berber. in quo debite præparando est
operæ pretium. & aq. fontan. q. v. super-
ponatur igni, cumq; erit ebullitioni pro-
xima, non tamen bulliet, (id quod in to-
ta hac operatione est summopere caven-
dum, si enim vel tantillum bulliat materia,
denigratur instar atramenti.) Injiciantur
fructus berber. maturi in ea quam volue-
ris quantitate; post dimidiam horæ qua-
drantem eximantur, & pulpa trajiciatur
per setaceum; mox additâ pari sacchari
quantitate in ampla patina fictili vitreata,
semper agitando, levissimo igne sine ebul-
litione coquatur ad debitam consistenti-
am, (saccharum autem prius clarificetur)
& fiet rubicundissima conserva.

Prædicta

*Vinum mul-
tâ aquâ di-
lutum.*

Prædicta omnia Aquæ vel cruditatem corrigunt vel promovent distributionem : utramq; verò intentionem omnium optimè perficit *Vinum*, cujus vel minima quantitas aquæ permista eam in penitissimas venulas deducit, & facit ut multo potentiùs refrigeret. Neq; metuenda est vini noxa in quibusdam morbis etiam calidis, cum spiritus ipsius inflammabiles per aquam retusi evanidi reddantur.

CAP.

CAP. VIII.

De Hepatis Obstructione.

AB hepatis obstructione mala pluri-
ma enascuntur; quapropter sedu-
lo obfartus ejus amovendi sunt; quod a
sequentibus optime fiet.

R. mass. pil. stomach. cum gum. Dj. ex *Pil.*
tracti colocynth. cum spir. vini parat. gr.
ij. vel iij. ol. anis. gutt. ij. ms. f. *Pil.* n° 3.
quas deglutiat alternis diebus horâ dimi-
diâ ante cœnam.

R. rad. cichor. tarax. oxylap. ana 3iij. *Potio.*
polypod. rec. fol. fenn. mund. ana 3fs.
fol. hepat. & fumar. ana m. fs. flor. cordi-
al. p. ij. sem. anis. & fœnic. ana 3fs. gly-
cyrr. 3j. crem. tartari 3jfs. f. omnium de-
coctio & colat. cui adde infus. 3ij. rha-
barb. seorsim factæ in aq. pomor. redol.
cum Dj. santal. citr. Reduc omnia ad
parvam dosin, in qua dissolve syr. ros.
pallid. comp. cum agar. 3j. man. Ca-
labr. 3fs. Ms. f. *Potio* danda in aurora
cum debita custodia horis tribus ante
jusculum.

R. rad. cichor. tarax. oxylap. oxalid. ana *Apozema.*
3j. fol. agrimon. hepat. fumar. scabios.
ulmar.

ulmar. capill. omnium ana m. j. flor. cord. p. iiij. sem. alkek. & milii solis ana ʒiiij. prunor. Brignolens. jujub. febest. ana par. v. pom. redol. per frusta sect. cum cortic. n° 4. f. omnium decoctio in f. q. aq. hord. add. tartari alb. subtil. pulv. ʒj. Colatura clarific. leni cocturâ, reduc ad t̄js. in qua dissolve syr. viol. de cichor. simpl. & acetos. citri ana ʒjss. julap. rosat. ʒj. Ms. f. *Apozema* aromatizand. ʒiiij. fantal. citr. pro iiij. dosibus bis in die sumendis longè apastibus.

Jusculum.

℞ rad. graminis, scenic. petrosel. ana ʒj. cicer. rubr. cappar. à sale mund. ana ʒss. sem. alkek. & milii solis ana ʒiiij. sem. melon. rec. ʒv. sem. carthami rec. in aqua subsid. ʒvj. includ. ventre pulli, qui confusus elixetur cum frusto carnis vitulina, addendo sub finem coctionis fol. agrimon. pimpin. borrag. bugloss. oxalid. oxylap. ana p. j. calend. chærefol. hyssop. ana p̄jss. reduc ad quantit. *jusculi* unius, in quo per pannum stamineum colato dissolv. crem. tartari albi chalybeat, ʒj. exhib. mane horâ dimidiâ post sotum.

Elethuar.

℞ conf. flor. genistæ, calend. summitat. meliss. absinth. pont. vel vulgar. ana ʒj. conf. Alkerm. ʒss. rad. chelidon. maj. ficc. verm. terrest. præp. C. C. præp. cum aq. cinam. ocul. & præp. ana ʒvj. flaved. citri

citri & aurant. ficc. ana ℥iijss. magist.
perl. corall. lap. gagatis præp. ana ℥iij.
cinam. C. C. ad albed. usti ana ℥ij. dia-
curcum. ℥jss. troch. dialacc. de eupator.
& de absinth. ana ℥iij. ambr. gris. ℥j.
crem. tartari chalybeat. nigri ℥jss. croci
Martis aperient. ℥iij. Mf. & cum syr. ve-
ton. rubr. & caryophyll. aromat. f. *Ele-
ctuar.* instar opiatae, de quo capiat quoti-
die mane ℥ss. superhausto vini albi tantil-
lo, superambulando horis quatuor ante
prandium, quod differendum est donec
ventriculus ab omni pondere liber perci-
piatur. Si quod autem incommodum sen-
tiatur in ventriculo, octavo vel decimo
quoq; die capiat ℥j. Pil. coch. min.

& rad. cichor. ab interiori parte ligno-
sa mundat. & diligenter ficc. ℥ss. rad. *Cerevisia
medicata.*
oxalid. gram. fœnic. cort. rad. cappar. &
tamarisc. ana ℥iij. fantal. citr. ℥ij. rasur.
C. C. rec. ℥iij. rasur. ebor. ℥jss. fol. ficc.
agrimon. scabios. veron. fœm. ana m. ij.
fol. ceterach m. iij. sem. coriandr. ℥iij.
nuc. mosch. n° iij. cerevis. fortior. gallon.
viii. post debitam fermentationem propi-
netur cyathus magnus mane & vesperi
horis duabus ante pastus. Poterit etiam
in pastibus usurpari.

& rad. althææ ℥iij. rad. ebulli, Iridis, *Forus.*
enulæ, bryon. ana ℥iij. polypod. ℥v. fol.
chamædr.

chamædr. chamæpit. ceterach, calend. chelidon. totius, absinth. centaur. min. chamæm. melilor. ana m. ij. flor. sambuci & genistæ ana p. iij. sem. anis. fœnic. coriand. ana ʒj. lign. rhodii ʒij. cort. citri & aurant. ana ʒiij. f. omnium decoctio in tribus partibus aq. fabror. & unâ vini albi, addendo sub finem ʒvj. aceti scillit. pro *fortu* spongiis latis intinctis & expressis vicissim applicando per horam integram mane & vesperi.

Litus.

Linatur etiam Hepar *litu* sequenti. B. butyri rec. ol. amygd. dulc. & viol. ana ʒj. ol. rosat. complet. ʒij. succ. cichor. agrim. oxylap. ana ʒijss. aq. ros. & plantag. ana ʒjss. aceti vini albi ʒiij. Bulliant ad liquorum aqueorum consumpt. mox f. per pannum lineum colatura, cui adde pinguedinis gallinæ rec. sperm. ceti rec. ana ʒss. Ms. f. *Linimentum* usurpandum ad regionem Hepatis mane & vesperi superposito linteo.

Emplastr.

R. massæ empl. diachyl. ireat. ʒj. diacalcit. ʒij. cerati santal. ʒss. picis Burgund. in oxycrato coct. ʒjss. liquentur simul & f. *Emplastrum*, cujus portio extendatur in alutâ debitæ formæ, tegatur syndone & applic.

CAP.

CAP. IX.

De Ictero.

IN Ictero curando obstructions vasorum hepatis (præsertim biliferorum) sunt reserandæ, bilisq; ex iisdem totaq; massa sanguinea per sedem urinamq; eliminanda. Intent. curat.

℞ Rad. fœnic. asparag. oxylap. rub. tinct. ana ʒss. rad. chelidon. maj. ʒvj. polypod. ʒj. sem. carthami, fol. sen. mund. ana ʒv. tartari vini alb. ʒij. lumbric. terrestr. vino alb. lot. n° vj. f. decoctio ut a. e. & colatura, in qua reducta ad dosin dissolve diaphœn. ʒij. syr. ros. pallid. comp. cum agar. ʒj. Mf. f. *Potio exhibenda aurorâ horis tribus ante jusculum.* Potio.

Detur per plures dies ʒj. *Crem. tartari* chalybeat. dissolut. in jusculo carniû al- Crem. tart. in jusc. terato herbis hepaticis & spleneticis aperientibus.

Alternis diebus, vel tertio quoq; saltem Pilula. die, nisi per se fluat alvus, sollicitetur pil. stomach. cum gum. & de Hiera cum agar. ʒj. vel ʒss. sumpt. horâ dimid. ante coenam.

℞ rad.

℞ rad. chelidon. maj. ℥iij. cort. med.
berber. ℥ij. verm. terrestr. præp. curcum.
ana ℥jss. fimi anser. sicciss. ℥ijss. croci ℥ss.
sal. absinth. & card. bened. ana ℥ss. spec.
hier. picr. ℥iiij. Omnia sicca reductaq; in
pulv. subtiliss. excipiantur f. q. syr. de ci-
chor. comp. cum rhab. & f. massa *Pilular.*
de qua capiat ℥iiij. mane superhausto ce-
revif. absinthit. momento, superambulan-
do vel aliter corpus moderate exercendo,
dilato ad 4. horas prandio.

*Cerevisia
medicata.*

℞ rad. filic. scem. ℥bj. bardanæ ℥ss. rad.
dulcamar. & oxylap. ana ℥v. lign. nephrit.
℥ij. santal. alb. ℥j. fol. chamæpit. m. ij.
flor. calend. m. j. nuc. mosch. ℥ss. Omnia
debite siccata pendean in gallon. 4. cere-
visif. lupul. & gall. 2. non lupul. rec. & si-
natur fieri fermentatio ad perfectam depu-
rationem. Liqueor sit pro *potu ordinario*
vel per se, vel diluendo cum cerevisif. tenui
donec stomachus eidem assueverit.

Apozema.

℞ lign. nephrit. ℥ss. rad. scenic. petrosel.
rec. ana ℥j. rasur. ebór. ℥iiij. ras. dent. equi-
marini ℥ijss. f. omnium decoctio & cola-
tura sæpius per manicam super ℥iiij. glycyr.
Hispan. rec. Sint autem liquoris ℥iiij.
quibus adde vin. Rhenan. non adulte-
rat. ℥bj.

℞ hujus liquoris ℥iiij. * syr. sider. ℥ij.
℞f. f. haustus exhibendus bis in die, *viz.*
octavâ,

octavâ matutinâ, & quartâ pomerid. dilato quâvis vice ad tres horas cibo.

Vel R rad. tarax. cichor. dulcamar. ana ʒj. rad. chelidon. maj. & rub. tinctor. recent. ana ʒiij. fol. agrimon. hepatic. adiant. polytrich. salv. vit. ling. cervin. ana m. j. flor. tarax. calend. calth. palustr. ana p. iij. flor. chamamel. p. ij. sem. alkekeng. & milii solis ana ʒiij. santal. citrin. ʒvj. f. omnium decoctio & colatura, quæ clarificata cum albumine ovi & paucò limonium succo reducatur ad ʒxxx. add. syr. de cichor. simpl. & flor. vetonic. rubr. ana ʒij. ol. sulph. q. f. ad gratam aciditatem. Ms. f. *Apozema* pro 4. dos. sumend. ut prius.

R Croci Martis aperient. ʒij. rasur. *Pulvis*
C. C. prim. rec. ʒvj. lumbric. terrestr. præp. ʒss. ocul. cancr. præp. lap. gagat. præp. ana ʒiij. corall. rubr. & margarit. in magister. præp. ana ʒij. cinam. inter. cort. cassia. ana ʒijss. sacch. alb. ʒiij. Ms. f. *Pulvis* dividendus in 24. doses sumendas mane & vino albo, superambulando diu, horis 4. ante prandium.

R C. C. ad albedinem uesti, lap. bezoar. *Bolus*
oriental. ana gr. x. excip. paucâ conservâ ros. rubr. f. *Bolus* deglutiendus mane & vesperi, superbibend. julap. seq.

T

R aq.

Julap.

R̄ aq. decoctionis pomor. redolent. 3vj. fyr. limon. & ceras. ana 3vj. fyr. fragorum 3ss. acetosit. sulph. gutt. iiij. m̄s. f. *Julap.*

*Electuari-
um.*

R̄ verm. terrestr. præp. rad. chelidon. maj. sterc. anser. sicc. ana 3ss. milleped. præp. rad. curcum. flaved. aurant. crem. tartari magistral. crystal. rup. optimè præp. per multiplicem extinctionem & lævigationem ana 3ij. tartari vitriolati, sal. absinth. magist. corall. ana 3j. f. omnium Pulvis subtiliss. excipendus s. q. clyssi liquidioris chelidon. maj. f. *Electuarium* instar Opiatæ quotidie spatulâ versandum ad usum.

R̄ hujus electuar. 3ij. exhib. involut. nebulis, bibendo desuper haustum vini chalyb. & absinthit.

Post assumptionem hujus remedii quiescat per horam, deinde corpus moderate exerceat, & prandium differat ad quatuor horas post medicamenti exhibitionem. Perseverante malo,

R̄ elect. præscript. 3ij. vitriol. Martis, salis albiss. tartari pulv. subtiliss. fol. sen. & rhab. ana gr. x. M̄s. cum clyssio chelidon. maj. f. Bolus sumend. mane, superbibendo haustum cerevisiæ medicatæ & exercendo per plures dies.

R̄ croci

& croci Martis aperient. crem. tartari *Cortex.*
 albiss. ana ℥j. conf. Alkerm. cinam. inter-
 rioris ana ℥ss. sacch. cand. ℥ij, vel 3j. Ms.
 & additâ paucâ mucag. gum. trag. vel po-
 tius sem. alth. extract. in aq. cinam. f. pa-
 sta ex qua formetur *Cortex* instar cinamo-
 mi pro unâ dosi sumenda mane, super-
 hausto *Julepo* sequenti, corpus ferrâ vel
 trochleis exercendo, horis 4. ante pran-
 dium.

& vini Rhenan. opt. ℔iij. rad. mund. *Jalap.*
 rubiæ maj. & chelidon. maj. ana 3j. sterc.
 anser. recent. siccatur. 3ij. cinam. inter. ℥viij.
 Infundantur simul per biduum ante u-
 sum: cujus tempore & de liquore colato
 3iiij. conf. Alkermes ℥j. aq. cinam. cla-
 ret. 3j. Ms. Capiat ilicò post corticis fa-
 ctitii chalybeati supradicti assumptionem
 horâ unâ ante exercitium aut saltém di-
 midiâ. Item horis 4. à prandio cum levi-
 ori exercitio etiam. Ista fiant pluribus die-
 bus consequentibus.

Remedium Monachi de St Jean d'An- *Medica-*
 gely. & duo mala *Aurantia* per medium di- *menta sim-*
 visâ, quorum singulam medietatem in me- *pliciora.*
 dio perfora, & in singulis foraminibus po-
 ne croci *Orientalis* gr. xvij. aut xx. has
 medietates filo simul colliga, superponen-
 do folia betæ aut brassicæ, coquantur ad
 lentissimum ignem instar pomorum, eti-

am sub campana si velis. Explica poma & macera per horas xij. in lbj. *vini albi* opt. Vinum colatum bibat æger tribus matutinis jejuno stomacho.

D. Augerius vidit Genevæ filiam ictericam annorum 18. quæ præmissâ purgatione felicissimè convaluit potu vino albo per quatuor dies in quo maceratum fuerat per diem Pomum *Aurantium* integrum *Caryophyllis* & *Cinamomo* transfixum, deinde sub prunis lentissimo igne coctum.

℞ *rad. Tapsi barbati* q. v. Infund. in vino albo, da pro potu ordinario.

Succus Aparines depur. per residentiam ad 3iij. bis in die cum *vino albo* utiliter propinatur.

Quidam aliis omnibus irritis curatus fuit pulv. *santal. rubr.* in *vino albo*.

CAP. X.

De Hydrope.

“**A** Uthoris nostri Consilia duo ad *Hy-*
“*dropem* (alterum ad Tympanitem,
“ad Ascitem alterum) Medicamentorum
“formulis præmittenda duxi, quippe quæ
“curandi methodum, materiâmq; medi-
“cam præcipuam edoceant,

Epistola Doctoris Bavii ad D. Doct.

Th. Mayern. 1634.

JAM annus ferè est (vir celeberrime)
à quo Domina *Gastler* annum agens
sextum supra quadragesimum se meæ
commisit curæ. Laborârat enim tunc
temporis ultra semestre *Tympanitide*, &
affectus omnia tam Medicorum quàm
Empiricorum eluserat conamina, ante-
quàm vocarer in auxilium. Accersit stan-
dem circa initium Maii ultimò elapsi, va-
ria tentavi ut ei succurrerem, sed venter
nihilominus in miram excrevit molem à
cartilagine mucronata usq; ad os pubis,
cum continuis ferè borborygmis, sine ullâ
inflatione crurum, manuum, aut faciei;
quod speciem *Hydropis*, ni fallor, satis
T 3 evincit,

evincit. A flatus discutientibus levamen quidem percipit, sed momentaneum. Purgantia non admodum facile fert, & illis nimis fuit exercitata sedulitate nescio quorum Empiricorum. Emetica administrare non audeo tam ratione debilitatis ægræ quàm timoris, veretur enim nè majora inde sibi sobolescant pericula: & alterantia potius leniunt symptomata, quàm medentur morbo. In hoc tam periculoso affectu ad te confugimus, Vir Excellentissime, ut nobis viam sternas, quæ huic jam dolorum acerbitate & symptomatum violentiâ ferè attritæ succurrendum statuis, dum adhuc partes naturales suo mediocriter funguntur officio. Bene enim appetit, nec de ingestis conqueritur, sed parçè admodum meit, & lotium lixivii instar saturatum est.---- Novi quantum E. T. meis faveat studiis, ac proinde submisè rogo ut votis meis in gratiam hujus ægræ, de cujus salute aliàs conclamatum esse statuo, respondeas. Vale, Fautor plurimùm colende, & meis studiis nunquam favere desine. Vale iterum.

Dabantur raptim

Marssfeldiæ

19. Febr.

1634.

Tuæ Excellent. observant.

Samuel Bave.

RESPONSUM.

Quid de ægra tua Tympanitica languente, & tam morbo quàm remediis, viribus attritis fatifcente, vel sperandum, vel statuendum sit, nescio (Vir Ornatissime) nisi quòd si non penitus relinquatur Prognostico, saltem eo in finitram partem seriò edjto, dubiè & cautè tractanda sit, nè arti vel artifici iniquè imputetur id, quod soli morbo tribuendum brevi contingeret. Quamvis aquæ in hoc affectu flatus præpolleant, attamen sine humore, materialis causæ locum tenente, vix producitur aër, seu ventus iste Microcosmi, quem rugitus & borborygmi in abdomine excitati arguunt. Materia porrò ista duplex est, vel frigida & viscida, in quam debilis calor agens quantulâcunq; ejus attenuatione flatus excitat; vel calida, acris, salium acumine turgens, quorum diversorum & inimicorum concurrentes & commixtæ substantiæ fermentationem faciunt, in qua excitati spiritus sub flatuum specie insolenter tumultuantur, dum vitiatâ partium naturalium œconomiâ & pessundato Hepatis tono, Natura tandem succumbat. Tuum est sedulò

disquirere & exactè nôsse veram præsentis mali causam, quâ cognitâ facile erit tibi debita morbo assignare remedia, eâ tamen lege ut deficiente Naturâ, vana omnia & irrita fore certò asseveres, ne propinqui præstita abs te officia pro more loquacis & injustæ plebis, calumniuntur. Scio te à me aliquam remediorum assignationem expectare, id quod quàm difficile sit in præsentī casu & moribundo subiecto tute cogita. Nè tamen planè sim ἀνύμωλος, & ut te virum amicum, qui rebus tuis nunquam deerit, consuluisse ægra sciat, quid faciendum censeam, si quis restet aliquid agendi campus, paucis accipe. Hic *purgandum*, sed remediis specificis, qualia sunt quæ ex *Mercurio*, *Croco Metallorum* & *gutta Gummi* desumuntur. *Mercurium dulcem* velim per os exhiberi, non per se, sed cum benigno aliquo Cathartico, quod audacem hospitem diu in corpore morari non sinat, sive purgans in forma solida, liquida, vel media aut molli, pro ventriculi dispositione propinetur. Infusio *Croci Metallorum*, ut & *Cambog.* in vino generoso dissolut. pro Clysteribus reservetur. Ista toties administrentur, quoties vel morbus suadebit, vel impune eorum admissionem vires laturæ sunt; id quod indagini tuæ & prudentiæ committatur. Secundo loco *monenda*

vende urina, cui intentioni satisfaciẽt *lixivia* ex cineribus *Juniperi*, *Filicis fœmina*, *Genista*, *Erica* totius, *Stipularum* & *Siliquarum fabarum*, affusâ aquâ stillatitiâ *Parietaria* & *Siliquarum viridum fabarum* præparata, quorum acrimonia non retundatur modò sed penitus deleatur paulatim instillatâ sufficienti quantitate succi *Limonum*, addendo ad saporis gratiam *sacchari Crystallini* aut *syrupi* alicujus (ut ex floribus *Erica*) quantitatem sufficientem, cum tantillo aquæ *Cinamomi*. Non inutiliter etiam quarta pars *vini Rhenani* purissimi huic mixturæ adjicietur. Tertio *discutiendi flatus*, id quo potenter præstabunt *Electuarium* ex radice & cortice *Sassafras* cum speciebus *Diacymini* per os exhibitum, & stillatitium ejusdem ligni *oleum*, sicut & *succini* Clysteribus prædictis additum. Omne feret punctum virium conservatio, cui prospiciet victus ratio: vana quippe hîc ea quæ vulgo indigitamus *Cardiaca*: In alimentis erigendorum spirituum & instaurandarum virium negotium totum consistit; sic tu Coquum simul & Medicum agito. Potum præbe medicatum cum succis antiscorbuticis, doliolo indito frusto *Chalybis*. Si hisce præfidiis vel non sanetur (quod vix credibile est) vel nullum

ab

ab eorum usu percipiat levamen agra, conclamatum esse pronuntio.—

Vale, & me nominis & studiorum tuorum quamdiu vixero, benevolum & amicum factorem esse & fore certo scito.

Datum Londini,

die 2. Mart.

1635.

Consilium ad Hydropem Ascitem.

H *Hydropem*, præsertim *Ascitem*, qui mox cedit, mox revertitur, siquidem incurabilem judicant medicinae Proceres, curandum suscipere valde arduum est, nisi cum sinistri & funesti, ut plurimum, eventus præmissis prognostico; cui Medicus prudens, & nominis famæq; amans generosam dominam ægram, quæ nostrum poscit consilium, forsitan relinqueret, nisi foret satius anceps experiri remedium quàm nullum. Si recenti malo difficillimum est efficacia assignare auxilia, quid, quæso, sperandum nobis in subjecti compendium, quod à variis Medicis, iisq; peritis, myriadem accepit præsidiorum, quorum ope infirmitatum feracissima hydra, aliqua ex parte castigata, si non ab-

solutè

folutè fuit edomita? Quid in prostratis viribus & corpore emaciato, in quo nihil plenum apparet præter aqualiculum, & inferiores partes quæ depluentem ex abdomine imbrem conditione sitû excipiunt? Multa incassum tentata, quædam ex arte præscripta cum successu, attamen augetur indies malum, symptomatum imminenti-um fons, qui non tam resiccatione, quàm mandantes partes restauratione indigent. Observandum credo quid profuerit, quid nocuerit hætenus, & juxta istas indicationes procedendum arbitror. Meæ non est intentionis singillatim remediorum persequi minutias, siquidem dies diem docet, & forsitan crastina lux ea producet accidentia, quæ statuta penitus immutare jubebunt. In sequentibus ambigua in attrito corpore curatio, vel saltem levamen consistit. Medici præsentés vel meliora proponant, vel si meæ acquiescant sententiæ, ejus capita prudenter seligant, & juxta temporum opportunitates administrent.

Præscriptâ convenienti diætâ (quam hætenus usq; & usq; inculcatam, denuò imperare, veluti recoctam crambem apponere, importunum duco) vicissim juxta præsentés indicationes, & consuetum naturæ ordinem usurpanda sunt, alterantia,

rantia, vacuantia, roborantia, procurando non *tam* ut aqua evacuetur, quæ satis fluida lubens facilisq; sequitur exhibitorem *ὡδ ἐργαζών* impulsus, aut ut dissipentur flatus, cruditatum & fermentationis soboles; *quàm* ut eorum perennis generatio præcaveatur.

Porro *Alterantia* ista sunt: *præparans universale Crollii*, cum *tartaro vitriolato*, vel liquamine *salis tartari*, & *spiritu vitrioli* præsertim philosophico. Quæcunque ex *tartaro*, *cremor*, *spiritus*, *sal*, *tinctura*. Quæ ex *sale petrae*, præsertim ejus stiria purissimæ multiplici dissolutione, filtratione, & crySTALLIZATIONE correctæ. *Salis spiritus* conferens dissolutioni salis microcosmi, cujus coagulationi necessaria confert etiam debite præparatum *alumen*, urinas potenter movens, sitim sedans, & innoxia astrictione viscerum tonum restituens. His addantur *salvia bosci*, & *plantag.* cujus insignem effectum describit *Johannes de Gadesden* in Hydrope, qui etiam à calore viscerum præternaturali sapissimè excitatur. Addantur etiam *absorbentia* serosam colluviem, ejusq; *acrimoniam retundentia*, inter quæ primas tenent *corallus* & *cancrorum lapilli*, quos oculos appellant. Addatur etiam *cerevisia medicata* cum *lig. Nephrific. part. ij. ligni sassafras*
cum

cum cortice part. jss. ligni Juniper. no-
stratis, cortic. radic. Tamarisc. ana part. ijs.
addendo ad singulos congios, sive gallon.
squame ferri purissimæ ʒij. Liquori pro
potu ordinario præparando per exactam
fermentationem limpidissimo usûs tempo-
re addendum saccharum, compositum ex
part. iij. sacchar. dur. & part. j. stiriarum
prædictarum nitri. Sed cæteris omnibus
tanquam antesignani generosissimi præ-
valent Mars in salinam substantiam redu-
ctus, & * vomica liquoris aterni, sive cru-
da, sive cocta, quibus nihil profici-
entibus, conclamaturn esse absolutè pro-
nuntio.

Vacuationum diversæ sunt species, quæ
singulæ successivè in depulsione hydropis
locum habere possunt per varia corporis
emissaria. Aliquando exhibita vel intus
genita indignatus ventriculus poscit vom-
itorium, quod nolim dare vehementius,
depromptum è stibio, sed vel ex vitriolo,
etiam Martiali, aut albo in gillam reducto,
vel ex seminibus maturis cataputia majoris
tritris cum paucis amygdalis in formam
Emulsionis. In viam regiam sive cloacam
alvi tam serum quàm crassam blennam
commodè deducunt Iris Florent. cum pul-
vere interioris Jalap. à cortice liberati, se-
men ebuli, soldanella, baccarum spinæ cervin.
syrupus,

syropus, succago, pulvis; *Rosarum muscatellinarum* conditum, pulvis, decoctum: Imprimis verò *Mercurius dulcis*, quod remedium cæteris intactas quasvis causas morbificas aggreditur, & si superari possint prosternt. Sed dandus iste athleta in debita dosi. Scio aliquando huic succedere ptyalissimum, qui præcavebitur addito cathartico activo satis, non tamen scammoniato, quo nihil est hepati magis inimicum. Sed si nihilominus moveatur sputum, nihil est periculi, immò salivatio in hydrope, quamvis semper sit molesta, attamen sapissimè est salutaris. Nihil majus dat hydropicis levamen, quam larga *urinarum* profusio, idq; minima cum virium dejectione. *Sales omnes* sunt diuretici, verum *nitrum* omnibus præfero, quod sitim, intolerabile in hoc morbo flagellum, extinguit, & calorem præternaturalem visceribus in hac *muria mersis* imprefsum egregiè temperat. Pauca quærenda sunt & efficacia. Si exhibendi *sudorifici* sese offerat occasio, id quærat in *Jove*, & ad ultimum fixato *antimonio*, cujus virtus lapides *bezahar* & *contrayerv.* multis superat parasangis.

Deniq; verò *corroborantia* accersenda sunt ex *Marte*, in quo summa est utique aperiendi vis, & constringendi; nec non

ex corallo sive ejus tinctura, sive magisterium, sive sal exhibeatur. Valet etiam *cornu cervi* philosophicè calcinatum, vel post vulgarem ustionem summam vitriolatum; quo modo etiam præparari poterunt *spodium*, sive *ebur*, & *dens equi marini*.

Hæc omnia perito medico nota esse debent. Vanum esset mihi particularem singulorum usum exponere. Miles fortis armis instructus, pugnabit pro re nata: Equidem *nec rerum metas, nec tempora pono*. Deus omnipotens ægram restituat, & medico inspiret tam remediorum delectum, quàm debitam eorum applicacionem.

Datum Chelsei

26. Junii,

1651.

Ex Consiliis prædictis liquet quænam *Indicat. curativ.* sint *Indicationes curativæ*, viz. Aquæ educendas per secessum & per urinas; Flatus discutiendos assumptis & admotis; omnia viscera naturalia corroboranda, & obstructa aperienda.

Incipiatur à Clysteribus, postea transeat ad Cathartica,

R. urinæ

Clysteres.

℞ urinæ pueri ℥viij. infus. croc. metall. ℥iiij. cambugæ in vino Hispanico solut. ʒj. terebinth. Venet. in ovi vitello dissol. ʒvj. ol. fassafr. ʒss. Mf. f. *Enema* injiciend. mane, & contineat quamdiu potest.

Vel ℞ rad. brion. irid. nostr. ana ʒjss. lign. fassafr. ʒss. bacc. lauri & junip. ana ʒv. fol. laur. chamæm. tot. rutæ, costi hort. ana m. j. sambuci m. ij. sem. cumini. & fœnugr. ana ʒvj. f. decoct. & colat. ad ℔j. in qua dissolve mell. anthos ℥iiij. vini infus. croc. metall. ℥iiij. cambugæ in vin. Canar. dissol. ʒss. Mf. f. *Clyster* injic. circa hor. 4. pomerid.

Glans.

Suppositorium efficax. ℞ rad. cucum. & sin. longam sex digit. oleo inunctam, ano inde. Mirabiliter aquam extrahit. Idem præstat rad. ebuli.

Purgantia.

Hydragogon excellens est rad. Ircos Flor. rec. & fragrans in tenuiss. pulv. reducta. Ex vino albo à ʒj. ad ʒij. sumpta copiosè operatur & blandè. Sæpius dedi Hydropicis felici successu & per se, & cum Jalap. (cui permista egregiè purgat) & cum mercur. dulci. Consumit materiam Cachexiæ & Hydropis, & Tumores œdematosos usu tollit.

℞ Ir. Flor. ℥iiij. macis ʒij. zinzib. ʒiiij. vel ʒss. f. Pulvis. Detur quotidie mane cochl. j. cum sacch. in vino albo vel cerevisiâ. Vel

℞ Ir.

℞ Ir. Flor. ʒj. tartari vitriolat. mācis,
cort. winter. cort. fassafr. ana gr. v. fan-
tal. citr. curcumæ ana gr. x. facch. anisar.
3j. Mf. f. pulvis pro una dosi, detur ex
vino quotidie.

Succi ex rad. irid. expressi & per resi-
dentiam depurati ʒss. detur cum ʒj. syr.
ros. pallid. solutivo.

Succus ex rad. ebuli vel sambuci cort. ex-
pressus; vel *semen ebuli* in aqua subsidens
ad 3j. datur cum ʒj. cinam. & facch. ex
vino.

℞ sem. ebuli pleni & subfidentis 3j. ja-
lap. ʒss. spec. diatr. fant. ʒss. f. pulv. sub-
tiliss. excip. pauco syr. caryoph. Mf. f.
Bolus. Capiat mane superhaurito cerevis.
aut vini Rhenani momento.

Rosæ moscatellina simplices albæ condi-
antur ut acetaria solent oleo, aceto & sa-
le, & initio pastus comedantur ad m. j.
magnum desuper pastum sumendo. Bona
succedit, & satis copiosa, facilisq; purga-
tio à grato remedio. Hydragogon
excoq. efficac.

Elaterium commodè & fœliciter cum
merc. dulci jungitur: viz. ejus gr. ss. vel
ad summum gr. j. cum gr. xij. xv. vel xx.
mercurii dulc. calomel. Potenter purgat
aquas & copiosè.

Vinum Ex

Diuretica.

Ex lixivio fabarum tot. extrahe salem, fume 3j. cum ana ocul. canc. mirabilia videbis.

Sal volat. C. C.

Vel *sal junip.* ex tota planta cum liquo-
re convenienti.

Aparines succus depuratus per residen-
tiam utiliter propinatur Hydropicis inci-
pientibus cum vino albo ad 3iij. bis in
die. Ducit urinas, & insensibiliter con-
sumit materiam.

Succus plantaginis eodem modo.

& crem. tartari alb. 3ss. ʒij. 3j. sal. sti-
pit. fabar. gr. v. vel vij. Ms. & paulatim
affunde succ. depurat. limon. 3j. vini alb.
tenuis & generosi 3iiij. fiet ebullitio &
tandem omnimoda dissolutio. Adde
sacch. cand. 3ij. Ms. Propinetur mane &
vesperi.

& Raphanos in taleolas sect. n° viij.
sacch. cand. pulv. 3vj. lap. prunell. 3ij.
Conspergantur salibus taleolæ inter duas
patinas, & succus sive liquor seu syrupus
qui effluet servetur, exhibendus per se vel
cum sorbitionibus diureticis.

Decoctum Parthenii bibatur ad perfe-
ctam curationem usq;. Specificum est,
per urinas purgans.

Ol. è bacc. Junip. cum vino sumptum.

Petroleum cum vino, urinam, sudorem
& vomitum movet.

Ova formicarum in lacte ebutyrato cocta copiosè urinam movent.

℞ ovor. formicar. cochl. j. Coq. in lacte ebutyrato, exprime, & dulcora paucò saccharo: detur mane superambulando hor. 4. ante prandium per octiduum.

Mulier Hydropica cui hæc ova præscripti mirè commendavit, dixitq; movisse ingentem flatuum copiam, & prolixos crepitus, magno cum levamine; dixit etiam frequens primò ortum meiendi desiderium, tandem se fuisse copiosas urinas, ita ut unâ vice totam repleverit matulam sæpitis.

℞ aq. still. chamæm. tot. parietar. infusion. lign. nephrit. & sassafr. vini alb. opt. ana ℥j. ol. vitrioli ℥ij. ol. tartari ex sale per deliq. facti q. s. ut pereat aciditas, dulcoretur saccharo, & f. Julep. de quo bibat bis in die longè à pastibus.

℞ lap. prunell. ℥j. sacch. crystill. ℥iv. Mf. f. pulv. subtil. cujus cochl. j. dissolv. in cyatho cerevis. lupul. pro potu ordinari. quotiescunq; bibet, idq; pro singulis haustibus.

Pro potu ordinario sit cerevisia sequens. *Potus ordinarius.*
℞ rad. chinæ ℥j. sarsapar. ℥ss. lign. sassafr. ℥ij. rad. fœnic. graminis, eryng. ana ℥iiij. cort. rad. amaræ dulc. ℥ij. nuc. moschat. n° viij. succ. cochlear. ℥iiij. succ.

nasturt. & becabung. ana ℥ij. cerevisia lupul. (post imbibitionem factam) gallon. viij. f. ut artis est, & post defacationem bibatur etiam in pastibus.

Vel & farsapar. ℥j. rad. anonid. petrosel. scenic. rub. tinct. raphan. rust. ana ℥iv. cort. rad. tamarisc. rec. cort. med. fraxini ana ℥iij. lign. sassafr. cum cort. ℥ij. rasur. C. C. ebor. & dentis equi marini ana ℥j. nuc. mosch. 3x. Coq. ut a. e. in gallon. iiij. cerevis. decem solidor. deinde f. per fetaceum colatura, cui, postquam refrixerit, adde cerevis. ejusd. recent. coct. gallon. v. succ. cochlear. ℥iiij. succ. nasturt. ℥iiij. vin. Rhenan. gallon. j. ciner. junip. filic. scem. absinth. genist. opt. calcinat. ana ℥ij. sinatur fieri fermentatio ad perfectam depurationem. Liquor limpidus recondatur lagenis lapideis exactissime clausis in usum ordinarium.

N. B. Cum nonnullis cinerum ingratulus sapor nauseam moveat, satius est cum aqua distillata ex filiquis & staminibus fabarum viridibus & cineribus lixivium parare, vinum Rhenanum addere, & cum saccharo & paucis cinamomo facere Hippocraticum.

Vel & rasur. ligni ebeni nigerrimi ℥vj. rasur. lign. abietis rec. & fragrant. ℥viij. rasur. guaiac. interior. rad. althææ & urticae

trica ana ℥iiij. cort. median. fraxini, ulmi,
rad. rusci, anonid. caryophyllat. ana ℥iiij.
rad. filicis fœmin. ℥x. rasur. eboris, dentis
equi marini ana ℥iiijss. fol. agrimon. cete-
rach, tamarisc. cum cortice chamæpit. be-
ton. veron. maris ana m. j. fl. hyperici,
sambuci, genistæ ana p. viij. sem. cochle-
ar. nasturt. hort. ling. avis ana ℥ij. nuc.
myrist. ℥j. Omnia concisa bulliant in
gallon. viij. cerevis. rec. ad ij. consumpt.
Adde ejusd. cerevis. gallon. vj. Sinatur
fieri infusio per noctem vase probè testæ.
Mane f. colatura per setaceum, quæ in-
datur doliolo justæ capacitatis, addendo
quartam unam fermenti alæ rec. sinatur
fieri fermentatio ad perfectam depuratio-
nem. Pendeat autem in doliolo ℥bj. ra-
ment. Jovis sacculo inclusi ex telo raro vel
panno stamineo.

Vel deniq; & ligni nephrit. ℥j. lign.
sassafr. 3vj. santal. citr. ℥ss. hisce concisis
affunde aq. font. fervent. ℥viiij. stent in
infus. per horas 24. adde vin. Rhenan.
opt. ℥ijss. * anim. Hepat. ziiij. sacch. cry-
stall. ad libitum, utatur pro *potu ordina-*
rio.

& gum. Ammon. in acet. scill. solut. &
inspiss. ℥jss. sagap. præp. ℥ss. pulv. stom.
* elect. de verm. ana ℥j. troch. de cappar.
& dialacc. ana 3ijss. curcumæ, sem. cochl.

*Elect. li-
quans, ape-
riens, &
dissolvens.*

nasturt. & becabung. ana ℥ij. cerevisiæ lupul. (post imbibitionem factam) gallon. viij. f. ut artis est, & post defæcationem bibatur etiam in pastibus.

Vel R. sarsapar. ℥j. rad. anonid. petrosel. fœnic. rub. tinct. raphan. rust. ana ℥iv. cort. rad. tamarisc. rec. cort. med. fraxini ana ℥iij. lign. sassafr. cum cort. ℥ij. rasur. C. C. ebor. & dentis equi marini ana ℥j. nuc. mosch. 3x. Coq. ut a. e. in gallon. iiij. cerevis. decem solidor. deinde f. per fetaceum colatura, cui, postquam refrixerit, adde cerevis. ejusd. recent. coct. gallon. v. succ. cochlear. ℥iiij. succ. nasturt. ℥iiij. vin. Rhenan. gallon. j. ciner. junip. filic. fœm. absinth. genist. opt. calcinat. ana ℥ij. sinatur fieri fermentatio ad perfectam depurationem. Liquor limpidus recondatur lagenis lapideis exactissime clausis in usum ordinarium.

N. B. Cùm nonnullis cinerum ingratu sapor nauseam moveat, satius est cum aqua distillata ex filiquis & staminibus fabarum viridibus & cineribus lixivium parare, vinum Rhenanum addere, & cum saccharo & pauco cinamomo facere Hippocraticum.

Vel R. rasur. ligni ebeni nigerrimi ℥vj. rasur. lign. abietis rec. & fragrant. ℥viiij. rasur. guaiac. interior. rad. althææ & urticæ

ricæ ana ℥iij. cort. median. fraxini, ulmi,
rad. rusci, anonid. caryophyllat. ana ℥iij.
rad. filicis fœmin. ℥x. rasur. eboris, dentis
equi marini ana ℥iijss. fol. agrimon. cete-
rach, tamarisc. cum cortice chamæpit. be-
ton. veron. maris ana m. j. fl. hyperici,
sambuci, genistæ ana p. viij. sem. cochle-
ar. nasturt. hort. ling. avis ana ℥ij. nuc.
myrist. ℥j. Omnia concisa bulliant in
gallon. viij. cerevis. rec. ad ij. consumpt.
Adde ejusd. cerevis. gallon. vj. Sinatur
fieri infusio per noctem vase probè tecto.
Mane f. colatura per setaceum, quæ in-
datur doliolo justæ capacitatis, addendo
quartam unam fermenti alæ rec. sinatur
fieri fermentatio ad perfectam depuratio-
nem. Pendeat autem in doliolo ℥bj. ra-
ment. Jovis sacculo inclusi ex telo raro vel
panno stamineo.

Vel deniq; & ligni nephrit. ℥j. lign.
sassafr. 3vj. santal. citr. ℥ss. hisce concisis
affunde aq. font. fervent. ℥viiij. stent in
infus. per horas 24. adde vin. Rhenan.
opt. ℥ijss. * anim. Hepat. ℥iij. sacch. cry-
stall. ad libitum, utatur pro *potu ordina-*
rio.

& gum. Ammon. in acet. scill. solut. & *Elect. li-*
inspiss. ℥jss. sagap. præp. ℥ss. pulv. stom. *quans, ape-*
* elect. de verm. ana ℥j. troch. de cappar. *riens, &*
& dialacc. ana ℥ijss. curcumæ, sem. cochl. *dissolvens.*

Batav. ana ʒij. ceruss. Antimonii & Jovis ana ʒv. sal. absinth. card. ben. artemis. ana ʒj. Mf. & cum fyr. è cort. citri f. *Elect.* instar Opiatæ servandum ad usum.

R̄ hujus elect. ʒij. * Anim. Hepat. gr. xij. pulv. subtil. jalap. ʒj. Mf. & addito pauco syrupo f. Bolus sumend. mane cum debito exercitio. Perseveret in hujus usu per plures dies augendo dosin Anim. Hepat. ad gr. xvj.

Salvia bosci, agrestis, montana (Angl. **Garlick Sage**) perhibetur multos hydropicos sanasse. Præparatur ex ea Cerevisia medicata, quæ languentem appetitum erigit, & potenter purgat per urinas. Decoctum ejus idem facit.

Allium continuò comestum urinas cit mirificæ. At nota, quibusdam viscera præcalida habentibus *Allium* intolerabilem excitare capitis dolorem.

Sudorifica.

Nunquam in hydrope (præsertim humido, Anasarca, vel solo vel eo qui cum Ascite complicatur) omittenda per habitum evacuatio feri restibilis in partibus post tertiam concoctionem. *Flores Jovis ex theriaca* ad ʒj. potenter sudores movent. Item *acetum* aut *vinum album* tenue diurnæ infusionis ramentorum tenuissimorum *Jovis Cornubiani*.

R̄ part.

℞ part. æq. bezoar ramosi, margarita mineralis Salæ, & margaritæ five cerussæ Jovis: Dosis est à 3℥s. five gr. xxxvj. ad 3j. è theriaca, superhaustâ aquâ Cardui bened. petasis. valerian. addit. cochl. uno vel altero sp. acid. guaiaci.

℞ rad. hirundinar. pondere ℥ss. per noctem in vini albi ℔j. maceretur, mane coq. ad tertias. Expressio calida poterit mane jejuno stomacho in lecto. Copiosus movetur sudor, & validè expellitur hydrops.

Crocus Martis aperiens ad ʒj. cum rhabarb. & cons. absinth. cum moderato exercitio, continuando per 20. vel plures dies, obstructions aperit & hepar roborat. Roborantia.

Roborantia præcipua quarantur in Marte, cujus cum sint variaz præparationes, omnes non contemnendæ. Ubi tamen insigniter sunt confirmanda viscera, croci Martis fermentati magna est virtus. Valet etiam is qui fit sine igne & acidis, sed tantum per aquam pluviam. Si major requiratur astrictio, conveniat crocus corallinus.

Roborant etiam syrûpus & tinctura corallorum, sp. vitriol. corallatus, lac perlarum & corallorum, diacurcuma, trochisci de rhabarbâ, &c. Externè item frictio

longa & aspera totius ventris; *fortis* ex decocto discutientium, calefacientium, carminantium parato in vino aut lixivio. *Et.*

Ad flatum.

Si *Flatus* sint valde molesti, capiat a 3j. ad 3ij. vel 3iij. *Elect.* seq. superhausto passulato junip. absinthite mane horis quatuor ante prandium, superambulando vel alio modo corpus exercendo.

Electuar.

& bacc. junip. matur. succulent. ℥ij. cort. citr. exter. cort. Aurant. ana 3ss. fantal. citr. 3iij. rad. sassifr. cum cort. 3vj. vin. alb. generosiss. ℥xij. Macerentur simul per quadriduum ad lenem colorem, mox f. ebullitio lenta ad dimidia partis consumpt. tum f. liquoris colatura, & baccarum per canapatium densum fortis expressio; jungantur omnia simul, & fiat lentissimo calore coagulatio ad consistentiam pulpæ, de qua cape 3iiij. diaphoretici vulgaris fidelissime præp. 3ss. crem. tartari chalybeati opt. 3j. ocul. cancr. præp. 3vj. magist. corall. & perl. ana 3iij. succini utriusq; præp. ana 3ij. cinam. inter. 3jss. macis, caryophyll. ana 3j. Ms. f. *Elect.*

Passulat. junip. absinthite.

& uvar. passar. commug. ℥viii. bacc. junip. matur. ℥iiij. absinth. utriusq; ana 3iiij. cort. fraxini, & cort. rad. tamarisci ana 3v. sassifr. cum cort. 3iij. vini albi Aldegavens.

Andegavens. vel Rupellens. pint. Parisiens. xij. aquæ cisternæ pint. xxiiij. Omnia in doliolo posita humectentur vino, mox affundatur aqua, tandem ℥ij. tincturæ tartari, vel pinta una fermenti cerevisiæ, sinatur fieri fermentatio donec limpidus evaserit liquor, post defæcationem transvasetur, & servetur in lagenis terreis subere obturatis.

Si loco aliorum liquorum affundatur *Hydromel*, erit potentissimus potus.

℞ mucilag. sem. psyll. & cydon. extract. *Ad sitim.*
in aq. ros. rubr. ℥ij. sacch. cand. ℥iiij. spir. vitrioli gutt. iij. Ms. f. mucilag. cujus ℥j. pro vice in ore tenenda ad *sitim* fallendam.

℞ sterc. columbin. arid. ℥ij. troch. de thure ℥ijss. myrobal. Ind. & cheb. ana ℥ss. corall. rubr. & alb. bacc. myrti, balaust. ana ℥jss. acet. rosat. q. f. f. *Cataplasma* ad partem tumidam. *Medicamenta externa.*

℞ nasturt. aquat. & hortens. nasturt. Indic. cardamines, cochlear. utriusq; dracon. ana fascic. j. rad. brion. utriusq; recent. ana ℥ij. cortic. median. sambuc. ℥jss. radic. ebul. succulentar. ℥xvj. fol. mentastri, calaminth. salv. sabinæ, lavend. ana m. ij. Concisis omnibus atq; cacabo immixtis affunde vini Canarini optimi ℥iv. acet. scillit. ℥ij. axung. suill. rec. ℥iv. Coquantur ad herbarum putrilaginem & liquorum

quorum consumptionem: postea exprimat pinguedo, de qua cape ℥j. ol. laurin. & styrac. liquid. colatæ ana ℥ij. m℥. pro *litu* totius ventris tumentis, usurpando mane, sed præsertim in ingressu lecti diu multumq; fricando manu calefactâ, superpositâ lanâ succidâ, quæ eidem usui perpetuò inserviat.

℞ sterc. columb. acet. macerat. ℥j. sulphuris vivi ℥j. nitri ℥ss. pulv. rad. enulæ, bacc. lauri, anethi, flor. chamam. ana ʒvj. sem. nasturt. ʒij. Coquantur omnia in vino ad spissitudinem, & adde mellis ℥ij. terebinth. ʒjss. succ. ebuli ℥ij. iridis ʒj. farinæ fabar. ʒjss. f. *Emplastrum*.

Chartam bibulam infunde in aceto & applica tibiis.

℞ cinerum fagi & mororum bati ana, f. *Lixivium* in quo pedes tumefactæ teneantur.

Sacculi repleantur herbis carminantibus & discutientibus, ollæ indatur lapis ignitus, affundantur lapidi tria aut quatuor vini cochlearia, olla tegatur sacco, ita ut nihil expiret, incalescit sufficienter pro *fotu*.

℞ gum. sagapeni, sandarach ana ℥ij. thuris masc. ʒij. alcali bufonis vetustiss. ʒjss. alcali visc. quercin. ʒiij. f. *Emplastrum* pedibus tumentibus applicand.

CAP.

CAP. XI.

De Tumore Lienis.

Affectus sensibus patet. *Indicationes* sunt obstructionum *Indicationes:* referatio, tumoris emollitio & discusio.

Conveniunt hic *Purgantia*, viz. cum *Purgatio.* *granis Angelic.* sequentibus, de quibus sumat gr. xij. dimidio horæ quadrante ante levem cœnam, & mane sequente sumat potionem sequentem.

℞ fol. sen. ℥iij. pulp. tamarind. ʒvj. flor. *Potio.* cord. p. ij. sem. coriand. ʒj. Coq. in aq. font. q. s. In colatura infund. cass. rec. extract. ʒj. rhabarb. ʒj. macis ʒj. post infusionem adde man. ʒj. Mf. f. *Potio.*

Reperatur Purgatio septimo quoq; die. Grana Angelica per se sumi possunt tertio quoq; die.

Grana Angelica. ℞ sen. ʒij. rhabarb. *Grana Angelica.* ʒj. irrorentur succo limon. affunde infusionis novæ ros. pallid. ʒxij. sal. tart. ʒss. Stent in infusione per biduum : f. colatura & expressio fortis, in qua dissolvantur aloes è vesica ʒiiij. f. exhalatio addendo mastiches ʒss. pulv. coriand. fantal. citrin. ana

ana 3ij. Coagula ad *Pilularum* consistentiam.

Pilule.

℞ gum. ammoniac. acet. scillit. solut. & inspissat. 3ss. sagapen. bdell. eodem modo præparat. ana 3ij. myrrh. ʒiiij. croc. 3j. pulv. stomach. 3iijss. sal. absinth. artemis. tartar. vitriolat. ana ʒj. syr. beton. de alth. ana q. s. f. f. massa *pilularis*.

℞ hujus massæ 3ss. * anim. hepat. gr. v. f. pil. 3. deaurand. sumend. mane hor. 4. ante prandium, superhausto alæ maciatæ saccharatæ momento, superambulando. In lecti ingressu sumat 3ss. sine anima hepatis. Continuetur per septimanam aut diutius.

Julapium.

℞ syr. Martial. 3ss. aq. absinth. 3j. aq. pomor. redolent. 3ij. aq. cinam. gutt. iv. M℞. f. *Julap.* exhibend. manè hor. quartâ ante prandium. Postea augeatur syrupi quantitas ad 3vj. Interim tertio quoq; die sumat granor. angelic. gr. xij.

Mixtura.

℞ syr. de cichor. simpl. de quinq. rad. ana 3ij. de alth. Fernel. 3iiij. viol. beton. ana 3iijss. spir. vitrioli & salis in æquali portione mixt. q. s. ad gratam aciditatem. M℞. pro dos. 14. bis in die sumendis longè à pastibus ex posseto alterato fol. tamarisc. ceterach, ling. cervin. viol. borrag. bugloss. & meliss.

Si

Si opus sit *clystere* propter alvum astringi- *Clyster.*
tum, & fol. agrimon. m. ij. chamæm. to-
tius m. j. summit. absinth. p. ij. ros. rubr.
furfur. macr. hord. integr. ana p. jss. Coq.
in posseto & cola, de colatura R̄ ʒxij. ad-
de syr. viol. sacch. rub. ana ʒjss. vitell.
ovor. n° 2. Mf. f. *Clyster*.

& rad. alth. ʒiij. cichor. taraxac. rubr. *Jusculum.*
tinct. rec. ana ʒss. rasur. corn. cerv. ebor.
ana ʒiij. cicer. rub. cappar. à sale mun-
dat. uvar. Corinthiac. ana cochl. j. Includ.
ventre junioris galli, qui confutus elixetur
cum frusto carnis vitulin. addendo sub fi-
nem fol. endiv. borrag. bugloss. chærefol.
calend. cum flor. ana p. jss. poma redolen-
tia secta cum cortic. n° 3. macis florem
unum aut alterum, reduc ad ʒxxx. pro
tribus *jusculis*, in quorum singulis dissol-
ve crem. tartari ʒss. gum. Arab. gr. xxiiij.
Capiat tribus horis ante prandium.

& rad. cynogloss. alth. lil. alb. brion. *Linimen-
tum.*
cort. med. ulm. ana ʒij. fol. malv. parie-
tar. cicut. chamæd. ceterach ana m. j.
summit. rut. flor. chamæm. melilot. ana
p. ij. flor. centaur. hyperic. ana p. ijs.
sem. malv. ʒss. lin. ʒj. Incidantur & bul-
liant in cacabo cum ol. commun. axung.
suill. ana ʒbj. medul. crurum bovis ʒss.
vin. Canarin. ʒjss. acet. scillit. ʒss. ad li-
quorum consumptionem, & specierum
putrila-

putrilaginem. Exprime, & separetur pars purior à crasso, quocum fricetur pars affecta mane & vespere manu calidâ per horæ quadrantem superposito linteo calido.

Fotus sequens usurpari potest ante usum linimenti, viz.

Fotus.

R. rad. alth. cort. med. ulm. sambuc. ana ʒiiij. cort. heder. fraxin. rad. bryon. utriusq; enul. irid. nostrat. ana ʒiij. lign. rhod. cortic. aurant. citr. ana ʒij. cynogloss. totius m. iij. fol. rut. chamæm. hyperic. centaur. min. cum toto, tamarisc. ana m. j. scabios. malv. parietar. ana m. j. fl. flor. genist. sambuc. eupator. Mesues, summit. abrotan. utriusq; ana p. iij. sem. agn. cast. nigell. Roman. ana ʒj. bacc. laur. junip. ana 3x. Concisa includantur sacculis quatuor oblongis mediocriter latis, quibus decoctis in duabus partibus aq. fabror. & una vin. alb. addit. acet. vin. alb. acerrimi ʒss. f. *Fotus* toti hypochondrio sinistro per hor. unam.

Præterea conveniunt quoq; *Cataplasmata* emollientia & discutientia: Item *Emplastrum* de cicuta cum Ammoniaco.

Profunt quoq; *cerevisia medicata* in aliis viscerum obstructionibus descriptæ.

CAP.

CAP. XII.

De Melancholia Hypochondriaca.

S*ignorum* in hoc affectu maximus est *Signa.*
 numerus; vix enim ulla pars corporis est, quæ vim huius morbi effugit, præcipuè si morbus radices altè egerit. Ventriculi adest *dysergia*, inde ructus acidi vel nidorosi, nausea, vomitus, & dejectio appetitus tam porus quàm cibi; & quæ eduntur, acefcunt; flatus per superiora & inferiora eduntur; quartâ sæpè post pastum horâ adfunt borborygmi. Dolores, nephriticorum æmuli, ad dorsum tendunt, & ad lumbos fœminarum, quibus menses supprimuntur. Alvus sæpissimè affricta. Calor sentitur in hypochondriis, quandoq; & dolor in iisdem & lateribus. Tensio est in abdomine, & sæpè adeò intument latera, ut necesse sit, laxentur vestes, ne rumpantur. Mensium & hæmorrhoidum fluxus interrumpitur. Cordis adest palpitatio. Pulsatio sentitur in hypochondrio plerumq; sinistro, quam sequitur aliquando aneurisma. Viscera, præcipuè lien & mesenterium, obstruuntur. Subsultus adest membrorum. Urinæ crudæ

crudæ magna sæpe effluit copia, per incerta intervalla. Flatus per totum corpus pererrant. Turbæ in visceribus vapores excitant, qui, ad superiora perreptantes, fauces perstringunt, & quandoq; sitim excitant; licet sæpius os udum in sputo perpetuo effundendo totum est, nisi quoddam phlegma in majori copia, & serosi ichores vomitu subinde eliminantur. Vapores hi melancholici respirationem lædere possunt, si diaphragma vel pulmones petant: Si caput affligant, catarrhos excitant; si cerebri meninges, dolorem capitis & plenitudinem, surditatem, vertiginem, *επιληψίαν*, hallucinationes, visa inania & horrenda, spectra caliginosa oculis perpetuo objecta, & mille deliria melancholica. Hinc lachrymæ, suspiria, mœror, animi ægritudo, sui negligentia, risus, solitudinis amor, hebetudo actionum & animi, torpor, paralysis spuria, affectus comatosi, & apoplexia. *Ἀγρυπνία* hujus morbi comes est, vigiliæ tamen post mediam noctem præcipue molestæ: nam ad hoc tempus aut paulò ulterius, bene dormiunt, postea autem evigilant duas aut tres horas, iterumq; dormiunt, alii autem iterum dormire nequeunt. Melancholici debilitatem habent in artubus, & varices; præterea, Melancholici omnes lienosi, scorbuto obnoxii.

Ubi

Ubi talium symptomatum caterva corpus infestat, hisce *Intentionibus* amolien- *Indicationes.*
da. Primò, conandum est exuberantes ubiq; corporis & congestos peccantes suc-
cos præparare incidendo, attenuando, fræn-
nando, cicurando, impetum sistendo, fer-
mentationem supprimendo, & motos componendo fluctus. Malignitas autem
humoribus insita atterenda & domanda est. Secundò, Humores hoc modo cocti
per obstructos meatus cogendi; ideo loca quælibet obstructa reseranda, viscera ni-
mirum utriq; sexui communia, & sequi-
ori propria, ut & hæmorrhoides viris, fœ-
minisq; itidem ætate provectoribus. Ter-
tiò, Viscerum intemperiei prospicien-
dum, & crasis secundum naturam iisdem
inducenda erit. Quartò, evacuandum
universaliter vomitione, purgatione, san-
guinis missione ex brachio, malleolis, hæ-
morrhoidibus, &c. Humores autem præ-
parati pravi & lenti optimè κατ' ὅμωγα
ducuntur. Singula corporis emissar-
ia, viz. alvus, urinæ viæ, habitus, nares,
fauces, &c. evacuandæ. Ubi menstrua
sunt provocanda, id aperientibus non ca-
lidioribus agendum. Quintò, Partes no-
biles corroborandæ, Ventriculus nimirum,
hepar, lien, cor, caput, & adversus insultum
efferi hostis muniendæ. Præcipuè verò
X ventri-

ventriculi officio subveniendum, & spiritus demissi omnino recreandi. Et in *melancholicis* urgendum usq; & usq; conandum est, ut id, quod primis remediis motum fuit, sequentibus promoveatur, ultimis radicitus tollatur: Malo enim nodo malus cuneus impingendus est. Et istis ad optatum finem perducendis victus ratio, medicamentum, & manus subservient.

*Regimen
in sex non-
naturalibus.*

In debita rerum sex *non-naturalium* administratione *diagnosticum* consistit. Applicationis earum scopus sit refrigerare, humectare, aperire, incidere, attenuare; gravantium excrementorum generationem præcavere, vel ea generata consumere, vacuare; calorem nativum, functionum opificem, suscitare, spiritus recreare; ipsi deniq; Naturæ sternere ac procurare plenam agendi libertatem. Circa res dictas ita se gerant melancholici.

Aer.

Qualis *Aer*, tales spiritus; ideo eligatur purus, ab omni qualitatum excessu alienus, ne vel frigore nimium condenset & exhalationem prohibeat, vel calore torreat, vel dissolvat humiditate, vel siccitate exasperet.

Cibus.

Cibus boni succi & coctu facilibus vescatur, viz. carnibus juniorum animalium, pulli, perdicis, vituli, hœdi, agni, avicularum montanarum & campestrium. Mane ut plurimum elixis, vespere assis & parce

parce quidem utatur. Iuscula alterentur boragine, buglosso, oxylapatho, agrimonia, pimpinella, calendula, melissa, chærephylo, endivia, cichorio, cæterisq; oleis, quæ aperiendi (sine calore intenso) vi polleant. Concedantur ova forbilia & tremula in aqua fracta, omphacio vel aurantiorum succo condita. Inter pisces laxatiles perca, lucius, trutta, gobio, & similes. Inter marinos lingulaca sive solea, rhombus & qui dura carnis sunt. Piscibus autem raro vescatur. Abstineat ab acerbis, salis, piperatis, aliisq; aromatibus conditis, omnibus edulis crassi alimenti & difficilis distributionis, lacticiis, caseo veteri, vino crasso & nigro, generoso, Hispanico, Malvatico; uno verbo, omnia fugiat quæ sanguinem exaltare, incallescere, vel fervidiorem reddere possunt. Potus ordinarius sit ex cerevisia tenui, limpida, & optime defacata. Vinum aliquando gilvum fumat, tenue, oligophorum, & si per appetitum liceat, dilutum decocto radicum filicis, fœniculi, raturæ cornu cervi & eboris. Panis probe fermentatus bene coctus sit, albus, levis, non nimium recens. Alimenti magna est vis, quippe cum humorum & spirituum materia sit, iis suas impertit qualitates; ita ut perpetuo in rerum natura orta suis principis attestentur.

Motus.

Motu ad sanitatem opus est, siquidem ignavia enervat vires, & excrementorum congerie quotidie in majus crescente, calor consopitus languet. Stagnantes aquae putrescunt: Sic & sanguis dum immotus manet, & eâ, quam exercitium procurat, flabellatione caret. Itaque corpus moderate exercendum paulò ante pastus, deambulatione, pilâ, venatione, equitatione. Pulmo mane cantu & vociferatione aggrandus. Micatio digitorum manus habiles reddit. Universalis frictio matutinis horis celebrata, habitum referat, fuliginem discutit, & calori pro ventilabro est, quem æqualiter per omnia membra diffundit.

Venus.

Veneris dulces illecebræ in melancholicis torpentes vigoris igniculos suscitant. Indulgendum ei aliquando, rarius tamen, atque id in coitu advertendum ex Cesso, ejus frequentiam non numerâ censendam sed naturâ, ratione ætatis & corporis; eumque non inutilem esse, quem corporis neque languor neque dolor sequitur. Matutinis horis convenit post coctionem, pleno ventriculo nunquam.

Somni & vigilia.

Somni & vigiliarum vices alternæ sint. Gelidæ mortis imagini majorem temporis partem dare, pituitam auget, calorem suffocat, spiritus segnes reddit; unde facultates

cultates elanguescunt. Vigiliis corpus macerare pariter noxium, quippe iis calor dissipatur, partes siccantur, humores evadunt acriores, mens ipsa percellitur, & morbificarum causarum melancholicis impressionibus magis patet. Moderate omnia. Successive, horis commodis atq; ad id destinatis vigilandum, & dormiendum. Somnus, qui cibum immediate sequitur, caput gravat, & concoctionem præcipitat.

Excrementis, nimia quantitate naturæ *Excreta*, molestis, corpus arte exinanitur, si ipsa, officii immemor, hebes restitit. Crassa per alvum deturbentur, liquida per vesicam educantur, & per habitum digerantur. Ventriculus aliquando vomitu, lien per ani venas, & cerebrum per nares & os repurgentur. *Quò natura vergit, educere oportet, per vias convenientes.* Istorum autem exequendorum instrumenta in sequentibus describentur.

Deniq; siquidem affectus melancholicus ipsas *animæ facultates* principes semper *Animi pathemata*, tandem adoritur, & mentem caligine suffundit, videant melancholici, ut quamdiu ratio clavum tenet, illa subalternis suisq; veluti ministris absolute imperet, Phantasia præsertim, quæ per communis sensus commercium occasionem captat usq; externorum objectorum, & Ideas, per

sensoria sese insinuantes, arripit, quibus mentem excruciet. Iram fugiant, quod indomitum furoris æstrum hominem sibi ipsi eripit, eumq; dignissimâ formâ si non spoliât, saltem non sine dedecore immutatum exhibet. *Mæstitia*, ~~averruncanda hæc, & diis novenda Inferis fugabitur, & letitiæ locum dabit~~, si sublatiis internis causis, animus per varietatem gratorum objectorum quotidie deducatur, & blandi illius veluti phyltri jucundâ titillatione subinde demulceatur. Solitudo male sua da est melancholicis, cane peius & angue fugienda. Politicum animal Homo, ad consortium natus est. Muti doctores, libri, licet melancholicos solentur, iis tamen non nimis incumbendum. Humorem peccantem alunt, & sub dulci atq; proficua fraude ita cautus obrepit hostis; præsertim si ægri, ut solent, eos libros versent, in quibus proprii morbi descriptionem inveniant. Inde quippe nascuntur dubia, quibus veluti pedicis inextricabilibus irretitus animus nunquam sese expedire valet: unde fit ut suspiciosi & accipites perpetuò vivant melancholici, remediis parùm fidant, & sic curationem non remorentur saltem, verum etiam ex toto impediant. In re medica, fide etiam opus est, & *peritis in arte credendum.*

credendum. Ægri seipſos, in propriam perniciem, vanis & inutilibus curiositatis figmentis nec rodant, nec torqueant. Omnibus & singulis istis, in quorum observatione forsitan maxima & præcipua curationis pars sita est, si faciles & πειθέσθαι ποίοντες se ægri præbuerint, sperandum, immo certè credendum, huic curati-
oni remedia colophonem additura fore.

Horum alia præparantia sive alterantia, alia vacuantia, non unius generis, nec æqualium aut virium aut actionum. Aliæ deniq; partes, opis indigæ, roborantia per toni restitutionem & malignitatis aggressoris extinctionem requirunt. Omnium subjunguntur descriptiones. Ut & admittendorum, assumendorum, apponendorum, & faciendorum ordo sequitur, summa cum diligentia observandus; quippe ex *Hippoer.* *Curationum anima sunt temporum opportunitates.*

Remediorum ordo ejusmodi sit. Primò *Ordo reme-*
detur clyster. Tunc purgatio verna & au-
tumnalis. Apozema laxativum in tres
vel duas saltem doses. Phlebotomia dex-
trâ vere; sinistrâ autumno. Balneum.
Hæmorrhoides aperiantur, vel saphæna.
Vere serum lactis cum fumaria, agrimo-
niâ, scabiosâ, & succo pomorum redolen-
tium. Vinum chalybeatum, & opiata cha-
lybeata,

lybeata, aquæ Spadenſes, Tunbrigenſes, Thermæ Bathonienſes, & ejuſmodi per aliquot ſeptimanas. Clyſter ſemel in ſeptimana. Pilulæ cum gummi ſemel in ſeptimana æqualibus intervallis. Syrupus magiſtralis ſemel in menſe circa plenilunium, vel paulò ante quàm humor ſolitos habeat paroxyſmos ſuos. Paſſulatum paulò ante paſtum, vinum ex ſenna, aut infuſum ſennæ in juſculo matutino, quoties alvus per ſe non fluet. Pulvis digeſtivus horâ dimidiâ poſt ſingulos paſtus. Syrupus de pomis redolentibus meus, cum confectione Alkermes, tabellis vel opiatâ cardiacâ ad palpitacionem, eâ vigente ſumendo. Ad caput, frictiones cum ſacculis ſimplicibus cephalicis repletis. Maſticatoria mane. Suffitus de Tabaco. Cauteria.

Formula. *Formule* medicamentorum ejuſmodi ſunto.

Clyſter. R^o rad. alth. lilior. alb. ana ʒj. fol. malv. violar. parietar. mercurial. atriplic. cichor. ana m. j. flor. chamæm. melilot. ſummit. aneth. ana p. j. femin. lin. ʒſs. fem. anif. fœnic. ana ʒij. f. omnium decoctio in jure capitis virulini aut vervecini. Cape de colatura ʒbj. in qua diſſolv. Cathol. ʒjſs. mel. roſar. ſacchar. rub. ana ʒj. ſal. gem. ʒj. Mſ. f. *Enema*, injiciend.

injiciend. ante omnia circa vesperam, levi
cœnâ subsequente.

Enema aliud pro fœminis hystericis
cum melancholia. ℞ fol. mercurial. artemis.
ana m. jss. fol. malv. alth. violar. parietar.
ana m. j. flor. chamæm. melilot. ana
p. ij. sem. fœnic. anis. ana ʒij. sem. lin. ʒss.
f. omnium decoctio. In colaturæ tʒj. dis-
solv. Cathol. ʒj. hier. picr. ʒss. mel. mer-
curial. sacchar. rubr. ana ʒjss. vitellos o-
vorum n° 2. Mf. f. *Clyster*, injiciendus
semel in septimana, jejuno ventriculo
mane, horis tribus ante prandium.

Vere & Autumno (quibus tempestati-
bus per certas veluti periodos atra bilis
suos habet paroxysmos) celebranda pur-
gatio solennis.

Purgatio.

℞ rad. filic. fœm. bugloss. cichor. tarax.
gram. asparag. fœnic. apii ana ʒj. rad.
cappar. tamarisc. ana ʒjss. polypod. querc.
ʒiiij. fol. chamædr. chamæpit. ceterach,
fumar. capillor. omnium, epithym. cus-
cut. ana m. j. flor. iij. cordial. genist. ana
p. ij. sem. citr. card. bened. ana ʒiiij. sem.
alkekeng. milii solis ana ʒijss. cappar. a sale
mund. cicer. rub. ana ʒx. poma redolent.
minutim incis. cum cortic. n° 3. f. omnium
decoctio. In colatura infunde & decoque
sol. sen. mund. vino albo odoro nutrit.
ʒjss. agar. rec. trochisc. ʒss. medull. sem.
cartham.

*Apozema
purgans.*

cartham. ℥ij. factâ express. & colat. redact. ad ℥xij. dissolv. syr. ros. pallid. comp. cum agar. ℥ij. syr. de fumar. solut. de epithym. ana ℥j. Ms. f. *Apozema* pro iij. dosibus matutinis, sumendis diebus consequentibus, vel alternis, horis 3. ante jusculum cum custodia. Singulas doses seorsim parare, saltem in decocto seorsim infundere cathartica singularum dosium melius erit. Singulis dosibus addatur ℥j. vel cochleare parvum aquæ cinamomi.

Balneum.

Post purgationem instituat *Balneum* aquæ dulcis tepentis, additis emollientibus & refrigerantibus odoratis; quo utatur per triduum vel quatrimum bis in die, atq; in eo moretur citra fastidium aut sudorem. Inde lectum petat, & detergo madore, quiescat, deinde post horam unam corpus cibo curet & reficiat.

Operæ pretium fuerit loco fortis, & ad corroborationem viscerum omnium naturalium, uti quinquies vel sexies semicupio sequenti.

Semicupium.

℞ rad. althææ ℥ss. rad. fragar. oxylap. rub. tinctor. ana ℥j. rad. enul. aristol. utriusq; Ireos Florentin. brion. cyper. ana ℥ss. rasur. juniper. ligni Rhod. ana ℥iiij. fol. artemis. majoran. menth. meliss. ana m. vj. chamæm. melilot. ana m. viij.

m. viij. flor. sambuc. ebul. genist. ana
p. viij. cortic. aurant. citr. ana ʒv. f. decoctio in aqua pro *semicupio*, usurpando
tepidè mane, vacuato excrementis corpore. In eo sedeat citra fastidium aut fudorem per horam unam aut alteram.

A Semicupio, vel Balneo per 8, 10, vel 15. dies pro ratione *ὀψοειας*, usus *seri lactis* conveniet, de quo recentè à presso lacte stillante, accipe ℥iiij. succ. fumar. cichor. scabios. ana ʒiiij. succ. pomor. redol. ℥ss. Mf. & cum albumin. ov., pauc. lim. succo & sacch. ros. tabell. f. clarificatio. Capiat primò ℥j. deinde ij. vel iij. deambulando horas 4. ante prandium. Atq; quantitas salutaris hujus *ὀψοειας* juxta robur ventriculi, citra nauseam mensuram admittentis, metienda.

Hæc Vere fiant. Per *Æstatis* fervidæ sicciores æstus petantur *Aqua Minerales* Marte imprægnata, uno vel altero annis consequentibus.

Autumno autem (quod est melancholix regnum) præmissâ solenni purgatione præscriptâ, ad chalybeata remedia veniendum, in quibus solis atterendæ & extinguendæ *καυνοειας* atræ bilis vis est, si ve id aperiendo, si ve acrimoniam fermentantem (quæ ex *Hippocr.* omnium qualitatum est maxime incommoda) edulcorando,

dulcorando, five atram facem purgando contingat.

Generalia hæc quotannis ad perfectam curationem usq; celebranda. Cum à mineralibus aquis, ferri & vitrioli fodinas præterlabentibus, patiens ad proprias sedes redux scelicibus auspiciis appulerit, post aliquot dierum quietem descriptus clyster sub vesperam injiciatur, postriedie verò in aurora potio sequens propinetur.

Potio.

℞ fol. sen. mundat. minutissime incisor. 3vj. epithym. m. j. cortic. exterior. citr. recent. 3j. cremor. tartar. alb. 3ij. Omnia, ut decet, præparata macerentur per 6. horas in vino albo Rhenano, addit. succ. limon. 3ss. mox f. expressio & colatura. In qua macer. per tres horas diapnoen. 3ij. succ. pomor. 3j. f. cum albumin. ov. clarif. & colat. in qua dissolv. syr. rosar. pall. comp. cum agar. 3j. aq. cinam. cochl. j. Mf. f. *Potio*, detur in aurora tribus ante jusculum horis.

Vensectio.

Sequenti die vel perendie tundatur vena brachii sinistri ad sanguinis 3ix. Mox parentur *juscula* seq. per octiduum manè forbenda hor. 4. ante prandium, superambulando.

Juscula medicata.

℞ rad. gram. scenic. petrosel. ana 3ss. cappar. à sale mund. cicer. rub. semin. cartham,

cartham. in aqua subſident. ana ʒj. paſſul. purgat. uvar. Corinth. ana ʒvj. ſem. alkekeng. ʒiij. Includ. ventre pulli gallinacei, qui confuſus elixetur cum fruſto carn. vitulin. addendo ſub finem coctionis ſol. borag. bugloſſ. oxylap. agrimon. pimpin. calendul. chærephyll. ana p. j. flor. genift. condit. p. ij. reduc ad quantitatem unius juſculi. In quo per pannum colato diſſolv. cryſtall. mineral. chalybeati ʒj. Mſ. Exhibeatur, ut ſupra.

Exactis octo diebus, iteretur potio præſcripta. Utiliſſimum etiam fuerit ab iſta purgatione affigere hirudines margini ani, per quarum morſus ſive vulnuſcula, extrahantur ſanguinis circiter ʒvij.

Interim, dum hæc ſiant, præparetur *Vinum chalybeatum* hoc modo.

Rad. filic. ſœm. fragar. rub. tinctor. petroſel. apii, aſparag. chelid. maj. ana ʒj. cortic. median. fraxin. rad. cappar. tamaric. ana ʒij. ſol. ſicc. ceterach, chamædr. eupator. *Mefue*, ſive agerati, chamæpit. meliſſ. beton. ana m. j. veron. utriuſq; ana m. ij. flor. genift. calendul. roriſmarin. ſtœch. Arab. ana p. iij. ſantal. citrin. lign. rhod. ſaſſafr. ana ʒvj. nuceſ moſchat. in fruſta ſect. n° 6. limatur. chalyb. extinctione duodecimâ in aceto vini albi fortiffim. & nonâ in vino Hiſpanico, ad

ad summum ruborem reduct. ℥ij. Omnia debito modo præparata, & siccissima, pon. in matrac. sive phial. oblong. coll. optimè claus. colloc. pone furnum pistoris, agitentur quotidie per dies xv. Capiat ab ℥iij. ad ℥vj. mane, superambulando, hor. 4. ante prandium, per mensem integrum. Istud remedium efficax est. Si satis potenter agat, in eo subsistendum; at si inceptæ ejus actioni aliquid validioris addendum sit, sumatur chalybs in substantia, & parentur *Tabella* sequentes.

*Tabella
chalybeata.*

R. chalybis ut supra præparati ℥ij. rasur. Cornu cervi primarii recent. ℥vj. magister. perlar. corall. dulcis, succin. alb. præparat. ana ℥ij. oss. de corde cervi, gagat. præparat. ocul. cancer. præparator. ana ʒiss. cortic. exterior. citr. condit. sicci, aut etiam recentis exsiccati, cinam. interior. ana ℥v. conf. Alkerm. ʒss. sacchar. albißim. ℥iij. Terantur simul diligenter omnia, & addita pauca mucag. sem. alth. aut pulp. radic. f. pasta, ex qua form. *Tabella* ponder. ʒij. lento igne ficcand. Capiat unam quotidie mane, ut supra, superhausto vini albi tantillo, superambulando.

N. B. Sine exercitio chalybeata nocitura potius quam profutura sunt, & in eorum usu observandum, alvum fluidam
semper

semper esse debere : Ideo si alvus reſtiterit, ſubducatur vel enemate, vel pilulis in ſequentibus deſcribendis, quæ ante cœnam deglutiantur.

Tempus aſſumptionis iſtius remedii, quoad numerum dierum, vix poteſt deſignari ; facilis tolerantia ægri, & emolumentum, quod uſui ſuccedet, conſilii capiendi occaſionem ſubminiſtrabunt.

Nunc ad uſualia veniendum, quorum frequentiffimus incidat uſus, neceſſe eſt.

Semel in ſeptimana *Clyſter* injiciatur, *Clyſter.* vel præſcriptus, vel alius, juxta præſentes indicationes. Nihil citra noxam primas vias melius everrit, nihil à capite commodius revellit, nihil melancholicis convenientius eſt.

Æqualibus intervallis, alternatim cum *Pilula.* clyſtere, ſemel in hebdomade pilularum ſequentium doſis ſumatur. R. gum. anim. in vino Hiſpan. diſſolut. & per evaporationem in B. coagul. ʒj. pulver. ſubtiliſſ. fenn. ʒiij. crem. tartar. chalybeat. ʒij. myrrh. ʒiſs. ſal. gemm. ʒj. croci ʒſs. Mſ. & cum extracto liquiduſculo ſen. & agar. f. maſſa *pilular.* addendo inter formandum olei aniſi ʒij. Capiat à ʒſs. ad

ad ℥ij. horâ unâ ante levem cœnam.

Eidem usui inservire potest ꝑss. vel ℥ij. pil. stomachi. cum gumm. additis guttis duabus ol. anis. & cinamomi. Sin pilulæ istæ segnius purgent, nonnunquam trochisc. Alhand. gr. ij. vel iij. acuantur.

Pilulæ cum gummi usuales. & aloës crud. ℥j. gum. Ammon. in vino Hispan. dissolut. ℥iij. pulv. fol. sen. subtil. ꝑss. crem. tartar. alb. ℥ij. myrrh. ℥j. croci ꝑss. ambr. grif. ℥j. sal. gem. ℥ij. Mf. & cum extracto liquidiusculo sennæ, parato in aquâ fumarizæ, f. mass. *Pilul.* de qua cap. à ℥j. ad ꝑss. & ℥ij. horâ dimidiâ ante levem cœnam.

Pilulæ etiam Cochiz minores, in eadem dosi huic morbo debellando commodæ sunt; ut & extractum *Rudij.*

Aut parentur pilulæ seniores nigre. & Aloes crud. ꝑss. pulv. fol. sen. ℥iij. pulv. fol. elleb. nigr. præparator. in pane hordeaceo (vel etiam saltem siccator.) ℥vj. crem. tartar. alb. ℥ij. caryoph. cinam. ana ꝑss. f. omnium pulvis; ut alkool, excip. extracto sennæ liquidiusculo, form. massa *pilularis*, addendo ol. anis. ℥ij. Capiat per 10. 15. aut 20. dies à ℥j. ad ℥ij. quotidie mane hor. 3. ante prandium, superhausto jusculi tantillo.

Summe

Summe laudantur pilula *Haly*, ad affectus melancholicos, descriptæ Cap. de *Elleb.* 30. *Lib. 2. Mesu.* & hier. picr. 3ij. ellebor. nigr. polypod. ana 3v. epithym. stoechad. ana 3vij. agar. lap. cyan. sal. Ind. colocynth. ana 3iij. Dantur tutò à 3j. ad aureos duos.

Extractum *Hellebori* tam simplex, quam compositum, aliis admissum, huic affectui maxime prodest.

Ad emendandam noxam ab *Elleboro* illatam. Utriusq; *Ellebori* virtutem ex corpore deturbat Mulla, decoctum Uvarum passarum, aut Hordei, aut Gallorum, aut Gallinarum cum oleo nucum, vel amygdal. dulci vel simili.

Grana *Angelica* etiam in usum venire possunt. & fol. virid. beton. chamæpit. scabiosi. meliss. ulmar. card. bened. agrimon. hepatic. ceterach, ana m. j. fumar. totius m. ij. menth. absinth. pont. ana m. ss. flori. beton. rubr. p. iij. calendul. sambuc. leucoi. ana p. ij. fol. sen. mundat. 3ij. tartar. alb. 3j. Duo hæc ultima præmacerentur per horas 6. tepide in ea quantitate aquæ, quæ sufficiet ad decoct. faciend. mox, additis simplicibus præscriptis, s. decoctio & colatura, in qua dissolve aloës & vesica diaphanæ 3iij. s. exhalatio in pelvi argentea supra Balneum vaporo-

vaporosum, addendo, sub medium evaporationis, expressionem ℥j. rhabbari electi, seorsim infusi in aq. pomor. redolent. cum santal. citrin. & cinam. ana ℥j. sal. corall. absinth. & gemm. ana ℥j. Ms. f. massa *Pilular.* servanda in vase vitro bene clauso. Dosis ℥j. immediate ante levem coenam.

Bolus.

Si *Bolus* arideat, talis detur, & castifistul. recent. è canna extract. 3vj. diaphoen. 3ij. pulv. elect. diatrag. frig. glycyrrhiz. ana 3ss. Ms. f. *Bolus*, sumend. cochl. cum syrup. viol. & de althæa mixtis, dilato ad 3. horas iusculo.

Pulvis purgans.

Aliquando detur pulvis benedictus *lesci de Taranta*; & epithym. 3iiij. lap. b. zul. agar. ana 3ij. scammon. 3j. caryophyll. n° 20. f. *Pulvis*. Cujus primus detur 3jss. deinde 3ij. quilibet septimanâ.

Potio.

Si *Potio* sit gravior, & polypod. 3j. glycyrrh. recent. 3ss. epithym. fumar. cetrach. ana m. ss. sem. anis. fœnic. dulcorat. 3j. fol. fen. mund. 3vj. pulp. tamarind. 3v. cremor. tartar. alb. 3ij. omnium arte maceratio, decoctio & expressio. In qua, reductâ ad dosin, dissolve syr. rospallidar. comp. cum agar. 3jss. syr. de pomis solutiv. 3ss. diaphoen. ℥j. aq. cinam. cochl. j. Ms. f. *Potio* danda in aurora

rora

rorâ, horâ quartâ ante iusculum.

Syrupus magistralis. & succor. depu-
rator. acetosell. sylvestr. bugloss. cerasor. Syrupus.]
prunor. damascenor. pomor. curtipendu-
lor. vel alior. redolent. ana ℥viii. succ.
mercurial. ℥xvj. infusion. nonæ rosar. pal-
lidar. vel quod melius esset, muscatelli-
nar. ℥xxiv. aq. decoction. tartar. alb. pin-
tas Parisienses duas, sen. optim. mundat.
concis. vino albo odoro irroratæ ℥xij. rha-
barb. elect. minutim concis. succo limon.
irrorat. ℥iiij. agar. recenter trochiscat.
glycyrrhiz. Hispan. ana ℥ij. Purgantia
ista cum glycyrrhiza macerentur per ho-
ras 24. ad lenissimum calorem in infusi-
on. rosar. & dimidia parte aq. decoction.
tartari, vase probè clauso; mox f. expres-
sio fortis & colatura, quæ cum succis præ-
dictis misceatur; seorsim verò in reliqua
portione aq. decoction. tartar. dissolve
cass. fistul. recenter è canna extract.
℥vj. pulpæ tamarindor. ℥iiij. addendo, si
opus sit, partem succorum prædictorum,
præsertim tenuiorum, ut acetos. & cera-
sor. Sinatur fieri per noctem infusio, manè
post lenem fervorem f. colatura, quæ cæ-
teris admisceatur. Ponantur omnia in
Alembicum vitreum, vel fictilem lapide-
um (quales ex Bellovacensi luto fingun-
tur) superposito capitello vitreo, & lentâ

in balneo distillatione totum reducatur ad ℥xxxij. quibus adhuc calentibus addantur manna calabrin. puriss. sacchar. crystal. lin. subtiliss. pulverizat. ana ℥vj. syr. violac. opt. ℥viij. f. *Sprupus*, cui indatur nodulus continens fantal. citrin. cinam. interior. ana ℥ij. lign. aloes ℥j. sem. coriand. non preparator. ℥iij. flaved. citr. ℥iss. nuc. moschat. ℥iiij. ambr. gris. ℥j. mosch. oriental. gr. v. qui nodulus sæpius erit exprimendus. Servetur in ampulla vitrea exactissime obturata. Usus vel per se ab ℥ij. ad ℥iij. vel mistus detur cum aliis syrupis & aquis, æstate cum sero lactis, mense inëunte, vel quando humor melancholicus turgescet semel in mense.

Vomitus.

Si vomere (ut aliquando *vomitus* non futurus est inutilis) libeat; Emetica, quæ prodesse tantum, non autem tandem nocere valeant, usurpentur. Talia sunt infusio pulv. emetic. & sal. vitriol. alb. ℥j. ut artis est preparati.

Chalybeata.

Chalybs sub variis formis assumi possit, in quibus *vinum* & *tabell.* chalybeat. supra descripsimus, nunc autem alias subiungamus.

*Eleuari-
um.*

℞ conserv. flor. calendul. rorismarin. ana ℥j. conf. Alkerm. ℥ss. rad. chelid. major. cort. exterior. citri, aurant. sicc. ana ℥ij. oculor. cancr. preparat. magister.

ster. perl. corall. dulc. ana ʒjss. succin. præparat. lap. gagat. præparat. ana ʒijss. spodii è cornu cerv. ʒv. cinam. interior. ʒiiij. croci Martis aperientis ʒij. Pulverizentur pulverizanda, ut alkool (in eo enim totum artis magisterium est) omnia verò excipiantur syrup. de cichor. simpl. f. *Electuarium*, de quo capiat quotidie manè ʒss. horis 4. ante prandium, corpus exercendo ambulatione, & brachia agitando divisione ligni cum ferra; continuando per 15, 20, aut 30. dies, si opus fuerit.

Sed notandum, hîc tantam esse vim *Exercitii*, ut sine ipso futura sint omnia irrita. Quapropter Ager vel à medicamento planè abstineat, vel eò, ut decet, ex artis legibus utatur.

Sin *Pulvere*, quàm *Electuario* uti ma- *Pulvis*.
lit, ita paretur; & croc. Mart. aperient. ʒij. rasuræ cornu cervi primarii recentis debito tempore collecti, ʒss. magist. perl. & corall. succin. præparat. ocul. cancr. lap. gagat. præparat. ana ʒij. succin. spodii ex cornu cerv. ana ʒv. ossis de corde ejusdem ʒjss. cinam. interior. ʒiiij. flaved. citri sic. ʒij. ambr. gris. ʒj. Ms. f. omnium *Pulvis*, ut alkool, cujus ʒiiij. sumantur singulis matutinis, ex ovo sorbili, aut vino albo, superambulando, & corpus
Y 3 movendo,

movendo, ut supra. Posset addi saccharum, verum nimis magnum esset dosis volumen. Notandum, quod à minori quantitate sumi initium poterit, v. g. à ʒj. ad ʒiiij. ʒv. ʒij.

*Cerevisia
medicata.*

Cerevisia medicata antihypochondriaca. R. falsaparill. alb. & medullof. ʒviiij. rad. chin. ʒvj. filic. scem. oxylap. rub. tinctor. ana ʒviiij. rad. ficc. cichor. tarax. oxalid. ana ʒiiij. fol. agrimon. capill. omnium, hepatic. cuscut. ana m. ij. flor. nenuph. borag. bugloss. ana p. viij. rasur. cornu. cerv. ebor. santal. omnium ana ʒiiij. cortic. pomor. redolent. ʒij. nuc. moschat. ʒj. Bulliant omnia in congiis Anglicis cerevisiæ non-lupulatae n° viij. ad duorum consumptionem, sinatur fieri infusio per noctem in vase probè tecto, mane f. per seraceum colatura, cui adde ejusdem cerevis. recent. cong. iij. succ. pomorum redolent. ʒvj. succ. cochlear. nostrat. ʒbj. succ. nasturt. becabung. ana ʒbj. squam. fer. ʒxvj. saccul. inclus. Sinatur fieri fermentatio ad depurationem liquoris. Recondatur lagenis lapideis probè obturatis, asservandis loco subterraneo.

Haftenus de curatione morbi generaliori; deinceps quædam subnectam quibus symptomatis ejus particularibus urgentibus obviâ eatur.

Ventri-

Ventriculo robur addatur, & prima *dige-* *Pulvis di-*
gestivus.
stio promoveatur *pulvere* sequenti. & fe-
min. anis. foen. dulc. ana 3vj. coriand. præ-
parat. 3ss. cortic. aurant. citr. condit. sicc.
ana 3v. chin. 3j. cortic. sassaf. 3iij. ma-
gist. perl. corall. ana 3ij. cinam. 3iiss.
ambr. gris. 3j. sacchari albiss. quadru-
plum pondus omnium. Ms. f. *Pulvis*,
ut alkool, sumendus è cochleari, horâ
dimidiâ post singulos pastus.

F. infusio *Theriaca* in vino albo, vel in *Ad ventri-*
culi flatu.
aqua card. bened. Capiat de hac infusio-
ne cochlear unum, urgente *flatu*. Vel pa-
retur Biscoctum *corticis Aurantium* aut
Citri cum *Ambra* & *ol. Anisi*, utendum
sæpius in die, urgente *flatu*.

& baccar. junip. recentium succulenta- *Extractum.*
rum 3j. calami aromatic. cort. rad. sas-
safir. ana 3vj. folior. in umbra siccator.
absinth. vulgar. menth. meliss. ana 3x.
corticis flav. citr. diligenter siccatur. 3v.
mac. cinam. optim. ana 3ij. f. *Extractum*
cum optimo vino Canarino, de quo ad
mellaginem coagulato in Balneo vaporoso
cape 3ij. gum. guajac. puriss. 3ss. par-
tis albæ benzoin, quæ *Amygdala* vocatur,
mastich. puriss. pulveris. balsam. Peruan.
alb. sicc. ana 3ij. sal. absinth. gem. ambr.
gris. ana 3j. Ms. f. massa pilularum. Ca-
piat 3j. quotidie manè horis 4. ante pran-
dium,

dium, superhausto cerevisiæ absinthitis vel hydromelitis Malvatici aq. meliss. optimè diluti momento, continuando per dies 15, 20. aut plures, pro effectû.

*Empla-
strum.*

℞ ladani puriss. ℥ij. teratur in mortario calido, & addatur ea quantitas balsami Peruviani nigri, quæ sufficiat ad consistentiam *Emplastri*, cui addatur quarta pars gummi Carannæ in vino Hispanico optimo liquati, trajecti & inspissati. Extendatur ejus portio in alut. ad formam scuti. Applic. regioni stomachi, & octavo quoq; die renovetur *Emplastrum*; sinapizetur, sive conspergatur pulvere subtilissimo Caryophyllorum & Cinamomi.

Roborantibus accensenda sunt grana, sive bacca, juniperi matura, recentia, quæ æquis partibus vini Malagenfis, succi cydoniorum & dissolutionis ambrae griseæ immergantur, & sæpius siccentur. Capiantur n° 12, 15, aut 20. manè jejuno stomacho per plures septimanas.

*Liquor am-
brae.*

℞ ambr. gris. mosch. ana ℥ss. lævig. in porphyr. cernantur per cribrum aut linteum, affunde spiritum vin. optim. (aut spir. menth.) ut supernatet uno saltem digito, claude optimè, expone soli per dies 15. gutta una vel altera instillata jussulo aut vino mirificè roborat ventriculum.

Tinctura.

Tincturarum stomachicarum materia *Tinctur.*
 sint rad. galangæ & zedoariæ, calamus
 aromaticus, cortex ligni sassafr. wintera-
 nus sive costus facie sambuci, flavedo citri
 & aurantiorum, mentha utraq;, rubra
 præsertim & hortens. longioribus foliis,
 meliss. absinth. utrumq;, summitates roris-
 marini, sem. anisi, fœnic. coriand. bacc.
 junip. cinam. mac. quæ omnia, ut artis
 est, cum aquis stillatitiis menth. meliss.
 cinam. immo cum ipsa theriacali distilla-
 ta extrahantur: Addantur ambra grisea
 & moschus, & ad usum liquor serve-
 tur.

Cordis palpitatio; sublatâ causâ vapo-
 rî cessabit; siquid tamen hujusmodi me-
 tuatur, in promptu sit syrupus pomo-
 rum redolentium mixtus cum confectio-
 ne Alkermes, cujus cochleare unum cum
 pauco spiritu rosarum, urgente sympto-
 mate, exhibeatur: Vel sint ad manus ta-
 bellæ vel electuarium quæ ex cardiacis
 concinnatæ sint, non omisso lapide be-
 zoar, & inprimis margaritarum magi-
 sterio.

*Ad cordis
 palpitatio-
 nem.*

Opiata roborans. R rad. scorzoner. ci-
 chor. bugloss. cond. ana ʒj. conserv. ros.
 caryophyll. ana 3x. cort. citr. aurant.
 condit. ana 3vj. conf. Alkerm. 3v. corall.
 & perlar. in magisterium reduct, ana ʒiij.
 succin.

*Electuari-
 um.*

succin. alb. præparat. oss. de corde cerv.
ana ʒiſs. corn. cerv. ad albed. calcin. ʒij.
terr. Strigenſ. Lemn. ana ʒiiij. lap. bezoar.
utriuſq; ambr. griſ. ana ʒj. Mſ. & cum
ſyr. de beton. rub. & trifol. acetof. f. *Electuarium*,
de quo capiat manè & vespè-
ri, inſtar avellanæ.

Aliud.

Electuarium etiam cardiacum ſequens
fumatur vespèri in ingreſſu lecti, poſt
levem vel nullam cœnam, inſtar juglan-
dis minoris, quoties vapor melancholicus,
palpitationes ſaciens, & motum ſine cau-
ſa ciens, moleſtiùs cor percellit, ipſamq;
mentem impetet. R̄ diſcord. optimè fer-
mentati per annum, & non foetentis ʒj.
conf. Alkerm. ʒſs. conf. flor. nenuphar.
ʒvj. cortic. citr. extimi condit. ſicc. & triti,
ut alkool ʒv. magiſter. perlar. corall. dulc.
ana ʒiſs. ſuccin. præparat. lap. gagat.
præparat. ana ʒij. ſpod. ʒj. diaphoret.
vulgaris ex regulo parati ad ſummam al-
bedinem ʒvj. Mſ. & cum ſyr. de pomis
redolent. magiſtrali f. *Electuarium*, quod
ad uſum dictum ſerverur.

Tinctura.

R̄ flor. beton. rubr. p.iiij. roſ. rubr. p.ij.
flor. violar. bugloſſ. ana p. iij. aq. fontan.
puriſſim. ʒiiij. cortic. pomor. redolent.
m. j. cortic. exter. citr. flavi ʒſs. Aqua
reddatur acidula f. q. ſucci limonum, atq;
addatur vini albi Andegavenſ. ʒj. Ex-
trahatur

trahatur *Tinctura*, ut artis est, f. colatura, cujus ℥iij. add. syr. de pomis redolent. ℥vj. syr. mororum rubi Idæi ℥iij. ambr. gris. nodulo inclus. ℥j. Capiat ℥iv. in languoribus.

℞ conf. Alkerm. ℥ss. magister. perlar. *Tabella.*
corall. dulce. ana ℥ij. oculor. cancr. præparat. ℥iij. off. de corde cerv. ℥ij. rosar. rubr. ℥j. cortic. exterior. citr. & aurant. condit. sicc. ana ℥iij. lap. bez. oriental. ℥j. ambr. gris. ℥j. sacchar. cum aq. naph. & rosar. coct. ℥vj. Mf, f. pasta, quæ, additâ paucâ mucagine semin. cydon. extract. in iisdem aquis, formetur in *Tabellis* ponderis ℥iij. siccantur lenissimo calore, & servantur loco sicco. Vesperis in ingressu lecti, horis tribus à cœna, unam ex hisce *Tabellis* capiat, quoties cor defecerit.

Vaporem discutiet, & simul somnum *Ad vapores*
blandè conciliabit, ac malignitati resistet *& vigilias.*
bolus ex ℥ij. theriac. recent. & ℥j. conf. Alkerm.

Ad importunas *vigilias* sumat Laudani grana aliquot; pauca enim aliquando exhibita, furente humore, nihil profuerunt. Ad somnum etiam conciliandum & vapores reprimendos, syr. nenuphar. diacod. ana part. æq. noctu circa horam somni usurpentur.

In

*Medica-
menta ex-
terna.
Linimen-
tum ad li-
enem.*

In hoc affectu *Topica* etiam locum habent, quibus uti licet ad placitum.

Linimentum seq. lieni applicetur ad ejusdem obstructionem referand. & cortic. med. sambuc. virid. ℥ij. cortic. med. ulm. fraxin. ana ℥j. linguæ avis 3vj. radic. enul. caryophyllat. rub. tinct. chelid. maj. ana 3ss. fol. tamarisc. chamædr. chamæpit. ceterach, ana m. j. cynogloss. totius m. ij. rad. raphan. rustic. concis. 3x. flor. genist. hyperic. sambuc. chamæm. ana p. iij. axung. suill. recent. ℥ij. vini Canarin. ℥jss. acet. scillit. ℥jss. f. omnium decoctio ad liquorum consumptionem & herbarum putrilaginem. Pinguedinis in pelvim aq. frigid. plen. injectæ & refrigeratæ pars purior sumatur, facibus separatis, de qua cape 3vj. ungu. aurant. fragrantis 3j. ol. jasmini 3ss. Mf. f. *Linimentum* pro litu longo regioni lienis usurpando, mane ante assumptionem remedii Martialis, & noctu in ingressu lecti, superposito linteo multiplici mediocriter calente. Ante litum, operæ pretium erit applicare tumenti lieni lienem bovis recenter ex animalis immediate jugulati ventre extractum calentem, & desuper relinquere, donec per se refrigerit; superponantur lintea calida ad calorem diutius fovendum.

Vel

Vel præparetur decoctum valde emol-^{Form.}
liens ex parietaria, brancâ urfinâ sive a-
cantho, chamamillâ totâ, cort. med. ul-
mi, sambuci, cicutâ & cynoglossâ, cui im-
mersi duo lienes bovis vicissim applicen-
tur per horam integram calidè.

Emplastrum emolliens & discutiens, ^{Emplast.}
proximè describendum, multum puris per
urinas & sedes evacuavit ab ægra, habente ingentem tumorem cum abscessu in li-
ene & rene sinistro.

℞ gumm. Ammoniac. dissolut. in suc-
cis cicutæ, hyoscyam. beton. aquat. (scro-
fular.) cynogloss. extractis per se, traje-
cti & inspissati ℞j. mass. empl. de mucil-
ag. de ranis, quadrupl. mercur. ana ℞ss.
pulv. pyritis subtiliss. in porphyrite cum
succis rad. bryon. & sol. sigill. beatæ Ma-
riæ lavigati, & exsiccati ʒij. sem. vitic.
nasturt. hortens. cochlear. Batav. ana ʒss.
cinnabaris (calomelanos) ʒj. camphor.
ʒij. ol. ceræ, petrol. ana ʒjss. Terantur
omnia terenda, ut alkool, omniâq; mista
excipiantur f. q. styrac. liquid. & additâ
f. q. ceræ flavæ novæ f. massa *Emplastri*,
ex qua Magdaleonies formentur. Applic.
vel per se, vel, in tenella admodum cute,
intermediâ syndone, aut pertenui bysso.
Renovetur decimo quoq; die. Quodsi pu-
stulæ in cute efflorescant, sublato ad pau-
cos

cos dies *Emplastro*, linatur pars affecta dura, tumens, unguento populeo, cui admista fuerit quarta pars gummi Ammoniaci cum prædictis succis præparat. & ad mellaginis consistentiam levissimo calore reducti.

Emplastrum tenax ad lienem *Moffeti*. R. gumm. Ammon. in aceto solut. & inspissat. q. v. cui adde pro singulis unciiis 3j. pulveris subtiliss. caryophyll. f. *Emplastrum* applic. ex aluta. Mira facit ad duritiem visceris, & flatu in hypochondrio sinistro rugientes. Suavem habet odorem.

*Ad caput
levandum.
Frictiones.*

Masticatoria.

Fumus.

Capiti consulunt *frictiones* matutinæ retrorsum cum sacculis farctis simplicibus cephalicis, calefacientibus, siccantibus, corroborantibus. *Masticatoria* è mastiche, pyrethro, cubebis, cardamomo, cerâ exceptis, vel nodulo inclusis; sedulo expundo quod dissolvetur. Vice tabaci (quod omitti consulo: hæc enim planta, hyoscyami Indici species, etsi siccante vi prodesse credatur; continuo tamen usu cerebrum & nervos ferit, stupefacit, liquat, & penetranti sale volatili tonum partis dissolvit, cum omnium partium nervosarum damno) si *fumis* uti velit, cephalica odorata in eum usum capiat. Suffumigia etiam grata ex odoratis aërem cubiculi medicatum

dicatum reddant. Cerebro ideo roborando, & à malignis fumis præservando frequentia inservient.

℞ rad. cyperi ʒjss. Ireos Florent. ʒj. *Fumigatio.*
santal. citrin. lign. Rhod. ana ʒss. cortic.
citr. exter. aurant. ana ʒv. styrac. calam.
benzoin. ana ʒvj. caryoph. ʒiiij. acet. ro-
fac. ʒiiij. Mf. pro *vapore* excitando in pa-
ropside.

℞ Ladan. puriss. ʒj. styrac. calam. ben-
zoin. ʒvj. balsam. alb. succ. ʒx. lign. aloës ʒss.
lign. Rhod. santal. citrin. ana ʒij. cortic.
citr. ʒiiij. flor. lavend. ʒj. ambr. griff. ʒjss.
moschi ʒj. carbonis salicis vel frangulae
ad pondus omnium; f. Pulvis subtilissimus,
excipiendus mucagine gum. tragat.
extract. in aq. angel. vel naph. fermentur
aviculae cypriae, incendiendo in cubiculo,
quoties vapor cerebrum percellit.

Eidem casui inserviunt pastilli ex aqua
angel. residuo, sive ex magmate ejus
aquæ.

℞ pulv. * Violac. duplicata Iride ʒss. *Cucufa.*
rad. pœon. fol. succ. beton. ana ʒjss. cor-
tic. citr. aurant. ana ʒjss. succin. ʒx. sem.
coriand. præparat. nigell. Roman. ana ʒj.
styrac. benzoin. mastich. sandarac. ana
ʒvj. oss. cran. human. ad albed. calcinat.
ʒiiij. f. omnium Pulvis crassiuscul. exci-
piend. bombac. & syndon. coccin. pro
Cucufa continuò gestanda. *Em-*

Emplast. *Emplastrum* pro futuris. R. mass. empl. de beton. magistral. ʒij. contra rupturam ʒj. (aut *Cesaris*) ladani puriss. ʒvj. mastich. thur. sandarac. benzoin. ana ʒij. gum. tacamahac. ʒiij. succin. ʒvj. caryophyll. mac. ana ʒj. balsami Peruani q. s. ut f. *Emplastrum*, cujus portio extendatur in aluta ad formam literæ T. applic. futuris, raso capillitio.

Ad nares. Quotiescunq; vapor putris *nares* feriet, ungantur earum partes interiores *Balsamo* sequenti.

Balsamum. R. medull. crur. vitul. aut pedum vervecin. liquatæ & ad albedinem lotæ atq; agitæ ʒss. ol. succin. quater à sale & cineribus rectificat. & in aq. vitæ, vel cinam. macerati ʒij. ol. limpid. & flavi caryoph. angel. ana ʒj. balsam. Peruan. ʒjss. Mf. pro *Balsamo*; cujus consistentia, si opus sit, spissior reddi poterit, addito sebo cervino, aut medullâ crurum bovis.

Errhina. *Errhina* blanda proderunt ex succo majoranæ, betæ, anagallid. rubr. cum vino albo & saccharo. Vel radix betæ infusa in vino infusionis majoranæ & Ireos Florent. naribus indatur.

Fontanella. *Pyrotica* maximi sunt momenti, inter primam enim & secundam vertebra[m] posteriori collo applicita, à cerebro potenter evacuant. Brachio alterutro inter bicipitem

bicipitem & deltoïdem, derivationem humoris à capite fluentis & ejusdem vacuationem complent. Interioribus tibiis à suprema arce *κατ' ἄνω* revellunt.

Vesicatoria nonnunquam locis usualibus *Vesicatoria* applicita huic malo aliquid levaminis afferunt.

Verum ut Magistratui leges tulisse non est satis, cum præceptorum anima sit debita observatio; ita nec hæc scripisse, nisi adhibeatur observatio, quæ longa in longo & chronico morbo requiritur. Ager si tuto curetur, sufficit; cito & jucunde, in affectionibus inveteratis non licet, in quibus fere periculosa esse nimium & festinatio, & voluptas solet. Imperet secundum rationem Medicus, obsequatur æger, & bonæ spe fretus, id persuasum habeat, sæpe per obstinaciâ juvenis malum corporis vinci, & festinationem in omni re gravi & seriâ perfectioni è diametro adversari.

Z CAP.

CAP. XIII.

De Scorbuto.

Indicationes.

Obstructiones viscerum sunt referandæ, ipsaq; corroboranda; humores vitiosi expurgandi, eorumq; mala diathesis corrigenda, v. g. si acida sit, salinis; si salina, acidis. Hisce *intentionibus* satisfaciunt purgantia, alterantia, corroborantia.

Purgatio.

Primo *purgetur* ager vel pil. mastichin. Fernel. aut de hiera; aut *potione* sequenti.

Potio.

℞ infus. 3vj. fol. sen. mundat. & 3jss. rhabarb. cum correctoriis reduct. ad parvam dosin, in qua dissolve diaphœn. 3ij. syr. * nostri cathol. 3j. sp. vitrioli gutt. iij. Mf. f. *Potio* exhibenda horis 3. ante jusculum cum debita custodia.

Alterantia.
Jusculum.

Jusculum medicatum *alterans* hanc formam optimè institui potest, (præcipuè si scorbustus ad hydropem vergat) ℞ rad. chin. 3ss. rad. gram. scenicul. asparag. ana 3vj. passul. Corinthiac. cappar. à sale mundat. cicer. rubr. ana 3v. sem. cartham. pleni 3jss. Includantur ventri pulli, qui confusus elixetur cum frusto carnis vitulinæ, addendo sub finem coctionis fol. cochlear.

&

& nasturt. aquat. ana m. j. fol. agrimon.
pimpin. borag. bugloss. oxylap. ana p. ij.
summit. chærephyl. & flor. calend. ana
p. j. In colatura dissolve crem. tart. cha-
lybeat. ʒj. ʒjss. ʒij. Mf. exhib. per octi-
dium, supëgambulando, hor. 4. ante pran-
dium.

Succi extrahantur ex cochlearia utraq; *Succi.*

Anglica scil. & Batav. nasturtio & beca-
bung. itq; recentes & non depurati admi-
sceantur zytho & cerevisiæ quotiescunq;
bibet; aut si depurati sumantur, eorum
admisceatur quantitas major. Herbe ad-
dantur jusculis, comedantur in aceta-
riis. Livero. iij. noliſſi ni ciborib. i. i.

Be cochlear. nostr. m. iij. becabung. na-
sturt. aquat. ana m. ij. fol. endiy. hepat.
ana m. j. Omnia viridia contrundantur in
mortar. marmor. & per prelum extraha-
tur *succus* per residuum depurandus,
qui per filtrum astus dulcoretur tertiâ
sacchari parte. Hujus julepi antiscorb.
cochlearia ad minus duo permisceantur
hæstui cerevisiæ tenuis rec. è doliolo ex-
tractæ. Utatur in pastibus pro potu or-
dinario. biqmil. rousp. mæro.

R. rad. chinæ lbj. zarzeparill. ʒviij. *Cerevisia*
lign. cassia cum cort. ʒij. rasur. C. C. *medicam.*
rec. & ebor. ana ʒjss. nuc. mosch. per
frusta sect. n° iij. v. aut vj. cerevis. lu-
pula.

pulat. fortior. gallon. vj. abfinth. vulg. & pont. ana m. j. santal. citr. ʒj. succ. cochlear. ℥iij. succ. nasturt. & becabung. ana ℥jss. f. ut a. e. De hac cerevisia capiat 3. haustus magnos in die ante prandium, ante coenam, & ingressu lecti: Vel

*Cerevisia
Chalybeat.*

℞ zarzaparvalb. & medullof. ʒviij. rad. filic. foemis oxylap. ana ℥j. lign. sassafr. ʒij. ras. Curcub. & ebol. ana ʒiij. rad. raph. rast. ʒiij. fol. cochlear. utriusq; becabung. nasturt. aquat. herb. ana m. j. summit. absinth. pont. m. ss. sem. nasturt. hort. & cochl. Batav. ana ʒx. nuc. mosch. ʒj. f. decoctio in gallon. viij. cerevis. lupulat. rec. ad ij. consumpt. adde ejusd. cerevis. gallon. iij. sinatur fieri infuso per noctem vase probe clauso, mane per setaceum colatura, quæ indatur doliolo justæ capacitatis, addendo succ. cochl. utriusq; nasturt. & becabung. ana ℥j. succ. pomor. edol. ℥iij. sinatur fieri fermentatione ad perfectam depurationem. Indantur autem doliolo frusta *chalybis* quæ simul sint ponderis ℥iij. Post exactam fermentationem liquor limpidus includatur lagenis lapideis probe obturatis, quæ reserventur loco subterraneo ad usum pro potu ordinario, diluendo, si placeat, cerevisiâ tenui sex solidorum.

℞ croc

℞ croci Martis aperient. opt. combusti *Vin. chalyb.*
non vomitorii ℥ij. rasur. Q. Clebor. dent.
equi marin. ana ℥ij. santal. citr. sassafr.
ana ʒss. macis ʒj. vini alb. Ruppellenf. vel
Andegavenf. ℔iiij. Infund. per biduum
ante potum.

℞ huius vini ʒv. succ. antiscorbi. depu-
rat. per resident. ʒij. Ms. Capiat mane
horâ septimâ corpus exercendo.

Inter alterantia meritò recensentur tar-
tarum & ejus præparationes, viz. cre-
mor. tartar. vitriolat. &c. sal absinth. ge-
nift. cochlear. pulveres item testacei, perl.
corall. ocul. cancr. &c.

℞ conf. rad. cichor. ʒss. conf. flor. ca- *Corroboran-*
lend. & veton. rubr. ana ʒiiij. conf. Al- *tia,*
kermes ʒij. cort. citri cond. sicc. ʒijss. *Electuar.*
magist. perl. & corall. dulc. ocul. cancr. *chalybeat.*
præp. ana ʒjss. pulv. cort. sassafr. ʒiiij. Ms.
& cum syr. de pomis magistr. vel de ci-
chor. simpl. f. *Elect.* instar opiata, de qua
cap. ʒij. * troch. Martis aper. ʒss. Ms. f.
Bolus sumend. mane, superhausto vini ab-
sinth. momento cum exercitio.

Ista quantitas troch. Martis continue-
tur per octiduum, deinde dentur ʒij. per
dies totidem, mox ʒj. usq; ad diem trigef.
vel quadragesimum.

℞ pulv. elect. arom. rosat. ʒj. troch. de *Pilula.*
rhab. de absinth. ana ʒjss. cort. sassafr.

Z 3

citri

citri & aurant. ana 3j. sal. perl. & corall.
ana ℥iij. M℥. & cam syr. de absinth. f.
massa Pil. de qua & * troch. aperient.
cap. ana 3ss. M℥. cum syr. dicto pro una
dosi sumend. superhausto vini absinth. mo-
mento vel cerevis. antiscorb., subsequente
exercitio. Aulgeatur quantitas troch. Mart.
ut antea dictum est. Ad condimentum
add. gutt. iij. vel ij. ol. ex ligno sas-
sifr.

Massa etiam Pilular. poterit formari
cum extr. sassifr. parato cum optimo vi-
no Malvat. Malag. vel Canarino.

Tertio quoq; die horâ dimidiâ ante le-
vem cenam capiat 3ss. vel ℥ij. pil. sto-
mach. cum gum. præsertim si in chaly-
beatorum usu alvus adstrictione labo-
ret.

CAP. XIV.

De Abscessu Mesenterii.

Signa sunt si tumor cum inflammatio- *Diagnosis.*
ne præcesserit, doloris in præsens
mitigatio, materiæ purulentæ excretio,
& febris hæctica.

Indicationes sunt ulceris deterfio, & con- *Indicatio-*
solidatio, doloris mitigatio, & febris he- *nes.*
ctica extinctio.

Conveniunt hic *Clysteres* lenientes & *clyster.*
detergentes, viz. R tapf. barbat. plantag.
totius ana m. j. scabios. veronic. mar. ana
m. jss. hord. integr. furfur. macr. ros. rub.
flor. hyperic. trifol. odorat. ana p. jss.
Coq. in aq. font. q. f. Colaturæ ℥j. adde
fyr. ros. sicc. ʒjss. mel. caprifol. ʒss. tere-
binth. Venet. ovi vitello solut. ʒij. vin.
Canarin. aut de Malaga ʒiij. Ms. f.
Clyster: & repetatur quoties opus fu-
erit.

Huic addi possunt rad. aristoloch. cary-
ophyllata, bacc. junip. &c. N. B. Cly-
steres primò debent esse detergentes, po-
stèa consolidantes & astringentes.

Z 4

R aq.

Julapium. R̄ aq. decoctionis pomorum (*Regina* dictorum) & hord. (addit. fantal. alb. & rub. ana ʒiſs.) ʒiſs. syr. rub. Idæi ʒiij. corall. ʒj. sp. vitrioli q. ſ. ad gratam aciditatem. Mſ. f. *Julapium* pro iij. doſ. bis in die ſumendis longè à paſtibus.

Hauſtus Hypnoticum. R̄ diacod. ʒiij. syr. rub. Idæi corall. ana ʒiſs. Mſ. & ſumatur hor. ſomni in hauſtu alæ maciatæ.

Bolus ſpectificus. R̄ terebinth. Venet. aq. pariet. lot. ʒj. ocul. cancr. præp. ʒj. pulv. virg. aureæ gr. x. rhei gr. v. gum. Arab. gr. vj. Mſ. & cum pulv. glycyrrhiz. gr. iij. f. *Bolus* mane ſumendus ſuperbibendo hauſtum *jusculi* calentis ſeq.

Jusculum. R̄ rad. alth. ʒiij. petroſelin. ſœnic. ci-chor. taraxac. ana ʒiſs. raſur. corn. cerv. ebor. dentis equi marin. ana ʒiſs. cappar. à ſale mundat. uvar. Corinth. ana cochl. j. jujubar. paſſul. exacinat. ana ʒij. includantur ventre junioris galli, qui conſutus elixetur cum fruſto carniſ vitulin. addendo ſub finem decoctionis fol. endiv. hepatic. agrimon. borag. adianth. polytrich. ling. cervin. ana m.ſs. flor. calend. p. ij. F. colatura ad ʒxxx. pro tribus *jusculis* mane ſumendis cum *Pulvere* ſequenti.

R̄ crem.

& crem. tart. ℥ij. lap. prunel. ℥j. cry-<sup>Pulvis pro
jufculo.</sup> stal, syderei gr. iiij. sacch. crystall. ad pondus omnium. Mf. pro una dosi in singulis jusculis dissolvenda.

& rasur. lign. sanct. inter. nigerr. ℥j. <sup>Potus dia-
reticus.</sup> abiet. rec. resinof. ℥ij. rasur. lign. junip. ʒx. fantal. citrin. ʒiiij. rad. filic. fœmin. caryophyllat. rub. tinctor. ana ʒjss. fol. scabios. agrimon. hyperic. totius, virg. aur. ficc. ana ʒvj. flor. sambuc. betonic. ana p. ij. fem. alkekeng. mil. sol. ana ʒss. nuc. moschat. ʒij. Incidantur minutim, & divid. in plures partes ponderis ʒij. f. totidem sacculi ex linteo raro oblongi, qui indantur singulis lagenis lapideis durarum quartarum capacibus, cerevisiâ semilupulatâ repletis: obturentur optimè, & reponantur in cella pro *potu ordinario*, cum quo incipiat post duos dies.

Ingredientia possunt coqui in cerevisiâ semilupulatâ gallon. vj. ad duorum consumptionem; postea addendo gallon. iiij. ejusdem cerevisiâ, infunde per noctem, mane cola per setaceum & doliolo inde, addendo fermenti alæ rec. ℥bj. & sinatur fermentari antequam lagenis indatur. Singulis lagenis addi possunt ʒij. mellis sequentis. & plantag. totius m. ij. bugul. bellid. scabios. agrimon. ana m. j. summit.

mit. caprifol. m. fs. Coq. in aq. hord. q. f. colaturæ clarificat. adde mell. opt. ℥iij. coq. & despuma clarificando donec iterum ad mellis consistentiam reducatur.

*Bolus dia-
phoreticus.*

Horâ somni *Bolus* sequens exhiberi potest. R̄ conf. ros. rub. cum sp. vitrioli acidulat. ʒss. confect. Alkerm. ʒss. magister. perlar. lap. bezoar. orient. ana gr. vj. Ms. f. *Bolus*. Si dolores urgeant, addatur aliquid laudani.

*Potio pur-
gans.*

Purgetur aliquoties *Potione* sequenti. R̄ rasur. lign. sanct. nig. ʒj. veronic. mar. scabios. ana p. j. flor. cord. p. ij. trag. commun. ʒiij. crem. tart. ʒj. fol. sen. mund. vin. alb. irrorat. ʒiij. Coq. & seorsim infund. rhabarb. ʒjss. in aq. card. bened. succ. limon. acidulat. addit. fantal. citrin. ʒss. reducantur ad dosin debitam, addendo syr. * nostr. cathol. ʒj. Ms. f. *Potio* mane sumenda.

*Massa pilu-
laris.*

R̄ tereb. Cypr. & Venet. vin. alb. cocturâ indurat. ana ʒj. ocul. cancr. præp. ʒss. gum. guaiac. junip. ana ʒiij. oliban. myrrh. mastich. ana ʒss. croc. ʒj. camph. gr. xxx. pulv. glycyrrhiz. ʒij. balsam. Peruv. nig. q. f. f. *Massa pilularis*, & ex ʒj. f. pil. vj. Sumat iij. mane & vesperi superbibendo ʒiij. *Apozematis* sequentis.

R̄ rasur.

℞ rasur. lign. sanct. nig. ℥ij. cancror. *Apozema.*
fluviatil. clibano exsiccat. & pulv. ℥iij. fol.
 scabios. m. j. agrimon. beton. veron. utri-
 usq; virg. aur. pyrol. bet. rub. persicar.
 maculat. caprifol. ana m. ss. ros. rub. p. jss.
 flor. sambuc. p. iij. passul. integr. ℥iij.
 Coq. in aq. font. q. f. depurando donec
 liquoris limpidi restant ℥xliij. inter depu-
 randum addendo mell. alb. despumat.
 ℥iij. Mf. f. *Apozema* pro vj. dos. bis in
 die sumendis.

Si dolores ventris urgeant, f. *Fotus* se- *Fotus.*
 quens. ℞ rad. alth. cort. med. fraxin.
 ulm. ana ℥iij. rad. aristol. utriusq; bryon.
 irid. nostrat. ana ℥ij. polypod. ℥iij. lign.
 Rhod. ℥ijss. fol. chamæd. chamæm. totius
 scabios. totius, sambuc. hyperic. cen-
 taur. min. eupator. Mes. & Avicen. ana
 m. ij. flor. sambuc. keyr. melilot. ana
 p. iij. sem. anis. fœnic. ana ℥j. lin. fœnu-
 grac. ana ℥jss. Coq. in aq. font. partibus
 tribus & unâ vin. alb. generos. sub finem
 addendo acet. scillit. ℥ss. f. *Fotus* ven-
 tris regioni adhibendus cum spongiis eo-
 dem intinctis.

Post Fotum usurperetur *Linimentum* se- *Linimen-*
 quens. ℞ rad. bryon. utriusq; alth. ana *tum.*
 ℥vj. fol. sambuc. chamæm. agerat. eupa-
 tor. Avicen. chamæd. hyperic. absinth. rut.
 ana m. j. scabios. tot. m. iij. flor. genist.
 centaur.

centaur. min. ana p. iij. sem. lin. ʒj. viticis, ling. avis ana ʒss. axung. suill. rec. ʒij. vin. alb. generos. ʒij. acet. vin. alb. ʒss. bulliant ad liquorum consumptionem & herbarum putrilaginem. Exprime & ex parte puriore f. *Linimentum*.

Statim post solum detur jusculum supra descriptum dilato ad tres horas prandio.

Emplastr.

Parti dolenti applicari item potest *Emplastrum* de Cicutā cum Ammoniaco.

CAP.

CAP. XV.

De Nephritide.

Signa sunt nausea, vomitus, lumborum *Diagnostic.*
dolor fixus, stupor cruris lateris af-
fecti.

Intentiones sunt ut viæ urinariæ lubricæ *Indicat.*
reddantur, calculi expellantur & dolor se-
detur.

Primo injiciatur *Clyster* seq. & herb. *Clyster.*

chamamel. parietar. melilot. sanic. ana
m.ij. flor. sambuc. hyperic. ana p.ij. sem.
malv. ziiij. scœnugr. ʒss. sem. alkekeng. &
mil. sol. ana ʒiijss. f. omnium decoctio &
colat. ad lbj. in qua dissolv. Elect. lenitiv.
ʒj. bened. laxat. ʒss. ol. viol. scorpion.
apa. ʒj. tereb. Venet. in ov. vitel. solut.
ʒss. mf. f. *Clyster.*

Si dolor non cesset, repeti potest *Clyster* *Semicupi-*
cum additione aliquot gr. Laudan. si dolor *um.*
urgeat; vel præparari potest *semicupium*
cum malv. viol. parietar. hyperic. chamæ-
mel. & plurimis rapis concisis, quo utatur
iteratò pro ratione doloris, atq; in eo morè-
rur ad horam unam ad minus quâvis vice;
quò diutius, eò melius.

Si

Venesectio. Si perseveret dolor, & adsit plethora vel inflammatio, *mittatur sang.* è brachio.

Potus ordinarius. Pro *potu ordinari*. bibat liquor. seq. R. rad. alth. ʒiiij. rad. glycyrrhiz. Hisp. ʒij. rad. symphyt. maj. siccac. calicul. nenuphar. femin. plen. ana ʒj. lign. abiet. resinof. rec. ʒijss. gum. Arab. ʒx. gum. prun. & cerasor. ana ʒv. sacchar. albiss. duplex pondus omnium, sem. coriand. ʒxij. f. omnium pulv. subtil. servand. in pyxid. ad usum. R. hujus pulv. ʒij. cerevis. non lupulat, calefact. quart. dias, trajic. sapius per manicam super pulv. horâ unâ ante pastum. Citra calefactionem cerevisie poterit pulvis indi lagen. lapid. probe obturat. repon. loco subterranean. unde deprom. pro *potu ordinari*.

Villus, &c. Quod ad *victum* pertinet, cibi sint eucharymi; falsa, piperata, acria, vaporosa, vina generosa vitentur. Motus sit moderatus. Veneri parce litandum. Vitentur animi pathemata violentiora.

Pulvis vel Elest. specifice. R. pulv. glycyrrhiz. rad. alth. symph. maj. ana ʒss. rad. petroselin. saxifrag. bulbos. off. mespil. ocul. cancr. prap. mandib. lucii, virg. aur. lap. Tiburom. ana ʒij. sem. alkekeng. mil. sol. bardan. ana ʒijss. gum. Arab. prunor. cerasor. tragacanth. ana ʒij. lap. prunel. ʒvj. Mf. f. *Pulv.* aut cum

cum conserv. flor. malv. vulg. & rosæ
ana ℥ij. medull. sem. melon. rec. ℥j. &
syrup. de alth. q. f. f. *Electuarium.*
Dof. *pulveris* à ℥j. ad ℥ij. ex vino albo ma-
ne hor. 4. ante prandium. Dosis *electuarii*
quantit. jugland. mane per mensem inte-
grum, superbibendo haustum vin. alb. aut
aquæ parietar.

& axung. cuniculi circa renes collect. *Bolus speci-*
levi calore liquat. in aq. parietar. ad al- *ficus.*
bed. lot. & cum pulv. glycyrrhiz. & sacch.
crystal. ana ʒss. subactæ in formam *Boli*;
& superbibatur haustus vin. Rhenan.
saccharat. vel medicati additione ℥j. sy-
rup. de alth. Sæpius cum felici successu
exhibui.

N. B. Hoc remedium ex tempore præ-
parandum, ideo axungia hyeme collecta
servetur seorsim sub aqua parietariæ. Ef-
ficacius autem erit remedium hæc formâ.
& axung. dict. ℥ij. ol. amygd. dulc. rec.
vel butyr. recent. insuls. pulv. rad. alth.
condit. sacch. cand. ana ℥j. succ. glycyrr-
rhiz. Hispan. non. combust. gumm. Arab.
ana ʒss. m℥. Dosis ℥ij. vel ℥iij. Vel &
hujus bals. ℥ij. lap. prunel. ʒj. ʒss. ʒij.
m℥. f. *Bolus.*

Multum proderit *Vinum Diureticum* *Vinum diu-*
sequens. & lign. nephrit. ʒss. rad. eryng. *reticum.*
gramin. petrosel. fœnic. rub. tinct. ana ℥j.
fol.

fol. virg. aur. beton. saxifrag. utriusq;
rut. murar. ficc. ana 3vj. flor. viol. malv.
ana p. ij. sem. paliur. spatul. foetid. ana 3ij.
alkeketig. mil. fol. nucleor. mespil. con-
tus. ana 3ij. ciner. albiss. junip. totius
3ss. Incisa & contusi. includantur sacculo
lineo qui imbibatur q. s. vin. Rhenan. de-
in affunde ejusdem vini lbij. infund. per
hor. 24. Coletur super cinamom. inter.
3ss. sacch. cand. aut violac. 3ij. pro iij.
dos. matutinis, superambulando, longe à
pastu.

Foveatur latus dolens emollientibus
lact. & aq. ana part. æq. incoctis, & mox
linatur ol. scorpion. & axungia cuni-
culi.

Pro diuretico fortiori præscribatur me-
dicamentum sequens.

*Aqua diure-
tica.*

Rx succ. raphan. cum sacch. cand. stra-
tificat. per resolutionem extract. aq. diu-
ret. sequent. 3ij. syr. nephro-cathartic.
sequentis 3j. Mss. potio in semicupio
fumenda.

Aqua diuretica talis est. Rx rad. bardan.
scolym. eryng. petroselin. ana 3iiij. fol.
argentiq. beton. virg. aur. auricul. lepor.
saxifrag. ana m. jss. flor. genist. utriusq;
ana p. iij. sem. spatul. foetid. mil. fol. ana
3ij. nucl. mespil. 3ij. bacc. junip. 3ijss.
succor. parietar. raphan. limon. bacc. al-
kekeng.

kekeng. ana ℥ij. vin. Rhenan. ℥xij. Macerentur per quatrimum, dein distill. in M. B. primò, dein in cineribus citra empyreuma ad siccitatem. Magma caleinetur ad albedinem, atq; super cineribus in manica trajiciatur quinquies aut sexies liquor stillatitius, & recondatur ad usum.

Syrupus noster nephro-catharticus talis est. *Syrupus nephro-catharticus*
 R succ. depurat. bacc. alkekeng. & limon. ana ℥j. liquor è raphan. succ. parietar. ana ℥ss. sacch. albiss. ℥jss. trochiscor. de nitr. (quem lapidem prunellæ appellant) ℥iij. Mf. & exacte in vase argenteo f. syrupus, qui reddi poterit acidulus usus tempore ad gratiam cum sp. vitrioli aut sulphuris.

Nota, Quæ postea præscribuntur ad calculum vesicæ, hic etiam locum habent; quare caput illud consulatur.

CAP. XVI.

De Inflammatione & Ulcere Renum.

In inflam-
matione.
Venæsectio.

IN Renum inflammatione largâ manu mittendus sanguis, nè phlegmon inde nascatur; & demum ulcus superveniat.

In ulcere.

Quodsi vel hinc, vel à calculo, vel à alia causa, *ulcus* in renibus fiat, sequenti modo eidem occurrendum.

Intentiones
curativæ.

Ulcus detergendum, carne opplendum & ad cicatricem perducendum. Ut hæc fiant, superflua quævis arte per idoneos ductus sunt evacuanda, & causæ morbificæ à partibus nobilioribus ad ignobiliora deducendæ. Vires item sunt reficiendæ. *Renes* autem adulari debent, & blandè lenientibus tractari.

Vitus.

Vitus sit refrigerans & humectans, abstineat à falsis, piperatis, acris, aromaticis, acidis, vaporosis, lacticiis, pinguibus, crassis, edulis, lapidosi fructibus, aliisque; quæ vel humores inflammabiles reddant, vel concretionum occasiones subministrant vel foveant. Vescatur cibus euchymis, carnibus junioribus, elixis potius quàm assis, iusculis alteratis boragine, buglossò, oxalide, endiviâ.

radiviâ, lactucâ, chærefol, capparibus; o-
vis forbilibus, pomis coctis, prunis, a-
mygdalis. Panis fit albus bene fermenta-
tus, vinum oligaphorum dilutum. Vi-
tentur Aeris inclementia, & negotia seria.
Exercitium moderatum fit non violentum,
ne fiat inflammatio. Abstineat a Venere.
Somnus & vigiliæ sint moderati. Ab ani-
mi pathematibus violentioribus caven-
dum. Alvus teneatur leniter soluta.

Frequenter injiciatur *Chyster* hujusmodi. *Chyster.*

℞ fol. malv. alb. viol. parietar. atripl.
senecion. ana m. i. agrimon. m. i. s. flor.
chamem. melilot. ana p. i. flor. nenuph.
p. ii. sem. melon. alkekeng. ana ʒss. Coq.
in aq. font. q. s. Colaturæ ibi. adde s-
lect. lenitiv. ʒss. mel. violac. sacch. alb.
ana ʒij. butyr. rec. ʒiij. Ms. f. *Ch-*

ster. 2. Addi possunt rap. domestic. n° i.
bulb. lil. alb. m. i. præcipue si sit suspicio
calculi.

Mane sequenti *purgetur* portione ex fol. *Purgatio*
sen. crem. tart. &c. in aq. hord. factâ, ad-
dendo syrup. aliquem magistralem pur-
gantem. Reperatur purgatio semel intra
octiduum.

Purgatio fieri potest tali *bolo*. ℞ cass. *Bolus purg.*
stzul. rec. ʒvi. diaphen. ʒss. tereb. Ve-
ner. aq. parietar. lot. ʒj. gum. ceras. gly-

cyrrhiz. pulv. ana ʒss. Mf. f. *Bolus* semel
in septimana sumendus e cochl. j. syrup.
de alth. Aut quoq; cum diaprun. simpli-
ci ʒiij. & mercurio dule. ʒss.

Vel R. cass. fistul. rec. ʒvij. rhabarb.
subtiliss. pulv. ʒj. terebinth. Venet. aq.
parietar. & melilot. ad albed. lot. ʒiij.
gum. Arab. ʒj. Mf. f. *bolus*.

Fusculum.

Fusculum fiat ex pullo gallinaceo exen-
terato & faretto rad. gramin. petroselin.
summitat. asparag. cicer. rub. cappar.
sem. melon. contus. & elixetur cum frusto
carnis vitulini. addendo circa finem borag.
bugloss. oxylap. oxalid. portulac. &c. In
quaq; dissolv. crem. tart. ʒj. Sumatur
mane per 4. dies.

Diagridiata mihi sunt suspecta, quia
nimis violenta.

Ad ulcus renum detergendum & are-
nulas (si adsint) educendas paretur de-
coctum sequens per xij. aut xvj. dies usur-
pandum.

*Decoctum
specificum
et vulne-
rarium.*

R. rad. chin. ʒss. rasur. lign. junip.
fantal. citrin. ana ʒss. rad. tussilag. gly-
cyrrhiz. ana ʒj. lign. nephrit. ʒiij. sol.
sicc. agrimon. veronic. utriusq; , prunell.
betonic. pilosell. ana ʒiijss. ros. rub. p. ij.
Omnia concisa digere per hor. 24. in
balneo vaporis in ea quantitate aquæ in-
staurantis

staurantis sequentis, quæ supernatet 6, digit. vase vitreo probe clauso; mox citra ebullitionem filtretur per chartam. Sume ꝑv. mane, expectando non promovendo sudores in lecto.

Huic addo sæpius rad. sarsæparil. alth. symph. lign. sassaf. fol. equiset. virg. aur. herniar. scabios. flor. archang. alb. primul. ver. betonic. sem. alkekeng. lign. lentscin. rasur. corn. cerv. ocul. cancr. & infundo sæpius in cerevis. lupulat. gallon. vj. ad duorum consumpt., fermento per noctem, colo, & addo ejusdem cerevis. lupulat. gallon. iv. & in vase idoneo includo, in quo pendeant in sacculo nuces moschat. ad ꝑjss. & ocul. cancr. ad ꝑijss. nitri puriss. ꝑviij. sumatur pro potu ordinario.

Aqua instaurans est talis. & corn. cerv. *Aqua instaurans.* tenell. ꝑiij. (aut, si desit, gelatin. ejusd.) succi carnis vitulin. vervecin. & capi in vase duplici extracti ꝑiij. succor. depurat, pomor. redolent. ꝑij. bugloss. oxalid. rotund. trifol. acetos. card. bened. ulmar. ana ꝑj, vin. alb. generos. ꝑiij. santal. citrin. lign. Rhod. ana ꝑjss. cinamom. inter. ꝑij. bacc. junip. recent. ꝑss. rasur. lign. junip. ꝑj. pulv. elect. triasantal. diamargarit. frig. ana ꝑiij. digere per biduum, dein distilla in balneo vaporoso, & liquor distillatus
A a 3   fervetur

servetur pro decocto supradicto.

*Lac Asini-
pum, &c.*

His peractis, habitâ necessitatis æq; ac
tempestatis ratione, *Lac asininum*, vel ca-
prillum, serum lactis clarificatum, aut a-
quæ Spadenses exhiberi possunt. Lacti u-
tiliter admisceatur manus Christi perlata
& corallata, coacta cum gummi Arabico in
aq. ros. solut. viz. R sacch. cand. & Mada-
rensis subtiliss. trit. ana ʒvj. perlar. & co-
rall. præparat. ana ʒij. Ms. & cum gumm,
dicto vel mucagine gum. tragacanth. aq.
plantag. & ros. solut. q. s. f. *Tabellæ* pon-
deris ʒss. quarum una pulverizata dissol-
vatur in dimidio lactis sextario.

Tabellæ.

Præter hæc conveniunt hordeata, a-
mygdalata, & emulsiones ad acrimoniam
temperandam.

Emulsio.

Emulsio sit huiusmodi. R rad. alth.
symph. maj. ana ʒj. glycyrrhiz. rec. ʒjss.
rad. ononid. saxifrag. utriusq; petrosel.
gramin. scenic. ana ʒss. sem. alkekeng.
cum baccis, mil. sol. ana ʒiiij. hord. in-
teg. p. ij. f. decoctio & colatura. R a-
mygd. dulc. excort. ʒvj. sem. 4. frig. maj.
ʒj. lactuc. papav. alb. ana ʒss. alkekeng.
ʒiiij. cum decocti suprapræscripti f. q. f.
Emulsio, addendo syr. de alth. ʒij. gum.
prun. ceras. aq. parietar. solut. ana ʒj.
Ms. pro duabus dosibus, m. & v. sumend.
per quatrimum.

Quoad

Quoad *ordinem*, primò injiciatur Cly-
ster, die sequenti instituat^{Ordo agen-} Pur-^{dorum.}gatio,
dein per dies 4. sumatur Jusculum; tan-
dem reiterato clystere, deveniat ad usum
lactis aut seri lactis, &c.

N.B. Loco jusculi suprà præscripti sub-
stitui potest vinum è fructu fragariæ, ce-
rasis acidis, nig. & baccis halicacabi suo
tempore paratum, aut cerevisia ex iisdem
parata; aut *Hydromel* sequens, quod plu-
ribus intentionibus inservit.

R. rad. alth. ʒiij. glycyrrhiz. ras. ʒij. *Hydromel.*
cichor. taraxac. filic. fœm. ana ʒj. lign.
nephrit. junip. ana ʒij. fol. agrimon. pim-
pinel. saxifrag. veron. fœm. prunell. ficc.
ana ʒx. flor. beton. malv. ana p. iij. fra-
gor. ʒiiij. bacc. alkekeng. ʒij. *Hydromel.*
ex parte una mellis & octo aquæ præparat.
ʒxxx. affunde prædictis in doliolo, & fer-
mentetur, dein transvasetur liquor, &
fervetur in dolio optimè clauso. Dos. ʒiiij.
mané.

Huic quoq; sæpiùs addo ingredientia
decocti vulnerarii suprà descripti.

Si adsit ardor Urinæ, addantur sem.
4. frig. maj. papav. alb. flor. papav. er-
rat. sem. cydon. lactuc. portulac. passul.
uvar. Corinth. jujub. gum. Arab. traga-
canth. &c.

De *Pilulis balsamicis* lenientibus, vid.
Cap. de *Calculo & Ulcere vesicae*.

*Aqua mi-
nerales.*

Si hæc non juvent, adeat æger *aquas minerales sulphureas*.

N.B. *Aqua minerales* non sunt usur-
pandæ donec ulcus sit deterfum, & cor-
pus bene expurgatum.

*Artificia-
les.*

Vel fiant *artificiales* hoc modo. & aq.
pluvial. ℥xvj. redd. acidul. ad saporis
gratiam cum q. s. sp. vitriol. Martis, ad-
de glycyrrhiz. Hispan. ras. ℥j. rasur. abi-
et. ℥iiij. lign. sassafr. zv. rad. alth. sicc.
℥jss. infunde per quatrduum loco tepido:
cola per chartam emporetic. adde quar-
tam partem vin. Rhenan. optimi, & pro
singulis pintis liquoris adde * Animæ he-
pat. gr. xxiv. Lagenis bene obturatis cum
cera indatur. Cum sacch. edulcoretur
tempore usûs.

CAP.

CAP. XVII.

De Mictu cruento.

Intentiones sunt ut humorum acrimonia, si adsit, obtundatur, aut impetus minuatur; inflammatio, si adsit, tollatur, & vasa consolidentur, & constringantur. *Intentiones.*

Venasectio ut plurimum convenit, partim revulsionis gratiâ; partim ad plethoram minuendam. *Venasectio.*

Si *purgatio* necessaria videbitur, commodissime præstatur bolo sequenti. & cass. recent. ʒvj. pulv. subtil. rhabarb. ʒj. terebinth. Cypr. ʒiiij. pulv. glycyrrhiz. gum. Arab. ana ʒj. Mf. f. *bolus* mane sumendus, & pro re nata intra triduum vel quadriduum repetendus. *Purgatio.*

& rad. tussilag. scabios. ana ʒvj. rasur. lign. sanct. inter. nigerr. ʒiiij. rad. enul. ʒiij. glycyrrhiz. Hispan. ʒij. polypod. rec. ʒv. fol. veron. mar. fanicul. bugul. hyperic. totius ana m.ij. heder. terrest. m.ij. flor. paralyf. sambuc. ana p. vj. sem. malv. bombac. ana ʒj. coriand. præparat. ʒjss. nuc. mosch. ʒvj. bulliant in gallon. iiij. alæ & tribus cerevis. lupulat. ad duorum consumpt. *Potus Dieteticus.*

consumpt. adde eorundem liquorum ana gallon. iij. Infunde per noctem vase bene stragulis tecto. Coletur & doliolo indatur, addendo mell. puriss. ℥iiij. fermenti ala rec. ℥ij. fermentetur ad perfectam depurationem, pro *potu ordinario*. Doliolo indatur sacculus continens ℥xvj. ramentor. Jovis puriss.

*Electuari-
um.*

℞ conserv. ros. rub. ℥iiij. conserv. rad. symph. maj. flor. archangel. alb. ana ℥j. conserv. flor. malv. utriusq; pulp. rad. alth. cum sacch. coct. ana ℥jss. pulv. subtil. glycyrrhiz. ℥ss. pineol. mundat. sem. citrull. melon. amygd. dulc. mundat. aq. ros. infus. ana ℥ij. gum. Arab. ℥ijss. gum. prun. ceras. ana ℥jss. tragacanth. 3j. *Mf. f. Electuarium.* Dos. quantitat. jugland. quotidie in ingressu lecti horis tribus à cœna levi.

Addi possunt pulv. rad. symph. ocul. cancr. crySTALL. rupis in aq. urtic. & vin. Rhenan. sæpius extinct. & in porphyrite redact. in alcohol.

Trochisci.

℞ *Trochisc. nephrit.* 3j. conserv. ros. rub. ℥jss. *Mf.* deglutiat mane immediatè ante haustum lactis asinini sacch. ros. edulcorat.

Trochisci nephritici sunt tales. ℞ glycyrrhiz. Hispan. mund. ℥ij. sem. rec. mund. melon. cucurbit. citrull. ana ℥ss. sem. papav. alb. portulac. oxalid. lactuc. plantag.

plantag. sophiæ chirurg. ana ʒiijss. sem.
malv. cydon. ana ʒiij. ros. rub. anther.
ros. cupul. gland. sumach, bacc. myrt.
coriand. præparat. acac. hypocyst. ana
ʒiijss. santal. omnium ana ʒj. mastich.
thur. seu oliban. sandarach, succin. præ-
parat. ana ʒv. spod. corn. cerv. ad albed.
calcinat. cran. human. ust. ana ʒiiij. sang.
dracon. magmat. rhabarb. ab expressione
residui ana ʒss. carnis & ossium mespilor.
herniar. equiset. gland. ana ʒij. gum.
Arab. prun. ceras. tragacanth. ana ʒjss.
amyl. tritic. ʒj. f. Pulvis & trajiciatur per
setaceum, & cum aq. sperm. ranar. plan-
tag. & ros. f. Pasta ex qua formentur
Trochisci ad usum.

Jalapium exhibeatur ex aq. stillatit. *Jalapium*.
sperm. ranar. & syrupo è succo plantag.
corallor. &c.

Crocus Martis corallinus detur instar *Loboch*.
Loboch cum gumm. Arabic. & tragacanth.
addit. sacchar. Gumm. autem dissolvantur
in aq. plantag. & sperm. ranar.

& unguent. nutrit. magistral. rec. ʒiiij. *Unguen-*
camph. ol. nenupharin. solut. ʒj. Ms. pro *tum*.
litu pro regione lumbari quotidie in in-
gressu lecti usurpando, superposito linteo
non admodum calente.

Bufo terrestris siccatu syndone involu- *Bufo appens*.
tus suspendatur ex collo retrorsum, ita ut
tangat

tangat regionem renum & continuo gestetur.

Specificum. Multum valet *succus urticae* depurat, cum syrupo sequenti exhibitus, succi viz. $\mathfrak{z}$ iiij. ad $\mathfrak{z}$ j. syrupi.

& syr. de succo plantag. moror. rub. Idæi ana $\mathfrak{z}$ iiij. syr. corall. $\mathfrak{z}$ v. syr. cydon. rob de ribes ana $\mathfrak{z}$ vj. Ms. ad usum.

Aliud. & urtic. rub. urent. virid. m. vj. scabios. rec. m. ij. heder. terrestr. m. j. Contund. & extrahatur succus, & edulcoretur sacch. ros. Dos. $\mathfrak{z}$ iiij. mane & vespери.

Tabella. & pulp. rad. alth. $\mathfrak{z}$ ss. pulv. subtil. rad. symph. maj. & glycyrrhiz. Hispan. ocul. cancr. præparat. ana $\mathfrak{z}$ ij. lap. hæmatit. præparat. $\mathfrak{z}$ iiij. sacch. ros. $\mathfrak{z}$ iiij. Ms. f. pulv. & cum q. f. gum. tragac. aq. scabios. extract. f. *Tabella*, semperq; unam in ore teneat.

Bolus. & flor. sulphuris, lapid. hæmatit. præparat. part. alb. benzoin. ana $\mathfrak{z}$ j. Excipiantur omnia syrup. de heder. terrestr. f. q. f. *Bolus* dandus pluribus matutinis consequentibus, superhausto posseti ex scabios. & veronic. præparati haustulo, dilato ad minus ad $\mathfrak{z}$. hor. cibo.

Pilule balsamicæ. & balsam. sulph. terebinthin. inspissat. $\mathfrak{z}$ ss. rad. enul. sicc. gum. guaiac. ana $\mathfrak{z}$ ij. ceruss. antimon. Jovis in alcohol redact. cum

cum sacchi. cand. ana ʒiij. cum q. s. balsam. Peruvian. f. *Massa pilularis*. Dos. ʒj. mane quotidie superbibendo haustum cerevisiæ mellitæ.

Vidi quendam, annorum circiter 40. qui à retentricis renum imbecillitate, & tum vasorum tum parenchymatis laxitate tantum cruoris fundebat cum urina, ut corpus macilentum, exangue & pene tabidum ægerrimè traheret, pulsus habens velocem, languidum & febrilem. Eò usq; res devenerat ut refrigeratâ urinâ, incoctus sanguis in ea concrederet albicans, & gelatinæ potius quàm sanguini affinis. Vanò labore assumptis & adhibitis omnibus remediis, tandem intra tres quatuorve dies convaluit, hausto quotidie manè lacte vaccin. rec. multo supra ramum menthæ rubræ, eòq; calente ex animali dulcorato satis bonâ quantitate syrup. (gelatinæ, sapæ) cydonior. & syrup. cinamom. Vivit adhuc (1644.) nomine *Chambers*, & ab annis 12. perfecta fuit ista curatio.

*Historia
mictûs
sang. à re-
num imbe-
cillitate,
&c.*

Quidam, qui adhuc est in vivis, in paroxysmis nephriticis à calculo, & etiam extra paroxysmos sæpiùs solitus fundere urinas sanguinolentas, consuluit plures Medicos doctos & melioris notæ, qui diu præscrip-

*Alterâ mi-
ctûs sang. à
calculo.*

præscripserunt quæcunq; sunt artis, & ir-
rito labore administrarunt idonea reme-
dia, propinato sæpius succo plantaginis,
datis quæcunq; ex symphyto, &c. præter
iteratam phlebotomiam & alia innumera.
Tandem accessit mulier quæ sequenti re-
medio intra decem dies perfecit negotium,
planè sedato per plures menses sanguinis
fluxu, qui quoties recurrit eodem sistitur
modo.

& bonam quantitatem herbar. viri-
dium plantag. centinod. bursæ pastor. hy-
perici; concisis affundatur in vesica vel
cupr. vel potius stanneâ magna quantitas
lactis vaccini rec. mulci, & f. distillatio,
quæ etiam fieri poterit in vase refrigera-
torio. Excipiatur aqua, quæ reservetur ad
usum. Exhibeantur ʒv. aut vj. hujus a-
quæ, cum ʒj. syr. de alth. (quidni de
symphyt.) ter in die, mane horâ octavâ,
quintâ pomeridianâ & in ingressu lecti per
dies 10, 12, 15.

A. B. Semel in eodem subiecto facta
est recidiva hyemali tempestate, quâ cum
non suppeterent herbæ virentes, eadem
precedente æstate dum vigerent colle-
ctæ, & debite in umbra siccata, lacti in-
dita & distillat. profuerunt optimè. Re-
tulit Turnerus ægri pharmacopœus, *Mar.*
4. 1645.

CAP. XVIII.

De ardore Urinæ.

UNdecunq; *ardor urine* vel *dysuria* procedat, an ab humorum acrimonia, an à calculo, aut ab ulcere vel inflammatione Vesicæ vel ejusdem sphincteris, sequentia eidem conducere possunt.

Pilula Nephritica Michelii magnæ sunt *Pilula Michelii,* efficacæ in urinæ ardore à tartaro lutofo.

℞ myrrh. thuris mascul. mastich. ana ʒij. succin. præp. croci ana ʒss. camphor. ʒij. ðij. cerus. antimon. fixiss. & albiss. ʒxv. Trita omnia ut alkool excipiantur f. q. terebinth. Venet. in sp. Vini tartarifato liquatæ & mediante aquâ communi lactificatæ, f. massa pilular. Cap. ʒss. mane. horis tribus ante prandium, & tantundem horis totidem à coenâ levi, superhausto *aquæ lactis* seq. parvo cyatho, idq; diu donec tota massa consumpta fuerit.

℞ rad. alth. symphyt. maj. bulbor. lilior. alb. ana ʒiiij. fol. equiset. parietar. melilot. cum toto ana fascic. iiij. (fasciculus autem habet m. iiij.) fol. betonic. scabios. pimpinell. *Aq. lassis.*

pimpinell. tapf. barbat. cum flor. ana fascic. ij. lagopod. portulac. plantag. vulgar. & aquat. ana fascic. ijs. malv. violar. atriplic. hort. ana fascic. iij. flor. nenuph. utriusq;, malv. ros. chamæmel. ana m. vj. flor. eric. m. viij. melon. recent. à cortic. liberat. maj. fragr. matur. n° iiij. Recentia omnia inciduntur, iisq; affund. aq. hord. vel alæ recent. coct. nondum fermentat. alterutrus, viz. liquoris fervent. ℥xx. Sinatur fieri maceratio per noctem, in amphora vesica cuprea vel plumbea, aut ferrea, si habeatur, idq; ad leviss. ciner. tepid. calorem; mane autem affunde seri lactis recent. non acidi ℥xl. & superposito capitello in refrigerat. f. distillatio in vase duplici, vel saltem ad levissimum calorem, & quæ extillârit aqua, fervetur ad usum in lagenis lapideis exactissime obturatis subere, reponend. loco frigido subterraneo.

Emulsio.

℞ aq. lact. præscript. ℥v. medull. sem. melon. 3ij. amygdal. dulc. recent. mund. par. v. hord. mundat. ad putrilag. cocti cochl. j. f. *emulsio* dulcorando pauco saccharo, add. gum. Arabic. pellucid. in eadem aqua dissolut. 3j. Ms. pro dosi.

Pulvis.

℞ gumm. Arab. glycyrrhiz. Hispan. recent. ana 3iiij. radic. sicc. alth. & symphyt. maj. ana 3ij. fol. equiset. 3iiij. flor. melilot.

melilot. & malv. ros. ana ʒjss. Ex omnibus debite siccatis f. pulvis subtiliss. ad usum.

Ufus autem hic esto: R hujus pulv. ʒss. *Tinctura*
aq. supradict. lactis lbj. trajic. aqua super pulverem per manicam duodecies ad minus. Calefiat primo, & ut melius virtutem attrahat, vas suppositum recipiens argenteum vel fictile sit in alio vase aquæ calentis pleno. Sumatur hujus liquoris ʒv, vi, vij, vel viij. pro dosi.

Pilula hæc lenientes ex gumma. in magnis *Pilula lenientes.*
urinæ ardoribus quacunque de causa utilissimæ sunt. R gum. Arab. & tragacanth. ana ʒss. gum. pruni & ceras. ana ʒij. album. ovi inspissat. & penitus siccatur. ʒj. pulp. extract. ex partibus 2. rad. alth. & parte una rad. symphyt. maj. cum decoct. capit. papav. alb. & citra unctionem in balneo vaporoso siccatur. ʒij. succi glycyrrhiz. non combust. ʒvj. Excipiantur omnia f. q. syrupi de papav. f. massa. Dosis à ʒj. ad ʒij.

Non minoris efficaciz est *syrupus de* *Syr. de mucilaginibus* seq. R cort. med. ulmi, rad. alth. & symph. maj. ana ʒij. sem. psyll. & cydon. ana ʒj. fl. nenuph. alb. recent. lect. per medium caliculis, ut semen mucilaginos. exeat, par. xxv. Coq. cortex, radic. & flor. in lbviij. aq. hord. ad medietat. consumption.

B b

sumption. s. colatura, cui calenti indantur semina, & satis longa infusione ad calorem moderatum extrahatur mucago, trajicienda per pannum stramineum, ad cuius ℥xvj. add. gum. Arab. in aq. rosar. & plantag. dissolut. ℥j. gum. prun. & ceras. itidem dissolut. ana ℥ss. gum. tragacanth. dissolut. ad consistentiam syrupi ℥iij. sacchar. alb. in aq. lact. dissolut. (quæ etiam pro aliis dissolutionibus sumi potest) ad pondus omnium. Coq. lento igne continuo agitando ad consistentiam mivæ, quæ in vase vitreo lati orificii servetur ad usum.

Hydromel.

Hydromel item sequens multum juvat. R. lign. nephrit. concis. ℥iij. rad. chin. ℥xvj. rad. sic. alth. malv. symph. maj. ana ℥viiij. polypod. glycyrrhiz. ana ℥iiij. fol. sic. parietar. cymar. malv. & alth. ana m. jss. fol. agrimon. equiset. veronic. mar. betonic. ana m. ij. flor. nenuph. utriusq. cum capitul. malvæ vulgar. & rosar. papav. errat. ana p. viij. sem. malv. alth. cydon. violar. ana ℥jss. melon. cucurbit. bacc. alkekeng. lactuc. portulac. ana ℥j. sem. papav. alb. ℥iij. (vide de sem. papav. nigr. de capit. papav. de sem. hyoscyam.) passular. mund. uvar. Corinthiac. jujub. ana ℥vij. gum. Arabic. prun. cerasi ana ℥jss. gum. tragacanth. 3x.

Omnia

Omnia concisa & contusa ponantur in sac-
cum è panno stamineo raro, & recond.
doliolo, atq; istis speciebus affund. hy-
dromelitis optimè cocti & despumati
galon. x. Affundatur autem liquor ca-
lens, & in loco calido sinatur fieri ferment-
ratio omnimoda. Peraçtâ fermentatione
liquor recondatur lagenis lapid. apprimè
clausis loco subterraneo.

N. B. Ut tollatur sapor mellis & flatus
corrigantur, addatur pastinaca sylvestris,
tota planta optimè lota bulliat cum mulsâ
(ejus scil. lbj. in mulsâ quantitat. suprâ
præscript.) Mulsâ autem paratur ex parte
una mellis, & partibus 5. aq. pluviae, quæ
simul coquantur sedulo despumando ad
supernatantis ovi terminum.

Ejusdem virtutis est *Ala hæc medicata.* Ala medi-
cata.
R rad. asparag. & ononid. ana ʒij. rad.
malv. alth. symph. maj. ana ʒiiij. uvar.
Corinthiac. ʒvj. glycyrrhiz. rec. ʒiiij.
fol. parietar. m. iiij. Bulliant in galonibus
sex alæ recent. ad duorum consumption.
Colaturæ add. gum. Arabic. in aq. parie-
tar. & filiq. fabar. virid. solut. ʒiv. gummi.
prun. & cerasi itidem solut. & mucilag.
sem. nenuphar. satis spiss. in iisdem aq.
fact. ana ʒij. & f. fermentatio ad depuratio-
nem. Servetur ad usum. Detur bis in die
longè à pastibus.

B b 2

Cum

Cum hac utatur æger *Electuario* seq.
 & conf. flor. malv. rosæ (*Polypocæ*) &
 communis ana ℥iiij. conf. flor. papav. er-
 ratic. & nenuphar. ana ℥ij. medul. sem.
 melon. recent. ℥iiij. pulv. glycyrrhiz. &
 rad. symphyt. maj. ana ℥j. gum. Arabic.
 ℥jss. gum. ceras. & prun. ana 3x. Mf. f.
Electuar. de quo cap. instar jugland. ante
 haustum Alæ.

Opiata.

Electuario huic, vel quibuscumlibet ex su-
 præ præscriptis addi possunt (scæviante ar-
 dore & dolore) *Opiata* vel liquida vel so-
 lida, sub ingr. lect. vel alias si libeat.

Injectio.

In vesicam per syphonem *injici* potest li-
 quor sequens. & fol. parietar. malv. tapf.
 barbat. ana m. j. fl. malv. ros. p. iij. capit.
 papav. alb. maj. n° iij. hord. mund. p. ij.
 f. omnium decoct. & colat. de qua cap. fss.
 lact. vaccin. fss. mucilag. sem. malv. cy-
 don. & scœnugr. extr. in aq. plantag. &
 sperm. ranar. ℥ij. succi glycyrrhiz. in iis-
 dem aq. dissolut. 3j. mf. pro injectione,
 cui addi possunt gr. iij. opii.

Oleum amygd. dulc. in vesicam inject.
 dolorem mitigat, ut & oleum commune
 non rancidum.

CAP.

CAP. XIX.

De Vesicæ Calculo, & Ulcere.

OPeræ pretium erit Vesicam cathetere explorare, an Calculus sit doloris causa necne; & quantus sit, si adsit: nè si molis sit magnæ, frustra patiens Lithontribis fatigetur. Hoc enim casu si lithotomo se nolit exponere, ut atroces cruciatus demulceantur, & urinæ viæ leniantur, Medico unice nitendum est.

Hiscæ intentionibus inserviunt quæcunque in cap. præcedente ad urinæ ardorem præscripta sunt: Quibus sequentia addi possunt.

℞ fol. beton. m. ij. malv. violar. pariet. *Clyster.*
tar. ana m. j. flor. chamæmel. & melilot.
ana p. iij. summit. aneth. p. ij. sem. fœnugr. ℥ss. f. omnium decoctio in sero lactis recent. Cap. de colatura ℔j. in qua dissolv. cathol. elect. lenitiv. ana ℥j. syr. violac. sacch. alb. ana ℥ij. sem. mucilag. sem. alth. extract. in aq. hord. ℥iij. mss. f. *Clyster.*

Instituatur quoq; *Purgatio lenis*, ut supra in Cap. *de Ulcere Renum.* *Purgatio.*

Fotus.

Perinæum foveatur *fotu* sequenti. Rapor. ℥iij. raphan. torius ℥ij. rad. lil. alb. alth. symph. maj. ana ℥iiij. parietar. totius, malv. argentin. virg. aur. saxifrag. nasturt. betul. ana m. ij. chamæm. m. iij. bacc. junip. ℥iij. sem. alkekeng. mil. sol. ana ℥jss. f. Sacculi, quibus decoctis in aq. font. foveantur perinæum & pubes calidè mane & vesperi per horam integram.

Semicupium.

Ex iisdem, urgente dolore, paretur *Semicupium*, etiam addito lacte vel oleo pro necessitate.

Balneum quoq; instituat ex ingredientibus semicupii auctâ quantitate, in quod ingrediatur bis in die; & post tertium balneum sumat in ipso balneo haustum infra descriptum è succo parietar. &c. addendo lap. prunel. 3j. aut amplius pro necessitate ad 3jss. aut 3ij. si calculum expellendi spes sit.

Cerevisia medicata.

Cerevisia medicata sit talis. R rad. filic. foem. ℥viiij. alth. symph. ana ℥v. cort. med. ulm. nucis moschat. ana ℥iiij. fol. ficc. pariet. equiset. veron. mar. ana m. iij. flor. malv. utriusq; nenuphar. cum semin. ana p. iij. sem. malv. cydon. ana 3jss. Coq. in alæ rec. galon. ℥vj. ad duos, addendo ejusdem cerevis. fervent. galon. iij. infunde per noctem, & coletur per setaceum

ceum mane : liquori affuso in doliolo adde
q. s. ferment. cerevis. cum ꝑviii. gumm.
Arab. sinatur fermentari ad perfectam
depositionem, & lagenis lapideis indatur
ad usum.

Opiata seq. multum levaminis ægro ferre *Opiata*
poterit. R̄ conf. flor. malv. ꝑiiii. medull.
sem. melon. ꝑj. pulv. rad. symph. maj. gly-
cyrrhiz. ana ꝑss. pulv. oss. mespilor. ocul.
cancr. mandib. lucii ana ꝑiiij. pulv. virg.
aur. sem. alkekeng. mil. solis ana ꝑijss.
gum. Arab. ceras. prun. ana ꝑijss. cum
syr. de alth. f. *Electuarium*. Dos. quantitat.
nuc. jugland. mane, superhausto cerevis.
medicat. momento, dilato prandio ad 4.
horas.

Convenit quoq; (in arenulis vel calculis *Haustus*,
minoribus) in ipso femicupio *haustus* se-
quens. R̄ succ. depurat. parietar. ꝑij. vin.
alb. ꝑj. succ. limon. ꝑss. ol. amygd. dulc.
rec. ꝑijss. Ms. f. *Haustus*.

Aut R̄ cancror. fluviat. n° ij. terantur *Alter*.
in mortario marmoreo cum vin. alb. &
extrahatur cremor, cui adde syr. viol. de
alth. ana ꝑvj. crystal. mineral. ꝑj. Ms.

Crystallus rupis in succo urticæ *specifici*. *Specificum*.
cum est.

Pulv. lithontripticus item exhiberi potest *Pulvis li-*
ad ꝑj. qui talis est. R̄ rad. alth. & glycyrrhiz. *thontri-*
rhiz. ana ꝑijss. virg. aur. ꝑiiij. rad. ononid.

B b 4

ling.

ling. avis ana ʒj. nucl. mēspil. ʒj. sem. a-
quileg. ocymi, milii solis, alkekeng. spa-
tulæ foetid. ana ʒvj. sem. viol. Martiar.
3x. ocul. cancr. præp. cum sp. vitriol. &
sp. vin., lap. Tiburon. crystal. rupis præp.
ana ʒij. grillor. præp. cum malvat. ʒj. mſ.
f. pulvis ut alkool. Et si velis, cum triplo
syr. de alth. & nephrocathart. (suprà in
Cap. de Calculo Renum descript.) in æqual.
proportione mixtor. f. Opiata, cujus dosis
à ʒj. ad ʒiiij. superbibend. haustum cere-
vis. medicat.

*Ad ulcus.
Injections.*

Si ulcus adfit, primò deterg. *injectione*
ex aqua hordei & melle rosaceo. Aut sit
hujusmodi, de qua injiciatur t̄bss. quavis
vice quater in die, ut pertingat ad vesicæ
fundum & latera. R. ros. rub. fol. melilot.
ana m. j. fol. agrimon. apii, prunel. ve-
ron. utriusq;, fanicul. consolid. maj. ana
m. j. rad. aristol. rut. ʒiiij. furfur. macr.
hord. integr. ana m. ss. cancror. fluviat.
clibano exsiccat. & pulv. n° vj. Coq. in
vin. alb. aut sero lactis q. s. Ad colaturæ
t̄bij. adde sacch. cand. syr. de ros. ficc. aut
mel. ros. ana ʒiiij. urin. pueri impub. t̄bj.
mſ. f. *Injectione*.

Alia.

Ad ulceris consolidationem talis fiat *In-*
jectione. R. glycyrrhiz. Hispan. rec. ʒij. rad.
alth. symph. maj. ana 3x. fol. beton. a-
quatic.

quatic. equiset. ana ʒjss. veron. mar. bugul. prunel. hyperic. totius, persicar. maculat. ana ʒvj. flor. malv. roseæ ʒv. sem. malv. psyll. cydon. ana ʒss. gum. Arab. verm. terrestr. siccor. vesic. bubul. siccat. ana ʒiiijss. f. pulvis crassiusculus, de quo sumatur ʒj. aq. hord. ʒij. Coq. ad medias, f. colatura, cui adde æq. part. lact. vaccin. rec. & f. *Injectio* bis in die tepidé.

Pilulæ meæ *lenientes* in vesicæ aut re- *Pilulæ lenientes.*
num ulcere & calculo, tales sunt. & oliban. myrrh. mastich. ana ʒij. glycyrrhiz. rad. consolid. maj. sicc. ana ʒss. crem. tart. ʒij. croc. ʒj. camph. ʒss. antimon. diaphoret. ʒj. f. pulv. & cum tereb. aq. ros. lot. q. s. f. massa pilularis. Dos. ʒss. mane superbibendo haustum cerevis. medicat. Paulatim augeri potest dosis ad ʒj.

& gumm. guaiac. natural. ʒij. mastich. *Alia balsamica.*
oliban. part. alb. benzoin. sandarac. gum. anim. ana ʒij. santal. alb. ocul. cancror. ana ʒj. terebinth. Cypr. cocturâ indurat. ʒss. succin. alb. præparat. ʒijss. f. alkool excipiend. f. q. bals. Peruv. nigr. & f. massa *pilular*. Dosis ʒss. ad ʒj. superhaust. cerevis. medicat (vel aq. lact. in Cap. superiori descript.) haustu.

In

Observatio. In ulcere Renum & vesicæ, in quo cum maximis inter meiendum cruciatibus mucus viscidissimus excernebatur, D. Deodatus, irritis aliis omnibus remediis, salivationem provocabat per *Mercurii dulcis* iteratam exhibitionem in vetula generosa fere nonagenaria. Omnia sedata fuerunt symptomata, ita ut quæ moribunda erat & cui cutis vix ossibus hærebat, per annum vixerit satis sana. Recurrente tamen morbo, senectute oppressa tandem supremum obiit diem.

*Mercurius
dulcis.*

In juniore subjecto iterata exhibitio *Mercurii* in parva quantitate, etiam sine ptyalismo, proculdubio profuisset. Quotidie possunt exhiberi gran. vii viii , x. *calomel.* Vide de *Mercurio nigro* siue *Æthiope minerali*. Rationalis est hæc via propter revulsionem, præter Mercurialem vim quæ aliàs ulcerationes internas & externas persanat.

N. B. Non dubito quin possit prodesse hæc viâ in tartaro lutofo sine ulcere, revellendo & evacuando blennam quæ vel in stomacho generata, vel in cerebro, fugitur à Mesaraicis cum substantia alimenti, & postea separatur in renibus & defluit in vesicam.

Apes

Apes siccata in pulverem redactæ pro-^{Ad ischuri-}
pinentur ex vino albo, urinam paulò post^{am.}
provocant. Num. iij. sufficiunt utpluri-
mum. In seipso *Ischuriâ* laborante sæpiùs
expertus est Hiberniæ Primar. Armagha-
nus.

Quidam (nomine *Dickinson*) laborans ^{Observatio.}
carunculâ in urethra, *Ischuriâ* correptus
partim à fungosâ carnis inflatione, par-
tim à grandiori arenæ grano meatum jam
penè occlusum penitus obstruente, de vi-
ta desperans, & consilii inops, assumpto
siphone seu syringâ stanneâ (quod instru-
mentum ipsi tunc erat ad manum ad in-
jectiones faciendas in urethram & vesi-
cam) aërem saltem ex vacuo syringæ cor-
pore in meatum impulit cum aliqua vio-
lencia. Sic dilatato ductu, successivè mul-
tum aëris intravit vesicam, qui nè erumpe-
ret, quoties siphonis apicem sive fistulam
extrahebat ad novum aërem captandum,
arctè digitis premebat urethram. Tan-
dem satis oppletâ vesicâ, laxato & remo-
to obice, flatus cum impetu erumpens,
arenam expulit, & prorupit urina satis co-
piosa maximo cum levamine. Deinceps
quoties aliquam experitur difficultatem,
recurrat ad sacram anchoram, cujus nun-
quam fallacem experitur effectum.

Ego

Ego vellem insufflare ex folle parvulo duplici, qualis est organor., aërem in tubum argenteum satis brevem & majusculum, urethræ prius inditum, & circumligare virgam serico molli sine ullo dolore; atq; ita & urethram dilatare & opplere flatu vesicam, &c. vel uti vesicâ vento turgidâ eodem modo quo clysteres injiciuntur.

Lithotomia.

In calculo majori, ubi ejusdem exclusionis nulla spes est, si *Lithotomia* se subjicere æger velit, post operationem modo sequenti tractari potest. Operatur quidam Scotus, aliàs ignarus, post extractionem lapidis vulnere & vesicæ hoc pacto prospicere solet felicissimo cum successu. Ægrum jubet obambulare passus aliquot, ut vesica à muco, grumis sanguinis, & resistantibus lapidis frustulis aut arenulis liberetur (quam intentionem in debilioribus supplere poterit injectio detergens calidè facta in vesicam immediatè post absolutam operationem.) Postea facit ut per horæ quadrantem sedeat in semicupio tepido parato ex decocto cortic. quercûs tam valido, ut ejus guttula ungui superposita non diffluat. Semicupium istud seq. die & tertio repetit: quo remedio proficitur sanguinem sisti, vulnus claudi, & partem insigniter

insigniter corroborari. Deinceps usq; ad perfectam curationem vulnere prospicit mixturâ ex decocto prædicto, melle purissimo & terebinth. Veneta, quod suum balsamum vocat, & pennâ illinit. Cortex autem (Cann dictus) petatur à coriariis. Terebinthina facîle cum cæteris jungetur, si aliquid vitelli ovi crudi addatur.

Si post *Lithotomiam* restet *involuntarium urinae profluvium*, convenit decoctum vulnerarium & astringens, ut quoq; fortius astringens, & suffitus ex gummatibus per sellam perforatam receptus.

Si *Gangrena* Lithotomiam sequatur, *Quid agendum in Gangrena.* vulnere adhibeatur fons ex scord. absinth. centaur. min. &c. Vulnere denigrato adhibeatur unguent. Ægyptiacum cum spir. vini. Cavendum nè vulnus aëri sæpiùs exponatur. Aperta teneatur vesica turundâ lineâ balsamo digestivo inunctâ. Fiant injectiones vulnerariæ & detergentes per tubum œsophago vel intestino pulli obtectum in vesicam per vulnus. Intus sumantur decocta vulneraria. Clysteres lenientes injiciantur alternis diebus. Ulcere deterso occludatur vulnus per suturam siccam expice, massiche, vernice, thure, sarcocolla, &c. quæ aquæ appulsum non sentiant.

C A P.

CAP. XX.

De Ictero Virgineo seu pallidis
Coloribus.

HActenus de Morbis utriq; Sexui communibus: Ab his ad illos pergendum qui sequiori peculiare sunt. In quibus *Icterus virgineus* (juniorum ut plurimum morbus) primò occurrit.

In morbo hoc curando imprimis corpus cachecticum bene purgari debet, antequam ad deobstruentia (sic dicta) perveniatur. V. g.

Potio.

℞ rad. petrosel. fœnic. glycyrrhiz. ana 3ij. sem. anis. & coriand. præp. ana 3j. crem. tartar. ℥iiij. fol. sen. mund. 3ss. pulp. tamarind. 3ij. f. decoct. & colat. cui addatur infusio ℥iiij. rhabarbari seorsim fact. in aq. fumar. cum 3ss. fantal. citrin. Reducantur omnia ad dosin: in qua dissolv. man. Calabr. syr. ros. pallid. comp. cum agar. ana 3j. mf. f. *potio* danda in aurora 3. hor. ante juscul. cum custodia.

Vomitus.

Post diem unum aut alterum iteretur purgatio, à qua si non videatur satis vacuatus stomachus, sed supersit cruditas, cum

cum plenitudine, utile fuerit vomitum provocare vel datâ 3j. vitrioli alb. depurat. vel 3ij. vini emet. cum debita custodia, ita tamen ut post purgationem, ante vomitorii exhibitionem, per biduum incidatur tenax humor exhibito oxymel. vel syr. viol. cum spir. vitrioli bis terve in die è cochleari longè à pastibus. Si verò sufficiens fuerit purgatio, à vomitorio abstinendum.

Purgatione generali præmissâ ad deobstruentia deveniendum, quæ vel cum purgantibus mixta, vel sola exhiberi possunt. Deobstruentium omnium basis est chalybs, in cujus præparationibus omne fert punctum * Anima hepatis toties laudata.

℞ aloes opt. 3ij. specier. hier. rhabarb. *Pilula.*
agaric. ana 3ss. croci Martis 3ij. spec.
diarrhod. Abbat. 3j. croci ʒj. aq. meliss.
q. s. f. massa *pil.* Dosis ʒj. vel 3ss. per
plures dies continuos.

Vel ℞ rad. curcum. & aristol. rot. ana ʒijss. *Elestuari-*
rad. chelidon. maj. enul. ari præp. valer. *um.*
sylv. calam. aromat. croci Angl. ana 3j.
flaved. aurant. & citri sicc. cort. sassafr.
ana ʒiiij. sem. trifol. odor. sem. myrrhid.
ocul. cancr. & chel. cancr. marin. maj.
constellat. C. C. vitriolati ana ʒv. flor.
matricar. agerati ana 3ij. Trita omnia se-
orsim

orsim in alkool, ponderata & mista exci-
pantur f. q. mellaginis liquidæ bacc. ju-
nip. & f. *Electuarium*.

℞ hujus elect. ʒjss. croci Mart. tarta-
rei ʒss. resin. gambodiæ gr. vj. viij. vel
x. pro una dosi : Capiat doses xx. xxx. xl.
superhaustâ alâ maciatâ calente & super-
ambulet.

Vel omiffâ resinâ gambodiæ, loco mel-
laginis bacc. junip. excipe species fyr. vel
succo inspissato bacc. spinæ cerv.

Tabella.

Vel si purgantia omittere velis, ad for-
mam seq. formentur *tabella*. ℞ croci
Martis aperient. ʒijss. conf. alkermes ʒss.
magist. perl. & corall. ocul. cancr. præp.
ana ʒij. cort. citri & aurant. sicc. condit. ana
ʒjss. rasur. C. C. primar. rec. ʒvj. offis e-
cord. ejusd. cinam. ana ʒiiij. sacch. ʒij.
f. omnium pulvis ut alkool, excipiend.
mucilag. sem. malvæ extract. in aq. ci-
nam. f. pasta ex qua formentur *Tabella*
æqualis ponderis n° 20. pro totidem die-
bus. Cap. mane hor. 4, vel 5. ante pran-
dium, superambulando per horas duas.
Superhauriat aliquid Vini absinthit.

Tab. diatart.

Tabella Diatartari. ℞ crem. tartari al-
biss. ʒss. ocul. cancr. cum succ. limon.
præp. gr. x. flaved. extimæ citri sicc. ci-
nam. inter. ana gr. iiij. curcum. sal. ab-
sinth. cochinell. *anim. hepat. ana gr. iiij.
Omnia

Omnia subtiliss. pulv. excipiantur muca-
gine admodum liquidâ rad. alth. aut sem.
ejusd. vel malvæ, & f. *Tabella* pro una dosi,
quæ usûs tempore reducatur in bolum
cum syr. flor. veron. rubr. vel dissolvatur
in jusculo vel posseto. Sumatur hor. 4.
ante prandium per plures dies. Inter præ-
parandum teratur massa optime in morta-
rio marmoreo, & exactè subigatur.

Alternis autem diebus capiat pil. sto-
mach. cum gum. ðij. horæ quadrante an-
te levem cœnam. Vel vesperi sing. diebus
pil. tales.

R& gum. Ammon. in vino generos. vel
aceto scillit. dissolut. ʒjss. aloes ʒj. myr-
rhæ ʒij. croci ʒjss. sal. absinth. & artemis.
ana ʒj. sal. corall. ʒiiij. Mf. & cum syr.
de artemis. vel oxymel. scillit. f. pil.
Dof. ʒj.

Si chalybeata minùs arriserint, sequen-
tia ut plurimum sunt utilia.

R& rad. petrosel. fœnicul. gram. asparag. *Jusculum*
ana ʒjss. ras. C. C. ebor. dent. equin. ma-
rin. ana ʒij. uvar. Corinthiac. cappar. à
sale mundat. ana cochlear. j. sem. alke-
keng. & milii solis ana ʒijss. Includ. om-
nia ventre galli gallinacei, qui confutus
elixetur cum frusto carnis vitulin. ad-
dend. sub finem coctionis sol. borag. bugl.
C c caryo-

caryophyllat. adianth. polytrich. ceterach, ling. cervin. salv. vit. hepatic. ana p. jss. flor. calend. vetonic. rubr. primul. ver. violar. ana p. ij. cort. pomor. redolent. m. j. Reduc ad ℥xxiij. pro 3. dosibus matutinis, in quarum singulis dissolv. crem. tart. vulg. ℥ij. magistralis ℥j. mss. exhib. 4. hor. ante prandium cum exercitio. Reperatur ad placitum.

Apozema:

℞ rad. oxylap. chelid. maj. ana ℥ij. rad. filic. scem. cichor. taraxac. gram. asparag. foenicul. rusc. ana ℥j. fol. agrimon. chamædr. chamæpit. hyperic. capillar. omnium ana m. j. fl. calendul. genist. rubr. ana p. ij. sem. anis. foenicul. dulc. coriand. ana ℥ij. pom. redolent. n° 3. f. omnium decoctio & colatura, quæ levi coctione reducatur ad ℔jss. In qua dissolv. syr. de cichor. simpl. & de 5. rad. ana ℥ij. Mss. f. *apozema* clarificat. aromatiz. cochl. uno aq. cinam. pro 4. dos. bis in die sumend. longè à pastibus, continuand. per plures dies.

• *Elestuari-
um.*

℞ rad. sicc. chelidon. maj. 3vj. rad. cichor. taraxac. petrosel. rub. tinct. ana ℥ss. verm. terrestr. præp. ℥j. flaved. aurant. condit. sicc. ℥iij. sem. alkekeng. millii folis, myrrhid. bardanæ ana ℥ij. spodii ex ebore C.C. calcin. reduct. in magister. cum ol. vitrioli, ocul. cancr. corall. rubr. cum

cum succ. limon. dephlegmat. apert. ana
 ʒijss. crem. tartari utriusq; ana ʒv. spec.
 triwn fantal. * nostr. ʒijss. sal. artemis. &
 absinth. bis ust. ana ʒiiij. Terantur teren-
 da ut alkool, omniaq; mixta excipiantur
 syr. de cich. simpl. & de quinq; rad. &
 fiat *Electuarium*. Dosis ʒij. vel ʒiiij. su-
 perhaustâ cerevis. absinthite, vel potu
 seq.

& sarsaparil. ʒviiij. rad. filic. foem. oxy-
 lap. ana ʒxij. rusc. asparag. ana ʒiiij. lign.
 sassafr. cum cort. ʒiiij. fol. agrimon. me-
 liss. capillar. omnium ana m. ij. fl. genit.
 sambuc. & garyophyl. ana p. iij. nuc. mos-
 chat. ʒj. Includantur omnia sacco è tela
 rara, quæ pendeat in gallon. vj. cerevis.
 non-lupulat. recent. Utatur pro *potu or-
 dinar.* dum sumet *Electuarium præscri-
 ptum.*

N. B. Satius est uti iis quæ remouent
 impedimenta, quàm naturam impensius
 irritantibus.

CAP. XXI.

Mensium fluor immodicus.

DUO sint istius Curationis tempora, alterum *præcautionis*, alterum *cohibitionis* hæmorrhagiæ.

Ad præcautionem.

Ad *præcautionem*, Obstructa aperi, Corpus ejusq; varias partes & regiones *κατὰ τὰς ἀνέκτα* evacua. Insigniter corrobora Ventriculum, Hepar, Uterum. Ab inferioribus revelle. Uterum subinde ablue, & ejus laxitati prospice. Corpus nutrito. Intemperiem variam corrige. Aliàs impendent Tabes, Hydrops, Ulcus & Cancer Uteri.

Victus.

Victus sit aperiens, in omnibus qualitatibus médius, quarum vitandus excessus. Alimenta sint boni succi & facili coctionis. Vitet salsamenta, aromatibus condita, Lacticinia, fructus *ωπάρις*, & quæcunq; sanguinem vel exassare, vel ferosum reddere valent. Potus ordinarius esto Vinum gilvum, aut Claretum Gallicum oligophorum optimè dilutum. Aqua chalybeata. Infusio ligni Nephritici quæ tam longa sit donec Aqua colorem opalinum contraxerit. Vel *Cerevisia medicata* sequens.

R̄ rad.

℞ rad. chinæ per taleolas sectæ ℥viiij. *Cerevisia medicata.*
 rad. dulcamar. ℥vj. ferraturæ quercûs recentis ℥iiij. santalorum omnium ana ℥ij.
 rasuræ C. C. primar. recentis, rasur. eboris & dentis equi marin. ana ℥jss. foliorum siccorum agrimonie, scabiosæ, buglæ cum floribus, hepaticæ, adianti, polytric, salv. ana m. j. sem. plantag. ℥iiij. nucis moschat. ℥j. squamæ ferri ℥xij. Alæ recentis galones viij. Sinatur fieri fermentatio ad perfectam depurationem. Liquor limpidus recondatur lagenis lapideis subere exactissime clausis, quæ recondantur & reserventur in cella frigida, inde depromendæ in usum ordinarium.

Si Ventriculum onustum Patiens senserit, *Vomitus* provocetur leniori medicamento, ita ut pituita per superiora evacuetur à ventriculo; ad bilem verò usq; vomitorio trahere, periculosum; hæc potius per inferiora blando Cathartico deturbetur.

Ante chalybis exhibitionem *Purgatio*, semel atq; iterum potione ex infuso sennæ, pulp. tamarind. rhabarb. mann. syr. rosar. solutiv. cum agaric. syr. flor. Persicor. Detur potio diebus interpolatis; Intermedio tempore per 3. aut 4. dies detur Julap. ex tinctur. santalor. florum violar. cichor. rosar, veton, rub. extractâ cum sp.

C c 3 vitriol,

vitriol. in aq. stillatit. lactis & pom. redolent. Adde syr. moror. rubi Idæi, Julap. Alexandrin. syr. de pomis. Detur bis in die.

Potio.

Potio efficax. R. fol. fenn. mundator. ʒss. rhabarb. ʒij. aq. pomorum ʒiiij. vin. Rhenan. ʒij. ol. tart. per deliq. præparat. gutt. viij. f. infus. per hor. 24. in frigido. Colaturæ add. infus. ros. pallid. ʒj. mann. Calabr. puriss. ʒss. msl. f. potio, corrigenda gutt. aliquot ol. vitriol. (a quo tollitur sapor salis tartar.) & aq. cinam.

Possetum purgans.

Possetum purgans limpidum. R. fol. fenn. ʒj. rhabarb. incis. ʒss. pulpa tamarrind. ʒiiij. sem. coriand. præp. ʒij. cinam. inter. ʒj. Infund. per hor. 24. in ʒss. vini albi tenuis; vel in frigido, vel saltem ad levissimum calorem, f. colatura & fortis expressio. Bulliant seorsim ʒv. lact. vaccin. recenter mulcti, eidem bullienti affund. infus. & express. prædict. frigide; Addantur ʒjss. sacchar. & cum ovi album. f. clarificatio. Colatura detur in potu qui erit limpidissimus, & non ingratus.

Julapium.

Post purgationem detur per sex dies *Julap.* seq. bis in die longe a pastibus.

R. aq. stillatit. lactis & pom. redolent. ana ʒbj. aq. plantag. vini Rhenan. opt. ana ʒbss. * syr. ex tincturis ʒiiij. syr. corall. ʒij. aq. cinam. ʒij. msl. Capiat ʒvj. pro dosi.

* Syr.

* *Syr. ex tincturis* hic est: R. ros. rub. selectiss. ʒj. flor. violar. à capulo viridi mundator., flor. veton. rub. ana ʒss. summat. meliss. p. j. flaved. citri recent. ʒij. fantal. citr. & rubr. contus. ana ʒiij. ligni Aloes ʒj. aq. rosar. & pomor. redolent. ana ʒxij. sp. vitriol. q. f. ad mediocrem aciditatem: f. in vas. vitr. maceratio in B. M. per hor. 24. ad tinctur. rubicundiss. extractionem: f. per chartam bibulam duplicem colatur. R. sacchar. albiss. ʒxvj. coq. cum aqua rosarum in Rosatum in vase argenteo: removendo ab igne add. liquoris tincti ʒvj. & fac syrupum, quem si potentiores velis, adde ejusdem liquor. ʒiij. ita ut in totum fiat ejus ʒxx.

Toto hoc tempore si non fluat alvus, *Clyster.* vel subducatur *Enemate* blando injecto, vel alternis diebus detur Julap. catharticum sequens satis gratum.

R. aq. * nostræ instaurantis & pomor. redolent. ana ʒiijss. aq. fragor. & ceras. *Julap.* ana ʒj. succi fragor. ceras. aut ribes ana ʒvj. ol. sulph. q. f. ad gratam aciditatem. In his mixtis macera per noctem in frigid. flor. violar. & vetonic. rub. ana p. ij. fol. senn. mundat. minutim incisor. ʒij. mane f. per chartam colatura, in qua dissolv. syr. violac. recent. ʒss. m. f. *Julap.* Pro

Pro aqua instaurante sumi potest aqua Capi stillatit.

Chalybeat.

Mox fiat ad *Chalybeata* transitus, quæ primo in liquore, deinde in substantia exhibeantur.

N. B. Ego in Ventriculi, Lienis, Uteri affectibus inveteratis & pertinacibus sæpe vinum chalybeatum exhibui per annum integrum felici successu.

In Chalybeatorum usu purgetur quarto quoq; die aliquibus ex purgantibus prædictis.

* *Anima hepatis* est chalybeatum præstantissimum (medicamentis aliis miscendum).

Julapium.

Iisdem diebus quibus utetur Chalybe, quocunq; tandem utatur modo, horis quinque à prandio, tribus ante levem cœnam, capiat Julap. seq. & aq. stillatit. lactis vaccin. & pomor. redolent. ana ℥ij. syr. ex tincturis (præd.) & syr. coral. ana ℥ss. m℥. f. *julap.*

Perstet in usu remediorum Chalybeatorum per 40 vel plures dies.

Pulvis digestivus.

Pulvis digestivus seq. sit in usu ordinar. horâ dimid. post singulos pastus.

& crustæ panis albi optimè cocti, in succ. cydon. ter infus. & siccatur. ℥ij. sem. fœnicul. dulc. & coriand. præp. ana ℥ss. **C. C.** ad albed. usti ℥ij. ejusdem primar. recent,

recent. rasur. eboris & dent. equi marin.
ana ʒij. magisterii aciduli corallorum, per-
larum & ocul. cancr. ana ʒijss. rosar. rubr.
cinam. integri ana ʒjss. macis ʒss. sac-
chari rosati triplum pondus omnium. Mf.
f. pulvis subtilissimus ad usum.

Absoluto usu remediorum *Martialium* *Balneum.*
& repurgato (quantum vel affectionis
gradus postulabit, vel virium status sinet)
corpore, veniat ad *Balneum* tepidulum cum
aqua ferrata & lacte, additis astringenti-
bus, plantag. equiset. fol. salicis, nenuphar.
bistort. tormentill. fantal. ros. rubr. &c.
quo utatur per plures dies consequentes
citra fastidium vel sudorem.

In egressu Balnei *linantur* Lumbi & ima
ventris pars unguento Alabastrino * no-
stro, & Nutrito magistrali.

Tandem (præsertim per æstatis ardo-
res) bibat *Lac asininum* cum saccharo ro-
sato perlato & corallato, idq; cum debito
regimine per duos trêsvé menses.

Injectiones in uterum detergentes & ro-
borantes, ut & *fumi* corroborantes, item
Empl. umbilico & Lumbis applicanda, in
usum trahi possunt.

Nec *Phlebotomia* (in Plethoricis) omit-
tenda.

Hæc autem omnia ad *præcautionem*.

Ad

*In Paroxyf-
mo.*

Ad fluxum in *paroxysmo* cohibendum sequentia maximæ sunt efficaciam.

Lapis prunellæ, Crocus Martis corallinus, Tinctura Coralli, succus plantaginis; Clyster ex succo stercoris Equini vel Asinini; Ossa human. ad albed. calcinata dentur è succo plantag. & aq. sperm. Ranar. ad 3j. Cataplasma ab umbilico ad pubem, & ad os sacrum ex fuligine camini excepta albumine ovi & paucò aceto Rosac. acerrimo. Magisteria perlarum & corallorum. Lapis hæmatites. Bufo siccatus collo appensus, vel lapis sanguinalis. Narcotica. Venæsectio ex brachio.

CAP. XXII.

Mensium Suppressio.

P*Urgetur iterum atq; iterum Cor-* *Purgatio.*
pus.

Mittatur sanguis è brachio primò, in *Venesectione.*
corpore plethorico. Instante Mensium
tempore tundatur Saphœna. Præsertim
verò *hirudinibus* aperiantur hæmorrhoi-
des: cujus evacuationis mirum & prom-
ptum sæpiùs vidi effectum.

Pil. de Aristolochia Fernelii efficacis- *Pilula.*
simæ sunt. R rad. aristol. rotund. ʒj. rad.
gentian. myrrhæ elect. ana ʒiij. Aloes,
cinamom. ana ʒss. zinzib. ʒj. Omnia ex-
quisitissimè trita excipiantur ol. amyg-
dal. dulc. recent. Dosis ʒjss. ac protinus
sorbendum jusculum quo diluantur.

Vel R rad. aristol. rotund. ʒj. gentian.
myrrh. ana ʒss. flavedinis citri & aurant.
sedulo siccat. ana ʒij. croci ʒj. spec. hier.
picr. ʒjss. macis ʒij. caryoph. ʒj. cum oxy-
mel. scillit. f. massa *pilular.* Dosis ʒj.

Ad

*Materia
medica.*

Ad Menstrua movenda materia medica.

Aristol. rotund.	Hyssop.
Dictam. Cret.	Crocus.
Rad. Gentianæ,	Flor. Chamæmel.
Rub. tinctor.	Betonic.
Artemisia.	Laurus.
Matricaria.	Melissa.
Puleg. Regale.	Prasium.
Ruta.	Scordium.
Sabina.	Calaminth.
Gran. Juniper.	Sem. Dauci.

Infusio.

Infusum. R fol. fabin. mundat. ʒij. cort. sassaf. rad. gentian. aristol. rotund. rub. major. ana ʒj. fol. puleg. regal. hyssop. matricar. ana ʒjss. rutæ, dictam. Cretic. ana 3x. absinth. vulgar. 3v. sem. dauci, baccar. lauri recent., bacc. juniper. ana ʒvj. croci ʒj. vini Rhenani optimi & tenuissimi ʒvj. Infunde, cola, exprime pro viij. dosibus, 8. diebus continuis sumend, mane jejuno stomacho.

Electuar.

Electuarium. R rad. aristol. rotund. gentian. valerian. rub. tinctor. calam. aromatic. ana ʒijss. rad. Chelidon. maj. ʒij. fol. sicc. puleg. regal., rutæ, dictam. Cretic. matricar. calamint. ana ʒij. flaved. aurant. ʒjss. croci ʒj. baurac. ʒss. sal. artemis.

artemif. & absinth. ana ℥iij. trochiscor.
de myrrha ℥iij. f. omnium pulvis subti-
lissim. excipiend. f. q. fyr. de artemif. f.
Electuar. reservand. ad usum. Dosis ℥ij.
vel ℥iij. superbibend. vini absinthit. mo-
mentum, superambulando.

Baurach cum croco & guttis aliquot *olei*
fassifr. potenter movent menses.

Pessus. R. trochisc. de myrrha ℥ij. fa- *Pessus.*
bin. puleg. regal. rut. colocynth. scam-
mon. ana ℥j. cyclamin. helleb. utriusq;
ana ℥iij. f. pulvis subtilissimus excipiend.
balsamo Peruviano vel felle bubulo pro
Nascali. Inungatur apex moschi gran.
xij. zibet. gran. vj. ol. fassifr. gr. xij.
(Nota, mixturam hanc *pessis* pluribus suf-
ficere.) Indantur penitissimè, & per to-
tam noctem contineantur.

Suffitus ex stercore ovillo prunis injecto, *Suffitus.*
vel ex lixivio sulphuris antimonii; excipi-
antur penitissimè per infundibulum mul-
tis foraminibus peryium.

N. B. Menses aliquando non in totum *Ad mensi-*
supprimuntur, at *parcius* justo fluunt, idq; *um dolo-*
summo cum dolore dum erupturiant. Ad *rem.*
fluxus auctorem, dolorisq; precautionem f.
sequentia.

Biduo ante Mensium eruptionem *fove-* *Form.*
atur hypogastrium ab umbilico ad pubem
fove

foru menstrua ciente. V. g. & rad. alth. lil. alb. ana ℥iij. rad. aristol. utriusq; gentian. enulæ, rub. tinct. cyclamin. cucum. asinin. ana ℥ij. fol. chamæmel. virid. m. iij. fol. eupator. Mesue, costi horrenf. rut. matricar. nepet. artemis. calamint. puleg. regal. tanacet. ana m. j. fabin. m. ij. sem. lin. ℥ij. baccar. junip. ana ℥jss. f. sacculi duo, quibus decoctis in aqua & vin. albo generoso, additis ℥viiij. aceti scillit. f. *forus* per horam integram vicissim applicand. mane.

Eo ipso die quo erumpent, detur mane medicamentum seq. *Emmenagogen*, applicato post assumptionem *foru*.

Pilula.

& trochisc. de myrrha ℥j. pulv. subtiliss. fabin. ℥ss. croc. castor. ana gr. v. Mf. & cum syr. de artemis. form. *pil.* n° 5. deaurentur, addendo inter formandum ol. cinam. gutt. iiij. Capiat mane, superhausto vin. absinthit. tantillo hor. 4. ante prandium.

Potentius. & trochisc. de myrrh. fabin. ana ℥j. baurac. gr. xv. sal. artemis. & coral. ana gr. vij. Cum succ. fabin. vel rut. f. massa, addendo ol. cinam. & fabin. stillatit. ana gutt. iiij. f. dofis.

Pessus.

Pessus. & fol. siccant. rut. fabin. nepet. matricar. tanacet. ana ℥jss. rad. aristol. rotund.

rotund. gentian. cyclam. bryon. ana ʒiij.
myrrh. aloes ana ʒij. ambr. ʒss. moschi ʒss.
zibet. gr. iiij. pulverizentur species, ad-
dantur odorata, atq; istis farciatur sac-
culus oblongus è syndone pro Pessō
ut a. e.

CAP. XXIII.

De Passione Hysterica.

Clyster seq. injiciatur. & rad. Ari- clyster.
stoloch. rotund. & bryon. ana
ʒss. fol. malv. alth. violar. parietar.
ana m. j. summit. artemis. & trifol. odo-
rat. ana m. ss. flor. chamæmel. hyperic.
sambuc. ana p. ij. sem. anisi, fœniculi, cu-
mini, bacc. Laur. & Juniper. ana ʒij. f.
decoctio & colatura: In cuius ʒxij. dis-
solv. mellis vulvariae & mercurial. ana ʒjss.
sacchar. rubr. ʒij. vini muscatellini ʒiij.
mf. f. clyster. injiciend. hor. ʒ. p. m.

Proximo mane, si opus fuerit, *mittatur Venæsectio.*
sanguis è brachio: postridièq; leniter pur-
getur.

Vinum Chalybeatum cum radic. & her- *Vinum cha-*
bis aperientibus & hystericis eidem infusus *lybeatum.*
apprimè utile est.

Apozema

Apozema sequens specificum est.

Specificum. R cortic. cassiæ fistulæ optimè loti vino albo & à meditullio liberati contus. ℥j. ligni aloës ℥ij. cort. rad. sassaf. ʒjss. sem. myrrhid. odorat. ℥ij. f. omnium decoctio in ℥iij. aq. fontan. ad ℥bj. consumptionem, f. colatura, cui add. vin. Rhenan. non adulterati ℥bj. sp. sulph. & sal. gem. sine ulla alterius salis additione præparati ana ʒj. sal. card. bened. & artemis. ana ʒij. mss. omnia exactè, mox add. ol. tart. per deliquium præp. q. f. ut omnis aciditas penitus extinguatur; agita; add. syr. flor. vetonic. rub. & flor. pæon. ana ʒij. syr. moror. rub. Idæi ʒj. aq. cinam. cochl. j. mss. Capiat ʒv. si possit, sin minùs, iij. bis in die longè à pastibus per 6. dies vel plures pro re nata.

Aliud.

Specificum aliud (præcipuè pro innuptis) R lienem bovis castrati ab omnibus pelliculis diligenter mundatum & in minima frusta concisum n° j. puleg. regal. matricar. rutæ, nepet. menth. siccorum ana ʒjss. eupator. Mesue sive agerati ʒj. feminum viticis & rut. ana ʒvj. His omnibus affund. vin. spir. ut supernatet 3. digit. Digere in balneo Roris per triduum. Cola, exprime, coagula ad mellaginem: cui add. croc. subtilissim. pulv. ʒiij. castor. opt. ʒss. camphor. ʒij. Mss. Redige

dige ad pilular. consistentiam ad usum.

℞ mass. empl. pro * matrice ℥ij. gum. Emplast.
tacamahac. ℥j. galban. in vin. Hispan. solut. & inspissat. 3j. pulv. subtiliss. trifol. odorat. ℥iiij. camphor. ʒj. ms. & addit. tantillo styrac. liquid. colati f. massa Empl. cujus portio extend. in aluta ovalis figuræ & applicetur umbilico pubem versus. Umbilico autem indantur gr. ij. moschi, & totidem zibet. bombace involuta: Gestetur continuè, & octavo quoq; die renovetur.

Julap: hystericum seq. prodest in parox̃y- *Julap.*
simo. ℞ aq. stillat. bryon. ℥iiij. menth. & hyssop. ana ℥j. absinth. ℥ij. hysteric. ʒjss. theriac. stillat., spiritus castor. per infusionem præp. ana 3x. syr. flor. pœon. mar. & artemis. ana 3ix. sp. vitriol. q. s. ad gratam aciditatem. Mf. detur cochlear. unum & alterum pro ratione necessitatis in paroxysmo.

℞ aq. stillat. pomor. redolent. 3vj. aq. *Aliud.*
hyster. ℥j. syr. flor. vetonic. rub. & de cort. citr. ana 3vj. sp. vitriol. q. s. ad levem aciditatem: Mf. pro 2. dos. sumend. hor. octavâ matutin. & quintâ p. m. longè a pastibus.

Pilulæ hæ sunt efficacissimæ. ℞ rad. *Pilulæ.*
aristol. rotund. gentian. ana 3j. asæ foetid. sagapen. in vin. Canarin. solut. traject. & D d
inspissat.

inspissat. myrrhæ ana ℥iiij. rutæ, trifol. odorat. flor. matricar. & chamæmel. nobilis ana ℥iijss. fæcular. bryoniæ, cinamomi albi, flor. lavendul. cortic. exterior. citr. & aurant. debite siccant. ana ℥ij. testiculorum equi debite præparat. ℥iiij. Terantur terenda ut alkool, omniâq; mista excipiuntur f. q. succ. puleg. regalis cum sacchar. inspissat. ad mellaginem, & f. massa *pil.* ad usum; adde gutt. pauc. ol. stillat. fassaf. fr.

℞ hujus massæ ℥iiij. croci siderei fermentat. aloës rosat. ana gr. xlv. m. f. massula dividend. in novem part. æqual. pond. pro totidem dos. sumend. hor. 4. ante prandium superambuland. Superbibatur haustus posseti calentis.

In hoc remedio perseveret per dies novem vel plures pro facili tolerantia & successu.

Alia.

Pil. hyst. magistrales. ℞ baurac. fæcul. bryon. ana ℥j. pulv. subtiliss. sabinæ, rut. puleg. regal. ana ℥v. sem. matricar. ℥iiij. cort. cass. fistul. cinam. inter., ossium dactylor. ana ℥iijss. castor. ℥ij. sem. pastinac. major. trochisc. myrrh. ana ℥iiij. sperm. ceti recent. sal. artemis. ana ℥ss. ol. stillatit. sabin. fassaf. fr. ana ℥j. ol. cinam. succin. ana ℥ss. testium equi condita tertiam partem reliquorum (*viz.* ℥ij. ℥x. gr. x.)

gr. x.) ms. & cum syr. de artemis. f. pil.
Sum. iiij. vel. v. duabus horis med.

N. B. Licet mosch. & ambr. gris.
cæteraq; odorata no xia sunt odore, i. e.
naribus admota, non autem in stoma-
chum assumpta, ubi partem roborant, &
diffusis per vasa vaporibus ipsum uterum
recreant.

Instituatur *balneum* aq. dōlc. in quo ca- *Balneum*
lido & probè tecto per noctem infusa fu-
erint simplicia seq. Rad. alth. & malv.
cum toto, fol. multa mercur. utr. atripl.
betæ, chamæm. præsertim verò ebuli, &
flor. multi sambuc. Moretur in eo manè
per hor. unam vel diutiùs prout vires fe-
rant: nè sit autem nimis calidum. Per-
stat in hujus (alternis diebus renovati)
usu per plures dies.

Ante ingressum balnei indatur *pessus* *Pessus*.
seq. qui per totum balnei tempus conti-
neatur.

℞ fol. virid. mercurial. & vulvaria ana
m. j. rad. recent. ebul. ʒij. agar. ʒij. Te-
rantur omnia in mortar. in pulvem qua
repleatur sacculus oblongus ex syndone
(vocata *Tiffany*) qui delibutus melle mer-
curiali indatur penitissimè propendente
filo.

Suffitus.

Tandem saphœnæ apertio, vel hircinum ad venas sedales applicatio, si malum perseveret, institui possunt: ut & *suffumigationes* ex sterc. ovin. ℥iij. croc. ʒss.

CAP. XXIV.

Fœminis Liberos gignentibus Regimen & Remedia salutaria.

Ad Conceptum promovendum.

Circa medium à Mensibus intervallum fiant sequentia.

Post universalia, scilicet purgat. balneum, &c. Umbilico applicetur *Empl.* sequens.

Emplast.

R. gum. tacamahac. puriss. ʒj. galban. in vino Malvat. dissolut. traject. & denuo inspissat. ʒss. pulv. subtilis. cort. citr. & aurantior. ana ʒj. pulv. flor. lavend. caryophyl. ana ʒss. Mf. & addito paulo oleo nuc. moschat. per express. f. *Empl.* cujus portio extend. in aluta pro *Emplastro* umbilical. Umbilico autem indantur zibet. gr. ij. mosch. gr. j. bombace involuta.

Ante

Ante ingressum lecti utatur *suffitu* sicco *Suffitus.*
sequenti, per horæ semiquadrantem.

℞ Ladan. puriss. ʒj. benzoin. ʒjss. sty-
rac. calamit. ʒss. lign. al. ʒiij. lign. Rhod.
juniperin. santal. citrin. ana ʒij. cort. citr.
flor. lavendul. ana ʒjss. caryophyl. cina-
mom. macis ana ʒj. mastich. oliban. ana
ʒiij. gum. anim. balsam. Peruv. sicc. ana
ʒss. f. omnium pulvis, addendo carbonis
salicis ad pondus omnium.

Post suffitum indatur *Nascale* seq. per *Nascale.*
totam noctem gestand.

℞ trochisc. de gallia moschat. ʒss. ben-
zoin. puriss. ʒj. ladan. ʒvj. pulv. subtiliss.
nepetes, mentastr. majoran. salv. rubr.
flor. lavendul. ana ʒij. cortic. aurantior.
& citr. ana ʒjss coagul. lepor. stercor.
ejusdem, cortic. Winteran. sive cort. caryo-
phyl. cinamom. ana ʒj. f. omnium alkool
excipiend. f. q. balsam. Peruv. nigr.
F. veluti pasta instar mass. pilular. cujus
portio ad quantitatem glandis maj. for-
mâ oblong. includatur syndon. rariiss. ap-
penso oblongo filo. F. *Nascale* indendum
ut dictum est, mane removendum. A re-
motione autem claudatur uterus superpo-
sito linteo calente fasciâ colligato.

Amoto *Nascale* capiat quotidie (donec *Eleluar.*
menses supervenerint) *Elect. Aphrodisia-*
stic. seq. dosin, viz. instar castan. super-

D d 3

bibend,

bibend. vin. Hippocrat. cum solo sacch. & cinam. parat. haustulum, blandè superambulando, dilato ad tres horas prandio.

℞ rad. Satyrion. condit. myrobalan. emblic, condit. ana ʒj. zinzib. virid. condit. nuc. moschat. condit. ana ʒss. confect. alkerm. ʒvj. medul. nuc. Indic. recent. ʒvj. cortic. citr. & aurant. condit. ficcior. ana ʒiijs. cerebel. passer. testicul. gall. ficcit. ana n° 34. pudendi cervi ab animali in Venerem ruente rescissi optimè ficcit. ʒiiij. renes scincorum n° 2. non putidos, magister. perl. cum oleo salis præp. ʒij. baurac. natural. ʒiiij. ambr. griff. ʒj. pulv. elect. diamb. ʒij. Ms. & cum syr. ex vin. Malvat. aut Malagenf. f. *Elect.*

Fluentibus Menstruis nihil moliatur: Caveat sedulò à frigore externo.

Si alvus sit adstricta, moveatur Ene-mate leniente, cui semper add. vinum muscatellinum.

Die à cessatione mensium secundo, deglutiat mane in lecto ovum sorbile sequens, superhausto vin. Hippocrat. momento, per totum diem se in lect. continend.

℞ octo

Et octo ova gallinæ gallo junctæ recens ova.
posit. quorum germina separata nono ovo
aliquantulum coct. indantur; inspersis
pulv. nuc. moschat. tantillo, sal. artemis.
gr. v. & ambr. gris. gr. iiij.

Utero indatur *Nascæle* suprâ præscript.
cujus apex ungatur mixturâ ex fell. per-
dic. & gall. ana 3j. zibet. gr. viij. ambr.
gris. gr. x. mosch. gr. v. Per totum diem
contin. in utero, & hypogastrium conti-
nuè foveatur pannis calidis.

Cœna sit parca; comedat succum coxæ
vervecin., cum ovis Portugall. cum ambr.
& paucis mosch.

Horis duabus à cœna tradat se somno
remoto *Nascali*, & rejectis omnibus aliis
medicamentis, emplastro, &c. post pri-
mum somnum, præmissâ mariti titillati-
one & lascivis amplexibus atq; osculis ad
irritandum Veneris æstum, coeat. Ne se-
jungatur nimis citò à viro. Supina jaceat
aliquandiu clausis coxis. Mox blandè se
convertat in latus dextrum, atq; iterum
somnum capeſſat.

Vir ungat glandem eodem linimento
ex fellibus, &c.

Si irritus fuerit primo mense horum
effectus, secundo & tertio eodem modo
repetantur præscripta, usque dum conce-
ptus fiat,

Tempore Gestationis agenda.

Vidus.

Bona sit *Victus* Lex : cibi boni succi & coctu faciles. Potus ordinarius esto cerevisia lupulata defæcatissima : nonnunquam haustus vini clareti oligophori veteris. Rarò utatur potu præcalido & admodum generoso; multo minus bibat Metheglin Cambric. generosius aut herbis & speciebus calidis medicatum, aliquòve liquores quos Angli *aquas calidas* vocant. Ista sanguinem excalfaciunt, humores acuunt eosq; fluxiles reddunt, unde metuenda in partu hæmorrhagia, & post partum febris continua.

Ad conceptum retinendum.

Conceptus retinetur pulvere seq. *Cancrici fluviales* vivi in olla vitreata post panis extractionem clibano immittantur (semel vel sæpius) dum redigi possint in pulverem subtilissimum : cujus dosis ʒij. mane & sero in cibis.

Ad nauseam.

Sidebilis *ventriculus* cruditatibus scatens & flatibus turgidulus, vel everri, vel corroborari postulet, conveniet blanda *regiæ* semel aut bis in septimana cum *pil.* seq. quas gravidis millies sine ulla noxa, immo summo cum levamine exhibui.

Pil. pro gravidis Riverii.

℞ gummi.

℞ gumm. ammon. in succ. cydon. dissolut. ʒj. aloes in lacte nutrit. ʒvj. mastich. benzoin. ladan. ana ʒij. salis absinth. ʒij. cum miva aut sapa cydoniorum f. massa. Dosis ʒj. immediatè ante levem coenam. *Pilula.*

Pil. stomach. Mesuæ sunt etiam convenientiss. dummodo aloë in succ. cydonior. dissolvatur. ℞ aloes ʒvj. mastich. rosar. rubr. ana ʒij. cum syr. de absinth. f. massa.

Sic velim. ℞ aloes in lacte nutrit. & coagulat. ʒvj. mastich. ros. rubr. ana ʒij. sal. absinth. ʒss. Ms. & cum mellagine ʒij. rhabarb. extract. per infusion. in succ. cydon. limpidissimo, expressionem fortem, & coagulationem in balneo vaporoso f. mass. pilular. Dosis à ʒj. ad ʒss. sumend. ut suprà ante pastum.

A pastu cap. aliquid vel cortic. aurant. & citri condit. sicc. vel *pulveris digestivi* seq.

℞ crust. pan. alb. sicciss. ʒj. semin. anis. & scenic. dulc. ana ʒss. sem. coriand. præp. ʒiij. magister. perl. & corall. dulc. ana ʒijss. ros. rubr. ʒjss. cinam. interior. cortic. exterior. citr. & aurant. condit. sicc. ana ʒij. ambr. gris. ʒss. sacchar. cand. quadruplum pondus omnium; ms. f. *pulvis* utend. è cochl. horâ dimid. post singulos pastus. *Pulvis digestivus.*

Immunis

*Ad ventris
fissuram.
præventio-
nem.*

Immunis à *fissuris rugas* procurantibus & nimia cutis extensioni succedentibus servetur *Venter Pomato* seq. quo mane & in ingressu lecti venter linatur, superpositâ fasciâ artificialiter paratâ ex pelle canina.

℞ ped. vervecin. crudos, detractis tantum pera quam bullientem pilis, n° 200. Confractis ossibus bulliant in olla terrea ad putrilaginem. Refrigerato decocto colligatur supernatans pinguedo, quæ ab aqua sedulo separetur, de qua pinguedine cape ℥ss. spermat. ceti recent., olei sine igne expressi ex amygdal. dulc. femin. cucurbit. melon. & pineol. ana ℥ij. medul. cervin., sebi damæ, axung. suill. recent. ana ℥iij. ceræ granat. ℥iiss. Liqueuntur simul omnia, deinde in mortar. marmor. pistillo buxæo feriendo. agitentur donec f. instar unguent. *pomati*: addantur aq. rosar. & naphæ ad odoris gratiam & majorem albedinem. Servetur in pyxide vitrea ad usum.

Partu appropinquante.

Noni mensis initio incipat paulatim corpus magis ac magis ante partus exercere: postea vero usq; ad partus terminum augeatur *exercitium* mane & vespere,

speri, non tamen ad lassitudinem importunam.

Victus sit tunc temporis aperiens, & in *Vitum.* jusculis diluatur tantillum croci.

Per totum nonum mensem in ingressu & egressu lectilinantur interius pudendum, os pubis, & ossis sacri cum ossibus Iliorum connexio, ipsiusq; coccygis regio, *linimento* emolliente seq.

℞ bulb. lil. alb. in frustra sect. n° 2. *Liniment,*
rad. alth. concis. ℥iij. fol. malv. virid.
m. iij. sem. lin. contus. ℥jss. verm. terrestr.
lotor. ℥iiij. ol. amygd. dulc. recenter extract. q. s. ut supernatet 3. digit. Digerantur omnia in B. vase vitreo per quadriduum: mox f. fortis expressio, de qua cap. ℥bj. axung. suill. recent. pingued. gal. lin. recent. ana ℥iij. spermat. ceti, medul. ped. vervecin. prædict. ana ℥iiij. medul. crurum vituli ℥ij. ms. f. *unguent.* (instar Pomati) bene agitando in mortar. marmor. Servetur ad usum tam ante partum quam in ipso partu.

Incepturis partus doloribus, si fieri possit, injiciatur *Clyster* seq.

℞ quatuor emollient. ana m. j. artemis. *Clyster.*
m. jss. flor. chamæmel. & melilot. ana p.ij.
femin. lini ℥ss. sem. anis. fœnicul. ana ℥iij.
f. omnium decoctio in jure capit. arietin.
Cap. de colatur, ℥bj. in qua dissolv. Cathol.

thol. ℥j. sacchar. alb. ℥ij. butyr. recent. ol. violac. vel amygd. dulc. ana ℥jss. vitel. ovor. n° 2. Ms. f. *Enema*. Hoc remedio evacuabitur Intestinum, fiet foetui via, dissipabuntur flatus, & partes lubricæ ac molles reddentur,

In ipso Partu.

Parturientis situs.

Invadentibus doloribus primis quantum poterit ambulet, & premente dolore stet ad cathedram, vel nexis ad robustarum famularum collum & humeros brachiis, nitendo veluti egestura faeces alvi, adjuvet foetus nasciturientis conatum. Mox ambulet; nec ad sedile perforatum veniat, sedeâtve nisi aperto utero, & capite foetus jam coronam ostentante, ipsaq; ossa diducente: sic enim & facilius erit & brevior labor partus.

Vitus.

Parentur jus Capi, Vituli, Vervecis, additis passulis, calendulâ, thymo, fatureiâ, artemisiâ, croco; & si longior sit labor partus, vires isto alimento refocillentur. Vel fiat brodium (*Chaudreau*, *Caudle*) ex vino Rhenano, ovis, cinamomo, saccharo, additâ, si lubet, paucâ aquâ.

Fœtum & secundinam expellentia.

Resistente fœtu, & evanescentibus partus doloribus, dentur remedia fœtum expellentia.

& arte

R̄ artemis. m. j. rut. p. j. sabin. 3j.
f. decoctio in vino Rhenano; in cola-
tura redacta ad ʒiij. dissolv. pulv. off.
dactylorum & bauracis ana 3j. vin. Hi-
span. ʒss. m̄s. f. haustus.

Aut dentur *trochisc. de myrrha* ad 3j.
cum aq. artemis. & e rad. bryon.

In radicibus *dictamni Cretici* albis, quæ
in pulverem redactæ iridem referunt, &
in baurace maxima vis ad promovendum
partum. Baurax innoxie datur ad 3ij.

In Italia datur *Mercurius crudus* ad faci-
litandum partum.

R̄ aq. lil. alb. ʒv. sacchari ʒss. croci
pulverizat. ʒj. sabin. ʒss. m̄s. f. hau-
stus.

Oleum sem. napi vetustate albidum,
sumptum cum aqua puleg. regalis conce-
ptus falsos, molas, &c. excludit.

Eadem remedia *secundinam* morantem
expellent.

Sit sedula obstetrix patienter tempus
debitum expectans, non temeraria nec fe-
stinantior æquo.

Post Partum.

Pulvis ad Tormina sequens exhibeatur *Ad Tormi-*
immediatè post partum. *na.*

R̄ rad.

& rad. consolid. maj. 3j. nucleor. Perfic. nuc. moschat. ana ʒij. succini ʒss. ambræ grif. ʒss. f. pulvis de quo capiat ʒj. ex vino albo. *N. B.* Si in primo partu exhibeatur mulieri, nunquam patietur tormina in partibus sequentibus; si in aliis, imminuet.

Tormina præcavebuntur si postridie partus ventriculo vacuo exhibeantur ʒij. ol. amygdal. dulc. recent. extract. sine igne, addito sacch. cand. in vin. Rhenan. Idem remedium minori quantitate utiliter repetetur diebus subseq., quo etiam promovebuntur lochia, & alvus libera servabitur.

Tormina à partu mirè sedat enema ex decoct. chamæmel. anisi, anethi, cumini, cui addatur pars dimidia vini muscatellini cum vitello ovi.

*Ad mam-
mar. dolo-
rem.*

& ceræ novæ ʒij. ol. nucum, olei sem. napi distillat. vel potius express. ʒss. liquetur primò cera, dein add. ol. & f. tela intingendo: applicetur justæ magnitudinis.

*Ad las fu-
gandum.*

Per hor. 12. à partu *Mammæ* saltem tegendæ sunt & fovendæ linteis calidis donec omnia resederint, & quieverit commotio universalis totius corporis quæ fit in partu: postea applicanda mammis sequentia, si *Lac fugare* studueris.

& ceræ

& ceræ novæ, mell. commun. crud. ana
 ꝑiiiij. ol. rosat. butyri recentis ana ꝑj. suc-
 ci salv. & chærephyll. q. s. f. mixtura ex-
 tend. super umbonibus ex canabe optimè
 confutis: f. embrocat. ex ol. ros. & aceto
 ante applicationem: medicamentum cali-
 dè applicetur, tegatur linteis calidis, neq;
 ante nonum diem removeatur.

Vel extenuantur mammæ *Terebinthinâ*
 lotâ in aq. ros. & agitatâ cum *ovorum vi-*
tellis, croco & farinâ.

Cataplasmate ex *napis & oleo rosato* fu-
 gatur lac.

Emplastrum Diachylon Ireatum pro-
 dest, in Empl. forma applicat.

Lac ex mammis citò fugant *folia nuncum*
virid. si cum iis bis in diè mammætegantur.

& cimar. sambuc. salv. menth. ana m. j.
 Coq. ad mollitiem, pistentur pro cataplas-
 mate mammis imponendo.

Lens item in aq. *marina* coct. poterit
 apponi.

Item fiat cataplasma ex *farina fabar.*
ervi, lupinor. cocta in oxymelite.

Ad *lactis coagulationem* applicentur se-
 quentia. & sol. apii, cicutæ, vincæ pervin-
 cæ, buxi, chærephyll. ana m. j. bulliant in
 aceto acerrimo, deinde f. colatura.

*Ad lactis
 coagulationem.*

& ol. rosar. liliacei, amygd. dulc. ana
 ꝑj. acet. prædict. (in quo litharg. auri
 percoctum

percoctum fuerit) ꝑiiiij. mſ. & agita in mortar. marmor. ad linimentum, addendo camph. in parte olei diſſolut. ꝑj. & ſub finem, cerati albi refrigerantis Galeni, unguent. Roſ. Meſuæ ana ꝑiſſ. mſ. & applicetur parti tumentis & duræ.

N. B. Camphora duris tumoribus dolentibus & inflammatis applicata, dolorem auget, & propterea nè applicetur in principio, vel augmento, ſed in fine ſtatûs & declinatione.

Vide num butyrum poſſit parari ex lactis cremore, in quo fuerint macerata cicuta, apium, vinca pervinca, ſenecio, & in magno dolore hyoſcyam. contuſ.

Flores fabarum coq. cum butyro recenti, ungantur mammæ. Servari poteſt in annum.

Ad papillarum fiſſuras.

In *papillarum fiſſuris* & pingued. ex ſegmin. coriorum in aqua coctis ſupernatantibus (Anglicè *Piece-grease*, Gallis *Surpoint*) q.v. Liqueſcat ſæpius, & abluatur aqua roſarum ad coloris & odoris mutationem, ſ. inſtar pomatæ: illinantur papillæ; cito ſiccet & cicatrizat.

Ad hæmorrhagiam.

Post partum ſi magna ſuccedat hæmorrhagia, occurrendum revulſione per ligaturas brachiorum, cucurbitulas appoſitas ſub mammis, exhibitionem lap. prunel. in aq. plantag. vel in aq. hord., applicati-

onem

onem emplastri aut cataplasimatis ex argilla, succo plantag. aceto forti ad regionem lumborum. Removeatur cessante periculo, nè noceat lochiorum expurgationi. *Si nihil nimis, committatur Naturæ negotium.*

Pudendo applicetur illico post partum ol. hyperic. cum vitell. ov. & bombace.

Postea primæ ablutiones fluentibus lochiis f. cum salvia & chærephyllo coctis in vino albo & aqua: deinde progressu temporis administrentur detergentia & tandem adstringentia.

Fotus ad *lochiam promovenda*. & rad. aristoloch. utriusque, enul. bryon. ana ℥ij. fol. rut. artemis. salv. majoran. matricar. puleg. calamint. origani, nepetæ ana m. jss. sabin. m. ij. chamæmel. totius m. iij. flor. rorismar. cum summitat. stœchad. utriusque, lavendul. ana p. iij. sem. anis. fœnicul. ana ℥j. cortic. aurant. ℥ij. caryophyl. 3vj. sem. lin. ℥ijss. f. decoct. in 2. part. aq. & una vini Hispan. sub finem addendi.

*Ad lochia
promoven-
da.*

Siquid restet ex *Secundina*, extrahatur manibus Obstetricis, vel eluatur injectionibus factis in uterum ex aqua hordei cui incoxerint pulegium, matricar. caprifolium, chamæmel. absinthium, addito vino Hispanico & melle rosaceo & mercuriali.

E c

Astricta

Ad alvi a-
strictio-
nem.

Astricta *alvus* alternis diebus solvatur Enemate emolliente ex jure capitis vervecini, additis hyftericis.

Vitius.

Ante quintum diem vel septimum carnibus nè *vescatur*, sed folis jusculis alteratis hyssopo, thymo; gelatinâ cum croco modico; panatellâ liquidiusculâ.

Ad hamor-
rhoidas.

Si *hæmorrhoides* sæviant, sequentibus leniri possunt.

Cape coct. sub cineribus, pistetur cum butyro recenti, vitel. unius ovi & paucis croco, & applicetur.

Vernix quo pictores utuntur, est remedium singulare in curandis hæmorrhoidibus tam apertis quàm latentibus: debet autem in isto vernice pannus lineus maderi fieri & admoveri.

Rad. chelidon. min. tusæ q. f. cremoris lact. vaccini. q. f. Agita simul & f. cataplasma.

R. ol. sem. lin. ʒj. opii ʒj. f. unguent. in mortar. plumb.

Album Græcum cum ol. rosæ. in mortar. plumb. agitat. efficax est remedium.

Pulvis subtilissimus rubiginis ferri cum succo tapsi barbati applicetur.

De hæmorrhoidibus autem consulatur hujus Libri Cap. V.

N. B.

N. B. Si natus *Infans debilis* fuerit, percutiantur nates & plantæ pedum. Ori autem indatur taleola Cepæ, quod est præsens remedium excitans.

CAP. XXV.

De Fluore albo.

VIX à solo Utero procedit tantæ coluviei serosæ jugis effluxus, sed liquidum istud excretum secedit à toto Venoso genere: Ideo siccandi, absorbendi & divertendi Ichoris, maxima & continua est habenda ratio.

Hoc symptoma, quemadmodum *Gonorrhœam*, præsertim virulentam, potius detergendo quam astringendo averruncare soleo; & sane tutior est via, nè præsidio inclusus hostis deinceps ferociat, & ulcus faciat in renibus, vesica, utero, in quo sæpe Cancer hac de causa generatur.

Notæ

Ad peccantis materiæ *evacuationem* & *Humoris evacuationem* facit, (1.) *Vomitum* sæpius provocatus; aliquando, rarò tamen, per validiora Emetica, ut sunt Antimonialia.

*Humoris evacuatione
& diversia.*

Vitriolum album astrictione roborat, & villos ventriculi firmat, neq; impetuosè movet per inferiora, ut sæpius Antimonio contingit. (2.) *Sudoris provocatio* per diaphoretica potens est revulsivum. (3.) Per vias *urinae* evacuatio electiva peccantis materiæ maximi est ad derivationem momenti. (4.) *Cauteria* etsi laudentur à plurimis, tamen non sunt adeò insignis effectûs, nisi manifesta fiat à capite defluxio: tunc applicentur collo, humeris, brachiis. Vel ruentis in Uterum ichoris quærat^{ur} diverticulum & declive emissarium: Et tunc internis coxis quatuor digitis supra genua inurantur. (5.) *Purgatio* etiam hæc locum habet, per quam ducatur satis potenter tenuis humor, idq; sæpius repetitis vicibus.

Quod ad medicamentorum stadium decurrendum attinet, convenientissimus erit ordo sequens.

Vomitns.

Quemadmodum morborum ferè omnium longissimorum primus est focus in ventriculo, sic primarium illud est in eorum curatione, ut universo corpori prospiciens culina primò everratur, & superfluitatum collectio quotidiana penè inevitabilis diligentissimè præcaveatur. Facile *vomentium* fors foelix est, quippe per istam evacuationem antecedentium causarum incremen-

crementum antevertitur, earumq; in conjunctas impeditur transitus.

Sequatur Vomitus, *purgatio*, quæ absolutè necessaria est (etiam sæpius repetita) antequam ad *detergentia* & *sudorifica* fiat transitus, quæ immediatè Cathartici debent succedere.

Purgantium formulæ.

& Terebinth. Venet. aq. rosar. ad albed. *Bolus*
lot. 3ij. pulv. rad. petrosel. glycyrrhiz. &
rhabarb. ana ʒj. camphor. gr. iij. mʒ. f.
bolus sumend. è cochl. cum syr. violar. hor.
4. ante prandium quatuor matutinis consequentibus.

& mass. pil. coch. min. ʒj. pulver. calomel. gr. xv. ol. anisi gutt. ij. mʒ. f. dosis
sumend. post bolos dict. *Pil.* hæ sæpius
repetantur prout vires ferant. *Pilu'a.*

Hydragoga fluori huic convenient: *Simplicia purgantia.*
viz. Mechoacan. Jalap. ejusq; resina, Scammonii resina; Elaterium aliis catharticiis, ut pil. aggregativis, permistum ad granum unum & alterum; Iris Florent. ad 3j. cum resin. Jalap. gr. vij. ad x. aut resinæ scammon. gr. v. Semen Ebuli, Gambogia, &c. Observando semper, ut die purgationis circa horam somni cardiacum aliquod ex confectione alkerm. lap. bezoar, magister. perl. & corall. exhibeatur.

Notatu dignum est in hoc affectu tantam haberi debere feri rationem (quippe cujus copia in venoso genere fluctuans, morbum fovet) ut ei evacuando strenuè sit incumbendum.

Aq. minerales.

Corpore probè per sedem purgato, utilissimæ sunt ad everrendum & roborandum *aquæ Minerales* ferri & vitrioli virtutibus turgentes, quales sunt Tunbrigenfes; quæ si desint, licebit ejusmodi arte parare. In corpore pituitoso, ubi magis siccandum, *aquæ Thermales* sulphureæ bibantur.

Diuretica.

Diureticorum hic locus est, quæ sint hujusmodi.

R raphan. per taleolas sect. ℥j. sacchar. cand. ℥iiij. crystal. mineral. ℥ij. Miscantur in paropside argentea, & excipiat liquor ad usum.

N.B. Hic liquor valdè foetet, præsertim cum nitro: Ideo vel detur recens, vel sine nitro, nè nausèam moveat.

R rad. apii recent. ℥iiij. rad. petrosel. taraxac. asari ana ℥ij. alkekeng. ceras. ℥j. Infund. loco tepido per hor. 24. in ℥ij. feri lactis recenter clarif. deinde f. ebullitio ad ℥ss. consumption. Colatura f. per manicam, in qua dissolve liquoris prædicti ex raphano ℥iiij. Ms. pro 4. dos. sumend. bis in die, superambulando, per octiduum.

Vel

Vel satius fortè fuerit manè tantùm istud diureticum exhibere in majori quantitate, nè si paulo post vel inter pastus detur, coctionem præcipitet, & cruditatibus venas oppleat. Tunc ℞jss. sit pro duabus dosibus, & addantur tantùm ℞ij. liquoris ex raphano.

Dum diuretica exhibentur, injiciatur *Clyster* nisi fluat alvus per se, quod vix fiet, aliò diverso sero.

Nota, Cum hoc malo sæpiùs complicari Gonorrhœam vel simplicem, vel virulentam; utraq; tractanda erit juxta proprias Indicationes detergendo strenuè & indefinenter, sed gradatim quoad gradum virtutis remediorum, & tandem sistendo & astringendo sive assumptis sive injectis.

Detergentibus succedant *sudorifica*, quibus utatur ægra pro *evacuatis* modo, per septem vel plures dies. *Sudorifica.*

℞ antimon. diaphoret. Hartman. gr. xij. lap. bezoar gr. vij. conf. flor. vetonic. 3j. diascord. ʒj. m℞. f. *bolus* sum. mane superhausto seq. liquore.

℞ aq. stillatit. card. bened. & Mariæ, scabios. ulmar. ana ʒj. syr. vetonic. 3vj. m℞. f. dosis cum guttis sex sp. Vitriol. Provocetur in lecto sudor superpositis fragulis atq; (ni aliàs satis manaverit)

ad pedes appositis lagenis aquâ calidâ plen-
nis.

Interim victus sit parcior, & nisi ritè
fluat alvus, provocetur clystere.

*Cerevisia
medicata.*

Cerevisia medicata diaphoretica talis sit.

℞ farsæ ℥ij. rad. chin. ℥jss. ras. guaiaci
℥j. sassaf. ℥ss. nodorum abietis resinof.
3x. rad. pimpinell. & tormentill. ana ℥iiij.
sem. bardan. ℥iiij. sem. coriand. præp. 3v.
veronic. mar. & sanicul. sicc. ana m. j.
Omnia contusa & concisa crassiusculè, di-
vidantur unciatim, singulæ uncix indan-
tur singulis lagenis lapideis ℔ij. capaci-
bus, affundendo cerevis. & bene obturando
vasa. Post infusionem sufficientem bibatur
cerevis. pro potu ordinar. in pastibus &
extra pastus.

Vel ℞ farsæ 3xvj. rad. chin. 3viij. rad.
filic. scem. 3xij. rad. asperag. scenicul. rus-
ci ana 3iv. fantal. alb. & rubr. ana 3iiij. rad.
symphyt. maj. 3vj. rasur. ebor. C.C. den-
tis equi marini ana 3ijss. summit. Archang-
gel. alb. cum flor., sophiæ, herniariæ, lysim-
mach. purpur. ana m. iiij. pilosel. auricul.
mur. ana m. iiij. agrimon. ceterach, cuscu-
tæ, meliss. ana m. ij. nuc. moschat. 3ij.
squamæ ferri quater in vino Hispan. ex-
tinct. & in porphyrit. lævigat. 3xv. Sic-
ca omnia, concisa & contusa includantur
sacculo è tela rara, qui pendeat in Alæ
generos.

generos. galon. decem, sinatur fieri fermentatio ad perfectam usq; depurationem. Liquor limpidus includatur lagenis lapideis, quæ apprimè clausæ servantur loco subterraneo.

Vel loco diætæ *decoctiones vulneraria* & *Decoction. vulnerar.*
siccantes manè fumantur.

R̄ rad. chin. ℥ij. fol. veronic. maris, alchymill. buglæ, prunellæ, pilosell. millefol. agrimon. ana m. j. ros. rubr. p. ij. santal. citrin. ℥ij. lign. Rhod. ℥ss. f. decoctio in f. q. aq. font. chalybeat. Colaturam clarificatam levi cocturâ redige ad ℥ij. pro 4. dof. matutin. Dulcoretur pauco saccharo. Continuetur hujus usus per 20. dies.

Quoad *Victum*. Cibi sint boni succi & *Vitus.*
coctu faciles, carnes assatæ potius quàm elixæ; panis bene coctus, bene fermentatus, sale modicè conditus, additis seminibus paucis anisi & coriandri, postridie coctionis saltem comedendus. Vitentur lacticia, sorbitiones multæ, potus largus, fructuum abusus præcipuè *ωπαίων*. Vitentur etiam pingua, mellita, saccharata, pisces mucilaginei & molles; si quos appetat, fumantur durioris carnis, sive marini sive saxatiles. Abstineat etiam ab acetariis, salis, piperatis.

Violenta

Exercitia. Violenta nè sint exercitia, quæ lumbos præsertim fatigent. Pessima animi pathemata, ira & mœror, cane pejus & angue fugiantur.

Sistentia. Quoad *Sistentia*, videndum ut tempore idoneo exhibeantur, id est ultimo; metus enim est nè à refluxu materiæ in viscera, gravius incommodum suboriat. Hocq; incommodi habent astringentia, quodd obstructions augent, vel generant, & alvum astringunt.

In Sistentium censu primas tenent succinum, radix symphyti maj. tormentillæ, flor. lysimach. purpur., santalum album, camphora tenuitate valdè penetrans, & aëreâ atq; igneâ vi insigniter siccans, & agens in partes generationi dicatas, in quibus odore solo semen consumere perhibetur.

Eleſtuaria. R conf. ros. rubr. ʒiiij. conf. flor. Nuphar. utriusq; , Lysimach. purp. bugloss. ana ʒj. myrobal. condit. cortic. citr. condit. ana ʒvj. magister. perl. & coral. ana ʒfs. rasur. C. C. ʒv. succin. alb. præp. ʒiijs. off. de corde Cervi ʒvj. spodii C. C. ad albed. usti ana ʒjfs. croci Martis aperient. ʒiiij. Ms. & cum syr. cort. citr. f. *Elect.* de quo capiat æger instar jugland. mane & vesperi longè à pastu. Vel

R conf.

℞ conf. ros. rubr. flor. lysimach. purpur. archangel. alb. vetonic. rubr. salv. ana ʒj. * *crystal. Martis* ʒij. Ms. & cum syr. moror. rub. Idæi & sapâ cydon. f. *Electuar.* de quo capiat à ʒj. ad ʒij. quotidie mane, superhausto vini albi momento per plures hebdomadas.

* *CrySTALLI Martis.* ℞ limat. ferr. purissim. q. v. cui instilla paulatim & successivè oleum sulphuris, donec nulla fiat ebullitio. Affundatur aqua pluvia distillata, f. dissolutio; hanc filtra per chartam emporeticam, elq; sp. vin. permisceto: CrySTALLI intra paucas horas decident ad fundum, quos in charta siccatos reponito ad usum.

Quæ *absorbendo* sistunt, siccitate pollent *Absorbentia.* & terreæ sunt substantiæ, viz. bolus, terra sigillata, Lemnia, creta, interior pars alba & mollis concharum ostrearum, mater perlarum, testæ & chelæ cancrorum, oculi cancri, ovorum testæ, coral. alb. (præsertim in fluore albo, ut rubeus in rubro) perlæ, C. C. calcinatum, ossa omnia, præsertim humana, calcinata ad summam albedinem.

Crocus Martis corallinus, qui fit ex vitriolo Martis ad summam albedinem calcinato, est summum astringens in omni fluxu.

Sistuntur

*Incrassan-
tia.*

Sistuntur etiam tenuium humorum effluvia eorundem *incrassatione* sive congelatione, quæ procuratur iethyocollâ, gumm. tragac., spermate ranarum (non bufonium) idoneo tempore collecto & diligenter exsiccato citra adustionem, ita ut possit in pulverem redigi; albumine ovarum itidem desiccato; mucilaginibus sem. psyll. cydon. præsertim autem nenupharis, ubi gluten est copiosum. Fit gelatina ex lacte & iethyocolla, additis pulveribus subtilissimis fantali albi, C. C. calcinati, spodii; additur parum sacchari & concinnatur ferculum non ingratum: potest addi aliquid cinamomi. Est in fluore albo efficax, si bis in die ad uncias duas ad minus devoretur longè ab alimento.

Pilule sistentes.

Pilule hæ specificæ sunt. R succin. alb. præp. fantal. alb. ana ʒss. C. C. calcin. ocul. cancr. præp. corall. alb. præp. nuc. moschat. ana ʒj. glycyrrhiz. Hispan. sicciss. ʒj. gumm. Anim. camphor. ana ʒij. f. omnium pulvis subtiliss. excipiendus s. q. terebinthi. Venet. f. massa *pilular.* Sum. ad pondus ʒj. mane hor. 4. ante prandium, & in ingressu lecti horis tribus à levi cœna, superhausto vini rubri sive clareti usti cum sacchar. & cinam. momento.

Vel

Vel R gum. guaiaci, animæ, ladan. co-
 lophonæ ana ʒij. mastich. thuris, sanda-
 rac. ana ʒiij. succin. utriusq; flavi & albi
 præp. ana ʒiijss. rad. tormentil. bistort.
 lymphyt. maj. filipendul. ana ʒss. inter.
 ossis sepia, mandibul. Lucii, magister.
 perl. & coral. cum ol. sulph. præcipitat.
 ana ʒiijss. C. C. ad albedinem usq; ʒvj. cro-
 ci Mart. astringent. 3x. camphoræ ʒij.
 ambr. gris. ʒjss. f. omnium pulvis qui ex-
 cip. f. q. terebinth. Venet. f. massa pilular.
 Dosis ut supra.

Alie.

Haud minus sistunt *tabellæ* sequentes.
 R croci Martis optimi ʒss. coral. rubr.
 præp. marg. præp. vel potius salis eorun-
 dem ana ʒij. lap. hæmatit. præp. ʒjss. bol.
 Armen. terr. figillat. ana ʒj. sacchari albiss.
 duplum pondus omnium, Ms. & cum mu-
 tag. gumm. tragac. in aqua Rosar. ex-
 tract. f. *tabell.* ponderis ʒij. Capiat unam
 mane & vespere.

Tabellæ.

Ista nisi profecerint, & ad *Narcotica* sit
 deveniendum, concinnentur tales pilu-
 læ.

R gum. guaiac. ʒiij. colophonæ ʒss. ma-
 stich. ʒij. * ladan. dysentericæ nostri ʒss.
 cum sapa cydoniorum f. massa. Cap. ʒj.
 quotidie mane superhausto vini albi tan-
 tillo per 10. vel 15. dies.

Narcotica.

N. B.

N. B. Vinum exhibendum ad correctionem opii, nè viz. caput feriat & somnum conciliet.

* *Laudanum dysentericum.* R. extract. opii ʒjss. extracti croci ʒj. tinctur. corall. ʒvj. magister. perlar. croci Mart. astringent. ana ʒiij. ambr. grif. benzoin. ana ʒj. moschi ʒss. mf. f. massa. Dos. gr. iij. vel iiii.

Externa.

Quoad *Externa*, Ea sunt *Canteria*, *Infessus*, *Suffitus*, *Metrenchyta*, & *Emplastrum* Lumbis, &c. applicata.

De *Canteriis* supra dictum est.

Infessus ex hystericis, paucis astringentibus & vulnerariis plurimis parandus est.

Suffitus siccus. R. mastich. sandarach. ana ʒij. styrac. calamit. benzoin. ana ʒj. lign. Rhod. santal. citr. ana ʒiij. Ladani purissimi ʒiij. carbon. salic. ʒv. Mf. & cum mucag. gum. tragacanth. extract. in aqua Angelic. f. aviculæ Cypriæ instar digitum crassæ & oblong. incendendæ f. a.

Suffitus humidus ex odoratis in sella perforata exceptus etiam proderit; ut ex decocto lign. Rhod. rasur. junip. styrac. benzoin. in vino albo, addit. caryophyll. nuc. moschat. &c.

Metrenchytum.

Metrenchytum. R̄ cort. med. querc. jun. ʒij. radicū tormentill. & bistort. ana ʒj. fantal. citr. & rubr. ana ʒvj. fol. querc. tenell. potentillæ, plantaginis, centinod. ana m. j. Archangelinæ alb. m. ij. salviæ rub. m. ss. ros. rub. p. iiij. Bulliant omnia in aqua fabrorum ℥vj. ad ℥ij. addendo post colaturam vini rubr. vin. Muscatellin. ana ℥j. f. injectio bis in die tepidè, ter quaterve quâvis vice. Postea utatur idoneo subligaculo.

Emplastrum applicand. lumbis & offi sacro. R̄ Ladan. puriss. ʒij. rad. bistort. ʒj. gumm. Arabic. lap. hæmatit. battit. ferri in aceto præp. ana ʒss. sang. drac. mastich. sandarac. ana ʒvj. myrtil. ros. rubr. ana ʒiiij. olei glandium, ceræ ana q. s. ut f. *Empl.*

CAP. XXVI.

De Scirrho & Cancro Uteri.

Hipp.

Cels.

Licet Medici veri ac rationalis sit, Morbos praesentes curare, futuros praecavere, incurabiles non attingere, ne infamentur remedia quae multis fuere salutis: quoniam tamen *satius est anceps ac dubium experiri praesidium quam nullum*, & Christiana charitas nos vetat aegris opem poscentibus denegare auxilium, Patientis voluntati mos gerendus est, eaq; praescribenda quae terribilissimum dirissimi morbi hydrum leniant saltem, si non extinguant & averruncent.

Hipp.

Cancros occultos (id est, vel non apertos, vel Uteri) non tangere melius: si enim tangas, moriuntur citius; si non tangas, diutius perdurant.

Dolor in
dorso unde.

Hoc affectu laborantes saepe conqueruntur de dolore *Lumborum & dorsi* ob Nervos qui à medulla spinali orti in uterum implantantur. At cur pars spinæ superior dolet, inquires? Nota, nervorum dissectionem & divisionem fieri in partibus superioribus, (ita ut medulla spinalis sit instar caudæ equinae) licet à spina prodierint in inferioribus;

inferioribus; dolor autem ad originem usq; extenditur.

Ventriculus itidem sæpissime nausæa vomitūq; afficitur per consensum ob sextum par nervorum quod utriq; parti inseritur.

Si vires constent, *purgetur* pil. ex fol. *Purgatio* fennæ, tartaro chalybeato, pulvere rhabarb. jalap. exceptis extractis rhei, fennæ & absinth. Ad massæ hujusmodi ℥j. add. gr. x, xij, xv vel xx. pulv. calomel. At in istis non properandum, nam generosa remedia validas vires postulant.

Si blandius purgare velis, detur ptisana laxans clarificat. ex fenn. ʒij. pulp. tamarind. ʒj. pulp. cassiæ ʒvj. vel mann. ʒj. f. potio ut artis est. Aut detur dilutum cassiæ solum, factum cum ptisana, & sæpius per pannum trajectum. Conveniunt etiam syr. de pomis solutivus, de epithymo Augustanus, violarum solutivus, &c.

Clysteres, sive ad purgandum, sive ad discutiendum; sive deniq; ad leniendum dolorem injiciantur, in parva sint quantitate.

R̄ juris omaforum ʒiiij. vin. muscatell. ʒij. infus. croc. metal. ʒiij. sal. gemm. ʒj. f. *clyster* (in scirrho) purgativus.

Clyster, cui incoxerint plantago, solanum, papaver erraticum, agrimon. herba

F f

Roberti,

Roberti, idq; in lacte aut jure capitis vitulini, detur in parva quantitate (*viz.* ℥viii.) cum syring. aut vesica siphone brevi. Urgente summo dolore, in eo dissolvantur gr. ij. iiij. vj. Laudani. Nihil addatur pingue, sed soli ovorum vitelli. Injiciatur hic clyster quoties alvus pigra extiterit. Præterquam enim quod ab adstricto alvo pejus se habeant ægræ, clyster etiam rationem obtinet, totus pro utero.

Usus Mercurii.

Siquid valet in *discussione*, certè *Mercurius* crudus in parva quantitate, ut primò ad ℥j. permixtus pil. fœtid. vel istiusmodi, additis gr. x. vel viij. vel vj. flor. sulph. nulli secundum est ad complendam istam intentionem dissolvendi medicamentum. Da audacter sapius sine metu ptyalismi, qui quamvis superveniat, nihil nocebit.

Electuarium.

Electuarium hoc *roborans* est specificum adversus Cancrum, sumend. mane & vespere instar avellanæ majoris. & lact. ex æquis partibus ocul. cancr. perl. & corall. cum aq. veronic. præparat. ℥ij. cancror. fluviatilium ad albedinem calcinator. chel. cancr. marin. nigr. in apice ana ℥j. diaphoretici vulgaris optimè præparat. ℥jss. milleped. præp. rasur. dent. equi marin. viperinæ carnis præparat. ana ℥x. cornu cervi ad albedinem usti, rasur. cran. human.

man. usti & non usti ana 3vj. rad. gladiol. scrophular. utriusq; filipendul. spong. bedeguar. sicc. ana 3v. lapid. lazul. gagat. & smaragd. præp. ana 3vij. Ms. & cum syr. fact. ex succis pedis-columbin. & veronic. utriusq; f. *Electuar.* instar Opiatæ.

Viperarum caro magni est momenti in *Viperarum caro.* curatione Elephantiasis quæ est Cancer universalis, quidni earum ferarum usus etiam conveniet in cancro particulari cum idoneis vehiculis?

In junioribus quibus menses, naturæ lege, non cessaverint, *Chalybeata* (cum menses moventibus) principem locum obtinent; (nihil enim chalybe potentius ad internos scirrhus emolliendos & absumentos) senioribus autem (fluxum menstruum non patientibus) non æquè profunt. *Chalybeata.*

Victus sit boni succi; alimenta quæ facile coqui & citò distribui possint, exhibeantur. Ut gelatina ex carnibus & cornu cervi. Juscula consummat. Jus carniū distillatum per descensum, expressum, colatitium, restaurans. Panatella. Ova forbilia. Emulsiones. Amygdalogaia. Hordeatum, &c. *Victus.*

Cerevisia medicata in usum ordinarium *Cerevisia medicata.* sit talis. & sarsaparill. ℥ij. rad. filic. foem.

rad. cannæ Hispan. lign. lentisc. ana ℥ss.
 rad. scrophular. major. filipend. sigill. Solomon. ana ℥iiij. lign. salsafr. ℥ij. rasur.
 dent. equ. marin. C. C. & eboris ana ℥iiij.
 fol. agrimon. fanicul. veronic. utriusq;
 ceterach ana m. ij. summit. rorismar. p. iij.
 nuc. moschat. ℥j. Alæ galon. x. succ. nasturt. aquat. & cochlear. ana ℥iijss. Sinatur fieri fermentatio.

Passulatum ex aqua chalybeata utiliter pro potu ordinario propinari potest. Aqua autem calens projiciatur supra passulas Damascenas, & f. fermentatio donec vinosum habeat saporem. Vinum item gilvum oligophorum aquis Spadensibus dilutum. Serum etiam lactis clarificatum, cum syr. de pomis redolentibus. Aqua deniq; in *Wellenborough* prope *Asbby* in Comitatu *Northampton*. constantes ex ferro multo, vitriolo paucō, & alumine aut nitro, multum valent.

*Ad dolorem
 sedandum.*

Cum dolor sit symptoma maximè plerumq; urgens, ad hunc *sedandum*, Laudanum exhibeatur vel per se ad gr. j. ij. iij. iiij. quia assuetudine tandem natura ejus usum spernet; vel cum conf. de hyacinth. vel cum diascord. ℥j. bene fermentati, ita ut non foeteat aut galbanum sapiat. Abstinentum ab opio quia venenatum,

tum, caput valde ferit, pruritus excitat, torpidum reddit corpus, unde ægra manus, tibias, pedes manifestè frigidos sæpe sentit.

Dolor etiam à semicupio imminui potest : viz. In lacte & aqua coquantur solanum, plantago, hyoscyamus, tapsus barbatus, pilosella, herba Roberti, flos papav. errat. nenuphar. fol. salicis, vitis, cicuta, cynoglossa, sem. lini, psyllii, cydon. &c. In decocto tepido mergatur corpus dimidium, urgentibus doloribus : Ista enim Narcotica & dolorem sedabunt, & tumorem emollient, & (si hæmorrhagia adsit) sanguinem sistent, nec oberunt visceribus.

Lenitur etiam dolor ab Emulsionibus : ut, & medull. semin. melon. recent. 3iij. sem. papav. alb. in aq. rosar. infus. per tres hor. 3ij. amygd. dulc. recent. mund. par. iij. terantur in mortar. marmor. & affusis 3vj. aq. stillatit. lactis f. Emulsio, in qua colata dissolv. syr. de mucilag. 3x. mf. f. haustus sumend. cum dolor sævierit, Vel si magis anodynæ velis, pro syr. de mucilag. adde diacodii 3vj. vel 3j. præcipue vesperi.

Si tumor durus in *Epigastrio*, alterutro-
ve inguine tactui se offerat, & ung. de
alth. simpl. 3jss. pingued. capon. ol. amygd.

Ad tumorem Epigastrii

dulc. & lil. alb. ana ꝑss. sperm. cet. recent. unguent. è flor.aurant. ana ꝑiij. mss. f. litus pro unctione p rtis dur  & dolentis mane & in ingressu lecti, diu multumq; manu leviter in gyrum fricando, superposito Empl. seq. quod superinductâ fasci  idone  contineatur.

  mass. Empl. de ammoniac. ꝑij. cerat. fantalin. rec. ꝑj. gumm. carann. ꝑss. liquefiant simul, adde cer  in succo absinth. & acet. stillatit. coct. ad succor. consumptionem q. s. f. Empl. cujus portio in aluta molli extendatur, & tumefactæ parti applicetur.

Vel applicetur (noctu) cataplasma seq.   rad. alth. & lil. alb. ana ꝑiiij. fol. figill. B. M. sive bryon. utriusq; scrophul. maj. ana m. ij. fol. chamæmel. rut. absinth. ana m. ijs. malvæ m. jss. cicut. totius & hyoscyam. ana m. iij. Concisa omnia indantur oll  fictili vitriat  cum axungia suilla recent. lbiiij. al  fortissim. lbiiij. Coq. mediocri calore ad al  consumption. & herbar. putrilag. Exprimatur pinguedo, cujus refrigerat  pars purior   faculent  separata servetur ad usum.

  rad. recent. scrophul. maj. & min. ana ꝑiij. rad. recent. figill. B. Mar. ꝑiiij. rad. bryon. itidem recent. ꝑij. pistentur omnia exactissim  & per setaceum trajiciantur:

antur : add. farin. subtiliff. fem. lin. ℥iiij.
axung. ut fuprà præparat. ad pondus om-
nium, five ℥xvj. Subigantur exactiffimè
in mortar. lapid., & f. cataplasma. Inter
terendum autem add. croc. subtiliffimè
pulverizat. ʒij.

Si *tumor* in *vagina* vel circa orificium *Ad tumo-*
internum fit, vel partes hæ sint duræ, va- *rent in va-*
ginæ injiciatur liquor feq. R succ. falv, *gina.*
℥iiij. aq. stillatit. caprifol. & vini de Ma-
laga ana ℥vj. flor. & summit. rorismarin.
m. j. mellis rofat. ℥iiij. bulliant fimul ad
deſpumationem mellis lento igne, liquor
clarificetur ſervandus ad uſum.

Ad duritiem emolliendam & tumorem
discutiendum valent etiam ſequentia: va-
porarium cum emollientibus, diſcutienti-
bus hyſtericis. Spongia imbuta decocto
emollienti vaginæ immiſſa. Peſſus cum
ſtyrace liquida & pulveribus ſyndone in-
volutis. Semicupium cum menſes provo-
cantibus tempeſtate idoneâ. Mercurialia
per os. Suffitus Mercurialis, qui excipi
poterit in ſella perforata,

Si *hemorrhagia* adſit, injiciantur ſucci *Ad hemor-*
urticæ mortuæ five lamii, plantaginis, ſo- *rhagiam.*
phiæ Chirurgorum, &c. cum croco Mar-
tis, Laudano, hypocyſt. acac. &c. Appli-
cetur item lumbis cataplaſma ex argilla,
aceto & ſucc. plantag.

F f 4

R cort,

& cort. granator. balauft. fumach ana
 ʒj. nucum cupressi ʒvj. ros. rubr. myrtill.
 ana ʒss. f. decoctio in aqua chalybeata
 (ut Fabrorum). Cum hoc decocto extra-
 hatur mucago sem. psyll. & cydon. Mu-
 cilaginis hujus ʒij. adde acaciæ, hypocyst.
 ana ʒss. dissolut. in aq. ros. f. injectio per
 metrenchytum, Patientem ita posito ut me-
 dicamentum non effluat, quod erit in pa-
 rva quantitate & satis spissum injiciendum.
 Statim autem ab injectione indatur Na-
 scale ex spongia molli involuta syndone,
 (cum filo) quæ affluente humore inflabi-
 tur, & pudendum magis magisque clau-
 det.

*Ad cancer.
 ulcerosum.*

Si Cancer jam *ulcerosus* factus fuerit, f. in-
 jectio seq. & sterc. vaccæ gramen depa-
 scentis, recentis, ℥x. succ. symphyt. maj.
 veronicæ, plantag. solani, sempervivi utri-
 usq; ana ℥ij. succi portulac. ℥iij. ms. f.
 distillatio in alembico plumbeo. Cape de
 hac aqua ℥ij. phlegmatis aluminis, vitri-
 oli, & spermatis ranarum ana ℥j. tapsi-
 mel. ʒvj. aloes, salis Saturni dulcis, (i. e.
 per triplicem in aqua aluminosa dissoluti-
 onem & coagulationem præparati) ana ʒj.
 ms. pro injectione facienda in parva quan-
 titate per syphonem. Si velis ut magis ad-
 hæreat, adde mucag. sem. psyll. cydon. &
 nenuph. vel gumm. Arabic., pruni, cerasi,
 dissolut.

dissolut. in aqua rosarum. F. injectio bis in die claudendo spongiâ prædictâ, quæ digito blandè adigi poterit usq; ad ulcus dummodo propendeat filum.

Vel & fol. agrimon. caprifol. herb. Robert. ana m. j. chelidon. maj. m. ij. apii m. fs. ros. rubr. p. iij. fl. sambuc. hyperic. chamæmel. melilot. ana p. ij. hord. integr. p. ijs. f. omnium decoctio in ℥iij. aq. ad tertiæ partis consumption. In colatur. dissolv. mell. caprifol. syr. de ros. sicc. ana ℥ij. vini de Malaga infusionis glycyrrhiz. Anglic. ℥ss. m℥. pro injectione facienda per syphonem bis terve in die, ter quâvis vice tepidé.

Suffitus. & mastich. ℥j. sandarac. thuris ana ℥ss. balsam. alb. sicc. tereb. sicc. ana ℥iij. ladani ℥ij. antim. ℥jss. cinnab. ℥j. styrac. calam. benzoin. ana ℥iijss. carbon. salicis ad pondus omnium, f. pulvis (ut alkool) excip. mucag. gumm. tragacanth. extract. in aqua meliss. & ros. Fiant avicul. pro suffitu, excipiendo semel in die in sella perforata.

F
fan
ad
fac
pu
&
co
tri
m
m
qu
fa
po
co
P
fi
H
fi
f
c

APPENDIX.

De Variolis.

PROcedit hoc malum à sanguinis ebullitione, quæ si contingat in corpore sano, Naturâ existente robustâ, facilis fit ad habitum humoris morbifici expulsio, facilis & cita succedit expulsi concoctio, pustulæ celeriter sua decurrunt tempora, & sine ullo pravo symptomate intra paucos dies Natura superato hoste victrix triumphat. E contra, si corpus cacochymum sit, & pravi succi heterogenei commisceantur, internæ excitantur turbæ, quæ in singulas partes gravem deponunt sarcinam. Major est malignitas quando pestilens est æris constitutio, & in vulgus contagiosi sæviunt morbi, aut Epidemiæ Papulæ istæ grassantur. Tunc pertimescenda sunt gravia mala, Febris, Vomitus, Hæmorrhagia ingens, Delirium, Convulsio, Syncope, Diarrhœa ut plurimum funesta, Angina ab humoris μεταστροφή, Suffocatio, præsertim circa morbi statum, pustulis

*morbi
hujus cau-
sa & sym-
ptomata.*

stulis maturescentibus inflatis, & in ingentem tumorem sublati facie totâ, collo, gutture, & angustatis faucibus, licet paulo ante mortem valdè præcipitem & ut plurimum inexpectatam liberè respirarent, nec difficulter admodum deglutiant ægri.

Vidi quendam, in quo post casum Variolarum, quibus à capite ad pedes totum corpus scatebat, deciduis primis crustis, factâ novâ ebullitione, eadem pustularum quantitas præcedentibus successit, bonis tamen ægri rebus.

Duo sunt maximè periculosa tempora, initium eruptionis, quo tempore fiunt Convulsiones, & alia gravia succedunt symptomata: alterum à nono ad undecimum quando maturescunt pustulæ. Tunc inflantur caput, fauces & collum, tumet facies, reviviscit febris, & multi materiâ retrocedente in pulmones, quasi fulmine icti, suffocantur.

Ad præcautionem.

Ad Præcautionem in corporibus in quibus nulla adhuc apparent morbi signa, non neglectâ in plethorico & sanguineo subiecto phlebotomiâ, in cacochymo purgatione blandâ, sequentia videntur esse ad usum.

Victus

Vitus sit refrigerans, detur jusculum *Vitis.*

vel possetum alteratum acidis, acetosâ triplici, oxytriphylo, berberis, omphacio uvarum, portulacâ, limonibus: hisce jusculis permistum nitrum crystallinum cum saccharo refrigerabit, & salem volatilem ammoniacum, fermentationis authorem, per vias urinarias cum lotio deturbabit. Item nitrum utiliter permiscebitur cerevisiæ pro potu ordinario propinandæ.

Exercitia sint valdè moderata, neq; fiat *Exercitia.* quidquam quod calorem nativum augeat mutetve in igneum, aut citra febrem etiam procuret in humoribus, excitato ipsorum sulphure, incendium.

Bonum est *fluidam* habere *alvum*, ut in *Alvus fluida redd.* corporibus impuris, si Variolæ contingant, imminutâ humorum putrium & acrium sarcinâ, Diarrhœa præcaveatur: idcirco operæ pretium erit, vel subinde alvum *Enemate* eluere leniente saltem & blando, vel tertio quartove quoq; die sumere *pilular.* sequent. dosin.

℞ mass. pil. Ruffi sive pestilent. ʒij. mastichin. Fernel. * Gran. Angel. ana ʒj. sal. card. bened. ʒiiij. Mf. & cum syr. de cichor. comp. cum rhab. f. massa *pilular.* cujus dosis esto à ʒj. ad ʒss. vel ʒij. Dentur autem vel horæ quadrante ante levem cœnam; vel iis quibus metus est, ne per noctem

noctem solvatur alvus, horis 2. post dictam cœnam.

Quotidie mane detur 3fs. ðij. vel 3j. robustioribus seu adultioribus massæ seq.

Pilule prophylacticæ.

& rad. tormentill. 3fs. bezahar cervin. vitriolat. C. C. philosoph. calcinat. ana 3ij. corall. rub. ocul. cancr. vulgari modo præp. diamargarit. vitriolati vel nitrati ana 3j. crystall. acetosellæ sylv. & oxytriphyll. ana ðiiij. lap. bezahar occident. 3jfs. f. omnium alkool excipiendum f. q. sapæ cydoniorum, vel, si desit, syr. de Iujula aut de limon. fiatq; massa *pilul.* servanda in vase vitreo ad usum. Superbibatur possetum præparatum cum acetosellis dictis, aut succ. limon.

Perseverent *præcautionis* avidi in hoc remedio per dies & septimanas, donec tempestas istius infortunii ferax pertransierit.

Curatio.

Statim ab initio, & etiam ubi adest magna plethora, quamvis Variolæ incipiant erumpere, *mittatur sanguis* è brachio, si tardè fuerit vocatus Medicus, præsertim si causa procatarctica fuerit calor, à Vino, ab ira, à vehementi exercitio, ab Amore, & si valdè facies rubeat.

Purgatio Vomitus.

Præmittenda etiam *Purgatio* (& cum opus, *Vomitorium*) prout ea postulat artificiosa indicatio.

Duplici

Duplici viâ in hoc affectu Medico ip-^{Specifica.}
sum ex arte curaturo est procedendum.
Benignius enim malum leviora tantum
poscit, quæ effervescentiam sedent, non
neglectâ tamen eâ, quæ medentis oculis
continuo debet obversari, malignitate.
Utriq; prospicient acida seu vegetabilia,
sive spiritus salium mineralium, & ea quæ
absorbendo fermentationi resistunt, qualia
sunt pulv. chel. cancr. marin. maj. con-
stellat. ocul. cancr. seu lapides astacorum,
diamargarit. vitriolatum, spir. nitri in
ostreis coagulat. crySTALLI acetosellæ sylv.
& oxytriphyll. quibus utiliter permisceri
poterunt lap. bez. uterq; C. C. vitriolat.
idem philosophicè calcinatum, terra Lem-
nia, Blesensis, Strigensis, cæterâq; istius-
modi, quæ in primis qualitatibus nullam
insignem habent exuperantiam.

Sed ubi validi iusta est veneni suspicio,
tunc etiam validioribus pugnare conve-
nit, & prædictis nunquam omittendis for-
tiora erunt permiscenda: qualia sunt lap.
& rad. contrayerv. rad. pistolochiæ seu vi-
perinæ Virginianæ, &c. Viperina debite
præparata & temperata omne ferunt pun-
ctum.

Diaphoretica quæ ad habitum pellunt ^{*Diaphore-*}
primis diebus usurpanda, nisi aliquid re-^{*tica.*}
clamet, ut nimius sudor.

& viperar.

& viperar. gr. xxx. C. C. philosoph. calcinat. ludi humani, ostracomel. margaritifer. ana gr. xij. cochinel. gr. vj. Mf. f. pulv. subtiliss. pro una dosi.

& oss. cord. & hepat. viper. gr. xx. ludi humani, vel, si desit, bezahar or. restibilis ab aqua cardiaca, calcis mellit. matris perlar. vel cort. ovar. gallinæ Indicæ vel domesticæ, C. C. C. ad summam albedinem sulphurat. vel vitriolat. ana gr. xij. cochinel. gr. iiij. Mf. pro una dosi: f. pastillus cum gelatina C. C. vitriolat. Superbibatur possetum alteratum calendulâ, ficubus, fol. & cort. maculoso betulæ arboris, echio, lentibus, scordio, laccâ è bacillis, eruca, & croco pauco, idq; usq; ad tertium vel quartum diem ad summum à primâ eruptione, blandè excipiendo, non violenter provocando sudorem.

Vesicator.

In magno periculo *Vesicatoria* magna plura applicentur, v. g. supra humeros unum, supra epomida duo, supra carpos duo, supra genua, & supra malleolos internos quatuor. Attrahe ad pedes revelendo à corde & cerebro columbis soleis applicat. vel sinapismo.

Ad dyspnœam.

In frequenti, brevi, & difficili *Respiratione* non sine suffocationis periculo, vel si in variolarum maturatione inflammatio ingruat

ingruat summa, aut tumor Erysipelatodes caput occupet, sine mora præsens præcaveatur periculum applicatione hircinorum sub auribus ad jugulares venas, aut ranularum apertione, quæ venæ sub lingua sectæ aliquando miram sanguinis plus æquo excalescenti, & dum impensius fervet quâ data porta ruentis, quantitatem, vel ad aliquot libras, fundunt: (Comitissa Bedfordiæ moribunda ultra 3xx. Comitissa Carlisle plusquam 3xij. fudere, (præter plures alios quos, brevitatibus causâ, omitto) utraq; postquam convalescerat, se huic phlebotomiæ vitam debere confitebatur) quo in casu sistenda *hemorrhagia* Ad hemorrhagiam. oris collutione cum oxycrato & aq. sperm. ranar. aut, si desit, ex succ. plantag. cum aceto & alumine. Si perseveret fluxus, applicandus vulneri Pulvis pulvilis exceptus ex ossibus ad albedinem calcinati, cretâ & paucâ calce vivâ. Ut plurimum per se sistitur sanguis, sed Medicum omnia in rem præsentem ad manum habere operæ pretium duco, atq; cæteros meo exemplo, cui sæpe sæpius occurrit hoc symptoma, cautos esse moneo.

Inter *Cardiaca*, (quæ etsi circa morbi Cardiaca. initia potissimum valeant, attamen vel eo progressu minimè sunt contemnenda) primas tenet antimonium, & inter innume-

ras, ejus præparationes pulvis à Crollio descriptus.

Ad cicatrices præcavendas.

Quod ad faciem, pustulæ primò maturandæ sunt, deinde post purulentæ materiæ effusionem siccandæ. Utriq; intentioni sequenti soleo satisfacere methodo. Ad perfectam usq; maturationem emolliente & relaxante litu singulis penè horis faciem penicillo inungo tepidulè; linimenti materiam dant laridum debite præp. ol. amygd. dulc. butyr. Maial. pinguedo gallinæ & anseris, medulla pedum vervec. sperma ceti. Turgidula pure albo, lævi & æquali exanthemata forficibus refeco, & deterfa adprimè ulcuscula exsiccantibus vel inungo, vel abluo, donec crustæ deciduæ macularum rubrarum & vestigiorum restibulum depulsionem suadeant.

Siccantia potentiora vel seorsim vel mixtim usurpanda mihi sunt: creta cum lactis crem. rec. subacta, flor. sulphuris ung. pomato excepti, ung. ex calce extinctâ & ol. ros. completo vel ol. nucum citra vim ignis expresso, vel etiam larido in lamina candente fuso, & aquis cosmeticis ad albedinem diutissimè loto. Lotioni apta sunt aq. calcis temperatio, aq. aluminosa; Decoct. flor. sulphuris in lacte rec. mulcto, vel lactis cremore tenui præparatum.

Ad

Ad maculas lacti virginali vel pomato ex axungia suilla vel medulla crurum vituli dealbatâ & sacch. crySTALL. Saturni præfero lac benzoini, quod fit per ejus dissolutionem in optimo vini spiritu, selectâ saltem parte odoratæ resinæ albâ, quam Itali amygdalam vocant. Hujus dissolutionis guttæ aliquot aq. nenuphar. flor. fabar. vel alteri cosmetica permixtæ lac faciunt suaveolens, jucundi usûs, & non contemnendæ utilitatis.

G g 2

Formula

Form

Sy

R
post
cerp
albi
done
a.e. S
matu
verò
barb
veri,
tapfi
colo
la fi
zv.
irror
fand
zlij
vel
pern
per
fusio

Formulæ Medicamentorum manu
in margine affixâ indigita-
torum.

Syrupus pantagogus amarus, p. 11. 68.

℞ bacchar. matur. spinæ cervinæ paulò
post festum Michaelis mense Octobri de-
cerptarum succulent. ℥vj. sacchari mollis
albi (*cassonade*) ℥iiij. f. s. s. f. in vase i-
doneo duplici, & præparetur syrupus ut
a.e. Siquid succi in magmate restet, expri-
matur & cum syrupo misceatur : seorsim
verò accipe fol. fenn. mund. ℥xvj. rha-
barb. elect. turbith, fibr. rad. elleb. nigr.
veri, gratiolæ siccæ ana ℥iiij. rad. esulæ,
rapsiæ (quam turbith album vocant) pulp.
colocynth. ana ℥iiij. cortic. med. frangu-
læ sicc. ℥xij. tart. crud. albi scintillantis
℥v. Speciebus catharticiis vino albo tenui
irroratis instillentur diu & continuo ver-
sando olei tartari per deliquium præp.
℥iiij. postea affundatur ea aquæ pluviae
vel communis stillatit. quantitas quæ su-
pernatet vj. digitis, stent in infusione su-
per balneo vaporis per hor. 24. liquor in-
fusionis decantetur : affundatur novus ad

Formulae Medicamentorum

---

omnimodam tincturæ extractionem: f. fortis magmatis expressio.

Liquoribus junctis addantur mann. Calabrin. granat. ℥xvj. sacchar. cand. pulver. 3xxxij. Addatur etiam syrupus prædictus spinæ cervinæ, commisceantur omnia, & lentâ coctione sedulò despumando in lebe- te idoneo f. syrupus perfecte coctus. Inter coquendum autem duo noduli sint in syr- upo sedulò sæpiùs exprimendi, in quibus contineatur tota materia sequens:

R. cinamom. interioris ʒj. zinzib. ʒiij. macis, caryophyll. ana ʒij. sem. coriand. & anisi ana ʒvj. calam. aromat. veri, fan- tali citr. ana ʒss. flaved. citri & aurant. rec., fl. lavend. ana ʒiij. Nodulus relin- quatur in syr. perfecto per aliquot dies; postea syr. coletur per canaputium, elq; in lagenam lapideam effuso indatur inna- tètq; alter nodulus continens ambr. grif. ʒss. moschi orientalis gr. vj. Dosis ab ʒj. ad ʒij.

N. B. Usus hujus syrupi est in Lepra, scabie prava, impetigine, lue venereâ, pa- ralyfi, dolore ischiadico, & similibus mor- bis pertinacibus, ut in hydrope, quarta- na, &c.

Potest dari aliquot diebus consequenti- bus, incipiendo à minori quantitate, & paulatim

---

Mayernii propriorum.

---

paulatim augendo, pro ratione operationis.
Jungitur cum decocto fennæ utiliter.

Species diacymini, p. 22.

℞ sem. cymini, rad. assafr. cum corti-
ce ana ʒj. cinam. inter. ʒss. caryoph. ʒij.
galangæ, zedoar. angelic. (si validior sit
radix, sumatur semen) menth. hortens.
nuc. moschat. cardamom. ana ʒiiij. rutæ
ʒij. ambr. grisei ʒj. moschi ʒss. Mf. f. pul-
vis ut alkool in vase vitreo fideliter obtu-
rato servandus.

Pilule Catholicae, p. 30.

℞ fibr. rad. elleb. nigr. veri ʒij, pulp.
colocynth. ʒiiij. Coq. in phlegmate resti-
bili post distillationem aq. anisi factam
cum aq. vitæ, quod phlegma 4. digitis
superemineat; post medietatis consum-
ptionem f. expressio coagulanda in ci-
neribus ad mellaginem sine adustione,
vel potius in balneo: adde resinæ
scammon. ʒj. mf. Reduc in eodem
balneo vaporoso ad consistentiam pilu-
larum.

N. B. Bona & facilis est operatio istius
remedii. Potest jungi cum Merc. dulc.
Dosis summa gr. xxiiij. quæ recipiunt el-

Formule Medicamentorum

---

leb. gr. viij. colocynth. gr. xij. scammon. gr. iij. Sapius dedi ad gr. xxx.

Panacea vel Catharticum vegetabile,

P. 41.

& aloës succotrin. gr. x. Alhandal, diagrid. ana gr. vj. misceantur exacte in mortar. vitr. instillantur gutt. iij. aut iiij. succi aurantior. vel limon. subigantur, ilico f. massa tenax (ratione aciditatis agentis in scammonium) optimæ consistentiæ, quæ in palma manûs subigatur volutando cum gutta j. olei. caryophyll. formantur pil. iij. deauratæ.

Anima Hepatis, p. 129, 227, 293, 294, 300, 360, 383, 384, 392.

Primo sit ad manus sartago ferrea, nova, ampla, spissa, non pertusa, spiritibus nec valde penetrantibus pervia. Collocetur loco perflabili, vel saltem remoto, æquo planove situ, atq; in eum affundatur ℥j. olei virrioli validissimi & maximè ponderosi, & ilico affundatur ℥j. opt. sp. vini, qui nihil habeat phlegmatis. Elevatur nidor sulphureus foetidissimus, qui caput valde ferit. Sinantur simul per dies xv. intra quod tempus paulatim siccatur humor,

---

Mayernii *propriorum*.

---

mor, qui ebulliens abit in cremorem sub
salium specie. Desiccata materiâ sartago
exponatur soli, atq; pluribus diebus con-
sequentibus versetur materia spatulâ fer-
reâ, donec apprimè siccetur instar arenæ.
Alba est soli exposita, alias aliquantulum
virescit. Servetur vase optimè clauso ve-
sicâ & chartâ pergamenâ; omnium opti-
mè in ampulla forti vitrea subere & vesicâ
obturata, ne fubeat aër à quo sal iste hu-
meclatur.

Emplastrum pro hepate, p. 130.

℞ empl. contra ruptur. & Cæsar. ana
℥jss. pulv. subtiliss. lintei spermat. ranar.
idoneo tempore imbuti ℥j. acaciæ, hypo-
cytt. ana ℥iij. lap. hæmatit. præp. croci
Martis astringent. ana ℥vj. oss. humanor.
ad summam albed. calcinator. reduct. in
alkool 3x. Mf. & cum oleo myrtillor. f.
emplastrum, addendo ad tenacitat. tan-
tillum terebinth. Venet. aquâ plantag. &
centinod. ad albed. lotæ. Extend. in aluta
debitæ formæ, & applic. regioni hepatis
& etiam lumbis.

Ecchyloma

Formula Medicamentorum

Ecchyloma prunellorum, p. 222. lin. 12. (omissis asterisc. & manu in margine.)

℞ prunellor. nigr. i.e. maturor. ℥iij. fol. tenell. querc. concis. m. iiij. myrtill. fumach ana ℥iij. granor. kermes annotinor. ℥ij. vini rubri austeri, omphacii depurat. per resident. ana ℥ijss. Coq. lento igne ad putrilaginem, f. expressio fortis per canaputium: post medietatis liquoris consumptionem expressio coaguletur in extractum sive mellaginem.

Manna Mercurii, p. 230.

Manna Mercurii, est Mercurius crudus in aq. forti dissolutus, & per muriam sale marino saturatissimam, & filtratione per chartam duplicem depuratissimam, in coagulum niveum præcipitatus, quod coagulum deinceps multiplici ablutione aquæ calentis dulcoratur. Tandem effusâ aquâ per pastillos in charta bibula dispositos super lapide cretaceo siccatur, & in pulverem subtilissimum reducitur, qui in ampulla vitrea optimè obturata servabitur.

Mercurius

Mayernii propriorum.

Mercurius Lunaris, ibid.

℞ Lunæ foliatæ, vel per Venerem in aq. præcipitat. ʒi. Mercur. sublimati ʒiiij. m̄s. in porphyrite, addit. pauc. aq. vit. Sublima. Luna in fundo remanet, instar sulphuris aut ceræ liquatæ fluit ad candelam. Ascendit ad collum matræ pars instar farinæ volatilis admodum acris. Media substantia remanet circa vasis medium crystallina, quæ primâ ipsâ vice subdulcis est.

Teratur cum fæcibus totum, sive cum Luna in fæcibus remanente, atq; iterum sublimetur; & repetatur iste labor ad tertiam usq; vicem. Quod crystallinum teratur in alkool. Dos. ad gr. vj.

Melius forsân esset in singulis sublimationibus separare farinam acrem, & solum mediam substantiam sumere.

N.B. Si admisceatur cathartico, laudabiliter succedet operatio.

Æthiops mineral. p. 231.

℞ Mercur. ʒiiij. sulph. pulv. ʒviiij. Pone supra ignem, semper movendo usq; ad consumptionem sulphuris.

Manna

Formula Medicamentorum

Manna Saturni, ibid.

℞ Mercur. sublimati ℥iiij. Merc. crudi, Saturni limati ana ℥ij. XX Antimonii ℥j. Misceantur omnia exactissime in porphyrite, atq; in phiala instar calomel. sublimatio fiat. Prima sublimatio dedit placentam sordidi coloris subcinerei parum admodum elevatam à magmate, forsā penuriā caloris. Hanc cum facibus tritis, affuso aceti distillati tantillo, pepuli validissimo igne in arena: habui sublimatum crystallinum, quem Mercurium coagulatum & planè insipidum tertiā vice sublimavi. Evasit purissimus. Hunc lævigans super porphyrite cum aqua naphæ, magma istud, addit. pauc. baurace, fudi in crucib. Videtur materia tota volatilis, quia magnus elevatur fumus alb. instar flor. Antimon. Removi ab igne, & fuit veluti smaltum ex flavo virescens.

N.B. Et per se (ad gr. x. xv. xx.) & cum aliis purgantibus mixtam sæpius exhibui cum Patient. *cupoeletq.*

Aqua

Mayernii propriorum.

Aqua e cordibus Animalium, p. 251.

℞ cordium animalium n° 12. rad. tormentil. angelic. bistort. carlin. zedoar. ana ℥iij. scorzoner. bardan. imperator. petasit. ana ℥ij. fol. card. bened. pentaphyl. ulmar. morsus diaboli, scordii, oxytriphyl. ana m. vj. fol. meliss. calendul. scabios. bugloss. borrag. rut. murar., salv. rorismar. flor. roris solis, calend. hyperic. pimpinell. ana m. vj. limon. & aurantior. ana xv. vini generosi ℔xviij. Infund. omnia per 24. hor. postea distilla ut a.e.

Syrupus sydereus, p. 272.

℞ fyr. de pomis redolentibus facti (sc. cum pomis *Raynette*, alias **Pippins**, & saccharo) fyr. flor. veton. rubr. ana ℥xij. aq. stillatit. pomor. ℥iiij. aq. meliss. ℥iij. anim. hepatis (quam vide supra) ℥j. ℥iij. ℥ij. sacchar. dur. ℥iiij. Ms.

Dissolvatur anima hepatis in aq. prædict. filtr. per chartam, addantur sacchar. pulv. & fyr.

Vomica

Formula Medicamentorum

Vomica liquoris aterni, p. 285.

“Nota hoc medicamentum in Au-
“thoris Pharmacopœia desiderari, quare
“hic inferi nequit.

Pulvis stomachicus, p. 293. (asterisco
omisso) lin. 28.

℞ rad. acori præp. ℥ij. calam. aromat.
rad. pimpinell. ana ℥j. cinam. ℥iij. fal.
absinth. & junip. ana 3j. Mf. f. pulvis
subtilissimus.

Electuarium de Vermibus, ibid.

℞ rad. chelidon. maj. ℥iiij. enul. camp.
aristoloch. rotund. garyophyllat. ana ℥j.
curcum. ℥ij. fol. absinth. chamædr. cha-
mæpit. costi hortens. agerat. rutæ, menth.
hortens. ana 3vj. flor. chamæmel. cen-
taur. minor. ana 3x. sem. pastinac. syl-
vest. flore luteo, flaved. citr. aurant. ana
3v. cremor. tartar. magistr. ℥jss. fal. ab-
sinth. card. bened. artemis. tartar. vitrio-
lat. ana ℥iij. verm. terrestr. quartam par-
tem omnium, 3v. 3iijss. f. omnium pul-
vis subtiliss. in form. Electuarii mollis ex-
cipiend. cum f. q. syr. ex vino Canarin,
tunicis,

Mayernii propriorum.

---

tunicis, & mellag. baccar. laur. vino albo
generos. extract. reponend. ad usum.

Trochisci Dialacca, ibid. (asterisco
omisso) lin. ult.

℞ lacc. puriss. ℥ij. fol. sicc. chamædr.
fumar. ceterach, veron. mar. hyperic. gen-
tian. cruciat. ana ℥j. cost. hortens. cochle-
ar. Batav. centaur. minor. rad. rub. tin-
ctor. lign. sassafr. cum cort. ana ʒss. rad.
asar. & ari in aceto acerrimo præparat. ana
ʒijss. lap. gagat. ʒvj. lap. Lazul. præp.
ʒij. nucleor. Persic. bericocci & cerasor.
ana ʒijss. f. omnium pulvis subtiliss. excipi-
end. succo eupator. Mesuë & rut. addit.
pauc. liquamine gum. prun. & cerasor. f.
trochisci siccand. ad usum & reservand.
loco sicco.

Compendiosa, sed efficax formula. ℞ lac-
cæ ℥j. crem. tartar. Martial. ʒss. lap. ga-
gat. & Lazul. præp. ana ʒij. tartar. vitri-
olat. ʒj. mf. & cum eodem liquamine
& succis f. massa, ex qua trochisci.

Pulvis

Formulae Medicamentorum

Pulvis Violac. p. 335:

℞ ros. rubr. Ireos Florent. ana ℥iij.
lign. Rhod. ℥j. calam. aromat. ℥ss. ga-
ryophyl. sampsuc. cinam. coriand. præp.
ana ℥iiij. cyperi, fantal. moscatel. ana
℥vj. m℥. f. pulvis.

Syrup. Cathol. (laxativ.) p. 338, 346:

℞ tamarind. rec. ℥iiij. tart. alb. ℥jss.
fantal. citr. sem. coriand. præp. ana ℥ss.
f. omnium decoctio, & sæpius per mani-
eam colat. quæ fervens affundatur sequen-
tibus:

℞ fol. senn. mundat. ℥iiij. rhei elect.
℥ij. per taleolas sect. Irrorentur succo
limonum, ponantur in phialam satis am-
plam, & in decoct. præscript. infund. ad le-
viusculum calorem per horas 12. mox f.
expressio fortis & colatura ad ℥ij. In qua
per manicam sæpius traject. dissolv. mann.
Calabrin. purissim. ℥iiij. addendo infusio-
nis nonæ rosar. pallid. ℥ss. sacchar. cry-
stallin. ℥j. sacchar. alb. ℥x. Reduc ad
consistentiam syrupi perfectè coct. cui
indatur nodulus continens cinamomi
interior. ℥iiij. macis ℥jss. croci ℥ss.
ambr.

Mayernii *propriorum*.

ambr. grif. ʒj. Nodulus sæpius exprimat-
tur & sæpius recondatur ampullâ vitreâ
bene obturatâ.

Trochisci Mart. aperitiv. p. 341, 342.

℞ cremor. tart. sacchar. ana ʒj. cochi-
nel. gr. vj. aluminis rupis gr. iij. ambr.
grif. gr. v. anim. hepatis gr. xlviij. Te-
rantur omnia ut alkool, cochinel. cum
alumine additâ. Ambra teratur in por-
phyrite cum tantillo succ. limon. recent.
express. Addantur cætera successivè, om-
nium ultima anima hepatis: f. massa cum
pauca mucag. gumm. tragac. extract. in
aq. cinam. vel naphæ vel ros. fragrantiss.
Siccetur levi calore, & servetur loco sic-
co. Hæc quantitas erit pro 8. dosibus.

Spec. triom santal. nostr. p. 387.

℞ fantali albi & rubri ana ʒss. citrini
ʒj. spodii cum vitrioli sp. præp. oculor.
cancror. præp. ana ʒiiij. magister. perlar.
& corallor. ana ʒijss. Ms. f. pulvis sub-
tilissimus, cui adde rhabarb. elect. triti in
alkool ʒj. Servetur in ampulla vitrea
forti probè obturata.

H h

Aqua

Formula Medicamentorum

Aqua instaurans (stillatitia) p. 391.

℞ C. C. primarii, adhuc mollis, siccati & rasi ℥vj. capon. unum magnum carnosum, coxam unam vervecinam & unam vitulinam magnas: Confractis ossibus, coq. simul in aq. hord. recent. ad putrilag. f. brodii colatur. de qua cape ℔viij. vini Rhenani optim. ℔iiij. feri lactis recent. succ. pomor. redolent. rec. express. ana ℔vj. sang. agni rec. mactati confracti ℔iiij. ova recent. n° 24. Misceantur omnia. Adde micæ panis albi ex clibano adhuc fumantis lacte recenter muleto penitus imbutæ ℔ij. cortic. pomor. redolent. rec. ℔j. fol. meliss. viridium m. vj. summit. menth. hortens. m. j. flor. herb. paralyf. tilia, lil. convall. sambuc. borag. bugloss. ana p. vj. cortic. citr. recent. ℥iiij. cortic. rad. sassaf. cort. winteran. santal. citrin. nuc. moschat. ana ℥j. f. in vase refrigeratorio distillatio ut a. e.

℞ hujus liquoris stillatit. ℔iiij. aq. cinam. naphæ fragrantiss. ana ℥iiij. syr. moror. rub. Idæi & garyophyllor. rubr. ana ℥iiij. Misceantur optimè, atq; indatur nodulus continens ambr. gris. ℥ss. moschi oriental. gr. vij. croci ℥ss. Serv. ad usum.

Unguentum

Mayernii propriorum.

Unguentum Alabastrinum, p. 393.

℞ fol. semperviv. major. plantag. portulac. solan. hortens. salic. persicar. maculat. plantag. aquat. sagittal. aqu. ana m. j. fl. nenuph. utriusq; ros. rubr. fl. sambuc. ana p. iiij. Omnibus recent. concisis affund. ol. ros. ℥ij. five ℥xxxij. vin. rubr. aq. ros. & plantag. ana ℥j. Coq. ad vin. & aq. consumption. & herb. putrilag. si fort. ol. expressio, cujus supernatantis & pluri accipe ℥xvj. aceti rosat. decoct. longa minii & litharg. per chart. colat. ℥viiij. Misc. successivè in mortar. marmor. & f. Nutrit. addend. sacch. Saturni ℥ij. ungu. rosat. Mes. ℥iiij. cerat. albi refriger. Galeni ℥vj. pulv. subtiliss. alabastr. ℥iiij. Misceantur optimè & f. unguentum.

N. B. Refrigerat, astringit, roborat. Prodest in magno lumborum calore, in tabe dorsali, gonorrhœa, fluore albo, &c.

Formula Medicamentorum

---

*Nutritum, Magistrale, ibid. (omisso
alterisisco.)*

℞ litharg. aur. pulv. ℥iij. aceti vini
alb. acerrimi ℥xij. bulliant simul conti-
nuo agitand. spatul. lign. ad mediet. acet.
consumption. Sinatur fieri residentia, li-
quor agatur per chartam empoet. & len-
ta exhalatione reduc. ad ℥iij. add. vicif-
sim commiscend. & nutriend. ol. rosat.
ejusdem anni aq. ros. diu ad albed. lot.
℥iij. f. in mortar. marmor. finient. A-
liquando quantitati predictæ add. camph.
℥j.

*N. B. Potens est ad inflammatio-
nes.*

Emplastrum pro Matrice, p. 401.

℞ gummi. tacamahac. ℥j. carann. ℥ss.
galban. in vino Malvat. dissolut. & in-
spissat. ℥ij. pulv. subtiliss. trifol. odorat.
& nepet. ana ℥jss. Incorporentur optime
addit. bals. Peruv. moment. f. empla-
strum.

Aliud. ℞ galb. puriss. ℥ij. gumm.
tacamahac. & carann. depurat. ana ℥ij.
pulv. cumini & trifol. odorat. (vel nepe-
tæ)

ta) ana 3j. caryophyll. nuc. moschat.
ana 3fs. balf. Peruv. parum : f. Em-
plastr.

Trochisci de Myrrha, p. 413. (omissis a-
sterisc. & manu in margine) lin. 6.

R fol. siccor. rut. fabin. mentastr. pu-
leg. regal. botryos, flor. lavend. ana 3ij.
capiturul. continent. sem. trifol. odorat.
flor. integror. matricar. ana 3ijfs. rad.
aristoloch. rotund. valerian. sylvest. cur-
cum. ana 3v. asa foetid. sagapen. castor.
ana 3iij. borac. aurifabror. 3iij. myrrh.
3fs. f. omnium alkool excipiend. succ.
puleg. trifol. odorat. nepet. &c. f. tro-
chisci ponder. 3ij. siccand. loco tepido &
servand. pyxide loco sicco. In formandis
trochiscis addatur aliquid gumm. traga-
canth. dissolvend. in succ. predictis.

Grana Angelica, p. 445.

R Fol. betonic. chamæpit. ana m. j.
salv. majoran. ana m. fs. menth. meliss.
ana p. ij. fl. keyri, pœon. sambuc. ana
p. iij. summit. absinth. utriusq; ana p. j.
sem. anis. fœnicul. ana 3ij. bacc. junip.
3iij.

Formula Medicamentorum, &c.

℥iij. ol. decoct. & colatura clarificand.
in qua dissolve aloes rosat. ℥ij. coa-
gula.

℞ fol. fenn. ℥jss. rhabarb. agarie. ana
℥ss. Extrahatur tinctura cum aq. be-
ton. Expressio addatur extracto pra-
dict. coagula, addend. mastiches ℥iij.
macis ℥j. f. massa pilular.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

F I N I S.

[Faint, illegible text, likely bleed-through.]

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

P
vise
ama
ris
citr.
nant
titas
& su
super
bor.
coctur
tutin
tis
vesica
Pa
ana
Omni
Pa
trans
Pag
necnon
Pag
adde
vis

ADDENDA.

PAG. 2. lin. 26. post form. seq. adde
R^x sarsaparil. ℥iij. rad. chin. ℥ij.
visci quercin. ℥jss. ras. lign. junip. ℥ij. rad.
amara-dulc. oxalid. ana ℥vj. fol. primul. ve-
ris p. viij. sem. card. bened. 3x. cort. exter.
citr. recent. ℥iij. Concisa omnia minutim po-
nantur in alemb. vitr. iisq; affund. ea quan-
titas aq. stillatit. ulmar. card. bened. scabios.
& succ. pom. depurat. aq. proport. mixt. qua
supernatet vj. digit. f. digestio in B. M. per
hor. 24. mox ebullitio & colatura, qua levi
coctura reducatur ad ℥xxiij. pro 4. dos. ma-
tutin. sumend., provocando sudores superposi-
tis tantum stragulis, & appositâ lagenâ vel
vesicâ unâ aq. calid. plenâ ad pedes.

Pag. 142. lin. 17. post marrub. alb.
ana p. ij. adde flor. (aut lact.) sulph. ℥ij.
Omnia.....

Pag. 152. lin. 22. post nymphaeae adde
transvasat.

Pag. 153. lin. 2. post incrassandae adde
necnon illius orgasmo comescendo, incubui.

Pag. 242. lin. 27. post somnif. ana ℥iij.
adde ol. lini recent. ℥bj. medul. crurum bo-
vis ℥iij. sperm. ceti ℥iij. Bulliant....

Pag.

Pag. 335. lin. 7. post. *caryoph.* *ziii.* adde
fl. lavand. Zij. aq. ros. & napha ana *ibjss.*

Pag. 448. lin. 6. post *or.* adde *Cornu cervi*
rest. ....

CORRIGENDA.

PAG. 19. l. 13. lege *ana* *3j. anul.* *ibid.* l. 18. leg. *3v.*
pulv. *ibid.* l. 21. pro *lentisc.* leg. *levistic.* p. 41. l. 13.
pro *gr. vij.* leg. *gr. ij.* p. 164. l. 24. pro *beton.* leg. *veion.*
rub. item p. 186. l. 4. & l. 12. item p. 251. l. 21. item p.
321. l. 22. p. 166. l. 20. pro *ana* *3ij.* leg. *3ij.* p. 173. l. 6.
pro *sarlap.* *3ij.* leg. *3vj.* p. 174. l. 16. pro *anisi* *3ij.* leg.
3ij. p. 185. l. 13. pro *de tussi* leg. *de asthmate.* p. 208. l. 10.
pro *ana* *lbiiij.* leg. *lbiiij.* p. 209. l. 9. pro p. *iiij.* leg. *iiij.*
p. 258. l. 22. leg. *ambr. gris.* *3j.* p. 290. l. 14. leg. *gr. x.*
vel *xv.* p. 319. l. 21. 22. leg. *3j. gum. ammon.* in *vin.*
Hisp. dissolut. *3 ss.* *aloes in succis ros. pallid. cicbor. & fumar.*
dissolut. & per .... p. 322. pro *3j.* (*bis*) leg. *3j.* p. 325.
l. 4. pro *3iiij.* leg. *3ij.* p. 326. l. 14. pro *3ij.* leg. *lbj.* p.
335. l. 25. pro *3x.* leg. *3x.* p. 374. l. 28. leg. *galon. vj.* del.
3. p. 377. l. 6. leg. *3iiijss.* p. 405. l. 18. pro *sive cort.* leg.
sive costi. p. 446. l. 5. pro *3ss.* leg. *3 ss.*

e

vi

g. 3v.

l. 13.

veton.

emp.

g. l. 6.

leg.

l. l. co.

mi. iiii.

gr. x.

in vino

fumar.

p. 325.

ibj. p.

vj. del.

orr. leg.